

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

20'nci Birleşim 17 Kasım 2021 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	449
II.- GELEN KÂĞITLAR	453
III.- YOKLAMALAR	500,501,505,506
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	454
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>454:458</i>
1.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açıanal'ın, Şanlıurfa'nın tarihî zenginliği Taş Tepelere ilişkin gündem dışı konuşması	454:455
2.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Şanlıurfa'da adalet nöbetini sürdüren Şenyaşar ailesinin talepleri ve insan hakları ihlallerine ilişkin gündem dışı konuşması	455:457
3.- Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Özyavuz'un, Şanlıurfa iline ilişkin gündem dışı konuşması	457:458
	439

V.- AÇIKLAMALAR

458,482,486,497,
498,500,501,506,
521,525,531,547,
550,565,567

- 1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Memleket Partisinin tüm partilere yaptığı çağrıya ilişkin açıklaması 458
- 2.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, enerji kalemlerine gelen fiyat artışının yansımalarına ilişkin açıklaması 458
- 3.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Silivri Cezaevinde kalan Mahmut Olgun'a verilen cezaya ve cezaevlerindeki zulme ilişkin açıklaması 459
- 4.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Şair Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 459
- 5.- Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal'ın, Şair Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 459:460
- 6.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Malatya'nın Yeşilyurt ilçesinde yaşayan vatandaşların Karayolları Genel Müdürlüğünden taleplerine ilişkin açıklaması 460
- 7.- Ankara Milletvekili Nevin Taşlıçay'ın, Ankara'daki trafik yoğunluğuna ilişkin açıklaması 460
- 8.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Ermenistan'ın Azerbaycan'a saldırısına ilişkin açıklaması 460
- 9.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Şair Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 461
- 10.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Şair Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet dilediğine ve insan öldürmenin cezasının idam olması gerektiğine ilişkin açıklaması 461
- 11.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yoksulluk ve işsizliğe ilişkin açıklaması 461
- 12.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Çanakkale ziyaretinde yaşanan trajikomik olaya ilişkin açıklaması 462
- 13.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adanalı çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması 462
- 14.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, ülkenin ekonomik durumuna ve şeker zammına ilişkin açıklaması 462
- 15.- Kayseri Milletvekili Dursun Atas'ın, ekonomik çöküşe ve Cumhurbaşkanı sorumluluk almaya davet ettiğine ilişkin açıklaması 463
- 16.- Muğla Milletvekili Mürsel Alban'ın, yanan ormanlardaki ağaçların satıldığı iddialarına ilişkin açıklaması 463

- 17.- Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, engelli vatandaşların sorunlarına ilişkin açıklaması 463
- 18.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa Şubesinin yıkım kararından vazgeçilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 463:464
- 19.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, yargıda yapılması gereken düzenlemelere ilişkin açıklaması 464
- 20.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, emekçilerin insanca yaşayabilecekleri bir asgari ücret beklediklerine ilişkin açıklaması 464
- 21.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, 17 Kasım Dünya Prematüre Günü'ne ilişkin açıklaması 464
- 22.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Onur Air ve diğer hava yolu şirketlerinde yaşanan hak gasplarına ilişkin açıklaması 465
- 23.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Şair Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet dilediğine, AK PARTİ Grup Başkanlığına seçilmiş olan İsmet Yılmaz'la gurur duyduğuna ve Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'ya bugüne kadar yapmış olduğu görevden dolayı teşekkürlerini sunduğuna ilişkin açıklaması 465
- 24.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, AK PARTİ Grup Başkanlığına seçilmiş olan İsmet Yılmaz'a İYİ Parti olarak başarılar dilediklerine, Şair Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet dilediğine, çiftçilere verilen desteğin yetersiz olduğuna, çiftçilerin sorunlarına, İŞKUR eğitim programlarının askıya alınmasına, ekonomideki kötü gidişata ve kendilerinin Adalet ve Kalkınma Partisinin Komisyona gönderdiği kanun tekliflerinden haberdar olmadıklarına ilişkin açıklaması 466:467
- 25.- Çorum Milletvekili Erol Kavuncu'nun, Şair Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 467
- 26.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Şair Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet dilediğine, Ermenistan'ın Azerbaycan'a saldırısına, Bulgaristan'daki Hak ve Özgürlükler Partisini ve Cumhurbaşkanı adayını Mustafa Karadayı'yı seçimlerde gösterdikleri başarılarından ötürü tebrik ettiğine, Türk şehri Kerkük'ün güvenliğinin peşmergeye devredileceği şeklinde kamuoyunda ifade edilen bazı gelişmeleri dikkatle takip ettiklerine, 17 Kasım Dünya Akciğer Kanseri Farkındalık Günü'ne, Millî Takım'ımıza Dünya Kupası yolunda başarılar dilediklerine ve Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'ya ve AK PARTİ Grup Başkanlığına seçilmiş olan İsmet Yılmaz'a yeni görevlerinde başarılar dilediklerine ilişkin açıklaması 468:469

27.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'ya ve AK PARTİ Grup Başkanlığına seçilmiş olan İsmet Yılmaz'a yeni görevlerinde başarılar dilediklerine, Şair Sezai Karakoç'un sevenlerine ve ailesine başsağlığı dilediğine, Elmalı davasındaki beraat kararına, çıplak arama meselesine, mayınların temizlenmesi meselesinde Türkiye'nin ek süre talep etmesinin nedenini öğrenmek istediklerine, Belarus'taki mülteci sorununa, Türk Hava Yollarının mültecileri Belarus'a taşıdığı iddiasına, Cumhurbaşkanının insan kaçakçılığı yapan Yeşilyurt Belediye Başkanı Mehmet Çınar'a ödül vermesini kamuoyunun takdirine bıraktığına ve Malatya Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü deposunda uyuşturucu bulunmasına ilişkin açıklaması

470:472

28.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Ermenistan'ın Azerbaycan'a saldırısına, Şair Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet dilediğine, Yıldız Kenter'i ölümünün 2'nci yıl dönümünde saygıyla, rahmetle ve minnetle andıklarına, Bulgaristan'daki Hak ve Özgürlükler Partisine ve Cumhurbaşkanı adayı Mustafa Karadayı'ya başarılar dilediklerine, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'ya bundan sonraki siyasi yaşamında başarılar dilediklerine ve AK PARTİ Grup Başkanlığına seçilmiş olan İsmet Yılmaz'ın önceki Grup Başkanının centilmenlik anlayışına uygun bir şekilde görevini sürdürmesini ümit ettiklerine ve Varlık Fonunun denetim raporuna ilişkin açıklaması

472:474

29.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Şair Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet dilediğine, 17 Kasım Azerbaycan Millî Diriliş Günü'ne, Ermenistan'ın Azerbaycan'a saldırısına, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'ya bugüne kadar yapmış olduğu görevler vesilesiyle teşekkür ettiklerine, AK PARTİ Grup Başkanlığına seçilmiş olan İsmet Yılmaz'a başarılar dilediklerine ve beşinci yargı paketinin hayırlar getirmesini temenni ettiğine ilişkin açıklaması

475:476

30.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, HDP Tekirdağ İl Eş Başkanı Cahit Direk, Çerkezköy İlçe Eş Başkanı Kasım Göze ve Şırnak'ta 27 maden ocağı işçisinin gözaltına alındığına ilişkin açıklaması

476:477

31.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna sevk edilen (2/3950) sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün öngördüğü kırk sekiz saatlik süreyle uyulmayarak ertesi sabah saat 10.00'da görüşülecek olmasının kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması

482

32.- Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın, Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın İYİ Parti grup önerisi üzerindeki konuşması sırasında kullandığı bazı ifadelerle ilişkin açıklaması

486

- 33.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, (2/3950) sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşülmesi hususunda İç Tüzük'ün öngördüğü kırk sekiz saatlik süreye uyulmamasına dair itirazlarının dikkate alınması sebebiyle Oturum Başkanına ve Komisyon Başkanına teşekkür ettiğine, Düzce'deki depreme ve herkesi CHP'nin diyabet hastası çocuklarla ilgili grup önerisine vicdaniyla oy vermeye davet ettiği ilişkin açıklaması 497
- 34.- Manisa Milletvekili Özgür Özel, Konya Milletvekili Abdullah Ağralı'nın CHP grup önerisi üzerindeki konuşması sırasında kullandığı bazı ifadelere ilişkin açıklaması 498:499
- 35.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Düzce'deki depreme ilişkin açıklaması 500
- 36.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Düzce'deki depreme ilişkin açıklaması 501
- 37.- Düzce Milletvekili Fahri Çakır'ın, Düzce'deki depreme ilişkin açıklaması 502
- 38.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat Şehir Hastanesindeki doktor ve sağlık personeli açığı ile malzeme eksikliğine ilişkin açıklaması 502
- 39.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Kerkük'ün peşmergeye devrine millî refleks gösterilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 502
- 40.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, cezaevlerindeki mahpusların sorunlarına ilişkin açıklaması 503
- 41.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, cezaevlerindeki izin sürelerinin uzatılması gerektiğine ilişkin açıklaması 503
- 42.- Çanakkale Milletvekili Jülide İskenderoğlu'nun, 1915 Çanakkale Köprüsü'ne ilişkin açıklaması 503
- 43.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa Şubesinin yıkım kararına ilişkin açıklaması 504
- 44.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, çiftçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması 504
- 45.- Sivas Milletvekili İsmet Yılmaz'ın, AK PARTİ Grup Başkanlığına seçilmesi dolayısıyla iyi dileklerini ileten grup başkanlarına teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması 504
- 46.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, istem üzerine kısa aralıklarla yoklama yapılmasının 1998 yılındaki mutabakat metninin 7'nci maddesine uyup uymadığını Başkanlığın takdirine bıraktığına ilişkin açıklaması 506:507

- 47.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, kanun teklifinin maddelerine geçilmesi ve tümünün oylaması sırasında istenecek yoklamaları tartışmaya açmanın her türlü tasarruftan vareste olduğuna, İç Tüzük'ün 169'uncu maddesinde dinleyicilerin nasıl davranacağına tarif edildiğine ve kim olursa olsun buna uyması gerektiğine ilişkin açıklaması 507
- 48.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 507:508
- 49.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 508
- 50.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 508:509
- 51.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın 285 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 521
- 52.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Bursalı tarım üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması 525
- 53.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, şeker zammına ilişkin açıklaması 525
- 54.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközeği'nün, cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine ilişkin açıklaması 526
- 55.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Vartolu vatandaşların taleplerine ilişkin açıklaması 526
- 56.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, TMO'nun açıkladığı arpa ithalatı kararına ilişkin açıklaması 526
- 57.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Hatay'da tarımsal sulamaya yeterli ödenek ayrılmadığına ilişkin açıklaması 527
- 58.- Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Özyavuz'un, ücretli öğretmenlerin sorunlarına ilişkin açıklaması 527
- 59.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, Şair Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 527
- 60.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Mersin'de öldürülen Doktor Ahmet Dikmen'in katilinin kim tarafından korunduğunu öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 528
- 61.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Kahramanmaraş'taki adalet saraylarında çalışan personelin sorunlarına ilişkin açıklaması 528
- 62.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'daki uzman doktor eksikliğine ilişkin açıklaması 528

63.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Adana Yüreğir'e bağlı Misis beldesindeki mezarlık sorununa ilişkin açıklaması	528
64.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun 285 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	531:532
65.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun 285 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki ve Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	532
66.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	533:534
67.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	534:535
68.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	535
69.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın 285 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	547:548
70.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	550
71.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	550
72.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	551
73.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun 285 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	565:566
74.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	567
75.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	567:568

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

477,495

A) TEZKERELER

477:479

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Özbekistan Cumhuriyeti Âli Meclisi Yasama Odası Birinci Başkan Yardımcısı ve Özbekistan-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Akmal Saidov'un beraberindeki heyetle 16-21 Kasım 2021 tarihleri arasında ülkemize resmî bir ziyarette bulunmasının Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 10/11/2021 tarihli ve 65 sayılı Kararı'yla uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/1740) 477

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Romanya Senatosu Avrupa İşleri Komitesi Başkanı Angel Tilvar'ın beraberinde bir parlamento heyetiyle birlikte ülkemizi ziyaret etmesinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 14/10/2021 tarihli ve 61 sayılı Karar'ıyla uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/1741) 478

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop ve beraberindeki Parlamento heyetinin 26-30 Kasım 2021 tarihleri arasında İspanya'nın başkenti Madrid'de düzenlenecek olan Parlamentolar Arası Birlik (PAB) 143'üncü Genel Kuruluna katılmada bulunmalarına ilişkin tezkeresi (3/1742) 478

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Ülkemizin Latin Amerika ve Karayip ülkelerine yönelik açılım politikasının parlamenter diplomasi boyutunun da güçlendirilmesi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisinin Latin Amerika ve Karayipler Parlamentosuna (PARLATINO) gözlemci üye olmasıyla ilgili, 3620 sayılı Kanununun 1'inci maddesi (a) fıkrası çerçevesindeki söz konusu faaliyetleri yürütmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil edecek bir grup kurulmasına ilişkin tezkeresi (3/1743) 479

B) ÇEŞİTLİ İŞLER

495

1.- Başkanlıkça, görüşmeleri izlemek üzere Genel Kurulu teşrif etmiş bulunan Özbekistan Cumhuriyeti Âli Meclisi Yasama Odası Birinci Başkan Yardımcısı ve Özbekistan Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Akmal Saidov ve beraberindeki heyete "Hoş geldiniz." denilmesi 495

VII.- ÖNERİLER479,482,485,487,
492,495,497,500,501*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ*479:482,482:484,
485:486,487:491,
492:494,495:496,
497:498,500,501

1.- İYİ Parti Grubunun, 7/7/2021 tarihinde Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve arkadaşları tarafından, tek başına içme özelliğine sahip tütünün alım-satımına belirli koşullar dışında hapis cezası öngören düzenlemenin sonuçlarının araştırılarak tekrar gözden geçirilebilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Kasım 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

479:482,482:484,485

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Adli Tıp Kurumuyla ilgili iddiaların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (15248 sıra no.lu), diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Kasım 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

485:486,487:491,492

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, diyabet hastası çocukların sorunlarının araştırılarak bu çocukların korunması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/4945) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Kasım 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

492:494,495:496,
497:498,500,501**VIII.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR****485,491,499,549**

1.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, Adıyaman Milletvekili Yakup Taş'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

485

2.- Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, Balıkesir Milletvekili Pakize Mutlu Aydemir'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

491:492

3.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Konya Milletvekili Abdullah Ağralı'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

499

4.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

549

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, Başkanlık Divanı olarak AK PARTİ Grup Başkanlığına seçilen Sivas Milletvekili İsmet Yılmaz'a görevinde başarılar dilediklerine ilişkin konuşması

504

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, ziyaretçiler konusundaki hassasiyetin dikkate değer ve riayet edilmesi gereken önemli bir konu olduğuna ve bu konuyu Meclis Başkanının riyasetinde ve Grup Başkan Vekillerinin katkılarıyla tekrar görüşmekte yarar gördüklerine ilişkin konuşması

509:510

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

504,506,510,522,
529,536,548,551,
567,568

A) KANUN TEKLİFLERİ

504,506,510:521,
522:525,529:530,
536:546,548:549,
551:565,567,
568:576

1.- Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ve İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile 37 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3911) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 285)

504,506,510:521,
522:525,529:530,
536:546,548:549,
551:565,567,
568:576

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

577

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, TBMM Yerleşkesi içinde yaşayan hayvanlara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/53758)

577:578

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Kamu Denetçiliği Kurumuna ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/53838)

579:590

3.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 27. Yasama Dönemi'nde Başkanlığa sunulan kanun teklifleri ile yazılı soru ve Meclis araştırması önermelerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/53839)

591:598

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak dört oturum yaptı.

Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir, Dünya Çocuk Hakları Günü'ne,

Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer, Tekirdağ'ın kurtuluş yıl dönümüne,

Batman Milletvekili Feleknaş Uca, kadına yönelik artan şiddete,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu, Uludağ'ın doğasının yok olduğuna,

Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan,

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 38'inci kuruluş yıl dönümüne;

Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman, infaz ve koruma memurlarının taleplerine,

İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm, ataması yapılmayan öğretmenlere,

Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya, "Yıkın Heykellerim" şiirini okuyan Serap Öğretmenin açığa alındığına ve bu yanlıştan derhâl dönülmesi gerektiğine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, emeklilikte yaşa takılanlara haklarının verilmesi gerektiğine ve taşeronlarla ilgili yapılan düzenlemelerin yetersiz olduğuna,

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, Mersinli limon üreticilerinin beklentilerine,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, açık cezaevi izinlerinin bitirilmemesi gerektiğine,

Bursa Milletvekili Yüksel Özkan, Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa Şubesinin yıkım kararının özgür basını sindirme çabası olduğuna,

Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı, Hanife Demirci cinayetinin sorumlusunun İstanbul Sözleşmesi'ni fesheden AKP iktidarı olduğuna,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, 16 Kasım Uluslararası Hoşgörü Günü'ne,

Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak, 28 Temmuzda Manavgat'ta başlayan yangınlardan etkilenen vatandaşların mağduriyetine,

İzmir Milletvekili Murat Çepni, beraat eden Nükleer Karşıtı Platform üyelerini selamladığına,

İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi, Memleket Partisi Genel Başkanı Muharrem İnce'nin açıkladığı, kış bastırmadan acilen yapılması gerekenlere,

Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan, Türkiye İlaçta Yerelleşme Projesi'ne,

Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan, Gaziantep Kuzeşşehir'de yaşayan vatandaşların mağduriyetlerine,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, kadın cinayetlerine,

İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu, Türk Devletleri Teşkilatı 8'inci Zirvesi'ne,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, çiftçi ve esnafın hızlı fiyat değişiklikleri sebebiyle yaşadığı mağduriyete,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Türk Devletleri Teşkilatı 8'inci Zirvesi'nin Türk dünyasına hayırlar getirmesini temenni ettiğine, zirveye başkanlık eden Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı ve Türkiye'yi temsilen Aksakallılar Konseyine seçilen Binali Yıldırım'ı tebrik ettiğine, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 38'inci kuruluş yıl dönümüne, 14 Kasım 1944'te sürgün edilen Ahıskalı şehitleri rahmetle andıklarına ve 15 Kasım 2021'de hayatını kaybeden İzmir Aliağa İlçe Başkanı Abdürrahim Aydemir'e Allah'tan rahmet dilediğine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Seyit Rıza'nın ölümünün 84'üncü yıl dönümüne, Ahmet Kaya'nın 21'inci ölüm yıl dönümüne, AKP-MHP iktidarının yarattığı yerli ve millî devalüasyona, fahiş fiyatlara ve zamlara, mesnetsiz tutuklamalara, Kürt diline yönelik baskılara ve Mem Ararat'ın konserinin neden yasaklandığını öğrenmek istediğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 38'inci kuruluş yıl dönümüne, Ahmet Kaya'nın 21'inci ölüm yıl dönümüne, Ataşehir'de vahşi bir cinayete kurban giden Başak Cengiz'i rahmetle andıklarına, İstanbul Sözleşmesi'nden çekilen zihniyeti bu ülkedeki tüm kadınlara ve vicdanlı insanlara şikâyet ettiklerine, açık ceza infaz kurumlarında bulunanlara verilen Covid-19 izninin uzatılması gerektiğine ve Manisa ili Salihli ilçesi Caferbey köyünün çöp transfer istasyonu sorununa,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Türk Konseyi Devlet Başkanları 8'inci Zirvesi'ne, Türk Dünyası Film Festivali'ne, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 38'inci kuruluş yıl dönümüne, katledilen Başak Cengiz'e Allah'tan rahmet dilediğine, kadınların hak ettiği standartları ve koruma mekanizmalarını hayata geçirmeye devam edeceklerine ve Genel Kurulda bu hafta uzlaşmacı ve barışçıl bir çalışma içerisinde beşinci yargı paketini hayata geçirmeyi temenni ettiğine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, kadınların siyasette, sivil toplumda, iş dünyasında daha etkin rol almaları için her türlü yasal düzenlemeye, anayasal değişikliğe ve idari uygulamaya liderlik yapacaklarına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'ya Türkiye Büyük Millet Meclisinin uzlaşma kültürüne sağladığı katkı bakımından şükranlarını sunduklarına, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 38'inci kuruluş yıl dönümüne, Ahıska Türklerinin sürgün edilmesinin 77'nci yıl dönümüne ve sürgünde şehit olan tüm Ahıska Türklerini rahmetle andığına, sosyal yardım alan hane sayısındaki artışa, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçildiğinden beri yoksulluğun 2 kattan fazla artış gösterdiğine, döviz kurundaki artışın ilaç fiyatları ve ilaç stokları üzerindeki olumsuz etkisine, kadın cinayetlerine ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı üslubunu düzeltmeye davet ettiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, Sivas Milletvekili İsmet Yılmaz'ın Millî Savunma Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 16/11/2021 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin bir duyuruda bulunuldu.

İYİ Parti Grubunun, 11/11/2021 tarihinde Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve arkadaşları tarafından, şeker pancarı ve şeker üretimindeki artışa rağmen özelleştirilen şeker fabrikalarının zam beklentisi nedeniyle depolarında bulundurdukları şekeri stoklayarak piyasaya satış yapmaması nedeniyle gıda sektöründe yaşanan sorunların tespit edilmesi ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 16/11/2021 tarihinde İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu ve arkadaşları tarafından, yaz saati uygulamasının yarattığı sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (15310 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, Antalya'nın Manavgat ilçesinde çıkan orman yangınlarının nedenlerinin araştırılarak varsa ihmallerin ve sorumluların belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/4915) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Kasım 2021 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Amasya Milletvekili Hasan Çilez, İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Murat Çepni, Amasya Milletvekili Hasan Çilez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel, narenciye üreticilerinin göz göre göre yok edildiğine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, şekere yapılan zamma,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, cezaevlerinde yaşanan ağır hak ihlallerine,

Ankara Milletvekili Servet Ünsal, ekonomideki kötü gidişata,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, Kırşehir'in hükûmet binası projesi yerinin kız öğrenci yurdu yapılması için Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne devredilmesinin büyük bir yanlışlık olduğuna,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, akademisyen Sinan Küfeoğlu ve bir grup bilim insanının Türkiye'deki kalıcı yaz saati uygulamasıyla ilgili yaptığı araştırma sonuçlarına ve kalıcı yaz saati uygulamasına dayanak gösterilen İTÜ raporunun doğruluğunun bugüne kadar teyit edilemediğine,

Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk, çiftçilere kuraklık zararlarının ödenmesini beklediklerine, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi, Şair Sezar Karakoç'a Allah'tan rahmet dilediğine, İlişkin birer açıklamada bulundular.

İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, (2/949) esas numaralı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan, sistem üzerinden işaretle yapılan oylamalarda oy pusulasının kabul edilemeyeceğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Millî Savunma Komisyonunda açık bulunan ve AK PARTİ Grubuna düşen 1 üyeliğe Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın seçildi.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ve İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile 37 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3911) ve Adalet Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 285) maddelerine geçilmesi sırasında istem üzerine yapılan yoklamalarda toplantı yeter sayısı bulunamadı.

Alınan karar gereğince, 17 Kasım 2021 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 19.00'da birleşime son verildi.

Nimetullah ERDOĞMUŞ

Başkan Vekili

Bayram ÖZÇELİK

Burdur

Kâtip Üye

Sevda ERDAN KILIÇ

İzmir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 33

17 Kasım 2021 Çarşamba

Milletvekili Teklifleri

1.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve Yalova Milletvekili Özcan Özel ile1 Milletvekilinin; Siyasi Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3951) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Anayasa Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.11.2021)

2.-Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3952) (Dışişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.11.2021)

3.-Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Burkina Faso Hükümeti Arasında Havacılık Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3953) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.11.2021)

4.-Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3954) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.11.2021)

5.-Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mesleki Eğitim Alanında İş Birliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3955) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.11.2021)

17 Kasım 2021 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 20’nci Birleşimini açıyorum.(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Şanlıurfa’nın tarihî zenginliği Taş Tepeler hakkında söz isteyen Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açıanal’a aittir.

Buyurun Sayın Açıanal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açıanal’ın, Şanlıurfa ’nın tarihî zenginliği Taş Tepelere ilişkin gündem dışı konuşması

ZEMZEM GÜLENDER AÇANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Grubu adına gündem dışı söz almış bulunmaktayım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Malumunuz, Anadolu’nun insanlık medeniyetine katkılarında en dikkate şayan bulgular Urfa’mda yer almaktadır. Urfa, 1978 yılında Nevali Çori’yle, 1995 yılında Göbeklitepe’yle, bugün de Taş Tepelerin tümüyle ülkemizde ve dünyada bilinen doğruları tümüyle değiştirmiştir. 1980 yılında Heidelberg Üniversitesi ve Şanlıurfa Müzesi iş birliğiyle açığa çıkarılan Nevali Çori, neolitik halkının avcı-toplayıcı yaşam tarzını sürdürmekle birlikte tarım ve hayvancılık yaptığını ortaya koymaktadır. Ortaya çıkarılan mimari kalıntılar ise Orta Fırat havzasının erken neolitik hakkında çok önemli bilgiler vermiştir. 1995 yılındaysa Şanlıurfa Müzesi Başkanlığında ve İstanbul Alman Arkeoloji Enstitüsü danışmanlığıyla başlayıp 2017 yılına kadar süren kazılar sonucunda neolitik döneme ait ve Anadolu’da inşa edilen ilk tapınak olan Göbeklitepe açığa çıkarılmıştır.

Değerli milletvekilleri, bu tapınak o dönemdeki insanların dinden ve inançtan yoksun, ilkel bir hayat sürmediklerini; bilakis, inanca sahip olduklarını ve inançlarını yaşamak için tapınak inşa ettiklerini ve zengin dinî semboller kullandıklarını gösteriyor bize. Göbeklitepe, insanların yerleşik hayata geçip konut inşa etmeden, hayvanları evcilleştirmeden ve tarımsal üretime başlamadan evvel dinî ihtiyaçlarını karşılamak için tapınak yaptığının bir göstergesidir.

Bugüne geldiğimizde ise Harran Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Ankara Bilim Üniversitesi ve ayrıca 5 ayrı ülkeden 8 ayrı üniversite ile 4 uluslararası akademi, enstitü ve müzeyi de dâhil eden bir iş birliğiyle Urfa tüm dünyayı ve bilim insanlarını yine şaşırtıp tümüyle Taş Tepeleri karşımıza çıkarıyor. “Taş Tepeler” Göbeklitepe’yi de kapsayan toplam 12 ayrı arkeolojik alanda müteşekkil bir çatı isim olup bu bölgenin tümünü ifade etmektedir. Söz konusu 12 alan: Göbeklitepe, Karahantepe, Harbetsuvan, Gürcütepe, Kurt Tepesi, Taştepe, Sefertepe, Ayanlar, Yoğunburç, Sayburç, Çakmaktepe ve Yeni Mahalle.

(x) 7/4/2020 tarihli 78’inci Birleşimden itibaren coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu’ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bilim insanları Taş Tepelerde kalabalıklar hâlinde bir arada yaşamaktan, iş birliğinden ve organize bir yaşamdan yani şu an mevcut olan toplum düzeninin neolitik dönemdeki hâlimden bahsediyor. On iki bin yıl önce barınağın konuta dönüştüğü, gerçek köylerin oluşumunun başladığı Taş Tepelerde insanlığın ilk kap kacak kullanımı ve temel ticaret girişimlerine dair buluntular yer alıyor. Bölgede bulunan anıtsal yapıların, insanların bir araya geldiği ortak mekânlar olduğuna inanılıyor. Nevali Çori'nin, Göbeklitepe'nin, Karahantepe'yle başlayan Taş Tepelerin tümünün, tarih boyunca inanç merkezi olarak kalmış peygamberler şehri Şanlıurfa'mda ortaya çıkmış olması ülkemiz için önemli bir ekonomik ve kültürel fırsat oluşturmuştur; Anadolu'nun ne kadar kadim, çok katmanlı ve zengin bir kültürel dokuya sahip olduğunu kanıtlamıştır.

Bu zenginliğin farkındalığıyla, 2019 yılını "Göbeklitepe Yılı" ilan etmek ve bugün, Taş Tepelerin ortaya çıkışıyla 2023 Dünya Neolitik Kongresi'ni Urfa'da planlamak Hükümetimizin vizyonunu göstermektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu vesileyle, Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ile Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Mehmet Nuri Ersoy başta olmak üzere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ZEMZEM GÜLENDER AÇANAL (Devamla) – ...bugün Taş Tepeler Kazısı Başkanı Sayın Profesör Doktor Necmi Karul Hocama, şu an hayatta olmasa da Klaus Schmidt Hocama ve çalışmalarının her aşamasında emeği geçen bilim insanlarının tümüne sonsuz şükranlarımı sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, sadece ilk tapınak merkezine ev sahipliği yapması sebebiyle değil; arkeoloji, sanat tarihi, din felsefesi, sembolizm gibi pek çok disiplinin dikkatini çeken nitelikleriyle bölgede gelişmiş tüm uygarlıkların mirasını gururla taşıyan Urfa'ma hepinizi davet ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, Şanlıurfa'da adalet nöbetini sürdüren Şenyaşar ailesinin talepleri ve insan hakları ihlalleri hakkında söz isteyen Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'ya aittir.

Buyurun Sayın Karaca. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Şanlıurfa'da adalet nöbetini sürdüren Şenyaşar ailesinin talepleri ve insan hakları ihlallerine ilişkin gündem dışı konuşması

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

14 Haziran 2018 tarihinde, Şanlıurfa Suruç'ta meydana gelen katliam ve ardından hastanedeki linç olayına ilişkin geçtiğimiz günlerde Şenyaşar ailesini adalet nöbetinde ziyaret ettim Sayın Genel Başkanımızın da önerisiyle, talimatıyla; ardından, cezaevindeki Fadıl Şenyaşar'ı da ziyaret ettim.

Şimdi, bu olay hakkında sayın Meclisimizi ve bizleri izleyen, tüm ülkemizdeki adalet için vicdanı sızlayanları da bilgilendirmek isterim. Ne oldu 14 Haziran 2018'de? Siyasi partilerin seçim çalışmalarında bulunduğu bir süreçte Adalet ve Kalkınma Partisinin Şanlıurfa Milletvekili Adayı Sayın İbrahim Halil Yıldız Suruç'ta seçim çalışması yapar iken Şenyaşar ailesinin, Celal ve Adil Şenyaşar'ın iş yerini ziyarete gelir; iş yerinde yapılan görüşme sonrasında, tam kapıdan çıkar iken beyaz gömleklili bir zat -videoları izlediğim için çok net söyleyebilirim- dönüp Celal ve Adil Şenyaşar'a hakaret ve küfür içerikli cümleler kurar; arkasından, olay arbedeye dönüşür, polis yatırılır; polis ayrıldıktan sonra 10-15 kişilik bir ekip gelir, iş yerinde Adil ve Celal Şenyaşar'ı dövmek, kapı pencere kırıp her tarafı dağıtmak üzereyken Fadıl Şenyaşar koşar gelir ve orada 3 kardeş yaralanır, bir de Yıldız ailesinden 1

vatandaş da orada yaralanır ve ambulansla hastaneye giderler. Olayı öğrenen Esvet ve Emine Şenyaşar yani anne ve baba hastaneye gider. Hastanenin kapısında, Esvet Şenyaşar serum sopasıyla dövülür; hemen, acil müdahale için acil müdahale odasına alınır; acil müdahale odasını basan bir grup Esvet Şenyaşar'ı yangın söndürme tüpüyle linç eder ve öldürür. Bu olay Emine Şenyaşar yani eşinin gözleri önünde cereyan eder.

Peki, bugün hangi aşamadayız? Aslında, ifade ettiğim gibi, iş yerinde olan olay ile hastanedeki olay hukukta bağlı suçtur, birbirinden ayrılamaz ama 19 Kasım 2019'da dosya ayrılır. Hastanedeki olay... Kırk bir aydır soruşturma devam ediyor görünüyor, kırk bir aydan beri dosya üzerinde gizlilik kararı var ve kırk bir aydan bu yana hiçbir şekilde hiçbir şüphelinin, tanığın ifadesi alınmadı, gözaltı işlemi uygulanmadı yani bu dosya kırk bir aydır uyutuluyor. İş yeri dosyasında da hem Enver Yıldız hem Fadıl Şenyaşar hakkında hüküm verildi, hüküm kesinleşmedi, cezaevinde tutuklu olarak devam ediyorlar.

Peki, Enver Yıldız bu olaydan tam on yedi ay sonra bir koruma ordusuyla gelip adliyeye kendisi teslim oldu. Bu süreçte, mahkeme dosyasında 30 tutanak var; Enver Yıldız için gidiliyor eve, bulunamıyor, bilinmiyor, tanınmıyor; 30 tutanak. Peki, Enver Yıldız'ın "tape"leri var, yine mahkeme dosyasında. Ne diyor? "Ee, ne oldu şu mahkeme işi, bir sıkıntı var mı?" diye soruyor Mehmet isimdeki kişi. Bu "tape"ler, mahkeme dosyasındaki "tape"ler arkadaşlar. "Yok, vallaha, daha ifadeye gitmedim, oraya yeni bir savcı atanmış; o, göreve başlarsa gidip ifade vereceğim." diyor, bunu söyleyen Enver Yıldız. Ardından diyor ki: "Ben evimdeyim, telefonum açık, kimse gelmedi, buradayım, bekliyorum." Ardından diyor ki: "Ne oldu?" "Bizimkiler hastanede babayı linç etmişler." diyor ve buna rağmen herhangi bir soruşturma henüz açılmadı. "Bir gelişme var mı?" diye 3 Eylülde İbrahim, Enver'i arıyor: "Yok, Halil'i bekliyorum. İşte o savcı var ya, o gelsin diye bekliyorum." diyor. On yedi ay sonra sanıyorum koşullar oluşturuldu ve Enver gitti, ifadesini vererek tutuklandı.

Şimdi, ben buradan soruyorum: Kırk bir ayda 10 savcı değişti, 10 savcı neyi bekledi? Yoksa isteklerine göre bir savcı bulamadıkları için mi dava açılmıyor? İşin en ilginç, biten dava dosyasında "tape"lerde diyor ki: "Bizimkiler babayı linç ettiler." Ama buna rağmen hâlâ hiçbir şüpheli ifadeye çağırılmadı. Peki, kırk bir aydır gizlilik kararı olan dosyada hastanedeki kayıtlara ne oldu, tutanaklar ne durumda; bilmiyoruz. Deliller karartıldı mı, bilmiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Devamla) – Peki, ben soruyorum: Geciken adalet, adalet midir? Şenyaşar ailesi; o 2 oğlunu, eşini kaybeden Emine Şenyaşar ve babasını ve 2 kardeşini kaybeden -linç edilen, katledilen- Ferit Şenyaşar iki yüz elli dört gündür adliye önünde nöbet tutuyor. Şimdi, aile ne istiyor? Aile, adalet istiyor. Bunu terör olayı olarak lanse ettiler ama yani bozuk saat bile günde 2 kez doğruyu gösterirmiş ya, 13 Kasım günü Adalet ve Kalkınma Partisi Şanlıurfa Milletvekili Sayın Fakıbaba çıktı dedi ki: "Bu bir terör eylemi değildi; bunu ben gördüm, tanıklık ettim ve 'terör eylemi' denildiğinde vicdanım sızladı ve Genel Başkanımızı aradım, bunun bir terör olayı olmadığını ve bu şekilde lanse etmemesi, konuşmaması gerektiğini de ifade ettim."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Devamla) – Şimdi, buradan Adalet Bakanına, bizleri izleyen bütün hukukçulara ve tüm vicdanlı yurttaşlara sesleniyorum: Şenyaşar ailesinin adalet çılgılığına ses verin ve bir an önce adalet yerini bulsun.

Teşekkür ederim. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Şanlıurfa ili hakkında söz isteyen Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Özyavuz'a ait.

Buyurun Sayın Özyavuz. (MHP sıralarından alkışlar)

3.- Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Özyavuz'un, Şanlıurfa iline ilişkin gündem dışı konuşması

İBRAHİM ÖZYAVUZ (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; sizleri ve ekranları başında bizleri izleyen Şanlıurfalı hemşehrilerimizi ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bizler, İbni Haldun'un "Coğrafya, kaderdir." sözü üzerine kaderini kalubeladan itibaren seven, kanaat eden ve millî değerlerine sadık büyük bir milletiz. Bunun yanında, kaderimiz olan coğrafya, Habil ile Kabil'in birbirine kıydığı, Hira Dağı ile Olimpos Dağı'nın çocuklarının savaştığı çok kıymetli topraklara sahiptir.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; siyasi coğrafyamızın bize kazandırdığı bereketli topraklarımız ve ilk üniversitenin kurulduğu Harran gibi değerlerimiz var. Bu güzellikler beraberinde zorlukları da getirmektedir. Bölge halkının büyük bir çoğunluğu bu verimli topraklardan geçimini sağlamaktadır. Güneydoğuda ve özellikle Şanlıurfa'da birçok çiftçimiz tarım yapabilmek için elektrik enerjisinden faydalanmaktadır. Kullanılan elektrik enerjisi sonucunda çiftçilerimiz yüksek elektrik faturaları ödemektedir. Elektrik faturalarında düşük fiyatlar uygulanması ve borçların taksitlendirilmesi, çiftçilerimizin ödeyebileceği makul seviyeye çekilmesi bölge insanımıza ve ülke ekonomisine büyük fayda sağlayacaktır.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 3083 sayılı Toprak Reformu Yasası'yla arazi alan çiftçilerimiz bankalara ipotek veremedikleri için kredi kullanamamakta ve sıkıntıya düşmektedirler. Bu çiftçilerimizin tarımdan kaynaklı borçlarının faizlerinin silinmesi veyahut bahse konu borçların ertelenmesi Şanlıurfalı çiftçilerimizin menfaatine olacaktır.

Şanlıurfa Harran, Akçakale ve Ceylânpınar ilçelerinde 2005 yılında Hükûmet tarafından tapu senedi karşılığında çiftçilere arazi dağıtımı yapılmıştır. Şu anda tarım girdilerinin yüksek olması ve dünya tarımıyla rekabet edememeleri yüzünden, bu arazileri alan vatandaşlar tapu senetlerini ödeyememektedirler. Dolayısıyla, Şanlıurfa'da çiftçiler tefecilerin ve banka faizinin altında ezilmekte ve sıkıntılı bir şekilde arazilerini kurtarmaya çalışmaktadırlar. Hükûmetin bu tapularla ilgili bu çiftçilerin mağduriyetini önlemek amacıyla tekrar borçlarını yapılandırması gerekmektedir. Ayrıca, toprak dağıtımı ve dağıtım parselleri hak sahiplerine ilk dört yıl ödemesiz, 10 eşit taksitle ve her yıl 1 senet taksit ödemesi şeklinde yapılmıştır. Toprak dağıtımının üzerinden otuz yıl geçmesine rağmen, borçları bitmiş parsellerde miras hükümleri dışında intikal ve satış işlemi yapılamamaktadır; bu sorunun bir an önce çözüme kavuşturularak çiftçilerimizin mağduriyetinin giderilmesi gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tarım kenti olmasına rağmen, Şanlıurfa'dan diğer illerimize mevsimlik işçilerimiz gitmektedir. Bu kardeşlerimizin gittikleri yerlerde eğitim, sağlık, elektrik ve su gibi temel ihtiyaçlarının karşılanmasını düzenleyen bir çalışma yapılmalıdır. Valilik ve belediyelere verilen desteklerin daha da artırılması gerekmektedir.

Sayın Başkan, genç nüfusa sahip şehrimizde Kıbrıs'ta okuyan birçok öğrenci bulunmaktadır ancak Şanlıurfa'dan Kıbrıs'a direkt uçak seferi olmadığından, öğrencilerimiz farklı illerden gitmekte ve ulaşımında sıkıntılar çekmektedirler. Bu durum hem zaman kaybına hem de maddi külfete sebep olmaktadır. Bir an önce, Şanlıurfa'dan Kıbrıs'a direkt uçuşlar başlatılmalı, öğrencilerimizin mağduriyeti giderilmelidir. Ayrıca, Şanlıurfa'dan Ankara ve İstanbul seferleri de artırılmalıdır.

Şanlıurfa’ımızda “tarihin sıfır noktası” olarak kabul edilen Göbeklitepe, “dünyanın ilk üniversitesi” unvanına sahip Harran Üniversitesi, Bazda Mağaraları, Şuayb Antik Şehri, Han El Barur Kervansarayı, Balıklıgöl, Urfa Kalesi, Hazreti Yakup Kuyusu, Birecik Kelaynak Üretme İstasyonu, Eyyüp Nebi Dergâhı, Saklıkent, Halfeti ve adını saymadığım, görülmeye değer birçok tarihî ve kültürel değerlerimiz mevcuttur. Ülkemize ve dünyaya bu değerlerimizin iyi tanıtılması bölgenin hak ettiği turizm potansiyelini artırmaya katkı sağlayacaktır.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce Meclisi ve Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren sayın milletvekillerine yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Çelebi...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Memleket Partisinin tüm partilere yaptığı çağrıya ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Memleket Partisi olarak tüm partilere çağrımızdır: Gelin, milletimizin tamamıyla helalleşelim. Milletimizin başına hangi felaket geldiyse gücün tek merkezde toplanmasından gelmiştir. Gelin, partilerdeki, çağımıza yakışmayan tek adam sistemini, sultanlığı yıkarak helalleşelim “Egemenlik milletin.” diyelim.

Kanun teklifimizi verdik; “Genel başkanı tüm parti üyeleri seçsin.” diyoruz; “Genel başkanın görev süresi, 1’inci parti yapamazsa maksimum 2 seçim dönemi olsun.” diyoruz. Gelin, siyaset dışına itilen kadınlarımızla helalleşelim; fermuar sistemini öneriyoruz destekleyin, bir kadın-bir erkek sıralama yapalım. Siyasetten rant elde etmeyi önleyelim, partilerin mali yapılarını şeffaf hâle getirelim.

Biz, Memleket Partisi olarak tüzükle hepsini uyguluyoruz; bu kanun teklifini onaylayın, tüm partiler uygulasin. Gelin, helalleşelim, Türkiye’mizin önu açılıns.

Saygılarımızla.

BAŞKAN – Sayın Yılmazkaya...

2.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, enerji kalemlerine gelen fiyat artışının yansımalarına ilişkin açıklaması

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Açıklanan yeni zamlarla, 1 Kasım itibarıyla sanayi ve ticari kuruluşların doğal gazına yüzde 48 zam yapılmıştı. Bu yüksek zamlarla sanayicimiz nasıl ayakta dursun, nasıl üretim yapsın, nasıl ihracat yapsın? Sanayici ve esnafın elektrik maliyeti yüksek, doğal gaz maliyeti yüksek, ham madde maliyeti yüksek, kredi maliyeti yüksek, dolar, euro zaten yüksek; geriye ne kaldı ki? Sanayicimiz ve iş insanımız, dün aldığı malı bugün alamayan işletmeci, batmamak adına uzatmaları oynamakta.

Son yıllarda doğal gaz ve elektriğe ardi ardına yapılan yüksek zam ve tarife değişiklikleri Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi sanayicisi başta olmak üzere tüm Türkiye’deki üreticinin girdi maliyetlerini büyük oranda artırdı. Elektrik ve doğal gaz sanayinin en önemli girdilerinin başında gelir. Enerji kalemlerine gelen fiyat artışı domino etkisi yaratarak tüm mal ve hizmetlerin fiyatını artıracaktır, dahası, üretimi sekteye uğratacaktır. Bu zamların halka yansması ise yüksek enflasyon, yoksulluk, işsizlik ve fakirlik olacaktır.

BAŞKAN – Sayın Çepni...

3.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Silivri Cezaevinde kalan Mahmut Olgun'a verilen cezaya ve cezaevlerindeki zulme ilişkin açıklaması

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkanım.

Silivri Cezaevinde kalan Mahmut Olgun, halay çektiği gerekçesiyle disiplin, yazdığı Kürtçe kitap nedeniyle beş günlük hücre cezasına çarptırıldı. 8 Ekimde koşullara baskın yapılmış ve 150 civarında tutsak farklı cezaevi ve koşullara sevk edilmiş. Sevk sırasında da tutuklular darbedilmiş ve eşyalarına el konulmuştur. Gardiyanlar, Olgun'u "Bundan sonra halay çekemeyeceksin." diyerek tehdit etmişler. Cezaevlerini işkence haneye çevirenleri uyarıyoruz; bu zulme son verin, işkenceyle ne teslimiyeti geliştirebilirsiniz ne de direnişi kırabilirsiniz.

BAŞKAN - Sayın Taşkın...

4.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Şair Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

“Anlatacaktım ölümlerini bir sonbahar eşliğinde

Bir kış güneşliğinde

Fakat baktım bu ölüm değil diriliştir

Tabiatı aşan bir bildiriştir.”

Dizelerinin sahibi, hakikat eri Sezai Karakoç gerçek dirilişe ulaştı; şair, yazar ve fikir adamı Sezai Karakoç 88 yaşında hayatını kaybetti. Karakoç, Türk edebiyatına kattığı sayısız eserle hafızalara kazandı. İslam dünyasının yeniden dirilişini amaç edindi. Bu uğurda yazı hayatı boyunca “diriliş” kavramı çevresinde zihinde bir bilinç uyandırmaya çalıştı. Başta şiir, siyaset ve düşünce olmak üzere dünya Müslümanlarının uyanışına eserleriyle emek verdi.

Sezai Karakoç'a Allahutaala'dan rahmet, sevenlerine sabircemil diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Sezal...

5.- Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal'ın, Şair Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

“Dağların yıkılışını gördüm bir Venüs bardağında

Köle gibi satıldım pazarlar pazarında

Güneşin sarardığını gördüm Konstantin duvarında

Senin hayallerinle yandım düşlerin civarında

Gölgendi yansıyor duran bengisu pınarında

Ölüm düşüncesinin beni sardığı şu anda

Verilmemiş hesapların korkusuyla

Sana geldim ayaklarına kapanmaya geldim

Af dilemeye geldim affa layık olmasam da

Sevgili

En sevgili

Ey sevgili

Uzatma dünya sürgünümü benim

Sezai Karakoç”

Rahmet ve minnetle...

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

6.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Malatya'nın Yeşilyurt ilçesinde yaşayan vatandaşların Karayolları Genel Müdürlüğünden taleplerine ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Malatya'nın Yeşilyurt ilçesinin Tohma, Kırkpınar, Göktaarla, Duranlar köylerini birbirine bağlayan Sütlüce mevkiisi ile Tohma Köprüsü arasında Sivas-Malatya kara yoluna bağlanan yolun kazalara sebebiyet vermemesi, olası can kayıplarının engellenmesi ve trafiği rahatlatması açısından bir kavşak veya cep sistemiyle ana yola bağlantısının sağlanması, bölgede yaşayan vatandaşlarımızın Karayolları Genel Müdürlüğünden, dolayısıyla Ulaştırma Bakanlığımızdan talepleridir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Taşlıçay...

7.- Ankara Milletvekili Nevin Taşlıçay'ın, Ankara'daki trafik yoğunluğuna ilişkin açıklaması

NEVİN TAŞLIÇAY (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Şehirlerimiz hızla büyüyor, değişiyor. Bu büyümeleri kalkınma anlamında olumlu gelişmeler olarak değerlendiriyoruz elbette. Diğer yandan, bu gelişmeler bazı sorunları da beraberinde getirmektedir. Bunlardan biri ise hiç şüphesiz trafik yoğunluğudur. Şehirlerin konforunu ve yaşanabilirlik kalitesini trafikteki yoğunluk durumuna bakarak değerlendirmek mümkündür. Bu anlamda, başkentimiz Ankara'daki trafik yoğunluğu Ankara'nın konforsuz bir hâle yöneldiği gerçeğini ortaya koymaktadır. Başkent olması sebebiyle Ankara her yönüyle örnek bir şehir olmalıdır; maalesef, mesai saatlerinin başlama ve bitiş saatlerinde oluşan trafik yoğunluğu artık günün her saatinde yaşanmaktadır. Ankara Büyükşehir Belediyesinin bu hususu dert edip etmediği ise bir muammadır. Dolayısıyla, Ankara'daki artan trafik sorununa bir an önce çözüm bulunabilmesi için Belediyeyi göreve davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

8.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Ermenistan'ın Azerbaycan'a saldırısına ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Katil Ermenistan'ın, Laçın ve Kelbecer istikametinde can Azerbaycan'ımıza yönelik gerçekleştirdiği saldırılarda şehadet şerbeti içen Azerbaycan Türkü soydaşlarımıza, kahraman askerlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyor, manevi huzurlarında saygıyla eğiliyorum, yaralanan askerlerimize acil şifalar diliyorum. Şehitlerimizin ailelerinin ve can kardeşlerimizin acılarını yürekten paylaşıyorum.

İşgalci Ermenistan'ın uluslararası hukuku hiçe sayan bu saldırısını şiddetle ve nefretle lanetliyorum. Ermenistan, işgal ettiği Karabağ'dan şartsız çekilmeli, Azerbaycan'ımıza yönelik saldırılarını amasız, fakatsız sonlandırmalıdır. Emperyalizmin tetikçisi, PKK'nın iş birlikçisi, Hınçak, Taşnak ve ASALA'nın ebedî mirasçısı Ermenistan terör devleti iyi bilmelidir ki: Karabağ Türk'tür, Karabağ Türk'ündür, Karabağ Azerbaycan'dır.

BAŞKAN – Sayın Çakır...

9.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Şair Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, üstat Sezai Karakoç dünya sürgününü tamamladı ve en sevgiliye ulaştı; o bir okul, o bir öğretmen, o bir ağabeydi. Eserleri, elden ele, dilden dile, nesilden nesle sadakayıcı olarak karanlıkları aydınlatmaya, güzellikleri anlatmaya devam edecek. Bir medeniyet mücadelesinin halkalarından biri olarak açtığı ve yürüdüğü yolu bir emanet olarak baş tacı ederek sorumluluk idrakiyle sahip çıkacağımız “Diriliş Neslinin Âmentüsü”nü anlamaya gayret vazifemiz olacaktır. Bir münevver kişilik, bir mütefekkir ehliyetiyle yarım asır önce yazdıklarında bugünü, şiirlerinde maziyi ve istikbali inci dizer gibi âdeti bir teraziye oturarak ahiret ve dünya dengesini tutturmaya çalışmış bir er kişiydi. Yılmadan ve durmadan yazdı, yazdı; alabilene, anlayabilene ne mutlu. Allah rahmetiyle karşılaşın, mekânı cennet, makamı ali olsun.

Tüm sevenlerine sabır diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

10.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Şair Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet dilediğine ve insan öldürmenin cezasının idam olması gerektiğine ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, dünya sürgününden ebedî hayata göç eden usta Şair Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet diliyorum, mekânı cennet olsun.

Yaşama hakkı her insan için en temel ve kutsal haktır. Toplumsal huzur ve güven duygusu açısından da önemlidir. Anayasa'da herkes yaşama hakkına sahiptir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde “Herkesin yaşama hakkı yasayla korunur.” denilmekte. Kur'an-ı Kerim'de “Kim bir insanı öldürürse bütün insanları öldürmüş gibi olur.” buyurulmakta. Görüldüğü gibi, yaşama hakkı ulusal ve uluslararası tüm hukuk kuralları ile inancımızda korunan temel bir haktır.

Dolayısıyla başta kadınlara yönelik işlenen cinayetler olmak üzere taammüden insan öldürmenin cezası idam olmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gürer.

11.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yoksulluk ve işsizliğe ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Başkan.

Dolar 10 lirayı geçti, yoksulluk derinleşiyor, ücretler eridi, işsizlik can yakıyor, alım gücü dip yaptı; asgari ücret net 5 bin lira olmalıdır, vergi dışı bırakılmalıdır. İktidar, sanayici ve esnafa bu bağlamda destek sağlamalıdır. Her kesim sorunludur; çiftçi tarladan, esnaf iş yerinden borçlarından dolayı kopmaktadır. Emekli intibak düzenlemesi acil ihtiyaçtır; en düşük emekli aylığı asgari ücrete eşitlenmelidir. Ekonominin kitabını değil ekonominin dramını yazan AKP iktidarını yokluk ve yoksullukla ezilen yurttaşları görmeye çağırıyorum.

Genç işsizlik, üniversite mezunu işsizlik en yüksek orana ermiştir; kamuda üniversite mezunlarına kadro açılmalıdır, atanmayanların bir an önce atamaları yapılmalıdır. Mağduriyetler artıyor, iktidar seyrediyor, halk eziyet içindedir.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Ceylan...

12.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Çanakkale ziyaretinde yaşanan trajikomik olaya ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, hafta sonu Sayın Cumhurbaşkanı Çanakkale'deydi, 1915 Köprüsü'nün son tabliyesinin konulması çerçevesinde düzenlenen törene katıldı. Cumhurbaşkanı'nın bu ziyaretinde hemşehrilerimiz trajikomik bir olaya tanıklık ettiler. Şahsın hükümeti liderine şirin görünmek için Cumhurbaşkanı'nın köprüye yakın geçeceği güzergâhta peyzajı tamamlanmamış toprak alanlar yeşile boyanarak buralar yeşillendirilmiş gibi gösterilmek suretiyle hem Sayın Cumhurbaşkanı aldatılmış hem de kullanılan boya dolayısıyla toprak kirlenmiştir. Tek adam sisteminin geldiği noktayı göstermesi konusunda dağın taşın yeşile boyanması ibretlik bir tablo yaratmıştır.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

13.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adanalı çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Dolar 10 lirayı geçti, gübrenin tonu 10 bin lira, mazotun litresi ise 8 lira 37 kuruş. 2021 tarım desteklerinin yüzde 95'i ise 2020'yle aynı durumda. Bu şartlarda tarımsal üretim yapılabilir mi?

Adana'da çiftçiler gübre masrafları nedeniyle buğday ekimini bırakmış durumda, çiftçi sayısı her geçen gün azalıyor. Nesillerdir çiftçilik yapan aileler, tarım topraklarını satışa çıkarmış durumda. Çiftçinin belini büken sadece gübre ve mazot değil, şu an elektrik maliyeti gübre ve mazotu da geçti. Sulu tarım yapılan arazilerde elektrik dağıtım şirketleri âdeta çiftçinin gelirine ortak olmuş durumda. Üretici nasıl ayakta kalacağını şaşırmış durumda. Acilen tarımsal kalkınma programı hazırlanmalı ve en azından üretim yapılabilecek kadar gübre, mazot desteği zaman kaybetmeden çiftçiye sağlanmalıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

14.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, ülkenin ekonomik durumuna ve şeker zammına ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Değerli milletvekilleri, ülkemizin ekonomik olarak içerisinde bulunduğu durum ve vatandaşlarımızın zamlar nedeniyle yaşadığı mağduriyetler Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun önceki tarihlerde yaptığı uyarılarının haklılığını bir kez daha ortaya çıkarmıştır.

Sayın Genel Başkanımız şeker fabrikalarının özelleştirilmesi sürecinde Anadolu'da yaptığı mitinglerde “Şeker vatandır, satılamaz!” diyerek iktidarınızı uyarıyordu. Ancak her zamanki gibi dinlemediniz, halkın fabrikalarını, şeker fabrikalarını bir bir sattınız. Ne oldu şimdi? Vatandaş rafta şeker bulamıyor, sanayici şeker bulamıyor, fahiş fiyatlara bir de yüzde 25 zam yaptınız. Aşağı zam, yukarı zam; zamlarla halkımızın hayatının tadını kaçırdığımız, bu yetmedi şekerin de tadını kaçırdınız. Sizler tarihe “şekerin ve hayatın tadını kaçıran iktidar” olarak geçtiniz, tebrik ediyorum. Buradan Cumhurbaşkanı'na çağrıda bulunuyorum; madem ekonominin kitabını yazdınız, durdurun zamları milletimiz rahat etsin diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ataş...

15.- *Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, ekonomik çöküşe ve Cumhurbaşkanını sorumluluk almaya davet ettiğiine ilişkin açıklaması*

DURŞUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dolar 11 TL'ye, altının gramı 650 TL'ye dayandı. Hazine ve Maliye Bakanı başta olmak üzere yetkililer kötü gidişe önlem alamıyor. Enflasyon sürekli yükseliyor, işsizlik çığ gibi artıyor, ülke ekonomisi çöküyor, iktidar da herkes gibi izliyor. “Maaşını dolarla mı alıyorsun?” diyen damatlar, dolar 3,50'yken televizyonlarda caka satan jöleli saray danışmanları, liyakatsiz sadık bürokratlar, iktidara toz kondurmayan gazeteci bozuntuları, milletin anasına söven iktidar müteahhitleri vatandaş kan ağlarken neredeler? Vatandaşın içler acısı hâli onların umurunda mı? Ekonominin kitabını yazdığını gururla söyleyen, Merkez Bankasının 128 milyar dolar rezervini tüketen “Ekonominin sorumlusu benim, ben.” diyen Cumhurbaşkanını bugün gelinen son noktada sorumluluk almaya ve sandığı vatandaşın önüne getirmeye davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Alban...

16.- *Muğla Milletvekili Mürsel Alban'ın, yanan ormanlardaki ağaçların satıldığı iddialarına ilişkin açıklaması*

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sayın Başkan, Muğla ilimizde 28 Temmuz 2021 tarihinde başlayan orman yangınları sonucunda 67 bin hektarlık ormanlık alan yanmıştır. Ormanlardaki ağaçların hızlı bir şekilde kesildiği ve çok uluslu bir şirketce metreküpü 155 TL'ye satın alındığı, tomruklarınsa yurt dışına 730 euroya satıldığı şeklinde bir iddia vardır ulusal basında. Ormanların dirisi yakıldı, ölüsü satıldı. Bakanlık neden çıkıp bir cevap vermiyor, niye sessiz kalıyor? Bakanlığın iddialar karşısındaki bu suskunluğu olayı kabul ettiği anlamına mı gelmektedir? Neden bir açıklama yapmıyor? Tarım Bakanına soruyorum. Bir açıklama bekliyoruz bu konuda.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Aksoy...

17.- *Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, engelli vatandaşların sorunlarına ilişkin açıklaması*

HÜSEYİN AVNİ AKSOY (Karabük) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde engelli vatandaşlarımızın nüfusuyla ilgili net bir sayı yoktur. TÜİK, en son 2002 yılında engelli nüfus sayısını açıklamış, daha sonra bu sayıyı güncellememiştir. Engelli vatandaşlarımızın istihdam sorunu en önemli sorundur. Ülkemizde genel işsizlik oranı resmî rakamlara göre yüzde 13 dolaylarındadır, oysa bu oran engelliler arasında yüzde 78'ler seviyesindedir; bu uçurumun bir an önce kapatılması gerekmektedir. Özel sektörde uygulanan yüzde 3, kamu sektöründe uygulanan yüzde 4, devlet memurluğunda uygulanan yüzde 3 engelli kotalarının artırılması şarttır. Bu oranlar artırılmazsa 15 Kasım 2020'de yapılan Engelli Kamu Personeli Sınavı'na giren 100 bine yakın engelli vatandaşımız işsiz kalmaya mahkûm edilecektir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu...

18.- *Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa Şubesinin yıkım kararından vazgeçilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

AKP iktidarı, yıllardır vergi cezalarıyla, tehditlerle basını susturmaya çalıştı; kamu bankalarıyla verilen milyonlarca dolar kredilerle, kurduğu havuzlarla basın kuruluşlarını ele geçirdi. Çünkü niyet,

ülkeyi yönetmek değil algıyı yönetmekti; çünkü niyet, beceriksiz yönetimin duyulmasını engellemek, yolsuzlukların haber yapılmamasını sağlamak, milletin parasının hesabını vermemektir. Şimdi de Bursa'da AKP'li Belediye Başkanı, otuz iki yıldır aynı yerde bulunan, Bursa'nın hafızası olan, kamuoyunun vicdanı olan Çağdaş Gazeteciler Derneğinin yerini bahanelerle yıkmak istiyor. Üstelik aynı alana yeni inşaat yapılmışken, üstelik başka işletmelerin sözleşmesi uzatılmışken gerçekleştirilmek istenen bu yıkım, ilkeli gazeteciliğe duyulan itikamdan başka bir şey değildir; bu yıkımdan vazgeçin diyorum.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

19.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, yargıda yapılması gereken düzenlemelere ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan adalet mülkün temelidir; geç kalan adalet, adalet değildir.

Son yıllarda yargıda önemli düzenlemeler olmasına rağmen, yeni mahkemelerin kurulmasına rağmen davaların sonuçlanması uzamakta, adalet gecikmektedir. Yargılama hızını artırmalıyız, adalet saraylarının fiziki kapasitesini düzenlemeliyiz, Kahramanmaraş Adliyesinin ve diğer adliyelerin ek bina ihtiyaçlarını karşılamalıyız, adalet personelinin özlük haklarını iyileştirmeliyiz, statü ve kadro sorunlarını çözmeliyiz, yazı işleri müdürlüğü sayılarını artırmalıyız, sınavı kazanan yazı işleri müdürlerinin atamalarını yapmalıyız, zabıt kâtiplerinin sayılarını artırmalı ve bir an önce atamalarını yapmalıyız. Adalet personelinin özlük hakları iyileştirilmelidir. Yazı işleri müdürlerinin ek göstergesi 2200'dür, bu durum düzeltilmeli, diğer müdürler gibi en az 3000 seviyesine çıkarılmalı, lojman hakları verilmeli ve bunlar sağlanmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Başevirgen...

20.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, emekçilerin insanca yaşayabilecekleri bir asgari ücret beklediklerine ilişkin açıklaması

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Vatandaşın toplam borcu 1 trilyon 27 milyar liraya ulaşırken bu yıl icra dairelerine toplam 6 milyar 575 bin yeni dosya geldi. Yoksulluk giderek artıyor, 4 kişilik bir ailenin sadece gıda harcaması için gerekli tutar olan açlık sınırı 3 bin liranın, yoksulluk sınırı da 10 bin liranın üzerinde. TÜİK'in rakamları ile sokağın enflasyonu zaten birbirini tutmuyor. TÜİK'in açıkladığı rakamlarda bile gıda enflasyonu yüzde 27,4; gıda harcamaları asgari ücretlinin kazancının büyük bir kısmını tüketiyor. Dolar kuru ve enflasyon karşısında asgari ücretin yaşadığı erime giderek artıyor; asgari ücret, vergiden muaf olmalı, bütün kesitlerden arındırılarak net olarak ödenmelidir. İşçi ve emekçiler için açlığa mahkûm edilmeden insanca yaşanabilecek bir asgari ücret bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Ersoy...

21.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, 17 Kasım Dünya Prematüre Günü'ne ilişkin açıklaması

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Dünya Prematüre Günü. Prematüre doğumlar, bebek ölümlerinin en sık nedenleri arasında gelmektedir. Dünyada her 10 bebekten 1'i prematüre olarak doğmaktadır. Prematüre bebekler, büyüme ve gelişmelerini henüz tamamlamadan dünyaya geldikleri için, başta solunum sistemi olmak üzere, kalp damar sistemi, bağırsak sistemi, sinir ve bağışıklık sistemleriyle ilgili sorunlarla karşı karşıya gelirler. Bu nedenle, hassas ve özenli bir bakım almaları gerekir. Yenidoğan yoğun bakım ünitelerinin, yenidoğan uzmanı hekimlerin ve deneyimli hemşire ve sağlık personelinin yeterli olması prematüre bebeklerin hayatta kalması, gelişiminin takibi ve sağlıklı bir birey olmaları açısından büyük bir önem arz etmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Aydın...

22.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Onur Air ve diğer hava yolu şirketlerinde yaşanan hak gasplarına ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Onur Air hava yolu şirketi, 2020 yılında uçuşları tam gaz devam ederken bir görevlendirmeye personeli ücretsiz izinli göstererek "kısa çalışma ödeneği" adı altında maaşlarını devlete ödetti. 1.800'den fazla çalışan yirmi bir aydır maaş alamamakta, ayrıca SGK ve İŞKUR bildirimleri de yapılmadan çalıştırılarak mağdur edilmiş durumda.

Diğer yandan, pandemi dolayısıyla diğer ülkeler yabancı pilot kısıtlaması getirirken, çalıştırmazken söz konusu şirket yabancı pilot çalıştırmış, Türkiye'de 700'e yakın Türk pilot işsiz kalmıştır. Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde "Yüzde 2'yi geçmez." denmesine rağmen, bu kurala maaalesef Onur Air ve diğer hava yolu şirketleri uymamışlardır. Şu anda, 1.800 çalışan haklarını arıyorlar, alamadıkları maaşların peşine düşüyorlar.

Buradan ilgili kuruma ve Bakanlığa sesleniyorum, bu çalışanların bir an önce mağduriyetlerini giderin, haklarını teslim edin ve onlara gereken ilgiyi gösterin diyorum.

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

23.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Şair Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet dilediğine, AK PARTİ Grup Başkanlığına seçilmiş olan İsmet Yılmaz'la gurur duyduğuna ve Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'ya bugüne kadar yapmış olduğu görevden dolayı teşekkürlerini sunduğuna ilişkin açıklaması

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkanım.

Ünlü şairimiz Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet, sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Sultan şehrimiz Sivas'ımızın yetiştirdiği kıymetli büyüğüm İsmet Yılmaz Bakanımız, 24'üncü, 25'inci, 26'ncı, 27'nci Dönemde Sivas Milletvekilliği, 61'inci, 62'nci, 64'üncü Hükümetlerde Millî Savunma Bakanlığı, 25'inci Dönemde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı, 65'inci Hükümette Millî Eğitim Bakanlığı yapmıştır. 27'nci Dönemde Millî Savunma Komisyonu Başkanlığı yapan İsmet Yılmaz Bakanımız, Sayın Cumhurbaşkanımızın tensipleri ve bugün, grubumuzun seçimiyle bundan sonra AK PARTİ Grup Başkanı olarak görevine devam edecektir. Bu görevi de başarıyla yürüteceğine inancımız ve desteğimiz tamdır. Sayın Bakanımızla bir Sivaslı olarak gurur duyduğumu belirtiyor, Naci Bostancı Başkanımıza da bugüne kadar yapmış olduğu görevden dolayı teşekkürlerimi sunuyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, ben, dün, mazeretim münasebetiyle, biliyorsunuz, Milliyetçi Hareket Partisinden başlanmasını arz etmiştim. Bir hak tecavüzü olmasın diye bugün, kendim başlayabilirim.

Arz ederim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Helaldir efendim.

BAŞKAN – Helalleşiyorsunuz değil mi efendim?

İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu.

Buyurunuz Sayın Dervişoğlu.

24.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, AK PARTİ Grup Başkanlığına seçilmiş olan İsmet Yılmaz'a İYİ Parti olarak başarılar dilediklerine, Şair Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet dilediğine, çiftçilere verilen desteğin yetersiz olduğuna, çiftçilerin sorunlarına, İŞKUR eğitim programlarının askıya alınmasına, ekonomideki kötü gidişata ve kendilerinin Adalet ve Kalkınma Partisinin Komisyona gönderdiği kanun tekliflerinden haberdar olmadıklarına ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Dün, Sayın Naci Bostancı'ya Türkiye Büyük Millet Meclisindeki hizmetleri ve Grup Başkanlığı yaptığı dönemde Meclise sağladığı katkı için teşekkür etmiştim, bugün de Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunda seçim yapıldı, eski Bakan Sayın İsmet Yılmaz Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanlığına seçildi. Kendisine İYİ Parti olarak başarılar diliyorum.

Türk kültür ve edebiyat hayatına şiiirleri, nesirleri ve fikirleriyle önemli katkı ve hizmetlerde bulunmuş büyük şair ve düşünce adamı Sezai Karakoç'un vefatını teessürle öğrendik. “Sevgili/ En sevgili/ Ey sevgili/ Uzatma dünya sürgünümü benim.” diyerek Rabb'ine kavuşan merhuma Cenab-ı Allah'tan rahmet, kederli ailesi başta olmak üzere tüm sevenlerine başsağlığı diliyoruz.

Tarım Bakanlığı, çiftçinin yükünü hafifletmesi beklenen 2021 yılının tarım desteklerini açıkladı. Mazot ve gübre desteği kâğıt üzerinde artmış gözükse de yıl içerisinde hem mazota hem de gübreye gelen zamlar verilen desteğin, maalesef, çok üzerinde. Mazot desteği yüzde 15 artarken yıl içerisinde mazota toplam yüzde 30 oranında zam geldi. Aynı şekilde gübre desteği yüzde 25 artırılırken gübreye de bir yıl içinde yüzde 285 zam geldi.

Sayın Cumhurbaşkanı yapmış olduğu açıklamada “Çiftçiler için bizden destek.” demişti ama verilen destekler, maalesef, yetersizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Üstelik verilen destekler hemen de ödenmeyecektir, 2021 yılının destekleri 2022 yılında ödenecek. Verilen bu desteklerle çiftçinin maliyeti dahi karşılanmıyor, gübreye gelen zamlar, işçilik fiyatları ve mazotun zamlanması çiftçinin belini büküyor. Tarım Bakanı Sayın Pakdemirli'nin “Zarar etmiyor.” dediği çiftçi, maliyet artışlarıyla her geçen gün daha da zorlanıyor. Çiftçilerimizi ilgilendiren ve çözülmesi elzem sorunlar şunlardır esasen: Mazot, gübre, tohum, ilaç ve yem gibi temel girdilerde yapılacak düzenleme, borç erteleme ve yüksek elektrik ve enerji fiyatları bel bükmemektedir; Hükümeti bu konularda adım atmaya ve çözüm üretmeye davet ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – İŞKUR eğitim programları ilk kez askıya alındı. İstihdamı artırmak, iş alanı yaratmak ve meslek kazandırmak için sekiz yıldır devam eden işbaşı eğitim programları 4 Ekimde tüm Türkiye'de durduruldu ama herhangi bir açıklama yapılmadı, sebebi kamuoyuyla paylaşılmadı. Ödenek yetersizliği ya da eğitim alanlarında iş imkânı olmaması kapanmanın en büyük sebebi olarak karşımıza çıkmaktadır. 2019 yılında 132 milyar lira olan İŞsizlik

Fonu, 2021 yılında 87 milyar liraya düşmüştür. Kapanan işbaşı eğitim programlarıyla birlikte işsizlerin iş bulabilme umudu artık daha da azalmıştır. Ülkemizde iş bulup çalışan sayısına baktığımızda ise çalışanların neredeyse yüzde 45'i asgari ücretle geçinmektedir. Avrupa'da asgari ücretle çalışanların oranı her 10 kişide 1 kişi iken Türkiye'de her 2 kişiden 1'i asgari ücretle çalışmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Son cümlem.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – İşsizlik artmakta, istihdam azalmakta, ekonomi her geçen gün kötüye gitmektedir, milletimiz her geçen gün fakirleşmektedir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin milletimizin önüne koyduğu fatura tam da budur.

Bir de Meclisin işleyişiyle ilgili bir hususu arz edeceğim: Bugün, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna bir kanun teklifi gelmiş ve Komisyonun yarın toplanabilmesi için çağrıda bulunulmuştur. Oysa, İç Tüzük'ün 36'ncı maddesi gayet açıktır. Komisyona havale edilen işlerin havale tarihinden itibaren kırk sekiz saatten sonra görüşülmesi mümkündür bu hükme göre ama Adalet ve Kalkınma Partisi Komisyona gönderiyor, bizim haberimiz olmuyor, bugün itibarıyla parti gruplarına gönderiliyor ve yarın Komisyonun toplanacağı söyleniyor. Dolayısıyla, bu kadar kısa bir zamanda ve bu kadar yoğun bir gündemde kanunlara hazırlanabilmekte de zorlanıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bir taraftan Genel Kurul çalışmaları, bir taraftan Plan ve Bütçede yapılan Komisyon çalışmaları, bir de bunlar geliyor. Bu konuda, iktidar partisini özellikle İç Tüzük'e, teamüllere, kanunlara, Anayasa'ya uymaya davet ediyorum. Böyle baskın işler yapıyorlar, hiç olmazsa kanun tekliflerini bu yöntemle göndermesinler. Bu konudaki uyarımı yüce Meclisle paylaşıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Kavuncu, buyurunuz.

25.- Çorum Milletvekili Erol Kavuncu'nun, Şair Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

EROL KAVUNCU (Çorum) – Teşekkür ederim Başkanım.

(Hatip tarafından Bakara suresinin 156'ncı ayetikerimesinin okunması)

EROL KAVUNCU (Çorum) – Büyük dava, düşünce adamı, diriliş düşüncesinin mimarı, ortaya koyduğu medeniyet tasavvuruyla bir dönemi şekillendiren, şair, yazar, üstat Sezai Karakoç -kendi ifadesiyle- dünya sürgününü tamamlayarak en sevgiliye, Rahmetirahman'a kavuştu. Hep bir elif gibi dimdik durdu, eğilmedi, bükülmedi. Yüreklere dokunan satırlarıyla hayatlarda derin izler bıraktı. Onun satırlarında deruni manalar, deruni manalara doyan münzevi kelimeler artık öksüz kaldılar.

Üstat Sezai Karakoç'a Yüce Allah'tan rahmet diliyorum. Üstadın bizlere bıraktığı kutlu mirası, yetişmelerinde en büyük pay sahibi olduğu diriliş neslinin omuzlarında nesilden nesile aktarılmaya devam edecektir. Mevla mekânını cennet, makamını ali, ruhunu şad eylesin. Aziz milletimizin ve ümmetin başı sağ olsun.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Muhammed Levent Bülbül.

Buyurun Sayın Bülbül.

26.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'un, Şair Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet dilediğine, Ermenistan'ın Azerbaycan'a saldırısına, Bulgaristan'daki Hak ve Özgürlükler Partisini ve Cumhurbaşkanı adayını Mustafa Karadayı'yı seçimlerde gösterdikleri başarılarından ötürü tebrik ettiğine, Türk şehri Kerkük'ün güvenliğinin peşmergeye devredileceği şeklinde kamuoyunda ifade edilen bazı gelişmeleri dikkatle takip ettiklerine, 17 Kasım Dünya Akciğer Kanseri Farkındalık Günü'ne, Millî Takım'ımıza Dünya Kupası yolunda başarılar dilediklerine ve Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'ya ve AK PARTİ Grup Başkanlığına seçilmiş olan İsmet Yılmaz'a yeni görevlerinde başarılar dilediklerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “Karın yağdığını görünce,

Kar tutan toprağı anlayacaksın.

Toprakta bir karış karı görünce,

Kar içinde yanan karı anlayacaksın.

Allah kar gibi gökten yağınca,

Karlar sıcak sıcak saçlarına değince,

Başını önüne eğince,

Benim bu şiirimi anlayacaksın.

Bu adam o adam gelip gider,

Senin ellerinde rüyam gelip gider,

Her affın içinde bir intikam gelir gider,

Bu şiirimi anlayınca beni anlayacaksın.

Ben bu şiiri yazdım aşık çeşidi,

Öyle kar yağdı ki elim üşüdü.

Ruhum seni düşününce ışıdı,

Her şeyi beni anlayınca anlayacaksın.”

Sayın Başkan, Türk edebiyatının çok değerli ismi ve her şeyden önce bir duruş adamı olarak tanıdığımız şair ve yazar Sezai Karakoç'un vefatını üzüntüyle öğrenmiş bulunmaktayız. Kendi deyimiyle dünya sürgününü ebedî âleme göç ederek noktalanayan Sezai Karakoç'a Yüce Allah'tan rahmet diliyor, ruhu şad, mekânı cennet olsun diyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Karabağ Zaferi'nin 1'inci yıl dönümünün kutlandığı ve Türk Devletleri Teşkilatının kabul edildiği bugünlerde, Ermenistan'ın kardeş ülke Azerbaycan'a karşı Laçın ve Kelbecer'de yaptığı provokatif saldırıları kınıyoruz. Dün, Ermenistan'ın ateşkesi bozan saldırıları neticesinde şehit düşen 7 Azerbaycanlı asker kardeşimize ve yaralan 10 askerimize acil şifalar diliyor, şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyoruz. Kardeş Azerbaycan'ın her koşulda yanında olduğumuzu buradan bir defa daha ifade etmek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, geçtiğimiz hafta sonu Bulgaristan’da yapılan, ilk kez bir Türk’ün cumhurbaşkanı adayı olarak katıldığı genel seçimlerde bir önceki seçimlere göre büyük bir başarı yakalayan ve parlamento seçimlerinde yüzde 11,4 gibi bir oranla 30 milletvekili kazanmış olan Bulgaristan Türklüğünün temsil edildiği Hak ve Özgürlükler Partisi ve mevcut sonuçlara göre cumhurbaşkanlığı yarışında yüzde 13 gibi bir oy oranıyla 3’üncü sırada yer alan Mustafa Karadayı’yı tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyoruz. Seçimlerin 2’nci tura kaldığı ve 21 Kasım’da gerçekleştirilmesinin planlandığı bu süreçte Bulgaristan Türklüğünü sandığa gitmeye, oylarına kullanmaya davet ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Sayın Başkan, Irak Merkezî Hükûmetinin bölgesel yönetimle aldığı bir karar sonucu, 25 Kasım tarihinde kadim Türk şehri Kerkük’ün güvenliğinin peşmergeye devredileceği şeklinde kamuoyunda ifade edilen bazı gelişmeleri dikkatle takip etmekteyiz. Genel Başkanımızın daha evvel ifade ettiği üzere, Kaşgar, Karabağ, Keşmir, Kerkük, Kudüs, Kıbrıs, Kırım istikrar ve huzura kavuşmadan insanlık rahat nefes alamayacak, dünya güvenli olamayacaktır. Unutulmamalıdır ki Türklerin rahat etmediği bir yerde ise kimse istirahat edemeyecektir. Gönül coğrafyamızın, Misakımillî andımızın sembolü olan kadim Türk yurdu can Kerkük Türk varlığıyla ebet müddet var olmaya devam edecektir.

17 Kasım Dünya Akciğer Kanseri Farkındalık Günü’dür. Ülkemizde, özellikle kanser hastalığına yakalanan 4 erkekte 1’i akciğer kanseridir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Erken teşhis olduğu zaman tedavisi mümkün olan bu hastalık dünya üzerinde son yıllarda oldukça artış göstermektedir. Hastalığa karşı farkındalığın artması için bugün dünya genelinde çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Yapılan programların farkındalığın artmasında etkin rol oynamasını temenni ediyor, tüm hastalarımıza acil şifalar diliyoruz.

Sayın Başkan, 2022 Dünya Kupası yolunda mücadele eden Millî Takım’ımız dün Karadağ’ı 2-1 mağlup ederek grubunu 2’nci sırada tamamlamış ve play-off oynamaya hak kazanmıştır. 2022 Dünya Kupası’na katılacağımıza olan inancımız tamdır. Dünya Kupası yolunda bundan sonraki maçlarında da Millî Takım’ımıza başarılar diliyoruz.

Son olarak, AK PARTİ Grup Başkanlığına seçilmiş olan önceki dönem Millî Savunma Bakanlarımızdan, 25’inci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı olan Sayın İsmet Yılmaz Beyefendi’ye ve AK PARTİ Grubuna hayırlı olsun dilekelerimizi iletiyoruz, çalışmalarında başarılar diliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yine, bugüne kadar Grup Başkanlığı görevini yürütmüş olan Naci Bostancı Hocamıza, Meclis çalışmalarına sunmuş olduğu büyük katkı nedeniyle tekrar teşekkür ediyoruz, bundan sonraki çalışmalarında başarılar diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyoruz.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Meral Danış Beştaş.

Buyurun Sayın Beştaş.

27.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'ya ve AK PARTİ Grup Başkanlığına seçilmiş olan İsmet Yılmaz'a yeni görevlerinde başarılar dilediklerine, Şair Sezai Karakoç'un sevenlerine ve ailesine başsağlığı dilediğine, Elmalı davasındaki beraat kararına, çıplak arama meselesine, mayınların temizlenmesi meselesinde Türkiye'nin ek süre talep etmesinin nedenini öğrenmek istediklerine, Belarus'taki mülteci sorununa, Türk Hava Yollarının mültecileri Belarus'a taşıdığı iddiasına, Cumhurbaşkanının insan kaçakçılığı yapan Yeşilyurt Belediye Başkanı Mehmet Çınar'a ödül vermesini kamuoyunun takdirine bıraktığına ve Malatya Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü deposunda uyuşturucu bulunmasına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AK PARTİ Grup Başkanı Naci Bostancı'nın yeni bir göreve gittiğini öğrenmiş durumdayız. Uzun süredir Parlamentoda kendisiyle birlikte çalışma olanağımız oldu. Hakikaten pozitif, sorunları çözmeye konusunda sağduyusu ve objektif yaklaşımını takdir ettiğimizi ifade etmek istiyorum. Yeni görevinde başarılar diliyoruz kendisine.

Yine, yeni seçilen Sayın İsmet Yılmaz'a da başarılar dilemek istiyorum.

Yine, Sezai Karakoç'un dün vefat ettiğini öğrendik. Sevenlerine ve tüm ailesine başsağlığı dilekelerimizi de paylaşmak istiyorum.

Sayın Başkan, Elmalı davası, çocukların kendilerine yönelik cinsel tacizi, istismarı resim yaparak çizdiği bir dava olarak hepimizin hafızalarına kazındı ve ne oldu, biliyor musunuz? Elmalı davasında 3 sanık beraat etti. Korkunç bir şey, doğrusu, bunu ilk okuduğumda inanmak istemedim. 12 yaşında 2 çocuk, anne, üvey baba ve dayıları tarafından tacize uğramışlar, fotoğraflar çizilmiş mahkeme salonunda ve hatta -o kadar ileri ki onları anlatmayacağım- yedi sekiz aylık süreçte oklava ve şarj kablolarıyla çocuklar dövüldüklerini mahkemede uzun uzun anlattılar. Çizimleri, resimleri dosyaya girdi, ilkin sanıklar tutuklandı ama neticede beraat ettiler. İşte, bu beraatlar, aslında yeni istismarların da habercisi anlamına geliyor. Daha çok çocuk mağdur olacak, daha çok hayat karacak. Biz, İstanbul Sözleşmesi'ni sürekli hatırlatıyoruz, birileri karşı çıkıyorlar. Elmalı davasındaki beraat kararına ne diyorlar acaba?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Şiddeti ve istismarı onaylıyorlar mı? Biz, Elmalı davasındaki kararın üst mahkemede, istinafta mutlak surette bozulması gerektiğini ve çocuk istismarına geçit verilmemesi gerektiğini bir kez daha paylaşmak istiyoruz.

Sayın Başkan, çıplak arama tartışması bu Mecliste çokça yapıldı; kavgalar çıktı, gürültüler oldu, bir milletvekilimize, Gergerlioğlu Vekilimize saldırılar oldu ve hep inkâr edildi. Bu kürsüden kaç defa “Çıplak arama yönetmeliğe dayalıdır.” dediğimi hatırlamıyorum ama Türkiye Büyük Millet Meclisi kayıtlarında var. Ne oldu? Yönetmelikte olduğunu biz zaten biliyorduk, değiştirildi, detaylı aramaya dönüştürüldü. O gün burada reddedenler bunu yaparak aslında gerçeği kabul ettiler ve itiraf ettiler. Ama şunu söyleyeyim: Halkın aklıyla alay edilmeyeceğini artık anlasınlar, gerçekleri daha fazla reddetmesinler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Tabii ki bu çıplak arama meselesinin peşinde olmaya devam edeceğiz. Nasıl ki mücadeleyle bu ismi değiştirdiysek, detaylı aramaya dönüştürdüysek içeriğini değiştirmek de boynumuzun borcudur, mutlaka bunu da yapacağız.

Sayın Başkan, mayın meselesi çok önemli. Türkiye 3'üncü kez süre talep etti. 2014 yılında Türkiye'deki bütün mayınları temizleme sözü verilmişti, en son 2022'ye ertelendi, şimdi de 2025'e ertelenmesi için Türkiye başvuru yaptı ve Ottawa Sözleşmesi kapsamında... Türkiye'de hâlen toprağa gömülü toplam 865.602 mayın var. Patlamalar çok fazla ve sivil yerleşim alanlarında da bu patlamalar oluyor, çocuklar yaşamını kaybediyor. Mayınlar sadece sınır boylarında değil yani.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Mayınsız Bir Türkiye Girişimi verilerine göre, Türkiye'nin sözleşme imzaladığı 2014-2017 yılları arasında 1.138 kişi antipersonel kara mayını ve savaş artığı patlayıcılar nedeniyle yaşamını yitirmiş, engelli hâle gelmiş. Bu sayı, her dört günde bir 1 mayın ya da savaş artığı patlayıcı vakasını göstermektedir. Bu konuda derhâl yetkililerden açıklama bekliyoruz. Neden üç yıl daha ek süre istendi? Bu süre zarfında ölen insanların sorumluluğu kimde olacak?

Diğer bir önemli konu Belarus. Belarus'ta çok ciddi bir mülteci sorunu yaşanıyor, görüntüleri izlemeye hiçbir yürek gerçekten dayanamıyor. Irak'tan, Suriye'den getirilen insanlar önce Minsk'e sonrasında da Belarus-Polonya sınırına gönderiliyorlar ve Avrupa'ya göçmeye çalışıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu mültecilerin tehdit olarak kullanılması meselesini, maalesef, daha önce Türkiye'de de gördük. Lukaşenko, Avrupa yaptırımlarına bir şekilde cevap vermek için içler acısı bu durumu ortaya çıkarmış durumda ve Avrupa Konseyiyle çalışmıyor ve sınırda koca bir insanlık dramı yaşanıyor ve orada şimdiye kadar kaç kişinin soğuktan yaşamını yitirdiğine dair de yoğun bilgiler geliyor. Sorun tam olarak çözülmezse tam bir facia ve katliam yaşanacak. Burada gündeme getirmemizin sebebi ise Türk Hava Yollarının mültecileri Belarus'a taşıdığı iddiası. Bu iddia o kadar güçlü ki THY'nin Avrupa Birliğine uçuşlarının da engelleneceğine dair bilgiler söz konusu. Bu konuda eğer bu iddia bu kadar güçlüyse -THY insan kaçakçılığı yapıyor olamaz herhâlde- bu konuda bir açıklama bekliyoruz. Bir an önce kamuoyu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir an önce Türk Hava Yollarının mültecileri taşıdığı yönündeki iddialara yanıt vermesini bekliyoruz.

Çok vahim iki mesele daha var Başkan. Malatya'yı hatırlıyoruz, AKP'li Yeşilyurt Belediyesini. Gri pasaportla insanları yurt dışına göndermişti, 45 kişiden 43'ü de dönmemişti, Türkiye'de çok ciddi tartışıldı. Ve şubat ayında 55 kişi daha yine böyle yolsuzlukla, hileyle gönderildi ve Battalgazi Belediye Başkanının da “Bize de geldiler ve 300 bin TL teklif ettiler.” dediği o dönem kamuoyuna yansımıştı. Yeni gelişme ise dün, evet, Cumhurbaşkanı ne yaptı? Dün Gençlik ve Yerel Yönetimler Proje Yarışması Ödül Töreni'nde Yeşilyurt'ta iki buçuk yıl içerisinde gerçekleşen sosyal, kültürel ve sportif yatırımlarından dolayı Yeşilyurt Belediye Başkanı Mehmet Çınar'a ödül verdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Şimdi, tüm kamuoyu gibi biz de merak ediyoruz ve soruyoruz: Bu ödülün sebebi, Belediye Başkanının insan kaçakçılığında oynadığı rol mü? Bu ödül hangi kriterlere göre veriliyor? Normal bir hukuk devletinde insan kaçakçılığına ceza verilir kaçakçılık yapanlara; burada, Türkiye’de ödül veriliyor. Bu konuda takdiri kamuoyuna bırakıyoruz.

Son olay, anlatacağım vaka Sayın Başkan, 31 Ekim tarihinde Malatya Emniyet Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü tarafından “torbacı” olarak tabir edilen uyuşturucu sokak satıcılarına yönelik bir operasyon gerçekleştirildi ve orada 9 bin 300 adet sentetik hap ele geçirildi ve bu hapların 5 bin adedinin Malatya Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü deposunda ele geçirildiği ortaya çıktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum.

Evet, yanlış duymadınız, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü’nün deposunda operasyonla gözaltına alınan kişi 2017 yılında Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü’nde kamu işçisi olarak başlamış ve il müdürünün özel şoförümüş vesaire.

Şimdi, 5 bin adet sentetik uyuşturucunun bulunduğu yer gerçekten çok dehşet verici. Diğerleri de “Şimdi, metruk binaları yıkıyoruz.” diyorlar. “Hukuk sizin arkanızdan gelsin.” diyenler bu konuda acaba ne açıklama yapacaklar? Yani Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü’nün deposunda bulunan bu uyuşturucuya dair ne söyleyecekler? 3-5 kişiyi uyuşturucudan cezaevine göndermekle olmuyor. Bu tedbirler ve tabii ki meselenin köküyle ilgili bir bilgi çıkınca hemen ucu bir yerlere, devlet birimlerine ve ilgili şahsa uzanıyor. Bu konuda da açıklama bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Tamamladınız mı efendim?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet Başkanım.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Özgür Özel.

Buyurunuz Sayın Özel.

28.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Ermenistan’ın Azerbaycan’a saldırısına, Şair Sezai Karakoç’a Allah’tan rahmet dilediğine, Yıldız Kenter’i ölümünün 2’nci yıl dönümünde saygıyla, rahmetle ve minnetle andıklarına, Bulgaristan’daki Hak ve Özgürlükler Partisine ve Cumhurbaşkanı aday Mustafa Karadayı’ya başarılar dilediklerine, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’ya bundan sonraki siyasi yaşamında başarılar dilediklerine ve AK PARTİ Grup Başkanlığına seçilmiş olan İsmet Yılmaz’ın önceki Grup Başkanının centilmenlik anlayışına uygun bir şekilde görevini sürdürmesini ümit ettiklerine ve Varlık Fonunun denetim raporuna ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ermenistan ateşkesi ihlal etmek suretiyle Azerbaycan askerlerine saldırdı; 7 şehidimiz, 10 gazimiz var. Gazilere Allah’tan en kısa sürede şifalar diliyoruz. Yapılan bu saldırıları kinadığımızı, dost, kardeş Azerbaycan halkının yanında olduğumuzu ifade etmek isteriz.

Şair, yazar Sezai Karakoç’un ölüm haberi dün alındı. Ondan itibaren çok sayıda milletvekilimizden, bugün mevkidaşlarımızdan kendisinin şiirlerini dinledik. Bir şairin ölümünün bile zaman zaman en sert tartışmalara, polemiklere sahne olan bu kubbenin altında şiiri gündeme taşımış olması bile şairlerin ne kadar değerli, gönül insanlarının ne kadar değerli olduğunu ifade eder. Kendisinin şiirinden etkilenenlere, eğitiminden geçenlere ve ölümüyle üzülen herkese başsağlığı diliyoruz, ailesine başsağlığı diliyoruz, Allah’tan rahmet diliyoruz.

Tiyatromuzun en önemli yıldızlarından Yıldız Kenter, kardeşi Müşfik Kenter ve eşi Şükran Güngör'le Kent Oyuncuları'nı kurmuş, Antalya Altın Portakal Film Festivali ve Afife Tiyatro Ödülleri gibi bol prestijli festivallerden ödülle ayrılmış dev bir oyuncuydu. Yıldız Kenter'i aramızdan ayrılışının yıl dönümünde, 2'nci yılında saygıyla, rahmetle ve minnetle anıyoruz.

Sayın Başkan, 14 Kasım'da Bulgaristan Cumhurbaşkanı ve milletvekili seçimi yapıldı. Ülkemizde çifte vatandaşlığı bulunan 93 bin yurttaşımız ülkemizde açılan 126 sandıkta oy kullandılar. Cumhuriyet Halk Partisi Balkan Masası ve yerel yönetimlerimiz, Sofya Yüksek Seçim Kurulunun kararları doğrultusunda lojistik destek verdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hak ve Özgürlükler Partisi 34 milletvekiliyle Parlamentoda 3'üncü parti oldu ve Başkan Adayı Mustafa Karadayı da Cumhurbaşkanlığı yarışında 3'üncülüğü elde etti. 2'nci turda daha etkili bir temsil için Cumhurbaşkanlığı yarışında kendilerine başarılar diliyoruz. Soydaşlarımızın çok daha güçlü şekilde temsil edilip demokratik kazanımlar elde edeceği yarışlara ilişkin ümitlerimizi ifade ediyoruz.

Sayın Başkan, bugün Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu yapmış olduğu grup toplantısının kapalı kısmında, Sayın Naci Bostancı'dan boşalan yere, önceki dönem Millî Savunma Bakanlığı ve kısa bir dönem Meclis Başkanlığı da yapmış Sivas Milletvekilimizi seçti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz İsmet Yılmaz'a görevinde başarılar diliyoruz.

Görevi kendi takdirleriyle bırakan Naci Bostancı'yla ilgili söyleyecek birkaç sözümüz var. Naci Bostancı çok zor bir dönemde çok zor bir görevi üstlendi. Biz görev yaptığı sürede partisiyle polemikler yaşadık, tartışmalar yaşadık, Mecliste büyük krizler oldu. Bu büyük krizlerin çözümünde Naci Hoca kendi olgun kişiliğiyle, yapıcı tavrıyla Adalet ve Kalkınma Partisinin ortalamasının çok üzerindeki tahammül ve demokrasi anlayışıyla çok önemli krizlerde çok önemli çözümlere katkı sağladı. Biz kendisine bundan sonraki siyasi yaşamında başarılar diliyoruz ve kendisini hep olumlu duygularla ve iyi anılarla anaçığımızı buradan ifade etmek isteriz. Ümit ederiz bundan sonra bu görevi yapacak olan İsmet Yılmaz da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...ve Grup Başkanlarına vekâlet eden Grup Başkan Vekilleri de önceki Grup Başkanının tahammül, demokrasi ve centilmenlik anlayışına uygun bir şekilde bu vekâlet görevlerini sürdürürler.

Sayın Başkan, Varlık Fonunun denetim raporunun kanunun belirlediği ekim ayı içinde Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi gerekiyordu. Rapor bir buçuk ay gecikmeli olarak dün Plan ve Bütçe Komisyonuna ulaştırıldı. Tabii, Plan ve Bütçe Komisyonunun bir sonraki yılın bütçesiyle ilgili takvimi ve ardından başlayacak bütçe görüşmeleri düşünüldüğünde bu yasal sürenin daha ne kadar aşılabacağı şüpheli. Geçtiğimiz yıllarda, kendi çıkardıkları kanuna rağmen, bir sonraki yılın mayıs ayına kadar bu raporu görüşmeyenlerin bu seneki performansını, bu gecikmeyi de kaydederek takip ediyor olacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ancak bütün dünyada mevcut varlıklara varlık katmak, gelecek kuşaklara ulaştırmak için kullanılan bu Fon, Türkiye’de borç yaratmak, hatta torunlarımızın olası gelirlerini ipotek edip bugünü kurtarmak için kullanılan bir fon. Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, uzun süre yönetiminde, hatta bakanlık görevinden sonra bile damadı kaldı ve şahsi ve keyfi şekilde yönetiliyor. Bu Fon, Meclisimiz tarafından Sayıştay vasıtasıyla denetlenmiyor. Bu Fon, özel bir denetim şirketi tarafından denetleniyor ve sadece sayısal denetim yapılıyor, aritmetiksel denetim yapılıyor; hukuka uygunluk denetimi yapılamıyor, yerindelik denetimi yapılamıyor; hepimizin varlıklarını hukuka uygun mu yönettiniz, bakamıyor; yerinde miydi aldığımız kararlar, bakamıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sadece ve sadece iki tarafı topluyor, tutuyorsa “Tamamdır.” diyor. Bu raporda bile -şöyle dün akşam hızla göz gezdirdiğimizde- örneğin, Berat Bey’in göz bebeği Turkish Energy Company var. Buna ait finansal tablolar, bu yıl gizlilik gerekçesiyle denetleyen şirketten, bağımsız denetçiden saklanmış.

Yine, baktık, BOTAŞ’ın 2,5 milyar lira tutarında uzun vadeli alacağı var “Gösteremeyiz alacağın kimlerden olduğunu.” demişler “Bu yönde denetim kanıtı elde edemedik.” diyor denetçiler. 2020 yılında, BOTAŞ’ın 65 milyar liralık satışı; 4,5 milyarlık stoku vardı. Geldik 2021’e “Fiziki stok sayamazsınız.’ dediler, stoku göstermediler.” diyor. Kimden neyi saklıyorsunuz? Bu Meclis bu denetimi nasıl yapacak şimdi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – BOTAŞ’ın stokunun neyi mahrem ve nasıl Meclisten saklanır?

ÇAYKUR’un 31 Aralık 2019 itibarıyla finansal tablosunda 3,5 milyarlık stoku var. 31 Aralık 2020’de “Stok sayalım.” “Saydırmayız.” ÇAYKUR’un stoku sır olmuş bir anda. Sattıysan faturası, yaptıysan tahsilat makbuzu... “Bunlarla ilgili denetleme için gerekli, yeterli, uygun denetim kanıtını bize vermediler.” diyorlar.

PTT’nin bilançosunda 206 milyon ticari alacak, maalesef 3,8 milyon ticari borç, 1 milyar 200 milyon hasılat var; bununla ilgili belgeleri göstermemişler.

Sayın milletvekilleri, Sayıştayın denetlediği PTT, ÇAYKUR, BOTAŞ kaçırıldı Sayıştay denetiminden özel şirkete.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Geçmişte bizim adımıza Sayıştayın denetlediği, KİT Komisyonunda raporlarının müzakere edildiği ÇAYKUR, PTT, BOTAŞ stokunu saydırmıyorlar, hesabını vermiyorlar; kaldı ki özel şirket yerindelik denetimi de yapmıyor. “Şöyle yapsan daha iyi yönetebilirdin.” yok, hukuka aykırı iş ve eylemler sorgulanamıyor, bu dar denetimde de böyle bir rezalet var. Yani bu rapor bu Meclise gelmişken oturup da Adalet ve Kalkınma Partisinin milletvekilleri buna sessiz kalıyorlarsa vay bu memleketin hâline.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Cahit Özkan konuşacak.

Buyurunuz Sayın Özkan.

29.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Şair Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet dilediğine, 17 Kasım Azerbaycan Millî Diriliş Günü'ne, Ermenistan'ın Azerbaycan'a saldırısına, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'ya bugüne kadar yapmış olduğu görevler vesilesiyle teşekkür ettiklerine, AK PARTİ Grup Başkanlığına seçilmiş olan İsmet Yılmaz'a başarılar dilediklerine ve beşinci yargı paketinin hayırlar getirmesini temenni ettiğiine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

“Ülkedeki kuşlardan ne haber vardır?

Mezarlardan bile yükselen bir bahar vardır.

Aşk celladından ne çıkar, madem ki yâr vardır.

Yoktan da vardan da ötede bir var vardır.

Hep suç bende değil, beni yakıp yıkan bir nazar vardır.

O şarkıya özenip söylenecek mısralar vardır.

Sakın ‘kader’ deme, kaderin üstünde bir kader vardır.

Ne yapsalar boş, göklerden gelen bir karar vardır.

Gün batsa ne olur, geceyi onaran bir mimar vardır.

Yanmışsam külümden yapılan bir hisar vardır.

Yenilgi yenilgi büyüyen bir zafer vardır.

Sırların sırrına ermek için sende anahtar vardır.

Göğsünde sürgününü geri çağıran bir damar vardır.

Senden ümit kesmem, kalbinde ‘merhamet’ adlı bir bir çınar vardır.

Sevgili

En sevgili

Ey sevgili...” diyen usta şairimiz, mütefekkir Sezai Karakoç, dün, mısralarında da dile getirdiği gibi, Rahmetirahman’a, Hakk’a yürüdü. Örnek bir hayat, sağlam bir fikir örgüsü ve büyük bir edebi miras bıraktı geride, hüznüyoruz. Ancak onun için bir vuslat olduğunu çok iyi biliyoruz. Üstat Sezai Karakoç’a Allah’tan rahmet, sevenlerine, aziz milletimize ve ailesine başsağlığı diliyor, sabırcemil niyaz ediyoruz. Mekânı Cennet, ruhu şad olsun; milletimizin başı sağ olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sovyetler Birliği yönetiminden ayrılmak ve bağımsızlık talebiyle başkent Bakü merkezinde günlerce süren mitinglerin başlatıldığı gün olan 17 Kasım tarihi, Azerbaycan’da Millî Diriliş Günü olarak kutlanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başkent’in merkezindeki Azadlık Meydanı’nda 17 Kasım 1988’de başlayan mitinge yüz binlerce insan katılırken on sekiz gün sürmüştür. Bağımsızlığın kazanılması sürecinde en önemli çıkış noktalarından birini oluşturan miting, yapılan konuşmalarda 1918-1920 yıllarında faaliyet gösteren Azerbaycan Demokratik Cumhuriyeti’nin kurulmasına, bugün de kullanılan Azerbaycan Bayrağı’nın ilk kez meydanlara çıkarılmasına vesile olmuştur. Bu vesileyle, Millî Diriliş Günü’ne tekabül eden Ermenistan’ın Azerbaycanlı kardeşlerimize karşı yeniden başlattığı saldırıları da kınıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Ermenistan ve bütün dünya bilmelidir ki “bir millet iki devlet” anlayışıyla, dost ve kardeş Azerbaycanlı kardeşlerimizin maddi, manevi varlığıyla yanlarında olduğumuzu bir kez daha ifade ediyoruz. Bu saldırıları sürdürmeleri hâlinde Azerbaycan’ın, Dağlık Karabağ’ın özgürlük mücadelesinde nasıl “bir millet iki devlet” anlayışıyla oradaki saldırıları bertaraf edip özgürlüğe kavuşturmuşsak aynı gücü, kudreti Ermenistan’ın yine karşısında göreceğini bütün dünyaya ilan ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün diğer siyasi parti Grup Başkan Vekillerinin de ifade ettiği gibi, AK PARTİ’mizin Meclis Grubunda Grup Başkanlığında bir değişim söz konusu olmuştur. Naci Bostancı Başkanımız bugüne kadar Grup Başkan Vekilliği ve Grup Başkanlığı görevini sürdürmüş ve partimizin 2023 seçimleri bağlamında genel merkezimizde yapılacak çalışmalarındaki görevi nedeniyle Grup Başkanlığı görevinden ayrılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Grup Başkanımız Naci Bostancı’ya bugüne kadar yapmış olduğu görevler vesilesiyle teşekkürlerimizi arz ediyoruz. Yine, diğer siyasi parti gruplarımızın Naci Bostancı Başkanımızla ilgili yapmış olduğu görüş, değerlendirme ve temennileri için teşekkür ediyoruz. Yeni göreve seçilen Grup Başkanımız İsmet Yılmaz Başkanımıza da görevinde başarılar diliyoruz. İnşallah, Meclis Başkanımızla, AK PARTİ Grubunun bugüne kadar gerçekleştirmiş olduğu reformları Cumhuriyet İttifakı olarak bugüne kadar nasıl sürdürmüşsek diğer siyasi parti gruplarıyla uzlaşma içerisinde nice hayırlı ve güzel çalışmaları, milletimizle bu kutsal Meclis çatısı altında hayata geçirmeye devam edeceğimizi ifade ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Beşinci yargı paketinin ülkemize ve milletimize şimdiden hayırlar getirmesini temenni ediyor, paket içerisinde yapılacak değişiklikler noktasında bütün siyasi parti gruplarıyla uzlaşma anlayışı içerisinde çalışma diliyor, Genel Kurulu saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, pek kısa bir söz rica edeceğim yani yeni bilgi geldiği için söyleyeceğim.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

30.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, HDP Tekirdağ İl Eş Başkanı Cahit Direk, Çerkezköy İlçe Eş Başkanı Kasım Göze ve Şırnak’ta 27 maden ocağı işçisinin gözaltına alındığına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkür ediyorum.

Maalesef bu kürsüde çokça söylediğimiz bir şey, evet, gözaltı yine. Tekirdağ İl Eş Başkanımız Cahit Direk ve Çerkezköy İlçe Eş Başkanımız Kasım Göze ve Şırnak’ta 27 maden ocağı işçisi gözaltına alındı.

Tekirdağ’dan başlayayım. Geçen hafta, Eş Genel Başkanımız Pervin Buldan’ın katılımıyla çok görkemli bir miting yapıldı Tekirdağ’da. On binlerce insan “barış, demokrasi, hak, hukuk, adalet” diye bağırırdı. Şimdi İl Eş Başkanı ve İlçe Eş Başkanı alınarak o mitingin hesabı soruluyor. Ya, böyle bir faşizm dünyanın kaç ülkesinde görülmüş, bilmiyoruz. Tekirdağ mitingiyle bizzat ilgilendim. Özellikle iktidar grubuna söylüyorum: Sahnenin yeri değiştirildi, enstrümanlar verilmedi ya. Kardeş Türküler geldi, dediler ki: “Mitingde müzik yapamazsınız, mitingde enstrüman olmayacak.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kardeş Türküler sadece sesle konser verdiler ve mitingde her türlü baskı uygulandı katılım olmasın diye. Şimdi miting başarılı geçti diye İl Eş Başkanımız ve İlçe Eş Başkanımız gözaltına alındı. Bu sefer 10 bin kişi mi katıldı, gelecek sefer Tekirdağ'da 30 bin kişi toplanacağız. Bu gözaltılarla siz HDP'ye geri adım attıramazsınız. HDP'ye sahip çıkmakta hiç kimseye tereddüt yaratamazsınız. Yargı, yürütme ve saray birlikte HDP'nin mitinglerini gözlüyor ve oraya baskı uyguluyor ya, olacak iş mi ya? Olacak iş mi bu? Yani miting olmasın diye her şeyi yaptılar, şimdi de il eş başkanı ve ilçe eş başkanını aldılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum.

Bırakın başkanlarımızı, Şırnak'ta maden ocağındaki işçilerin gözaltısını da bir rutine dönüştürmeye çalışıyorlar. Haftada bir gözaltı operasyonlarıyla iktidarı ayakta tutacağınızı sanıyorsanız yanılıyorsunuz. Vazgeçin, bu zulüm politikasından vazgeçin; hakka, hukuka, adalete dönmezseniz halk zaten dönecek, kararını vermiş.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 2 tezkeresi vardır, ayrı ayrı okutup bilgilerinize sunacağım.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Özbekistan Cumhuriyeti Âli Meclisi Yasama Odası Birinci Başkan Yardımcısı ve Özbekistan-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Akmal Saidov'un beraberindeki heyetle 16-21 Kasım 2021 tarihleri arasında ülkemize resmî bir ziyarette bulunmasının Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 10/11/2021 tarihli ve 65 sayılı Kararı'yla uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/1740)

16/11/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Özbekistan Cumhuriyeti Âli Meclisi Yasama Odası Birinci Başkan Yardımcısı ve Özbekistan-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Akmal Saidov'un beraberindeki heyetle 16-21 Kasım 2021 tarihleri arasında ülkemize resmî bir ziyarette bulunması Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 10 Kasım 2021 tarihli ve 65 sayılı Kararı'yla uygun bulunmuştur.

Söz konusu heyetin ülkemizi ziyareti, 28/03/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisininin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 7'nci maddesi gereğince Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Romanya Senatosu Avrupa İşleri Komitesi Başkanı Angel Tilvar'ın beraberinde bir parlamento heyetiyle birlikte ülkemizi ziyaret etmesinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 14/10/2021 tarihli ve 61 sayılı Karar'ıyla uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/1741)

16/11/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Romanya Senatosu Avrupa İşleri Komitesi Başkanı Sayın Angel Tilvar'ın beraberinde bir parlamento heyetiyle birlikte ülkemizi ziyaret etmesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 14/10/2021 tarihli ve 61 sayılı Kararı ile uygun bulunmuştur.

Söz konusu heyetlerin ülkemizi ziyaretleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında 3620 sayılı Kanun'un 7'nci maddesi gereğince Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 2 tezkeresi daha vardır; ayrı ayrı okutup, oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop ve beraberindeki Parlamento heyetinin 26-30 Kasım 2021 tarihleri arasında İspanya'nın başkenti Madrid'de düzenlenecek olan Parlamentolar Arası Birlik (PAB) 143'üncü Genel Kuruluna katılımında bulunmalarına ilişkin tezkeresi (3/1742)

17/11/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Profesör Doktor Mustafa Şentop ve beraberindeki Parlamento heyetinin 26-30 Kasım 2021 tarihleri arasında İspanya'nın başkenti Madrid'de düzenlenecek olan Parlamentolar Arası Birlik (PAB) 143'üncü Genel Kuruluna katılımında bulunmaları hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğerini okutuyorum:

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Ülkemizin Latin Amerika ve Karayip ülkelerine yönelik açılım politikasının parlamenter diplomasi boyutunun da güçlendirilmesi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisinin Latin Amerika ve Karayipler Parlamentosuna (PARLATINO) gözlemci üye olmasıyla ilgili, 3620 sayılı Kanunun 1'inci maddesi (a) fıkrası çerçevesindeki söz konusu faaliyetleri yürütmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil edecek bir grup kurulmasına ilişkin tezkeresi (3/1743)

17/11/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Ülkemizin Latin Amerika ve Karayip ülkelerine yönelik açılım politikasının parlamenter diplomasi boyutunun da güçlendirilmesi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisinin Latin Amerika ve Karayipler Parlamentosuna (PARLATINO) gözlemci üye olmasıyla ilgili mutabakat Türkiye Büyük Millet Meclisi ve PARLATINO arasında 11/10/2021 tarihinde TBMM'de imzalanmıştır.

3620 sayılı Kanun'un 1'inci maddesi (a) fıkrası çerçevesindeki söz konusu faaliyetleri yürütmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil edecek bir grup kurulması mezkûr kanunun 4'üncü maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır; okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, 7/7/2021 tarihinde Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve arkadaşları tarafından, tek başına içme özelliğine sahip tütünün alım-satımına belirli koşullar dışında hapis cezası öngören düzenlemenin sonuçlarının araştırılarak tekrar gözden geçirilebilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Kasım 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 17/11/2021 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervoşoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 20 milletvekili tarafından, “Tek başına içme özelliğine sahip tütünün alım satımına belirli koşullar dışında hapis cezası öngören düzenlemenin sonuçlarının araştırılarak tekrar gözden geçirilebilmesi” amacıyla 07/07/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 17/11/2021 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurun Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tütün üreticilerinin sorunlarına yönelik vermiş olduğumuz Meclis araştırma önergesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, tütün üretiminde dünyada sayılı ülkeler arasında yer almaktadır. Hükümet politikalarıyla sürekli olarak daraltılan ekim alanlarına rağmen hâlen ülkemizin birçok ilinde tütün üretimi yapılmaktadır. Türkiye’de başta Adıyaman olmak üzere Bitlis, Samsun, Çanakkale, Artvin, Düzce, Mardin, Muş, Bingöl, Bolu, Amasya, Trabzon, Batman, Diyarbakır, Hakkâri, Hatay, Manisa, Denizli, Kütahya, Balıkesir, Bursa, İzmit illerinde tütün üretimi yapılmaktadır.

Tütün, seçim bölgem olan Samsun’da da ağırlıklı olarak Vezirköprü, Tekkeköy, Bafra ve merkez ilçelerinde de yapılmaktadır. Samsun’da adını tütünden alan ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün 19 Mayıs 1919’da Samsun’a çıkarken ilk ayak bastığı yerin adı da Tütün İskelesi’dir. Tabii, bununla beraber, Samsun sigarası, Samsun 216, Bafra, Bitlis, Maltepe gibi tütün deyince akla gelen markaları da belki bir nostalji olarak hatırlıyorsunuzdur ama maalesef TEKEL’in özelleştirilmesiyle beraber biz bu markalarımızın da hepsini kaybettik.

Tütün, aynı zamanda Türkiye açısından önemli bir de ihraç ürünüdür. Ülkemizde çok sayıda ilimizin hem geçim kaynağı hem de gelir kaynağı durumundadır. Bütün bunlara rağmen Hükümet, tütüne sürekli olarak yeni yasaklar getirmektedir. Tütünün satışına üç yıl ile altı yıl arasında hapis cezası getirilmiştir. Daha önce Genel Kurulda biz bu süreyi 1 Ocak 2022 tarihine kadar erteledik, o gün de geldi çattı. Ümit ediyoruz ki bununla ilgili bir an önce tedbir alırız. Buna yönelik bir tedbir geliştirmemiz lazım, yoksa bu konuyla ilgili birçok vatandaşımız içeri girecek.

Tütün üretimi sadece Adıyaman ili için 10 bin aileyi ve 120 bin nüfusu ilgilendirmektedir. Bu ilimizin üretimi yıllık 10 bin ton ile 15 bin ton arasında değişmektedir. Alanlar dar, iş zahmetli, üretim genelde 1 dönüm ile 3 dönüm arasında değişmektedir.

Dünyanın en kaliteli tütünü ülkemizde üretilmektedir; nikotin oranı çok düşük, Virginia tütününden bile daha kaliteli tütün üretiyoruz. Bu konuda üreticilerimizi ve esnafımızı ödüllendirmek yerine tam tersi cezalandırıyoruz ve hapse atmaya çalışıyoruz.

Tütün üretimi her geçen gün azalıyor. 2002 yılında 160 bin ton olan tütün üretimi 2018 yılında yüzde 48 azalarak 82.500 tona düşmüştür. Üretim düşmüş, ihracat artmıştır; Türkiye’de 2020 yılında 51.845 ton tütün ihracatına karşılık 115.459 ton tütün ithalatı gerçekleşmiştir. Ben burada söylüyorum ama anladığım kadarıyla salonun çok fazla ilgisini çekmiyor. Tekrar söylüyorum, Değerli Başkanım, Türkiye’de bugün tütün üretimi talebin tamamını karşılayacak seviyede olmasına rağmen 115 bin ton tütünü biz yurt dışından ithal ediyoruz. Hâlbuki Türkiye’de bunu üretmek mümkün, bu kapasiteyi sağlamak mümkün. Nasıl zaman zaman belli tedbirleri alıyorsak, uygulayabiliyorsak... Bugün özellikle sigara sektörünün yüzde 90’ı neredeyse yabancıların elinde, Türkiye’deki tütünün de ekimini, dikimini hasadını istedikleri miktarda sınırlıyorlar ve eksik kalan... Eksik kalmıyor, daralttıkları için, ekimi azalttıkları için eksik kalıyor. Maalesef, biz bunu ihraç ürünü hâline getirmek varken bununla ilgili tütünün ithalatına 562 milyon para ödemişiz. Bu tarımsal ürünlerde de biz yurt dışına bu parayı ödeyeceksek bunun ne anlamı var? Bakın, buradan sizi bir kez daha uyarıyorum, siz sigarayı sadece vergi tahsil aracı olarak görmeyin; üzerine yüklediğiniz vergilerden dolayı elde ettiğiniz gelire bakıyorsunuz ne üreticisi ne de onunla geçimini sağlayan ailelerin durumu anladığım kadarıyla sizce bir anlam ifade etmiyor, onun için buradan uyarıyoruz. Bu, Türkiye’nin önemli bir kısmını içeriyor, bu konunun muhakkak araştırılması lazım. Alanları da bunlar belirliyor “Şu kadar miktar ekeceksiniz.” diyor, bununla ilgili bizim yapabileceğimiz bir şey yok. Özellikle, TEKEL’in özelleştirilmesiyle beraber maalesef bu alandaki bütün varlığımızı kaybettik. Ne hikmetse bu temel ürünlerin tamamını yabancılar idare ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Fındıkta da durum farklı değil. Bugün, dünya fındık üretiminin yüzde 70'ini Türkiye sağlıyor ama bunun ticaretinin tamamı yabancılar üzerinden dönüyor. Bugün de burada, bu konunun önemine binaen araştırılmasını istiyoruz, bu konuyla ilgili bize gelen talepler muhakkak size de geliyordu. Üreticimizi daha fazla mağdur etmeden, çiftçimizi daha fazla mağdur etmeden... Zaten içinde bulunduğumuz şartlar her geçen gün zorlaşıyor. Yani, gübre fiyatları bir tarafa, mazot fiyatları bir tarafa, çalışan insanların üretimdeki maliyetleri bir tarafa, zaten altından kalkılamaz hâlde, bunların da alım fiyatlarını yabancılar belirliyor. Bir an önce buna da el konulup tütün fiyatını vatandaşın memnun olacağı seviyeye çekmek de bizim görevimiz. Bütün bu konuların araştırılmasında biz İYİ Parti olarak fayda görüyoruz. Ümit ediyorum siz de bu konuyla ilgili bizden desteğinizi esirgemezsiniz diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Bitlis Milletvekili Sayın Mahmut Celadet Gaydalı.

Buyurunuz Sayın Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, İYİ Partinin vermiş olduğu grup önerisi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, gerçekten merak ediyorum, iktidar olarak tütün üreticileriyle derdiniz nedir? “Özelleştirme” adıyla önce fabrikalar kapatıldı, sonra üretim alanları daraltıldı, şimdi de çıkarılan yönetmelik ve yasal düzenlemelerle “Sarmalık tütün ticareti için kooperatif kurulsun yoksa tutuklarız.” diyorsunuz. Mademki serbest piyasa ekonomisi uygulanıyor, niçin tütün üreticisine bu baskı yapılıyor? Eskiden yani 80 öncesi, tütün ve sigara devlet tekelinde olduğu için, sarmalık tütün ticareti devleti zarara uğrattığı diye kaçakçılık kapsamına alınmıştı. Özelleştirmeden sonra tütün ve sigara kartellerine teslim edilen piyasada, karteller zarar etmesin, daha doğrusu maksimum kâr elde etsinler diye bu baskılar uygulanıyor yani kartel tekeli yaratılmaya çalışılıyor. Üreticiyi tüccara, sermayeye mahkûm etmeyin. “Halkımızın hizmetkârıyız.” diye ortaya çıkıp sermayeye, sigara kartellerine hizmet etmeyin. Koca koca tarlaları eken tarım emekçilerinden değil, küçücük bir alanda ekim yapmak zorunda bırakılan çiftçiden bahsediyoruz. Tütüne düşman bir iktidarsınız çünkü üretime ve üreticiye düşmansınız. Tütün emekçisini o kadar düşünüyorsanız kaldırın kooperatiflerde kontenjan olayını, devlet eliyle kurulsun kooperatifler, ticaret belgelerini de ücretsiz verin. Yapamazsınız çünkü amaç burada tütün üretimini desteklemek değil, destekliyormuş gibi görünmek. Asıl amacınız, tüm dünya piyasasını ele geçirmiş büyük kartellerin Türkiye’de de tekelleşmesini sağlamak. Devlet olarak büyük şirketlere yaptırım uygulayabiliyor musunuz? Hayır. Yüzde 30 yerli tütün kullanması gereken şirketler yüzde 10 dahi kullanmıyor. Kamuoyuyla paylaşın raporunuzu görelim “Yüzde 30 yerli tütün kesin kullanılıyor.” diye gösterin. Düşünün, Bitlis’te anlaşma yapmış daha bir tane üretici yok. Nereden geliyor bu yüzde 30, bunu da bilmek mümkün değil.

Kesinlikle bir komisyon kurulmalı. Komisyon da önemli değil, zaten komisyon kuracağınız da yok. Yasal düzenleme hemen Meclise gelmeli. İnsanlar ekim mi yapsın, kooperatif için altyapı çalışması mı yapsın, pandemide birikmiş banka borçlarını mı düşünsün?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamlı) – Dünyada insanlar 2020 yılını görmedi, ya evde ya toplumdaki uzak yaşadı; bu dahi düşünülüyor. Bir devlet kendi vatandaşının ancak bu kadar iki ayağını bir pabuca sokmaya zorlar.

Parti olarak bu konuyla ilgili bir komisyon kurulması gerektiğini fakat sürecin ertelenmesi değil, cezaların tamamen ortadan kaldırılması gerektiğini yeniden vurguluyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlarım. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna sevk edilen (2/3950) sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün öngördüğü kırk sekiz saatlik süreye uyulmayarak ertesi sabah saat 10.00'da görüşülecek olmasının kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, biraz önce Meral Hanım bahsetti, kendisinin söylemesiyle ben haberdar oldum. Şimdi yanımda ilgili Komisyon sözcüm var. Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna kanun sevk edildi. İç Tüzük'e göre kırk sekiz saatlik bir süre var. Bu süre niye lazım? Komisyon üyeleri; teklif edilen kanunu incelesinler, üzerinde çalışsınlar, yasama kalitesine katkı sağlasınlar diye var. “Yarın sabah 10.00'da kanunu görüşeceğiz.” diye bir dayatmayla karşı karşıyayız. Hâl böyle olunca, bir de daha da enteresani, bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda Ticaret Bakanlığının, bu Komisyonla ilgili bakanlığın bütçesi görüşülüyor. Yani düşünün, bugün geç saatlere kadar orada çalışacaklar, yarın saat 10.00'da oturacaklar. İç Tüzük kırk sekiz saat öngörmüşken birkaç saat bile bakamayacaklar ve en yorgun oldukları gün. Bu, kabul edilebilir bir durum değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu konuda çok kısa süre içinde iktidar partisinden bu hatasını düzeltilmesini bekliyoruz. Biz böyle bir dayatmayı yasama kalitesi açısından da iktidar muhalefet ilişkileri açısından da sağlıklı bulmayız. Bu konudaki düzeltmeyle ilgili bir açıklama yapılacak, ileri bir tarihe alınacaksa açıklansın yoksa biz de İç Tüzük'ün bize sağladığı bazı hakları kullanma yoluna gideceğiz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- İYİ Parti Grubunun, 7/7/2021 tarihinde Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve arkadaşları tarafından, tek başına içme özelliğine sahip tütünün alım-satımına belirli koşullar dışında hapis cezası öngören düzenlemenin sonuçlarının araştırılarak tekrar gözden geçirilebilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Kasım 2021 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adıyaman Milletvekili Sayın Abdurrahman Tutdere.

Buyurunuz Sayın Tutdere. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti'nin grup önerisi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, tütün meselesi bu kürsüde çok konuşuldu, hâlâ da konuşulmaya devam edilecek gibi. Sebebi şu: İktidar tütün meselesini tamamen yabancı kartellere, şirketlere devrettiği için, bu konuya samimiyetle yaklaşmadığı için bu sorun tüm çıplaklığıyla ortada duruyor.

Tabii, tarımdaki genel girdi fiyatlarının yüksekliği, mazot fiyatlarının yüksekliği diğer bütün çiftçilerimizi olduğu gibi tütün üreticilerimizi de mağdur etti. Özellikle sözleşmeli tütünde, sözleşme, yılın başında üretici ile firmalar arasında yapıldı. Şu anda Ege'de, Karadeniz'de, Güneydoğu Anadolu'da alım zamanı. Bu alım zamanında yılın başında yapılan fiyatlar üzerinden firmalar üreticiden alım yapmaya başladılar, hatta imza koydukları rakamların da çok altında bir rakamı teklif ediyorlar. O tarihte -birkaç rakam vereyim- martta mazotun fiyatı 6,86 TL iken bugün 8,39 TL'ye çıkmış, DAP gübresinin tonu 4.025 TL iken bugün 8.650 TL'ye çıkmış yani gübre, mazot fiyatları artmış. Şu anda firmalar, çiftçiye, üreticiye yılın başındaki fiyatı teklif ediyorlar, hatta onun altındaki bir fiyatı teklif ediyorlar. Üretici bu konuda mağdur, üreticinin bu zararının da bir şekilde karşılanması lazım; yoksa, aksi takdirde Türkiye'de tütün ve tütüncülük kan kaybediyor, hızla bitmeye doğru sürükleniyor.

Türkiye'deki verilere baktığımızda... Özellikle, iktidar partisi her konuşmasında her politikasını mutlaka 2002 öncesi ve sonrasını kıyaslayarak yapıyor. Ben de tütün üreticisi açısından bir kıyaslama yapmak istiyorum. Bakınız, AK PARTİ iktidara gelmeden önce Türkiye'de 2002 yılında 405 bin tütün üreticisi vardı, 2020 yılında bu üretici sayısı 33.685 kişiye düşmüş yani Türkiye'de 371.315 kişi tarladan elini çekmiş, tütünden elini çekmiş. İşte, AK PARTİ iktidarının tütünü getirdiği nokta bu rakamlardan ortaya çıkıyor.

Değerli milletvekilleri, tütün, Türkiye için stratejik bir ürün. Bakınız, Türkiye'de şu anda özellikle AK PARTİ iktidarının tütüne uyguladığı zulmü hiçbir iktidar uygulamadı. Şimdi sizin sözcüleriniz buraya çıkacak "ÖTV'yi düşürdük, kooperatiflerin yolunu açtık." diyecekler. Siz ÖTV'yi yerli tütün üreticileri için düşürmediniz. Bunu nereden anlıyoruz? 2020 yılında siz ÖTV'yi düşürdüğünüzde sarmalık tütünde uluslararası hiçbir şirket yoktu; ÖTV'yi düşürdünüz, burada yerli üreticiyi koruyacak bir mekanizma koymadınız, uluslararası sigara şirketleri de bu ÖTV'den faydalanır hâle geldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Şu anda Türkiye genelinde daha kooperatifler kurulmamışken, daha emekleme dönemindeyken 18 tane uluslararası kartel Türkiye'deki sarmalık tütün piyasasını tamamen ele geçirmiş durumda. Adıyaman'da, Malatya'da, başka bölgelerde üreticiler kooperatif kurmak için sermaye bulamazken karteller piyasayı ele geçirdi ve -sizin dayatmanız- çıkardığınız yönetmelikle diyorsunuz ki: "Adıyamanlı tütüncü gitsin Philip Morris'le yarışsın." Böyle bir yarışta yerli ve millî üreticinin şansı yoktur. Buradan sizi, hepimizi sağduyulu olmaya, özellikle iktidar partisini bu araştırma önergesine destek olmaya davet ediyoruz. Türkiye tütün için önemli bir ülke ve bu tütün sorununun mutlaka araştırılması ve bu işin masaya yatırılması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu araştırma önergesine destek olacağız, iktidarı da destek olmaya davet ediyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Adıyaman Milletvekili Sayın Yakup Taş.

Buyurunuz Sayın Taş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YAKUP TAŞ (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Çok değerli arkadaşlar, bu tütün meselesini, bilmiyorum, niye ağızlarına dolayıp duruyorlar. Geçmişte 1 gramı dahi yasak olan bu tütün AK PARTİ döneminde serbest hâle getirildi. AK PARTİ kuruluşundan beri halkımızın istekleri doğrultusunda politikalar geliştirdi, hep bu yönde politikalar geliştirdi. Şimdi, Abdurrahman Bey, karşımda, görüyorum. Yani 2008'e kadar bunun 1 gramının dahi satışı serbest miydi Abdurrahman Bey? Değildi.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Şimdi de yasak.

YAKUP TAŞ (Devamla) – Yani 2008'de bizim verdiğimiz önergeyle 50 kilograma kadar bu tütün serbest hâle getirildi. 2017 yılında kooperatifle ilgili kanunlar çıkarıldı. Aynı zamanda, tütün kooperatifleri için ÖTV yüzde 60'lardan, yüzde 70'lerden yüzde 40'lara çekildi. Yeni teknoloji şartı kaldırıldı; kooperatifler için eski makine kullanım şartı getirildi.

Şu an Çelikhan'da ve Adıyaman'da makine ekipman siparişleri verildi; Çelikhan'daki fabrika Aralığın 10'u, 15'i gibi faaliyete geçecek, üretime geçecek; çiftçideki tütünü alıp piyasaya arz edecek. Yani burada amaç neydi, bizim amacımız ne? Burada gayrimeşru yollardan satılan tütünü kayıt altına almak, bunu cüzi bir miktarda vergilendirmek, çiftçimizi mağdur etmemek için... Bizim Çelikhan tütünü, biliyorsunuz, tek başına içilebilen, kaliteli bir tütündür. Kooperatiflerin kuruluş amacı aslında bu; oradaki kaliteli tütünü güvence altına almak, onun dışındaki tütünleri karıştırmamak; bir tek o tütünü doğrayıp, paketleyip piyasaya arz etmek. Yani geçmişte ne olduğu belirsiz tütünler kaçakçılar tarafından birbirine karıştırılıp piyasaya arz ediliyordu ve bu da... Evet, zaten tütün içimi sağlık açısından zararlı ama bir de değişik ham maddeler karıştırılarak bu tüketiciye arz edildiği zaman sağlık sorunları daha çok ortaya çıkıyordu. Buradaki amacımız, tek başına içilen bu tütünleri kooperatif aracılığıyla güvence altına almak, piyasaya tertemiz arz etmek. Yani bunu allayıp pullayıp çiftçilerimizin kafasını karıştırmamanın bir âlemi yok. Adıyaman'daki fabrika da -herhâlde- aralık ayının sonu itibarıyla faaliyete geçecek yani bunu anlamış değiliz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YAKUP TAŞ (Devamla) – Ben, bu konuda, AK PARTİ'nin kuruluşundan beri tütün için, tütün çiftçileri için, tütün üreticilerimiz için verdiği destekten dolayı tüm geçmiş hükümetlerimize teşekkür ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Hatip benim ismimi de kullanarak sataştı, müsaade ederseniz bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – İsminizi zikretti ama sataşma var mıydı efendim?

YAKUP TAŞ (Adıyaman) – Hayır, sataşma yok efendim.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Var efendim. Biz sanki gerçek dışı beyanda bulunuyormuşuz gibi söyledim.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, Adıyaman Milletvekili Yakup Taş'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Evet, şimdi, sayın hatip dedi ki: “AK PARTİ 2008’de 50 kiloya kadar serbest bıraktı.” Bir kere, bu doğru değil. 50 kiloya kadar sadece tüketim için, içim için yani bir vatandaş kendi şahsi ihtiyacı için 50 kiloyu bulundurabilir. Ticarete, AK PARTİ’nin on dokuz yıllık iktidarı boyunca 1 gram tütün satmak suçtur ve hatta AK PARTİ mevcut cezalarla yetinmedi, 2017 yılında bu Parlamentodan geçirdiği kanunla 1 kilo tütün satana üç yıldan altı yıla kadar hapis getirdi, bu hapis cezası da 1 Ocak 2022 tarihinde yürürlüğe girecek. İşte, AK PARTİ’nin tütündeki eseri üç yıldan altı yıla kadar hapis cezasıdır.

Kooperatiflere ilişkin bizim değerlendirmemiz şu: Siz, getirmiş olduğunuz mekanizmayı uluslararası şirketlere karşı koruyacak bir hukuksal düzenleme getirmediniz. Daha kooperatifler kurulmadan uluslararası tekeller zaten piyasayı ele geçirmiş durumda. Bu vergi oranıyla, yüzde 40 ÖTV’yle, yüzde 18 KDV’yle, yüzde 3 stopajla küçük üreticinin kuracağı kooperatifin yaşama şansı yoktur. AK PARTİ’nin anlamak istemediği bu. Biz diyoruz ki: Şu anda sigara şirketleri Çin’den, Brezilya’dan tütün getiriyor ve bu tütünleri iç piyasaya sürüyor. Dolayısıyla, yerli üreticiyi koruyacak bir mekanizmayı oluşturmak lazım, tütün üreticisini koruyacak bir mekanizmayı oluşturmak lazım ve bu hapis cezasını da tamamen ortadan kaldırmak lazım. Yani siz tütüne, kenevirle aynı muameleyi yaparak bu tütünün Türkiye topraklarında gelişmesini sağlayamazsınız. İşte, sizin anlamak istemediğiniz bu. Sizin getirdiğiniz, yapmış olduğunuz düzenlemeler büyük şirketlerin işine geliyor, yerli üreticiyi korumuyor.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

VII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- İYİ Parti Grubunun, 7/7/2021 tarihinde Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve arkadaşları tarafından, tek başına içme özelliğine sahip tütünün alım-satımına belirli koşullar dışında hapis cezası öngören düzenlemenin sonuçlarının araştırılarak tekrar gözden geçirilebilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Kasım 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Adli Tıp Kurumuyla ilgili iddiaların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (15248 sıra no.lu), diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Kasım 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

17/11/2021

Türkiye Büyük Millet Başkanlığına

Danışma Kurulu 17/11/2021 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

17 Kasım 2021 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından verilen (15248) grup numaralı Adli Tıp Kurumuyla ilgili iddiaların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, diğer önergelerin önüne alınarak, görüşmelerinin 17/11/2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Aydın, dikkatimizden kaçtı.

Buyurunuz efendim.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın, Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın İYİ Parti grup önerisi üzerindeki konuşması sırasında kullandığı bazı ifadelere ilişkin açıklaması

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Az önceki konuyla ilgili söz istemiştim, biraz geç fark ettiniz, söz verdiğiniz için de teşekkür ediyorum.

Tabii, tütüne en çok emek veren arkadaşlarımızdan birisi olarak dünü de bugünü de çok iyi bilen bir milletvekili olduğumu düşünüyorum çünkü her zaman tütüncümüzün, tütün üreticimizin derdini derinden hisseden birisi ve bu üreticinin sorunlarını çözmek için de gayret eden birisi oldum.

“Tütünü kartellere teslim ettiniz.” demesi çok yanlış oldu arkadaşımızın çünkü bu tütün kartellere teslim edilmişti, şöyle ki: Tütünü kartellere teslim eden TEKEL’i özelleştirme kapsamına alan Kemal Derviş yasalarıydı; tütünü kartellere teslim eden, uluslararası kartellere teslim eden 4733 sayılı Yasa’yı çıkaran Kemal Derviş yasalarıydı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Siz bizden daha iyi bilirsiniz ama buyurunuz efendim, devam edin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kendisi hiç vermezdi efendim, siz doğrusunu yapıyorsunuz, hiç vermezdi ama.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Çünkü bu yasalarda bu sarmalı kıyılmış tütünü bulundurmak dahi -bırakın satışı- bir ila üç yıl arasında hapis getiriyordu ve tütünü tarım desteği kapsamından çıkarıyordu. Maalesef çok ciddi sıkıntılarla aldığımız tütünü... 2008’den itibaren yapmış olduğumuz uygulamalarla hem üretici sayısını artırdık hem üretim miktarını artırdık. 2011’de sadece Adıyaman’da 2.111 üretici varken bugün bu rakam yaklaşık 8 bine çıktı. Yine, o tarihlerde Adıyaman’da 1,5 milyon kilogram tütün üretimi yapılırken bugün 12 milyon kilografa kadar çıkardık. Yine, ilk defa yasal olan bu ürünü kooperatifler aracılığıyla da yasal hâle getiriyoruz; yasal bir zeminde, yasal bir çerçevede bu işin üretimini serbest hâle getiriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Yeni görevinizde başarılar diliyoruz efendim.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Adli Tıp Kurumuyla ilgili iddiaların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Kasım 2021 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah Koç.

Buyurunuz Sayın Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, kıymetli halkımız; sizleri saygıyla selamlıyorum. Adli Tıp Kurumuyla ilgili iddiaların araştırılması nedeniyle vermiş olduğumuz grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Değerli halkımız, öncelikle şunu belirtiyim: Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin kurulmasıyla birlikte, bu sistemin uygulamasıyla birçok kurum tarafsızlığını ve bağımsızlığını yitirdi, bunların içinde başat olan da Adli Tıp Kurumudur değerli arkadaşlar. Ceza yargılama sisteminde önemli bir kurum niteliğinde olan Adli Tıp Kurumu son yıllarda vermiş olduğu kararlarla, gerçek anlamda skandal uygulamalarıyla gündeme gelmiş bulunmaktadır. Tahir Elçi cinayetinde elde edilen bazı kanıtlar üst düzey yetkililerin müdahalesiyle yok edildi, karartıldı ve cinayet aydınlatılmadı. Ve ayrıca, birçok kadın cinayeti nedeniyle cinayetler sorgulanmadı, intihar süsü verildi.

Değerli arkadaşlar, sevgili Tahir Elçi'nin -Adli Tıp Kurumu çalışanı Mehtap Altuğ'un verdiği beyanda- bedenindeki mevcut olan bir kurşunun üzerinde bir iz tespit ediliyor, bir erkeğe ait iz tespit ediliyor ve bu soruşturulmuyor, bu âdetâ yok sayılıyor ve cinayet gerçek anlamda aydınlatılmıyor. Bu mevcut olan müdahale nedeniyle soruşturma açan, harekete geçen hiçbir cumhuriyet savcısıyla karşılaşmadık değerli arkadaşlar. Bakın, yine, bu mevcut olan cinayetin aydınlatılmaması meselesinde bu Hükûmetin ciddi şekilde sorumluluğu söz konusu, bu Hükûmet sorumludur bu meseleden.

Değerli arkadaşlar, bakın, 15 bin faili meçhul var, kimi kaynaklara göre 17 bin faili meçhul söz konusu. Bunların hepsinin bir yerinde Adli Tıp Kurumunun uygulamaları var ve bununla ilgili hiçbir şekilde harekete geçilmiyor değerli arkadaşlar.

Yine, kadın cinayetlerinde biz düzmece raporlarla karşı karşıya kalıyoruz. Yeldana Kaharman, Pınar Gültekin ve Aleyna Çakır'ın öldürüldüğü iddialarına karşı Adli Tıp Kurumunun raporları söz konusu ve bu raporlar arasında da ciddi çelişkiler söz konusu. İnsan Hakları Derneğinin 2020 yılı verilerine göre 604'ü ağır olmak üzere, toplamında 1.605 ağır mahpus cezaevlerinde bulunmaktadır. Bakın -bunlar- 2020 yılında 27 mahpus cezaevinde can verdi. 2021 yılının sadece ilk üç ayında 13 mahpus cezaevinde can verdi ne yazık ki.

Değerli arkadaşlar, bakın, size yine tanıdık olan bir kişiyi gösteriyorum. Önceki dönem Eş Genel Başkan Yardımcımız Sayın Aysel Tuğluk'la ilgili, bakın, 2 tane Adli Tıp Kurumunun raporu var; bir tanesi "Cezaevinde kalmaz." diyor, diğer İstanbul Adli Tıp Kurumu ise "Cezaevinde kalabilir." diye bir rapor düzenliyor. Adli Tıp Kurumunun gelmiş olduğu aşamayı görün değerli arkadaşlar.

Bakın, KOAH hastası -Engin Aksoy'la yirmi altı yıldır cezaevinde olan, görmeyen, duymayan, yürüyemeyen bir kişiyi ben size göstereceğim değerli arkadaşlar; Mehmet Emin Özkan, 83 yaşında, hâlâ cezaevinde. Bu Adli Tıp Kurumu, bu mahpusun cezaevinde kalacağına ilişkin rapor düzenliyor. Bu kadar tarafsız ve bağımsızlığını yitirmiş olan bir kurumdan bahsediyoruz değerli arkadaşlar.

Bakın, Adli Tıp Kurumunun uygulama ve raporları ile infaz uygulamasına ilişkin hiç olmayan, kanunda olmayan bazı uygulamalarıyla karşı karşıyayız değerli arkadaşlar. ATK'nin siyasi otoritelere göre ayırım yapması, Kurumu tartışmalı hâle getirmiş. Bakın, geçtiğimiz günlerde suç örgütü lideri Sedat Peker de yazdığı mesajda direkt olarak vefat eden Burhan Kuzu'yu işaret ediyor ve aynı zamanda bir dosyadan dolayı da mevcut olan İçişleri Bakanını işaret ediyor. Peki, neden şu anda mevcut olan iktidar harekete geçmiyor? Neden harekete geçmiyor? Çünkü harekete geçemez, bütün bu olaylarda sorumluluğu söz konusu. Tarafsız ve bağımsızlığını yitiren bu Kurumun üzerinde etkisi var; tarafsız ve bağımsızlığını yitiren bu adliye mekanizması üzerinde, adalet üzerinde gerçek anlamda etkisi var. Bu nedenle, biz, bu olayların tüm tarafıyla araştırılmasını talep ediyoruz.

Bakın, 17 bin tane faili meçhul söz konusu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) - Tahir Elçi'nin cinayeti hâlâ daha aydınlatılmış değil. Neredeyse her ay bir kadın cinayeti işleniyor, bu kadın cinayetlerinin hepsinde Adli Tıp Kurumu intihar süsü veriyor. Bu nedenle, bu Adli Tıp Kurumunun değiştirilmesi ve mevcut olan yapısıyla tarafsızlığını ve bağımsızlığını yitirdiği için biz kanun teklifi de verdik bu Mecliste. Tamamen ortadan kaldırılması gerekiyor. Eğer tarafsız ve bağımsız bir yargı isteniyorsa, eğer Türkiye'de demokrasinin hâkim olması isteniyorsa bu Kurumun mevcut olan bütün işlemlerinin kesinlikle elden geçirilmesi gerekiyor ve muhakkak ki bu konuda bir araştırma ortamının oluşturulması gerekiyor çünkü yargının tarafsız ve bağımsızlığını etkileyen önemli kurumların başında yer alıyor. Bu nedenle, sunmuş olduğumuz bu öneremize destek bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın İbrahim Halil Oral.

Buyurunuz Sayın Oral. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Halkların Demokratik Partisi Grubunun Adli Tıp Kurumu hakkındaki grup önerisi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamliyorum.

Sözlerime başlamadan, dün Hakk'ın rahmetine kavuşan büyük şair ve fikir adamı Sezai Karakoç'a Yüce Allah'tan rahmet diliyorum. Mekânı cennet olsun.

Ayrıca, artık, bir terör devleti hâline gelen Ermenistan'ın bugünkü saldırısında şehit olan 7 Azerbaycan askerine de Yüce Allah'tan rahmet diliyorum. Azerbaycan'ın ve milletimizin başı sağ olsun.

Saygıdeğer milletvekilleri, ülkemizde pek çok kurum geçmişte çeşitli vesayet iddialarına muhatap olmuştur. Bu vesayeti ortadan kaldırma iddiasıyla iktidara gelen AK PARTİ, maalesef kendi vesayetini üretmektedir. Ehliyetsiz, liyakatsiz atamalarla kurulan bu vesayet “Bizden olsun da ne olursa olsun.” mantığına dayanmaktadır. Bu mantık, bir temizlik işçisinin, KCK yapılanmasında, belediye başkanına talimat verir konumunda olmasıyla aynıdır. Bu mantık, bir memurun, kamu kurumlarında, FETÖ hiyerarşisi içinde “ağabey” ya da “abla” sıfatıyla müdürlere, şeflere talimat verebiliyor olmasıyla benzerdir. Bugün de kurumlarımız bu mantık sebebiyle yozlaşmaktadır, bu yozlaşmayla mücadele edilememektedir. Biz, kurumlarımızdaki çürümeleri ise maalesef, Sedat Peker gibi çeşitli suçlardan ceza almış, bir dönem AK PARTİ adına korku salmaya çalışan isimlerden öğrenmekteyiz; bu çok acıdır.

Kıymetli milletvekilleri, Adli Tıp Kurumu, özellikle toplumun genel vicdanını etkileyen suçlarla alakalı verdiği bazı kararlar sebebiyle çokça eleştirilmektedir. Yakın zamanda, 28 Şubat darbesi sebebiyle tutuklanan emekli askerlerin yaşları ve rahatsızlıkları sebebiyle Adli Tıp Kurumuna başvurulmuştur. Kadın cinayetlerinde, çocuk tacizlerinde şaibeli pek çok otopsi ve karar ortaya çıkmaktadır. Sedat Peker'in vurguladığı Deniz Durmay davası da güncel bir örnektir. Buradan açıkça vurgulamak istiyorum: Hiçbir kurum, hiçbir kişi, hiçbir bürokrat bir katili aklamak için devletin gücünü kullanmaya yeltenmesin, tacize uğramış masumların veballerine girmeyi düşünmesin, darbecileri tahliye etmenin yolunu asla açmayı denemesin. Kısacası, herkes haddini bilmelidir. Türk devleti kimsenin oyuncağı değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Adli Tıp Kurumunda olduğu gibi, kurumları yok eden, adaleti sarsan bir siyasi iktidarın sahibi olmaksızın bir vicdan muhasebesiyle iktidardan çekilmek çok daha onurlu bir davranıştır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Nurhayat Altaca Kayışoğlu.

Buyurunuz Sayın Altaca Kayışoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de grubumuz adına HDP'nin vermiş olduğu Adli Tıp Kurumuyla ilgili iddiaların araştırması önergesi üzerine söz aldım.

Öncelikle şunu belirteyim: Bu önergeyi elbette destekliyoruz. Adli Tıp Kurumuyla ilgili mutlaka bir araştırma komisyonu kurulması ve şüphelerin giderilmesi gerekiyor çünkü adaletin tecellisinde Adli Tıp Kurumunun çok önemli olduğunu biliyoruz.

Adli Tıp Kurumunun internet sitesinde bir tanıtım videosu var, orada uzun uzun kendilerini güzelce tanıtmışlar, diyorlar ki: “Adalet, ancak eğri ve doğru birbirinden ayrılınca, haklıya hakkını, suçluya da cezasını verince mümkündür.” Ve yüz yıllık bir kurum, diyorlar ki: “Biz gerçeğin peşindeyiz, adaletin hizmetindeyiz, tarafsızız, şeffafız, bilimseliz, insan haklarına saygılıyız.” Peki, gerçekten öyle mi? Evet, öyle olması gerekiyor ama öyle mi? Maalesef, benden önceki hatiplerin de bahsettiği gibi, özellikle siyasi davalarda ve kadın cinayetlerinde, mağdurların kadın olduğu yargılamalarda olumsuzluklarla karşılaşılıyor; geçmişten beri bu böyle. Mesela, bir örnek vereyim: 2012’de -hadı bunu FETÖ’ye yıkıyorsunuz- o zaman Balyoz’dan yargılanan Albay Levent Kerim Uça’nın beyninde yumurta büyüklüğünde tümör varken, hayati tehlikesi varken Adli Tıp Kurumuna 2’nci kez başvuru yapılıyor ve deniliyor ki: “Bunun hayati tehlikesi yok, hastanede kalmasına gerek yok, cezaevinde kalabilir.” Bugün buna benzer birçok olay yaşanıyor.

Yine, kadınlarla ilgili, kadın cinayetleriyle ilgili yaşanmış somut örnekleri göstermek istiyorum yani bazen anlatınca anlaşılıyor. İşte, bu, Zeynep Şenpınar cinayeti. Bu gördüğünüz sanık Ahmet Kemaloğlu; boksör ve 1,75-1,80 boylarında, 90 kilo. Zeynep Şenpınar ise 1,55-1,60 boylarında, 50 kilo. Adli Tıp Kurumu nasıl bir rapor veriyor, biliyor musunuz? “Bu kadın bu erkeğe karşı kendini savunabilir.” diyor. “Savunabilir.” dediği için de sanık ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası almıyor.

Yine, Şule Çet davasında yaşanan süreci biliyoruz. Sanık defalarca gözaltına alınıp bırakıldı. Şule’nin 10 parmağının 9’unda bir erkeğe ait doku varken oldu bu yaşananlar ve üzerindeki sanığın parmak izleri görmezlikten geldi.

Yine, bir kadın cinayeti: Esin Güneş Siirt'te öğretmendi ve "Yüksekten düştü -efendim-kayalıklardan tesadüfen düştü, öldü." denildi. Adli Tıp Kurumu dedi ki: "Tespit edemiyoruz, mümkün değil düşme." Ama ODTÜ Fizik Bölümü raporuyla "Dış etki olmadan 2'nci zeminden 3'üncü zemine atılması imkânsızdır." denildi, adalet yerini buldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Başkanım, tamamlıyorum.

Bu adalet, maalesef, bazen ailelerin çabalarıyla gerçekleşiyor, bazen gerçekleşmiyor. Fırat'ın kıyısında kaybolan kuzudan hepimiz sorumlu olduğumuz gibi -iktidar vekillerine sesleniyorum- siz daha çok sorumlusunuz, özellikle mağdurların, kadın cinayetlerinin... Siyasi davalarda, aynı görüntüden olmayabilirsiniz ama adalet herkese lazım. Adaletin tecellisi için mutlaka Adli Tıp Kurumunun ele alınması ve kendilerinin sitesinde bahsettikleri niteliklere kavuşturulması gerekir diyorum.

Bir tane de film önerisinde bulunacağım. Netflix'te bir film var "Benim Adım Yara" diye, İtalya'daki gerçek bir ceza davasının uyarlanmış. Oradaki bir savcının ve Adli Tıp Kurumunun, 12 yaşındaki bir kız çocuğunun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – ...cinayetiyle ilgili yıllarca verdiği emeği anlatıyor, onu da mutlaka izleyin.

Teşekkürler. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Balıkesir Milletvekili Sayın Pakize Mutlu Aydemir.

Buyurunuz Sayın Aydemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP Grubunun Adli Tıp Kurumu raporlarının tarafsızlığı üzerine vermiş olduğu Meclis araştırması açılması yönündeki önergesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan, İslam dünyasının diriliş işçisi, şair, yazar ve fikir adamı Sezai Karakoç'a Allah'tan rahmet, ailesi ve sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, görevi, kendisine kanunla tanınmış olan adli bilirkişilik görevini her zaman bilimsel kıstas ve tespitler ışığında en tarafsız ve güvenilir şekilde icra etmek, gerçeğin ortaya çıkmasına ve adaletin tecellisine mümkün olan en hızlı şekilde katkı sağlamak olan Adli Tıp Kurumunda uluslararası akreditasyon sertifikalarına sahip delillere ait açma-kapama tutanakları, incelenen delil fotoğrafları, laboratuvar verileri, cihaz çıktıları, UYAP ve laboratuvar işletim sistemi kayıtları her türden inceleme ve denetime imkân sağlayacak şekilde muhafaza edilmektedir.

Değerli milletvekilleri, HDP Grubunun vermiş olduğu önergede söz konusu edilen hususlar gerçeği yansıtmamaktadır, önerge bilimsel delillere dayanmayan, tümüyle gerçek dışı iddialardan ibarettir. Yüz yıllık tarihiyle adalet sistemimizde önemli bir role sahip, ülkemizin resmî bilirkişilik ve eğitim kurumu olan Adli Tıp Kurumunun altyapısı ve insan gücü AK PARTİ hükümetlerimiz döneminde her geçen gün güçlendirilmiş ve hizmetin ülke geneline yaygınlaşması sağlanmıştır.

Ceza infaz süreciyle alakalı örnekler üzerinden ileri sürülen iddiaların tamamının gerçek dışı olduğu açıktır. Şöyle ki: Adli Tıp Kurumunun infaz tehirleriyle alakalı ihtisas kurulunda konusunda uzman, ilgili mevzuata hâkim adli tıp uzmanları ve diğer klinik branş uzmanlarının multidisipliner

yaklaşımları ile titiz değerlendirmeler neticesinde ve mevcut mevzuat hükümleri de dikkate alınarak bilimsel, objektif, denetlenebilir Adli Tıp görüşleri oluşturulmaktadır. Kurumun sahip olduğu yüz yılı aşkın bilgi birikimi ve tecrübesi de bu objektif, bilimsel görüşlerin standardizasyonuna ve kriterlerin oluşturulmasına önemli bir katkı sağladığı da reddedilemez bir gerçektir. Bu kapsamda, Kuruma ceza infazının tehirinin gerekip gerekmediği sorusuyla gönderilen bütün vakalar hakkında, dosyasında mevcut tıbbi deliller, yapılan muayenesi sonucu elde edilen veriler ve tüm laboratuvar bulgularıyla birlikte bilimsel metodların ışığı altında tam bir tarafsızlık içerisinde değerlendirilerek karar verilmektedir. Tıbbi değerlendirme kapsamı dışında hiçbir faktör dikkate alınmamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Devamla) – Teşekkür ederim.

Kıymetli milletvekilleri, herhangi bir haksızlığa “Dur!” diyecek, millet adına hakkı sahibine teslim edecek olan yine adalet ve adaletin temsilcileridir. Kiminin Hazreti Ömer’e, kiminin Hazreti Ali’ye izafe ettiği bir sözle özetleyecek olursak “Devletin dini adalettir.” Eğer bir devlette adalet yoksa onun hangi sistemle yönetildiğinin, kim tarafından idare edildiğinin, vatandaşlarının hangi inanca sahip olduğunun veya milliyete sahip olduğunun bir önemi kalmaz, orada sadece zulüm hüküm sürer. Evet, adalet, devletin varlığının sebebidir. Ecdadımız, yüreğinin ve bileğinin gücüyle ele geçirdiği coğrafyaları asırlar boyunca adaleti sayesinde huzurla, güvenle yönetmeyi başarabilmiştir. Bunun için Kanuni Sultan Süleyman Han’ın “Kılıcın yapamadığını adalet yapar...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Devamla) – Bir saniye, selamlamak için...

BAŞKAN – Selamlayın efendim.

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Devamla) – Gelecek nesillere bırakacağımız en büyük miras da işte bu anlayış olacaktır.

Bu vesileyle HDP grup önerisinin aleyhinde olduğumu belirtir, yüce Meclisinizi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani takdir sizin sataşma olarak kabul ederseniz çünkü şöyle sözler söyledi: “Gerçeği yansıtmıyor, gerçek dışı iddialar.” Bana göre sataşma yani buradan da konuşabilirim.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – En iyisi kodlayalım: Bir başka parti, bir HDP; bir başka parti, bir HDP. Sataşmadı Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

VIII.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Balıkesir Milletvekili Pakize Mutlu Aydemir’in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adli Tıp Kurumu üzerine sayın hatip öyle bir konuşma yaptı ki dikkatle dinledim. Bilimsel kıstaslara ve uluslararası akreditasyona sahip, hiçbir yandaşlık yapmayan, herkese objektif yaklaşan, siyasi düşünce, etnik kimlik

vesaire vesaire gözetmeyen... Ve bizim iddialarımızı da “gerçek dışı” niteledi. Bizim iddialarımızın “gerçek dışı” olduğunu söylemek kolay ama bizim elimizde raporlar var, bizim elimizde “Cezaevinde kalabilir.” diye Adli Tıbbın onlarca verdiği rapor sonrasında hapisshanede yaşamını yitiren mahpuslar var. Bir hafta önce rapor veriyor, diyor ki: “Cezaevinde kalabilirsin, hayatı tehliken yok.” Bir hafta sonra cenazesi çıkıyor. Hatibimiz söyledi: 2020 yılında 27 mahpus öldü ya, öldü, yaşamını yitirdi -Adli Tıp Kurumunun raporları sonucunda- yani Adli Tıp Kurumu raporu “Cezaevinde kalamaz.” deseydi, evde, ailesinin yanında vefat edecekti ve vedalaşacaktı.

Yine, kadın cinayetlerinde, sayısız -zaman yok, söyleyemiyorum- Adli Tıp Kurumu, erkekten yana, devletten yana, sistemden yana rapor vererek kadın katillerini cezasız bırakıyor. Çocuk istismarında da Adli Tıp aynı tutumu devam ettiriyor. Aleyna Çakır, Pınar Gültekin, Tahir Elçi... Mehmet Emin Özkan; 2 defa ziyaret ettim ya, gelemiyor, tekerlekli sandalyede geliyor, şimdi, bugün kızı aradı, yatağa bağlı artık, yürüyemiyor, tekerlekli sandalyeye de binemiyor.

Adli Tıp Kurumu iktidarın bir silahı hâline gelmiştir, tıpkı yargı gibi, istediğine rapor veriyor, istemediğine vermiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Peker bu konuda da maalesef, konuştu biliyorsunuz. (HDP sıralarından alkışlar)

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Adli Tıp Kurumuyla ilgili iddiaların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Kasım 2021 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi’nin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, diyabet hastası çocukların sorunlarının araştırılarak bu çocukların korunması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/4945) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Kasım 2021 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

17/11/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 17/11/2021 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, diyabet hastası çocukların sorunlarının araştırılarak bu çocukların korunması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/4945) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmesinin Genel Kurulun 17/11/2021 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Erkan Aydın.

Buyurunuz Sayın Aydın. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tip 1 diyabetli çocukların sorunlarının araştırılması ve çözüm önerilerinin buraya getirilmesi amacıyla Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına verdiğimiz araştırma önergesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

14 Kasım Dünya Diyabet Günü, 12-18 Kasım Diyabet ve Obezite Haftası; sadece, bu çocukları ve diyabetlileri bir hafta boyunca değil, ömürleri boyunca yaşadıkları sıkıntılar adına hem buradan çözüm üretmemiz hem de onları dinlememiz gerekiyor. Türkiye’de yaklaşık 20 bine yakın Tip 1 diyabetli 18 yaş altı çocuğumuz var, dünyada 1 milyon 300 bin. Gerçekten büyük sıkıntılar yaşıyorlar, yaklaşık bir yıldır ziyaret ediyorum, derneklerine gidiyorum, gidip hastanede bizzat sıkıntılarına tanık oldum. Buradaki temel sorun, kandaki glikoz seviyesinin aşırı inip çıkmasıyla, hipoglisemi ve hiperglisemi yaşamıyla, bu çocuklar aileleri, ebeveynleri tarafından bir dakika olsun yalnız bırakılmıyor. Çocuklar gece uyusa anne babalar uyuyamıyorlar çocuğum şeker komasına girmesin diye, okula gittiklerinde anneler bahçede bekliyor ani bir şeker krizine girerse çocuğuma müdahale edebileyim diye. Yani sadece Tip 1 diyabetli çocuklar değil ebeveynleri de büyük sıkıntı yaşamaktalar.

Bakın, burada, 2,5 yaşında Amine bebek bir haftada 2 defa şeker komasına girdi, komadan çıktı belki ancak kalıcı şekerle kalıcı hastalıklar doğma ihtimali çok yüksek. Bu konu 2017 yılında Sağlık Bakanlığı tarafından cilt altı glikoz sürekli ölçüm cihazları yani "sensör" diye tabir ettiklerimizin ödenmesiyle ilgili. Dönemin Sağlık Bakanlığı Sağlık İşleri Genel Müdürü bir yazı gönderiyor "Bunları ödeyin, ödeme kapsamına alın." diyor Sosyal Güvenlik Kurumuna ancak Sosyal Güvenlik Kurumu bir cevap veriyor "Biz bunu ödeme kapsamına alamayız." Bakın, bu sensörlerin aylık gideri bin TL civarında, insülin pompası da 30 bin lira civarında, SGK 5.800 lirasını ödüyor yani 20 bin çocuğun aylık gideri, en fazla olsun olsun 20 milyon civarında devlete yükü olacak, yıllık 400-450 milyon. Yani aslında ne biliyor musunuz? 5’li çetenin 1’inden sildiğiniz vergi miktarından daha az. (CHP sıralarından alkışlar) Geçilmeyen otoyollardan, uçulmayan havalimanlarından, garanti verdiğiniz hastanelerin hasta sayılarının yüzde 1’i kadar rakamı buraya ayırırsanız, Anayasa’nın sosyal devlet ilkesine uyararak bunu geri ödeme kapsamına alsanız bu çocuklar ve aileler bu sıkıntıyı asla ve asla yaşamayacaklar. Her yere para var "Dünya bizi kısıyor!" ama "Gelin şunu geri ödeme listesine alın." dediğimizde "Kaynak yok, para yok."

Şimdi konuyu daha iyi anlamanız için şurada bir dakikalık bir video göstereceğim size, lütfen dikkatle bunu izlemenizi rica ediyorum.

(Hatibin tablet bilgisayardan bir video izletmesine başlaması)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Senin önergeni inceletirsem... Bu problem çözülüyor ki. Bunu çözecek olan yine bizim ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O dediği, o değil ya!

ERKAN AYDIN (Devamla) – Cahit Bey...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Çözdük, çözdük...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Çözecekmiş, söz verdi, şimdi “evet” verecekmiş.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Bir izleyin bakın, bir dakikanızı bari ayırın.

(Hatibin tablet bilgisayardan bir video izletmeye devam etmesi)

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Hiçbir şey de anlamadık.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Anlarsınız, videoyu izleyin anlarsınız.

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Anlamadık, anlaşılmıyor.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Bari bu konuda dahi bu işin siyasi bir iş olmadığını görün, oradan laf atmayı bırakın. Şu konuda bari yapmayın ya! (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, siz oradan laf atıyorsunuz ama bu 2,5 yaşındaki çocuğun günde 7-8 defa parmağı deliniyor. Birkaç defa da gidip insülin için yine vücudu deliniyor. O hâlinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Çözüyoruz, çözüyoruz. Erkan Bey, ilgileniyoruz, çözüyoruz Allah'ın izniyle, merak etmeyin. O yavrular hepimizin yavruları, evlatlarımız, geleceğimiz onlar bizim.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Bu ailelerin hepsi bunun geri ödeme kapsamına alınması için uğraş veriyor, ben de geçen yıl bunu gündeme getirdim. Hepimiz çocuk sahibiyiz, hepimizin evlatları var. Bu konuyu siyasi bir malzeme olarak görmeye gerek yok. Allah kimseye göstermesin, büyük acılar, dramlar yaşanıyor. Allah kimsenin de çocuğuna böyle bir acı yaşatmasın. Ömür boyu süren bir acıdan bahsediyoruz. Bu, bir seferlik yapılacak bir iş değil. Ancak şu anda “yapay pankreas” diye adlandırılan, kandaki glikoz düzeyini ölçen ve düşüklüğüne, yüksekliğine göre insülin veren, dünyada da artık neredeyse Tip 1 diyabetlerin sorununu yüzde 90 oranında çözen cihazlar var. Bunun bir seferliğe mahsus ödemesi yapılsın; aylık 1.300 lira gibi bir gideri var, sensör ve bu diğer cihazın kartuş gideri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AYDIN (Devamla) – Hemen toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Bunlar geri ödeme listesine alındığında, emin olun -Sağlık Bakanlığının- bu şekere bağlı gelişecek diğer hastalıklar da böbrek, sinir sistemi, kalp damar, göz gibi rahatsızlıkların hepsi de aslında profilaktik olarak önlenmiş olacak. Yani bugün yıllık olarak harcayacağımız 350-400 milyon, o çocukların ileride tedavisine yönelik harcayacağımız milyarları da aslında bir anlamda engellemiş olacak. İlim gelişmiş, bilim gelişmiş, elin oğlu bulmuş “yapay pankreas” deniliyor; gece çocuklar rahat uyuyor, okula rahat gidiyor, ebeveynlerin içi rahat ve herkes arabasını satın, kredi çekip, borçlanıp bunu almaya çalışıyor. Bir seferlik buluyor parayı ancak aylık sürekli gideri maalesef karşılayamıyor. O yüzden bu işin bir siyasi konu olmadığını, bir halk sağlığı konusu olduğunu bir kez daha gündeminize alın.

Ali Şeker'e de şeker hastalığıyla ilgili verdiği bu teknik destekten dolayı ayrıca teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**B) ÇEŞİTLİ İŞLER**

1.- Başkanlıkça, görüşmeleri izlemek üzere Genel Kurulu teşrif etmiş bulunan Özbekistan Cumhuriyeti Âli Meclisi Yasama Odası Birinci Başkan Yardımcısı ve Özbekistan Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Akmal Saidov ve beraberindeki heyete “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Özbekistan Cumhuriyeti Âli Meclisi Yasama Odası Birinci Başkan Yardımcısı ve Özbekistan Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Akmal Saidov ve beraberindeki heyet Genel Kurulumuzu teşrif etmişlerdir, kendilerine Meclisimiz adına “Hoş geldiniz.” diyorum. (AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

VII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, diyabet hastası çocukların sorunlarının araştırılarak bu çocukların korunması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/4945) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Kasım 2021 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurunuz Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun vermiş olduğu Meclis araştırması üzerine İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

14 Kasım “Dünya Diyabet Günü” olarak kutlanıldı. Şeker hastalığı, çok kez genetik zeminde gelişen bir beslenme hastalığıdır. Ülkemizde 18 milyon kadar şeker hastası vardır, hastaların yüzde 30'u hastalıklarının farkında değildirler. Şeker hastalığı, sıklıkla, beslenme bozukluğuna bağlı genetik zeminde gelişen bir hastalıktır. Şeker hastalığı, büyük oranda önlenebilir bir hastalıktır. Şeker hastalığı, sinsi bir hastalıktır; erken dönemde tanı konulması komplikasyonların ortaya çıkmasını önleyecek, tedaviyi kolaylaştıracak ve hastanın ömrünü uzatacaktır. Diyabetin çok kez ömür boyu devam etmesi hastayı tedaviden uzaklaştırmakta ve hastanın tedaviye uyumunu bozmaktadır. Bu tür kronik hastalıklarda hastanın tedavi konforunun azami düzeyde tutulması onun takip sadakatini artıracaktır.

Tedavi giderlerinin yaklaşık hesapla 15 milyarı ya da Türkiye Cumhuriyeti bütçesinden tedaviye harcanan paranın dörtte 1'i kadar para şeker hastalarına gitmektedir. Hiçbir diyabet belirtisi olmayan kimseler üç yıl arayla, glikoz testi bozuk çıkanlar ise bir iki yıl arayla şeker testi yaptırılmadılar. Sağlık Bakanlığı toplumu bu konuda bilinçlendirmeli, erken tanının önemi konusunda toplumun dikkatini çekmelidir.

Doğuştan insülin eksikliğine bağlı hastalığa “Tip 1 şeker hastalığı” diyoruz. Çocuk erken yaşlardan itibaren tedaviye alınır ve meşakkatli bir hastalıktır. Sensörlü şeker ölçerlerin günlük brüt masrafı 30 lira civarındadır. SGK'nin anlaşma yapması durumunda bu miktarın daha da düşeceğine şüphe yok. Devletin şeker hastalarına sağlayacağı yardım neticesinde tedavi giderleri düşecek ve insanların ömrü uzayacaktır; ekonomik olarak katbekat tasarruf sağlanacaktır. İnsanların sağlıklı, uzun bir ömür yaşamasının ekonomiye sağlayacağı katkıyı bunların dışında tutuyorum.

Kan şekerini cilt üzerinden ölçen, sensörle kombine çalışacak insülin pompası, hastanın neredeyse sağlıklı bir kişi düzeyinde yaşam sürmesini sağlayacak bir sistemdir. Konunun insani yanının her türlü maddi hesabın üzerinde olması bir yana, bu sistemin kullanılması maddi giderleri azaltmak bakımından, tasarruf sağlaması bakımından son derece önemlidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Bu sebeple, diyabet hastası çocukların korunması ve araştırılması için verilmiş olan Meclis araştırması önergesini destekliyoruz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurunuz Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli vekiller; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle şunu söylemek lazım: Bu çocuklar hasta değiller. Bunlar Tip 1 diyabet ve “hasta” demek doğru değil, hâlâ araştırılıyor. Bir otoimmün hastalık, bağışıklık sisteminden kaynaklanan, genetik geçişi tam ispatlanamamış, etkisi var. Peki, bir ailede bir çocuğa “Tip 1 diyabet” dense ne oluyor? Bir: Önce kanını ölçmeniz lazım, artı insülin vermeniz lazım, dengeli beslenmesi lazım, artı sosyal destek vermek lazım. Kan ölçümü için bir cihaz veriliyor “strip” denilen; işte, çoğumuz bilir, erişkinlerde de çocuklarda da kullanılıyor. Bunun için günün belli saatlerinde ölçmek lazım ve ayrıca insülini vermek lazım; kalemi var, cepte taşıyor, evde taşıyor. Şimdi, bir çocuk düşünün, anne düşünün, baba düşünün; sokakta, evde, okulda veya anne işte, baba işte, hani “emanet” deriz ya, emanet gibi. Peki, bu çocuk nasıl kan ölçecek? Bakın, Zehra ne demiş biliyor musunuz? “Anne, parmağıma kına sür.” Neden kına sür? “Günde 10 sefer parmağımı deliyorum.” 10 sefer, o minicik parmaklar 10 sefer deliniyor. Peki, buna seyirci mi kalınacak? Buna “tasarruf” mu denilecek? Bunu dikkate mi almayacağız? Hayır. Peki, asgarî ücretli birisi, yoksul birisi, aynı hanede 7 kişi yaşıyor Batman’ın Sason ilçesinde. Peki, o nasıl kanını ölçecek? Nasıl insülini alacak? Ne yapacak? Yapmadığı zaman ne olacak? Urfa’daki ismi “Adalet” olan kardeşimiz gibi ketoasidoza girip komaya girebilecek, hastaneye kaldırılabilir. O zaman buna bir çözüm bulmak lazım. Eğer minicik parmakları incitmek istemiyorsak bunun için bir çaba harcamamız lazım. Nedir? Bir sensör. Şimdi, sensör için siz bir maliyet hesabı mı yapacaksınız? “Gerektiğinde yurttaş için her şeyi yaparım.” diye pandemi döneminde avaz avaz bağırانların, “Şunu yaptık, bunu yaptık.” diyenlerin veya da bu Meclis çatısında 23 Nisanda bu koltuklara getirilip “Çocuklara bayram.” deyip çocuklarla ilgili konuşanların burada gerçek yüzlerini göstermeleri lazım, bu ailelerle ilgili gerçek yüzlerini göstermeleri lazım. Hiçbir zaman sağlıktan tasarruf edilmez, özgürlükten de tasarruf edilmez. Siz tasarruf ettiğiniz zaman o aileleri mahkûm edersiniz. Erişemeyen var, imkânı olmayan var, alamayanlar var; onlarla ilgili ne yapacaksınız? Onlara “Bizim SGK bunu karşılamıyor.” mu diyeceksiniz?

Peki, dünyada nasıl, Avrupa’da nasıl? Hep övünürüz ya, Avrupa’da büyümüşüz, birinci olmuşuz... Tüm Avrupa ülkelerinde destek veriliyor. Örnek mi? Bakın, insanlar, Tip1 diyabetliler yaşamlarında “Sensörden önce, sensörden sonra.” diyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Bertan Bakkaloğlu, Arizona Üniversitesinde profesör ve sensör üzerinde çalışıyor. Yirmi dört yıldır sensör kullanıyor, diyor ki: “Benim yaşamımın standartları yükseldi.” ve siz eğer mahrum ederseniz bu aileleri, imkânı olmayan aileleri mahrum ederseniz, o çocukları böbrek yetmezliğine, körlüğe, ailenin yaşamını altüst etmeye... Gerektiğinde anne istifa ediyor, işe gitmiyor; gerektiğinde okul öğrencileri arasında “Ha, düştü, düşecek.” diye tedirgin olunuyor. Bununla ilgili düzenleme yapmak lazım. O yüzden biz diyoruz ki: “Erişilebilir, eşit, ana dilde sağlık hizmeti.” O yüzden biz diyoruz ki: “Sağlıktan tasarruf edilmez, özgürlükten tasarruf edilmez.” Sağlıktan tasarruf hastalık, özgürlükten tasarruf esaret getirir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, kısa bir söz talebim var efendim.

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurunuz efendim.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, (2/3950) sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşülmesi hususunda İç Tüzük'ün öngördüğü kırk sekiz saatlik süreye uyulmamasına dair itirazlarının dikkate alınması sebebiyle Oturum Başkanına ve Komisyon Başkanına teşekkür ettiğine, Düzce'deki depreme ve herkesi CHP'nin diyabet hastası çocuklarla ilgili grup önerisine vicdaniyla oy vermeye davet ettiğine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, öncelikle size ve ilgili Komisyon Başkanı arkadaşımıza teşekkür ederiz. Biraz önce itirazımızı dile getirdik, hassasiyet gösterdiniz. Tüm partilerle görüşüldü ve İç Tüzük'e aykırı olarak, yarın 10.00 olarak söylenen saat, bütün grupların ortak güvencesiyle haftaya salı gününe alındı. Çarşamba günü gündeme alınması gerekirse de orada gerekli kolaylık tüm grupların mutabakatıyla gösterilecek. Bu iyi bir adım oldu.

Düzce'de, Kandilli Rasathanesinin tespitine göre, 5,3 şiddetinde bir deprem meydana geldi. Biz, ilden sorumlu Milletvekilimiz Mahmut Tanal ve İl Başkanımız üzerinden takip ediyoruz. Henüz bir can kaybının olmamasından çok memnunuz. Mal ve can kaybının olmamasını temenni ediyoruz ama bu konuda Genel Kurul birinci grup tarafından ilgili bakanlardan bilgi alınarak bilgilendirilirse doğru olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Son husus da biraz önce değerli meslektaşım Erkan Aydın'ın önerisiyle dile getirildi. Şimdi, iktidar partisi grubunun konuşmasından sonra oylanacak.

Sayın Başkan, cilt altına bir basit sensör yerleştiriliyor, üç ay boyunca cep telefonu yaklaşıyorsun, şekerini ölçüyor çocuğun günde 7 kez, 10 kez, 50 kez. Öbür türlü en az 7 kez parmaklar deliniyor, kanyor. Bin liralık bir masraf ve insülin pompasıyla ilgili de -devlet 5 bin lira ödüyor 30 bin liralık bir masraf- hiç insülin iğnesi kullanılmıyor. Bütün dünya öderken Türkiye ödemiyor bunu. İtibardan tasarruf olmasın diye en şaşalı binalarda oturup dünyanın en pahalı makam arabasına çiftler çiftler binenlerin buradan tasarruf etmeye hakları yok. Bakın, Merkel dünyanın en pahalı arabasını yapıyor, kendi binmiyor ama Merkel'in çocuklarının parmağı delinmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Merkel'in yaptığı ama kendi binmediği Mercedes'e çiftler çiftler alıp binenlerin kendi ülkesindeki çocukların parmağını deldirttiği, Alman çocukların sensörle ölçüm yapıldığı bir düzene, bir eşitsizliğe itiraz ediyoruz. Herkesi vicdaniyla karar vermeye, ona göre oy vermeye davet ediyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

VII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

3.- *CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, diyabet hastası çocukların sorunlarının araştırılarak bu çocukların korunması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/4945) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Kasım 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Abdullah Ağralı.

Buyurunuz Sayın Ağralı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULLAH AĞRALI (Konya) – Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Çocukluk çağı şeker hastalığı yani “Tip 1 diyabet” olarak da bilinen hastalık, çocukluk çağında en sık görülen kronik hastalıkların başında gelmektedir. Tanı konulduktan sonra maalesef çocuklarımız ömür boyu insüline muhtaç hâle gelmektedir.

CHP Grubuna bu öneri için teşekkür ediyorum öncelikle çünkü AK PARTİ öncesi sağlıkta neler yaşadığımızı bir hatırlatmamıza sebep oldu.

Benim çocuğum 3,5 yaşında şeker hastası oldu, ben kendim doktorum ve bir doktor babanın sıkıntılarını yaşamış biriyim. O dönemde, çocuğum hastalandığında imkânlarımız vardı, Konya’da tıp fakültesine yatırdık, bütün tedavilerini yapmıştık fakat oradaki ailelerin çaresizliğini görünce bir dernek kurma ihtiyacı duyduk. Derneğimizin adı “Çocuk Diyabet ve Obezite Derneği” idi ve ben de Dernek Başkanıydım. Orada, bırakın tedavi olmayı, bir yatak bulmayı; şeker ölçümü için o striplerin alınmadığını, ailelerin nasıl mağdur olduğunu, sosyal güvencesi olmayan çocukların hastane kapılarında nasıl döndüğünü, sosyal devlet olma vasfını kaybeden Sosyal Güvenlik Kurumu başındakilerin bu aileleri nasıl mağdur ettiklerini yaşamış biriyim. Sonra ne oldu? Sonra AK PARTİ iktidara geldi, çocuklarımızın bütün tedavileri devlet tarafından sağlanıyor. Stripleri, insülin çubukları, şeker çubukları, bütün tedavileri ve komplikasyonlara bağlı bütün tedaviler, olması gereken aşıların hepsi ücretsiz bir şekilde sağlanmaktadır. 18 yaşın altındaki bütün çocuklarımız -bütün sağlıkta olduğu gibi- diyabetli çocuklarımız da sağlıktan faydalanmaktadır.

Şimdi, bu insülin pompası kısmı tartışılan bir konu; avantajları, dezavantajları olan bir konu. Ben bir doktor olarak çocuğuma bu pompayı taktıramadım, sebepleri var çünkü sadece medikal yaklaşımla bu konuyu buraya taşımanın doğru olduğu kanaatinde değilim, bunu burada bir sömürü aracı yapmanın da doğru olduğu kanaatinde değilim. Ben sadece şunu öneririm: Malum, son günlerde bir helalleşme turu var. O dönemde Sosyal Güvenlik Kurumunun başındayken sosyal devlet olmanın gereğini yerine getiremeyip o çocukları ve ailelerini nasıl mağdur ettiğimizi... Tedavi olmadığı için hayatlarını kaybeden çocukların ailelerinden de helallik dilemenizi tavsiye ederim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – O çağ başka, bu çağ başka; saçmalamayın lütfen! Saçmalamayın lütfen!

ABDULLAH AĞRALI (Konya) – Yazık, burada o çocukları mağdur edenlere söylemek lazım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, önce bir hususa açıklık getirmek isterim, sonra grup adına cevap hakkı talep edeceğiz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Manisa Milletvekili Özgür Özel, Konya Milletvekili Abdullah Ağralı'nın CHP grup önerisi üzerindeki konuşması sırasında kullandığı bazı ifadelerle ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, beyefendinin dilinin altındaki şu, ben söyleyeyim: “Genel Başkanınız SSK Genel Müdürüymen” demek istiyor. Bugün, kararı Meclis veriyor. O gün, üçlü koalisyonun olduğu dönemde Sağlık Bakanlığı MHP’deyken... Bu söylediğiniz ağır lafları MHP’ye söylüyorsanız cevabı MHP’nin Grup Başkan Vekiline bırakırım. Bugün Sosyal Güvenlik Kurumunun Başkanı değil benim muhatabım.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – SSK kime bağlıydı, SSK?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Benim muhatabım, Türkiye’deki karar vericiler. İşinize geldi mi Genel Müdürü, işinize geldi mi siyasetleri suçlayamazsınız; bu vicdansızlığa müsaade etmem.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Genel Müdürün sorumluluğu yok mu?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan, “istismar” ve “duygu sömürüsü” sözleri üzerinden hatibimize ve grubumuza sataşmıştır, cevap hakkı kullanmak isteriz efendim.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Genel Müdürün sorumluluğu yok yani.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Var mı? Ödemedi adamlar.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Yok mu yani?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Var mı!

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Aydın. (CHP sıralarından alkışlar)

Başka bir sataşmaya mahal vermeyelim Sayın Aydın.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın’ın, Konya Milletvekili Abdullah Ağralı’nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Şimdi, sayın hatibin bir sağlıkçı olarak buradan çıkıp istismar edildiğini söylemesi “Kendi çocuğuma bile uygulamam.” diyerek gene dönüp konuyu -her sıkıştıklarında olduğu gibi- ta otuz yıl önceki SSK Genel Müdürüne bağlaması aslında tam da bir istismardır. Siz burada çıkıp o dönemde böyle bir teknolojinin olmadığını bile bile -ki bunlar çok yeni, yapay pankreas diyoruz- “Günde 6 defa, 8 defa delinen stripleri ödüyoruz.” diyorsunuz; biz izlettiğimiz videoda zaten “Parmağım delinmesin, gülümsemem silinmesin.” diyoruz. Burada tıp, bilim herkesin faydasına bir ürün bulmuş, cihaz bulmuş. Sayın Grup Başkan Vekilimizin dediği gibi; Almanya’da, Hollanda’da bunlar ücretsiz ödeniyor, açık bakın. Sizin yönettiğiniz Sağlık Bakanlığı 2018’de SGK’ye yazmış “Geri ödeme listesine alın.” diye. Şimdi, o cihazları buraya getiren firmayla görüştüm, yüzde 81 oranında hayat standardının iyileşmesi ölçülmüş yani bunları kullananların hayat standartları o kadar iyileşiyor ki yeniden doğmuş gibi yaşıyorlar.

Şimdi biz ne diyoruz? Şu önceliğinizi saraylara, yollara, otomobillere harcamayın; gelin, çocuklara harcamayın diyoruz. Siz çıkmışsınız “Yirmi beş yıl önce SSK Genel Müdürü...” Bakın, şu anda bütün yurttaşlarımız bunları izliyor. Şuradan diyeceğiniz iki kelime “Biz bu konuyu çözeceğiz, geri ödeme listesine alacağız.” Bu ya, illa bir siyaset yapmak ya da “Bizden sonra sağlık oldu.” demek değil, bu kadar basit. Burada bizleri izleyen yurttaşlarımız da kamuoyunu takip edenler de hepimize teşekkür etsin. Siyasi konu olmasın diye biz bunun özellikle altını çizdik. (CHP sıralarından alkışlar)

Son bir kez daha söylüyorum: Bunu gidip de AKP’nin politikaları gibi “Bizden önce...” Zaten 2000’den önce hiçbir şey yoktu sanki, buraya bağlamayın. Şurada hemen bir arayın Çalışma Bakanını, ödemeye alsın, bu kadar basit. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- *Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Düzce'deki depreme ilişkin açıklaması*

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Biraz önce Düzce merkezli meydana gelen depremle ilgili Bakanlığımızdan, AFAD'dan aldığımız bilgiyi Genel Kurulun bilgisine sunmak için söz istiyorum. Malum, saat 15.40'ta merkez üssü Düzce olan 18,2 kilometre derinlikte, 5 büyüklüğünde bir deprem meydana gelmiş ve deprem civar illerde –İstanbul başta olmak üzere- hissedilmiştir. Şu ana kadar herhangi bir can kaybı ve yıkılan, maddi ve manevi zarara uğrayan herhangi bir durum söz konusu değildir ve bütün AFAD ekipleri de sahada çalışmalarını sürdürmektedir. Kızılay ekiplerimiz, varsa orada herhangi bir durum hepsine vaziyet etmişlerdir. Akabinde 4,5 büyüklüğünde de bir artçı sarsıntı olmuştur, yine bu civar illerde hissedilmiştir.

Ülkemizi ve milletimizi her türlü afetten Rabb'im muhafaza buyursun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Düzce başta olmak üzere depremin hissedildiği bütün illerimize, ülkemizde yaşayan vatandaşlarımıza geçmiş olsun dilekelerimizi ifade ederek Genel Kurulun bilgisine sunuyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- *CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, diyabet hastası çocukların sorunlarının araştırılarak bu çocukların korunması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/4945) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Kasım 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talebimiz var efendim.

BAŞKAN – Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim: Sayın Özel, Sayın Kayışoğlu, Sayın Bulut, Sayın Gökçel, Sayın Bingöl, Sayın Bülbül, Sayın Hakverdi, Sayın Şahin, Sayın Tanal, Sayın Aydoğan, Sayın Zeybek, Sayın Tuncer, Sayın Tutdere, Sayın Kılınç, Sayın Sümer, Sayın Ünver, Sayın Demirtaş, Sayın Şeker, Sayın Zeybek, Sayın Kaplan.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, pusula veren sayın milletvekillerinin dikkatine, lütfen, Genel Kurulu terk etmesinler.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.44

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.59****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 20’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum, yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, pusula takdim eden sayın vekillerimiz lütfen Genel Kuruldan ayrılmasınlar.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, diyabet hastası çocukların sorunlarının araştırılarak bu çocukların korunması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/4945) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Kasım 2021 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Yılmaz...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Düzce'deki depreme ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Saat 15:40 sularında Düzce ili Çilimli ilçesi merkezli deprem meydana gelmiştir. Kandilli Rasathanesi verilerine göre depremin şiddeti 5,2 büyüklüğünde ve derinliği 7,9 kilometredir. Valilik yetkilileri ve AFAD yetkilileriyle yaptığımız görüşmelerde Allah'a şükürler olsun şu ana kadar bir can kaybı ve mal kaybına rastlanmamış, bir bildirim de olmamıştır. Tüm Düzceli hemşehrilerime buradan geçmiş olsun diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Çakır...

37.- Düzce Milletvekili Fahri Çakır'ın, Düzce'deki depreme ilişkin açıklaması

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Düzce ilimizde vaki olan 5,3 şiddetindeki depremin bilgilerini aldık. Çok taze, 15.40 civarında 5,3 şiddetinde deprem vaki olmuş ancak can ve mal kaybının olmayışı elbette ki sevindiricidir. Yerel kaynaklardan ve Sayın Valimizden aldığımız bilgiler noktasında herhangi bir kayıp yoktur. İnşallah, Allah betlerinden korur diyorum.

Tekrar geçmiş olsun temennilerimi sevgili Düzceli hemşehrilerime iletiyorum.

BAŞKAN – Sayın Keven...

38.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat Şehir Hastanesindeki doktor ve sağlık personeli açığı ile malzeme eksikliğine ilişkin açıklaması

ALİ KEVEN (Yozgat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yozgat'ta doktor açığını anlatacağım ama Sağlık Bakanımız duyacak mı bilmiyorum. Aldığım resmî yanıtı göre Yozgat Şehir Hastanesinde mevcut doktor kadrolarından 68 kadro şu an boş. Sağlık personeline ise tam 230 kadro boş. Şehir hastanelerine 2022 bütçesinden 21,5 milyar lira garanti ödemesi ayrılıyor ama Yozgat Şehir Hastanesinde kadın doğum uzmanı, çocuk hastalıkları uzmanı, genel cerrah gibi branşlar başta olmak üzere 68 doktor eksikliği var. Bozok Üniversitesi Araştırma Hastanesi ise tam anlamıyla bir üvey evlat muamelesi görüyor. Doktor yetiştiren bir hastanede bazı branşlarda doktor yok, malzeme eksikliği had safhada. 120 doktor kadrosunun başta 27'si boş; radyoloji, patoloji ve kardiyoloji kadroları boş.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Kayseri'den kadın doğumcu gönderdik, bu hafta gitti.

ALİ KEVEN (Yozgat) – Yozgat'a zorunlu görev için atanan doktor sayılarıyla övünen iktidar milletvekillerine sesleniyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Kaç doktor var, onu söylesin. Eksikliği boş ver sen. Kaç doktor var Yozgat'ta, onu söylesin.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

39.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Kerkük'ün peşmergeye devrine millî refleks gösterilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Irak Hükümeti 25 Kasım'da Kerkük'ün asayişini peşmergeye devredecek. Yüzlerce yıllık kadim Türk şehri Kerkük sessiz sedasız işgal ediliyor. Kerkük'e yeniden dönmesi istenen peşmergeye mühimmatlar Türkmen şehri Altınköprü yakınlarına konuşlandırılmaya başlandı. Türkiye'yi çevreleme operasyonu Kerkük peşmergeye veriliyor. Amaç, Türkmenleri göçe zorlayarak bölgeden çıkarmak ve bölgede demografik yapıyı değiştirmektir.

Kerkük, Atatürk'ün emanetidir. 1923 Lozan Barış Anlaşması'nın 16'ncı maddesinde Türkiye'ye Kıbrıs'taki gibi Osmanlı Devleti'nin devredilen topraklarında kaderlerine tayinde yetki tanıyan son paragrafta göre, Türkiye bölgede meşru hak sahibidir, Türklerin haklarının gasbedilmesine sessiz kalınmamalı, millî refleks gösterilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

40.- *Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, cezaevlerindeki mahpusların sorunlarına ilişkin açıklaması*

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Cezaevindeki mahpusların sesi olmaya devam ediyoruz. İzmir Kırıklar Cezaevinden Remzi Uçucu diyor ki: “Kitap hakkı kısıtlanıyor, mahpusların komşu yakınları aynı gün aynı araçla ziyarete gelmesin diye ziyaret günleri değiştiriliyor; postayla gelen fotokopiler, sohbet hakkı engelleniyor, savcı da itirazlarımıza karşı idarenin yanında.” Yine, Bünyan Cezaevinden Ebedin Abi “Yirmi altı yıldır mahpusum. Kalp, şeker problemlerim var, kalp damarlarımda tıkanma var; gereken stent işlemleri yapılmıyor, göğsüm ağrıyor. Erciyes Üniversitesi Hastanesindeki doktora ‘Düşersen ölürüm.’ dedim; doktor ‘Ölürsen öl.’ dedi.” Kandıra Cezaevinden Zabit Kişi “Kaçırıldığım yerde soyarak işkence yaptılar, elektrik verdiler, ayak parmaklarımı ezdiler, kaburgam çatladı, kelepçeli ellerime ayaklarıyla çıktılar, his kaybım var. Attıkları cezaevinde suç duyurularını savcı kasti takipsizlikle sonuçlandırıyor, belgeleri de burada.” diyor. Adalet Bakanlığının artık bunları duyması gerekiyor.

BAŞKAN – Sayın Hakverdi...

41.- *Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, cezaevlerindeki izin sürelerinin uzatılması gerektiğine ilişkin açıklaması*

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Cezaevlerinde 14 Nisan 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle 88.767 mahkûm izinli olarak salıverildi. Yasal süresi de 30 Kasım 2021 tarihinde sona erecek ve bu mahkûmlar yeniden cezaevine alınacak. Cezaevleri zaten ağzına kadar dolu. Pandemide beşinci dalga geldi ve vaka sayıları da artarak devam ediyor. Yirmi aydır salıverilen mahkûmlar bu süreçte güvencesiz de olsa iş buldu; pazarda, kahvede çalışmaya başladı ve topluma adapte oldu. Pandemide vakalar artmışken yeniden izin sürelerinin uzatılması ve Adalet Bakanlığına yetki verilmesi hem mahkûmların hem de cezaevi idaresinin yararına olacaktır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak Meclisimizi bu konuda acil bir düzenleme yapmaya davet ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın İskenderoğlu...

42.- *Çanakkale Milletvekili Jülide İskenderoğlu'nun, 1915 Çanakkale Köprüsü'ne ilişkin açıklaması*

JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Çanakkale) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Cumhuriyetimizin ön sözünün yazıldığı Çanakkale’imizde geçtiğimiz hafta sonu yine tarihî bir ana hep birlikte şahitlik ettik. Çanakkale Boğazı’nda bir köprü yapılması yıllardır defaaten gündeme gelmiş ancak yapılamamıştı. Bu hayali gerçekleştirmek yine birçok ilk gibi Hükümetimize nasip oldu. 2017 yılında temeli atılan 1915 Çanakkale Köprümüzün son tabliye montajı Cumhurbaşkanımız tarafından gerçekleştirildi. Yarım asırlık hayalin “dünyanın en uzun asma köprüsü” unvanıyla Çanakkale’imize, ülkemize kazandırılmasında emeği geçenlere, bu tarihî anı bizimle paylaşıp coşkuya ortak olan, seçim dönemi olmamasına rağmen büyük bir heyecanla Biga mitingimizde bizlerle olan tüm hemşehrilerimize teşekkür ediyor, ilimizin genelinde 33 yatırım açılışını gerçekleştiren...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gülüm...

43.- *İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa Şubesinin yıkım kararına ilişkin açıklaması*

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Bursa Büyükşehir Belediyesi, Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa Şubesinin Kültürpark'ta bulunan lokalini ikinci derece sit alanında olduğu bahanesiyle yıkmak üzere harekete geçmiş durumda. Kira sözleşmesi kasti olarak uzatılmazken, park içindeki diğer işletmeler faaliyetlerine devam ederken, haklarında yıkım kararı alınmıyorken derneğin lokali siyasi bir kararla hedef alındı. Bu kararla kentin özgür gazetecilerine yandaş olmadıkları için bedel ödetilmek isteniyor. Çağdaş Gazeteciler Derneği havuz medyasında yer almadığı, basın özgürlüğü ve demokrasiden yana taraf olduğu için belediye bu keyfi kararı alıyor. Çağdaş Gazeteciler Derneğine karşı uygulanmak istenen bu hukuk dışı kararlardan vazgeçin.

BAŞKAN – Sayın Gökçel...

44.- *Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, çiftçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması*

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarımda çalışan çiftçi de mağdur, çiftçiler ekip biçerken para kazanamıyor, emekli olduğunda da açlığa mahkûm ediliyor. Şu anda emekli bir çiftçinin aldığı emekli aylığı 1.700 lira, açlık sınırı 3.100 lira. Açlık sınırının altında demiyorum, yarısı kadar aylık alıyor bu insanlar. Siz diyorsunuz ki: “Emekli aç kalsın, çiftçi emeklisi ise açlıktan ölsün.” AKP'nin adaleti bu. Alın teriyle toprağı sulayan, koca ülkeyi besleyen çiftçi kendisini doyuracak geliri elde edemiyor. Sizin çiftçiyi düşürdüğünüz durum bu. Çiftçiyi açlığa mahkûm ettiniz ama inanıyoruz ki ilk seçimlerde iktidarımızı kuracağız, bu ülkede çiftçimizi ihya etmeye devam edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

45.- *Sivas Milletvekili İsmet Yılmaz'ın, AK PARTİ Grup Başkanlığına seçilmesi dolayısıyla iyi dileklerini ileten grup başkanlarına teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması*

İSMET YILMAZ (Sivas) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

AK PARTİ Grup Başkanlığına seçilmem dolayısıyla bütün Grup Başkanlarının iyi dileklerini duydum. Bütün Grup Başkanlarına bu iyi dilekleri için sonsuz teşekkür ediyorum. Naci Bey döneminde çok büyük bir uzlaşmayla, olabilen uzlaşmayla milletimize hizmet yolunda çok büyük adımlar atıldığına inanıyorum. İnanıyorum ki aynı anlayışla, hiç kimseyi dışlamadan, bu aziz milletin beklentilerini de bilerek bütün milletvekillerinden milletimize hizmet yolunda destek beklediğimi bir kez daha ifade ediyor; yüce Meclisi, tüm milletvekillerimizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- *Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, Başkanlık Divanı olarak AK PARTİ Grup Başkanlığına seçilen Sivas Milletvekili İsmet Yılmaz'a görevinde başarılar dilediklerine ilişkin konuşması*

BAŞKAN – Biz de Divan olarak yeni görevinizde başarılar diliyoruz ve başarılı olacağınıza da inancımız tamdır efendim.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ve İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile 37 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ve İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile 37 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3911) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 285) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 285 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin maddelerine geçilmesinin oylamasında kalınmıştı.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebiniz var efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın İsmet Yılmaz'a hoş geldiniz babında bir yoklama.

BAŞKAN – Sayın Özel, Sayın Şeker, Sayın Bulut, Sayın Gökçel, Sayın Zeybek, Sayın Sümer, Sayın Hakverdi, Sayın Erbay, Sayın Aydoğan, Sayın Bülbül, Sayın Demirtaş, Sayın Aydın, Sayın Kılınc, Sayın Şahin, Sayın Özdemir, Sayın Şevkin, Sayın Ünver, Sayın Kaplan, Sayın Keven, Sayın Tuncer.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

(AK PARTİ sıralarının dinleyici locasını alkışlaması)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Genel Kurulda siyasi simge yasağı var, İç Tüzük'te açık yazar. Arkadaşlar teşvik ediyorlar, çok yanlış bir şey.

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Biz mi teşvik ettik? Vatandaş içinden geliyor yapıyor ya.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Asla yok, böyle bir şey mümkün değil.

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Önce onlar yaptı, biz yapmadık.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Olmaz, alkış yasak. Bizimkiler de gelir başka bir şey yapar.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Doğru söylüyor.

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Arkadaşlar, böyle yapmayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yapma! Akıllı ol, bu kuralları çiğnetmem sana. (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Ne olur?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yapma! Arkadaşlar, bakın bu yanlış. Yarın başkası gelir böyle yapar, öbür gün öbürü gelir böyle yapar.

ZEHRA TAŞKESENLIOĞLU BAN (Erzurum) – Yaptım, elimi mi kıracaksınız Özgür Bey? Grup Başkan Vekili olmanız her şeye müdahale edeceğiniz anlamına gelmiyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Benim işim o.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.18

(x) 285 S. Sayılı Basmayazı 11/11/2021 tarihli 18'inci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.30****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 20’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – 285 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin maddelerine geçilmesinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemi tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ve İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile 37 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3911) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 285) (Devam)

BAŞKAN – Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Elitaş.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın, istem üzerine kısa aralıklarla yoklama yapılmasının 1998 yılındaki mutabakat metninin 7’nci maddesine uyup uymadığını Başkanlığın takdirine bıraktığına ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Teşekkür ediyorum.

Dün Türkiye Büyük Millet Meclisi toplantısını idare ederken pusulalarla ilgili bir konuda sayın milletvekillerimizi uyardınız, dediniz ki: “1998 tarihinde yapılmış bir mutabakat var. 1998 tarihinde yapılmış mutabakatın 9’uncu maddesine göre, işaretle oylamalarda veya gizli oylamalarda, kimi kontrolü mümkün olmayan konularda, tespiti olmayan meselelerde pusulalar kabul edilmez.” Bir şey söylemedik ama aynı mutabakat metninin eğer 7’nci maddesini okursak “İstem üzerine kısa aralıklarla yoklama yapıp yapılmama hususu (hakkın suistimaline mahal vermemek kaydıyla) Başkanların takdirinde olacak.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Saat 17.00’de yoklama yaptık, 17.03’te yoklama bitti; 17.15’te ikinci yoklamayı yaptık. Yani bunun 1998’deki mutabakat metninin 7’nci maddesine uyup uymadığını takdirlerinize sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ediyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

47.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, kanun teklifinin maddelerine geçilmesi ve tümünün oylaması sırasında istenecek yoklamaları tartışmaya açmanın her türlü tasarruftan vareste olduğuna, İç Tüzük’ün 169’uncu maddesinde dinleyicilerin nasıl davranacağına tarif edildiğine ve kim olursa olsun buna uyması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Anayasa Mahkemesinin iptal kararı gerekçelerine bakıldığında, öncesinde ve sonrasında yürütülen tüm tartışmalarda da Anayasa Mahkemesinin ve İç Tüzük’ümüzün de en kıymet yüklediği oylama, bir kanunun maddelerine geçilmesi ve tümünün oylamalarıdır. Burada istenecek yoklamayı tartışmaya açmak her türlü tasarruftan ari, vareste bir durumdur. Bu kadarını söyleyeyim sadece.

Bunun devamında, biraz önce bir şey yaşadık; gerçi genel bir mutabakat var ama bunun tutanağa geçmesi çok önemli. İç Tüzük’ümüzün 169’uncu maddesi dinleyicilerin nasıl davranacağını tarif ediyor ve diyor ki: “Dinleyiciler görüşmelerde, kabul veya ret yönünde söz, alkış yahut herhangi bir hareketle kendi düşüncelerini ortaya koyamazlar. Sükûnetle dinlerler. Buna uymayanlar dışarı çıkarılırlar.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biraz önce bir grup izleyici –tabii, salona bütün uyanılara rağmen cep telefonu ve kayıt yapıcı cihazlarla girilmesi ayrı bir tartışma konusu; bu konuyla ilgili Meclis Başkanlığına ayrı bir şikâyetle bulunacağız ama- bir siyasi simgeyle salona yöndiler ve bazı arkadaşlardan mukabele görünce bu davranışları, bu tamamen arttı. Bu son derece yanlış, bu işin içinden çıkamayız. Biz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak diyoruz ki: Bizi izlemeye gelen -kim olursa olsun- herhangi bir siyasi simge yapmayacak, alkış yapmayacak, sükûnetle ve saygı içinde -169’a göre- izleyecek. Bu konuda Riyaset makamının ve grupların teyitlerinin -eğer ediyorlarsa- tutanağa geçmesini son derece kıymetli görüyoruz.

Takdirlerinize sunuyoruz Sayın Başkanım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Elitaş...

48.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Özel doğru bir konuya temas etti. Dinleyici localarında olan kişiler herhangi bir eylemde, işlemdе, Türkiye Büyük Millet Meclisiyle ilgili konularda alkış yapamazlar; konuşma icra edemezler. Burada yapılan görüşmelerde bizim milletvekili arkadaşlarımız selam verdiler, Sayın Özgür Özel bir işaret şeklinde anladı. Fakat nasıl ki izleyici locasında bulunanların telefonla burayı çekmeleri yasaksa oradaki basın mensuplarının da buradaki görüntüleri canlı olarak yayınlamaları yasaktır. Aynı şekilde, Başkanlık makamından, bazı milletvekili arkadaşlarımızın cep telefonu vasıtasıyla canlı yayın yapmalarını da dikkate alarak bu yayını yasaklamalarını tavsiye ediyorum.

İkinci konu: Oylama muhakkak ki vardır; yoklama vardır, İç Tüzük’ün 57’nci maddesine göre bu düzenlenmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Düzenleme Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir ama dün yaptığınız uygulamada, 98 tarihli mutabakatın 8’inci maddesini okuyarak Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerini uyardınız. Nitekim, sizin koltuğunuzda oturan Sayın Yüksel Yalova Meclis Başkan Vekilliği yaptığı dönemde, böyle bir mutabakattan sonra arka arkasına böyle yoklamaları hakkın suistimali şeklinde nitelendirdiğinden dolayı “Yoklama talebinizi dikkate almıyorum.” demiştir. Ben sadece dün yaptığınız uyarıya istinaden bugün “İç Tüzük’ün 57’nci maddesini uygulamayı takdirlerinize sunuyorum.” dedim, takdir de size verilmiş ki -tutanaklara da geçiyor- bundan sonra Meclis Başkanlık Divanı da -Sayın Başkan ve Meclis Başkan Vekilleri- umarım bu 98 tarihli mutabakata uyarlar.

Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

49.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, bir doğruyu söylerken bir başka doğruyu eğmenin hiçbir manası yok. Hepimiz biliyoruz –ki dünya kadar da kaydı var- selamlama değil. Hatta ben şunu çok iyi biliyorum: Bazen çok kıymetli iktidar partisinin milletvekilleri kendi seçim bölgelerinden arkadaşlarla geliyorlar, biz de el sallıyoruz, onlar da bize el sallıyor. Bunu bile birbirimize karşı jest yaptığımız olmuştur ama bir siyasi simge, bir rabia işareti “Helal olsun size!” diye bağırması, onun oradan alkışlaması bu Meclise yakışmayacak tutumdur. İşte “Aslında selamladı da onu yanlış anladı.” Bu doğru değil, bunun içinden çıkamayız. Yanlışta “Yanlış.” deyip doğruyu hep beraber savunacağız.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yanlış olduğunu söylüyorum zaten.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben ne dedim? Bizim arkadaşlar haftaya gelip altı okla el sallamayacaklar.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yanlış olduğunu söylüyorum zaten.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onu söyleyelim, onun dışında bu işin içinden çıkamayız. Bu Meclisi yıpratmaya kimsenin hakkı yok.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ama buradan da canlı yayın yanlış mı, doğru mu; onu söyle.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onu, doğru, kabul...

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Kamuya açık alan burası.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yanlışta “Yanlış.” demenizi bekliyorum Sayın Özel.

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekili...

Buyurunuz Sayın Beştaş.

50.- *Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu canlı yayın meselesinde -önce onunla başlayayım- bence hiçbir yanlışlık yok. Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmaları zaten saat 21.00’a kadar canlı yayınlanıyor ve canlı yayınlanmadığı dönemlerde, halkın haber alma hakkı ve özgürlüğü açısından buradan herhangi bir milletvekili canlı yayın yapabilir, komisyonlarda da bu yapılıyor. Mesela, biz Anayasa Komisyonunda ve ilgili

komisyonlarda, Plan ve Bütçe Komisyonunda her yıl bu görüşmelerin vatandaş tarafından izlenebilmesi için, şeffaflık için bunun yapılmasını talep ediyoruz ve her yıl bu reddediliyor. Bütçe görüşmeleri neden yurttaşın gizlensin? İsteyen istediği zaman televizyonunu açsın “Benim verdiğim vergiler nereye gidiyor?” diye izleyebilsin yani aleniyet ve demokrasi bunu gerektirir.

Diğeri de dinleyicilere ilişkin bölüm, 169 çok açık, burada hiçbirimizin ihlal etme gibi bir lüksü yok. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İzleyiciler bu tutumu gösteremez, hele hele gösterdikten sonra buradan uyarı gelmesi lazım. Eğer bir tepki varsa “Bunu yapmayın.” şeklinde ona yanıt verilmemesi İç Tüzük’ün ihlaline destek olmaktır diye düşünüyoruz. Söylediklerimiz, İç Tüzük’te ve temel ilkelere zaten belirlenmiştir.

Teşekkür ediyorum.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – İzleyiciler yayın yapabiliyor mu, yapamıyor mu; ben onu anlamadım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - İzleyici değil...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Orası yapamaz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Milletın vekili yapar, milletin kendi yapamaz, haber alma hak ve özgürlüğü yok. Ya, mantık yok, mantık burada.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan’ın, ziyaretçiler konusundaki hassasiyetin dikkate değer ve riayet edilmesi gereken önemli bir konu olduğuna ve bu konuyu Meclis Başkanının riyasetinde ve Grup Başkan Vekillerinin katkılarıyla tekrar görüşmekte yarar gördüklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Ziyaretçi konusundaki hassasiyetiniz elbette ki dikkate değer ve riayet etmemiz gereken önemli bir konudur. Diğer hususlarıysa Sayın Elitaş’ın ve Sayın Özel’in özellikle değindikleri konuyu da Meclis Başkanımızın riyasetinde, sizin de katkılarınızla tekrar görüşmekte yarar görüyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şu 169’la ilgili net bir uyarı yapacak mısınız, yapmayacak mısınız?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kimi uyaracaksınız? Kim uyaracak?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 169 çok açık.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Ziyaretçiler derhâl dışarı çıkarılır.” diyor, çıktı zaten.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya “Yapılırsa boşaltırız, bir daha yapmayız.” Bunun söylenmesi lazım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hayır, ziyaretçiler dışarı çıktı zaten.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çıktı, ara verildi de çıktı.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ara vardı zaten, o anda Meclis çalışmıyor demektir.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İşaret yapa yapa çıktılar.

BAŞKAN – 169’u bilgilerinize tekrar sunmak istiyorum, zaten biliyorsunuz: “Dinleyiciler, birleşimin devamı süresince kendilerine ayrılan yerlerde sükûnet içinde ve Genel Kurulun vakarına uygun bir şekilde oturmak zorundadırlar. Dinleyiciler görüşmelerde, kabul veya ret yönünde söz, alkış yahut herhangi bir hareketle kendi düşüncelerini ortaya koyamazlar. Bu yasağa uymayanlar, o yerin düzenini korumakla görevli olanlar tarafından hemen dışarı çıkarılırlar.”

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Herhâlde oradaki görevliler gereğini yaptılar.

BAŞKAN – İzninizle gündeme devam ediyoruz...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kanunlar Kararlar, her konuda not veriyorsunuz, bu konuda vermiyorsunuz, öyle mi?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ara vermişti o ara...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yani Kanunlar Kararlar her konuda Başkanlık Divanına not verecek, bu hususta vermeyecek, öyle mi?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İç Tüzük’ü verdiler.

BAŞKAN – Maddeyi direkt...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkanım, ya, maddeyi okudunuz da... Şimdi, bakın, burada şöyle bir şey var: Oradan bir muhalefet partisi bu tutumda olsa tak önünüze not gelir “İç Tüzük 169 böyledir, şudur, tekrarında şu olur.” diye. Nasıl bu kadar duyarsız olabiliyor Kanunlar? Nasıl beklentiniz... Siz döndünüz, el uzattınız, ne notu verecek? Bu nasıl bir şey? Kabul edemeyiz böyle bir şeyi. Adaletle ve kurallara uygun yönetilecek Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Başkan, bu benim kendi takdirim, zaten bilgilendirdiler beni efendim.

Teşekkür ediyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Verdiler mi?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Özgür Bey, dün de siz çektiniz, arkadaşlarınıza sorun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Neyi?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Yukarıda...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya, önce siz kendi elemanınız zannettiniz, adamlar böyle yapınca karıştırdınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne alakası var? Hiç öyle bir şey yok, hiç öyle bir şey yok.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ben buradan görüyorum, sen arkaya döndün...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben o “Helal olsun size.” diye bağırınca döndüm, baktım arkaya.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Buradan görüyorum; senin adamlar, sizinkiler zannettin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ağabey, ne bizimkileri! Öznur Çalık’la girdiler içeri ya, gözünü sevdiğim ya.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Bugün değil, dün, dün.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bak, o da “Dün.” diyor, sen de bu yalanın üstüne yürüyorsun ama bravo!

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ve İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile 37 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3911) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 285) (Devam)

BAŞKAN – 285 sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 29’uncu maddeleri kapsamaktadır.

İYİ Parti Grubu adına Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurun Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine partim İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin yapılış amacına baktığımız zaman, icrada, icra konusunda yaşanan tikanıklıkları, meydana gelen zorlukları aşmak amacıyla iyi niyetle yapılan bir düzenleme olduğunu görmekteyiz ama sizler ne kadar icra ve iflas hukukunda işleri kolaylaştırıcı, alacaklının alacağına kavuşması, borçlunun borcunu daha kolay ödemesi yönünde ne kadar hukuki düzenleme yaparsanız yapın, Türkiye'deki ekonomiyi düzeltemezseniz, vatandaşın gırtlığına kadar borç batağına düşmesine sebep olacak bu zorlu ekonomiye bir çare bulamazsanız bu yapacağınız hukuki düzenlemelerin hiçbir kimseye faydası olmayacaktır.

Yine, yapılan düzenlemelere baktığımızda, Komisyonunda bulunan çok değerli ve kıymetli arkadaşlarımızın alın teri, emeği var ama keşke bu kanun teklifi hazırlanırken bu işin mutfağında bulunan icra başmüdürlüklerinden, icra müdürlüklerinden, icra müdür yardımcılarında görüş alınmış olunsaydı. Onlardan oluşacak bir komisyon ve yaşayan insanlar bu konuda yaşanan sorunları daha kolay tespit edip çözümlerini de aynı şekilde sizlere sunardı ve daha mükemmel bir kanun teklifiyle karşı karşıya kalmış olurduk.

Düzenlemeyle, icra daireleri başkanlığı kuruluyor, burada başkan yardımcılıkları da ihdas ediliyor. Bize gelen icra müdürleri taleplerinde, hadi daire başkanlığından vazgeçtik ama daire başkan yardımcılarını, en azından hukuk fakültesi veya dört yıllık fakültelerin belirli bölümlerinden mezun, meslekte en az on yıllık tecrübeye sahip icra başmüdürü, icra müdürü veya icra müdür yardımcısı arasından seçilirse bu teklifin uygulanmasında daha başarılar elde edileceğini beyan ediyorlar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; basına yansıdığı gibi Türkiye'de artık icra dosyalarının sayıları 35 milyonun üzerinde. Burada icra müdürlerinin ve avukatların yaşadığı, bir an önce çözülmesini talep ettiği bir sorun var. İcra dosyalarının bu kadar çok olmasının sebebi de tahsil harçlarının çok yüksek olması. Alacaklı ile borçlu haricen anlaşılıyorlar. Diyelim ki borç konusu 500 bin lira ama alacaklı ile borçlu bunun 200 bin lirası üzerinde anlaşmışlarken eğer dosyayı kapatmak istiyorlarsa 500 bin üzerinden harç ödemeleri gerekiyor, bunlar da bu harcı ödememek için dosyayı kapatmıyorlar. Oysa haricen anlaşmalarda 4,55 oranında alınan icra harcı makul ve mantıklı bir seviyeye getirilse bu dosyaların büyük bir bölümü kapanacak. İcra dairelerinde artık arşivlerde bile yer kalmadığı bir ortamda, bu bir çözüm yolu olarak dikkati çekmektedir.

Yine, icra müdürlerinin en çok karşı karşıya kaldığı sorunlardan bir tanesi de cezaevi harcı. Vatandaş, alacaklı alacağını alırken icra müdürü veya memuru alacaklıdan yüzde 2 oranında bir cezaevi harcı kesiyor. AK PARTİ'li arkadaşlarım, lütfen, vatandaşın beyanı aynen şöyle: “Kardeşim, ben hapisanede yatmadım, hapisanede yatan bir dostum da yok, akrabam da yok; cezaevinde yatan adama niye ben harç ödüyorum?” diye sitemini ve kahrını icra müdürüne yapıyor ve icra müdürü ile alacaklı arasında veya taraf arasında bir yığın problem yaşanıyor. İcra çalışanlarının, icra müdürlerinin talebidir, ricasıdır: “Ya bu harcı kaldırın ya da adımı değiştirin, bizi vatandaşla karşı karşıya getirmekten kurtarın.” diyorlar. Buna da bir düzenleme getirmeniz gerekiyor.

Yine, ihalenin feshi davalarında taraf olmayan insanlar dava açıyor, iki sene süren fesih davası sonucunda dava açan kişinin taraf ehliyeti olmadığı tespit ediliyor ama ihale iki sene ertelenmiş veya sürüncemede kalmış oluyor. İlk başta “taraf” sıfatı olup olmadığı ilgili ve görevli mahkeme tarafından tespit edilmelidir.

Yine, icra konusunda yaşanan en büyük sorunlardan bir tanesi de yedimlilik müessesesidir. Özellikle büyükşehirlerde yedimlilik belli çevrelerin elindedir, ne alacaklı gidip alacağını görebiliyor ne de borçlu yedimine teslim ettiği malını sapasağlam geri alabiliyor. Bununla ilgili Lisanslı Yedimlilik Depoları Yönetmeliği yayımlanmıştı ama bir türlü yürürlüğe girmiyor, bir an önce bunun da yürürlüğe girmesi gerekiyor.

Sayın Cahit Özkan'ın geçen bir televizyon programını takip ettim. "Biz kamuda çalışan hukuk fakültesi mezunlarının staj yapmasını arzu ediyoruz..." Biz de canı gönülden arzu ediyoruz, İYİ Parti olarak bu konuda hiçbir barajımız, engelimiz yok. Buyurun, getirin kanunu, biz İYİ Parti olarak gereğini yapacağız. Televizyonda "Muhalefet partileri bize engel oluyor." şeklindeki beyanınız açıklığı çok şık olmadı. Gerçekten, kamuda çalışan memurlar çok zor şartlar altında hukuk fakültelerini bitirmişlerdir, staj yapma imkânı ve hakkı istiyorlardır. Bu konuda çalışmalarınız olduğunu duyduk, ben onlar adına sizlere teşekkür ediyorum ama lütfen sürüncemede kalmayın. En azından, gece nöbetlerine denk gelecek şekilde mesai düzenlemesi yapılarak bunların maddi kazançlarında da bir kayıp olmadan, bu şekilde adliye stajını yapmaları onların süregelen sosyal ve ekonomik hayatlarına da bir sekte vurmamış olur diye düşünüyoruz.

Yine, Sayın Cumhurbaşkanımız başta olmak üzere AK PARTİ yetkililerinin vatandaşlara verdiği bir söz var, Vergi Usul Kanunu'nun 359'uncu maddesi... Artık bu bir yılın hikâyesine döndü, vatandaşlar diyor ki: "Bunu yapacaksınız yapın, yapmayacaksınız yapmayın, biz de çaresine bakalım." Hatta, bize gelen bilgilere göre bazı mahkemelerde Vergi Usul Kanunu'nun 359'uncu maddesinde düzenlemeler yapılacağından dolayı bu tür dosyaların ertelendiği söyleniyor, buna da bir çare bulmak zorundasınız.

Yine, size de gelen, sosyal medyadaki taleplerden bir tanesi, ekonomik şartların çok ağırlaştığı günümüzde çeşitli sebeplerle ehliyetine el konulan vatandaşlar ısrarla ve vazgeçilmez bir şekilde ehliyet affı istiyorlar. Kasten, olası kasıtlı veya bilinçli taksirle ölüme sebebiyet vermeyen, yaralanmaya sebebiyet vermeyenlerin dışında kalan, ehliyeti alınan vatandaşlara bir ehliyet affı getirilmesinin onların ekonomisine ve ekmek paralarına bir katma değer sağlayacağı düşüncesindedir.

Yine, 2000 yılından önce vergi mükellefi olan esnafın BAĞ-KUR tescil mağduriyetlerinin giderilmesi gerekiyor. Bu dönemde esnaflık yapmış vatandaşlarımız, bu tarihten önceki BAĞ-KUR borçlarını ödeyerek emekliliğe sayılmasını talep ediyorlar. Bu konuda hem Sayın Cumhurbaşkanının hem de AK PARTİ'li yetkililerin sözleri var, sözlerini tutmaya davet ediyoruz.

Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; yine bize gelen taleplerden... Bu, emekli maaşları arasındaki farklılık insanlar arasındaki sosyal barışı ortadan kaldırıyor. Aynı hizmeti yapan, aynı işi yapan ama bir tarihten sonra emekli olanla bir tarihten önce emekli olan vatandaşın emekli maaşı arasında bir uçurum var. Lütfen, bu uçurumu ortadan kaldırmanın yollarını arayın.

Yine, aynı taleple tepki... Şehit aileleri ve gazilere verilen maaşlarda farklılıklar var, bu konuda üç dört çeşit düzenleme var, bu düzenleme de bu şehit ailelerini ve gazilerimizi yürekten yaralamaktadır. "Biz bu vatan için kanımızı sebil, canımızı feda ettik. Şehitler arasındaki farkı neye göre tespit ediyorsunuz; bunun bir metresi mi var, bir ölçüsü mü var; bunu da bir ortaya koyun da biz şehit olurken bu ölçüye göre şehit..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AYHAN EREL (Devamla) – Şehit aileleri ve gaziler arasındaki bu farklılığı ortadan kaldırarak tek bir düzenlemeyle, herkesin aynı oranda bir maaş alması bu adaletsizliği ortadan kaldıracak ve sosyal barışı, sosyal dayanışmayı, vatandaş arasındaki gönül bağımlı dolayısıyla devlete olan güvenini ve gönül bağımlı da güçlendirecektir.

Yine, bilirkişilerin bir talebi var Sayın Grup Başkan Vekili. Bilirkişiler adliyeye girerken bir ziyaretçi tutumuyla giriyorlar, oysa onların orada çokça işleri var. Avukatlara verilen giriş kartı gibi bilirkişilere de böyle bir kart verilmesi bu arkadaşlarımıza rahat bir hâlde adliyelere gidip görevlerini yapma imkânı sağlayacak. Yine, çuvallar dolusu dosyalar için bir bilirkişi inceleme odası talepleri var.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Tokat Milletvekili Sayın Yücel Bulut.

Buyurunuz Sayın Bulut. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA YÜCEL BULUT (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlarken, geçen hafta hepimizi, kendini insan olarak gören, asgari insani değerleri ruhunda, şahsiyetinde barındıran herkesi derinden yaralayan bir cinayetle sarsıldık. “Başak Cengiz” isimli kızımız maalesef, bir sapkın, bir cani tarafından hunharca katledildi ve maalesef ki hepimizin de yüreğinde büyük bir yangın oluştu.

Tabii, bu cinayetin hemen sonrasında Muhterem Genel Başkanımız ailenin acısını paylaşmak adına kendileriyle bir görüşme gerçekleştirdi, Sayın Cumhurbaşkanımız aynı şekilde kendileriyle temas kurdular ve değişik siyasi partilerden, Sayın Kılıçdaroğlu da dâhil olmak üzere, liderler ve siyasiler ailenin acısını paylaşmak üzere aileyle temas içerisinde oldular. Bizler de Değerli Ankara Milletvekilimiz Sayın Nevin Taşlıçay Hanımefendi’yle birlikte aileyi ziyaret ettik -ilk ziyaret edenlerdendik- ve bu acıyı paylaşmak için, bir nebze hafifletmek için elimizden gelen gayreti gösterdik.

Tabii, gelinen nokta itibarıyla, kadın cinayetlerinin, ardı arkası kesilmeyen şiddet vakalarının ulaştığı boyut itibarıyla hepimizin acıyı paylaşmak ya da olayı lanetlemekten öte başka şeyler yapmamız gerektiği de gün gibi ortaya çıkmış durumdadır. Dolayısıyla her vakadan sonra, her olaydan sonra vakayı lanetlemek, olayı lanetlemek, şiddeti lanetlemek ve mutlaka ama mutlaka vebali yıkacağımız bir adres aramaktan öte yapmamız gerekenler var. Öncelikle şu gerçeği bu Parlamentonun değerli mensupları olarak kabul etmek zorundayız: Tüm bu olayların toplamından, toplumsal travmadan eğer ki mutlaka bir vebal çıkarmamız gerekiyorsa bu vebalin birincil ve öncelikli adresi Türkiye Büyük Millet Meclisidir ve işlenen her cinayetin vebali sizlerin, bizlerin boynunun üzerindedir. Dolayısıyla, Parlamento başta olmak üzere, devlet kurumları ve toplumun değişik kademeleri işlenen her cinayetten, yaşanan her şiddet vakasından mesuldür. “Toplumun bütün kademeleri mesuldür.” diyoruz, gençlerle iletişimin koparan, ailedeki evlatlarla iletişimini koparan, yeni nesli, nesillerimizi ve gençlerimizi akıllı telefonlara mahkûm eden, akıllı telefonlar içerisindeki denetimsiz ağlara ve “network”e mahkûm eden bütün ebeveynler, Millî Eğitim kurum ve kuruluşları hep birlikte sosyal bir sorumluluğun altındayız. Dolayısıyla, maalesef ki, bu kısır tartışmalara saatlerce zaman ayırdığımız gibi, ülkeyi devredeceğimiz, ikbalimizi ve istikbalimizi ellerine teslim edeceğimiz gençlerimizin bugün bir sosyal çürüme esareti altında can çekiştiğini de görmemiz ve bu konuda da çözüm önerilerini mutlaka üretmemiz gerekiyor.

Sosyal medya platformlarına ilişkin geçen sene bu Parlamentoda gerekli düzenlemeler konuşulduğunda, maalesef ki bir sansür yasası olarak kabul edildi, bir sansür yasası gibi değerlendirildi ve şiddetli bir direnç gördü. Şimdi, bugün geldiğimiz noktada şu gerçeği kabul etmek zorundayız: Gençlerimiz akıllı telefon içerisindeki bu karanlık dehlizlerde sosyal medyadaki bilgi kirliliği ve çürümeyle birlikte günden güne aşınmaya başladılar ve sosyolojik anlamda, maalesef, bir bataklığın içerisine bizlerin eliyle sürüklenmiş durumdadılar. Öyleyse, hemen hemen her gün şiddetin övülerek gösterildiği televizyon programları başta olmak üzere, şiddeti normalleştiren, şiddeti bayağılaştıran ve sıradanlaştıran televizyon programları başta olmak üzere, mutlaka ama mutlaka sosyal ağların, televizyon yayınlarının gençleri şekillendirecek mahiyette elden geçirilmesi ve denetim altına alınması gerekiyor; toplumun beklentisi budur. Toplum, gelecek nesilleri devredeceğimiz gençlerin Anayasa'yla bize yüklenmiş olan sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının, sağlıklı bir çevre isteme hakkının gereğini bizlerden talep etmek durumundadır. Ancak bu düzenlemeler dahi tek başına yeterli değildir. Şu anda toplumun bu konudaki feryadı arşa çıkmış durumdadır. Sadece kınayarak, sadece acıyı paylaşarak geçiştirebileceğimiz bir iklimi maalesef ki geçtik. Dolayısıyla, toplumun her mahallede, her sokakta mutlaka ama mutlaka rastlayacağımız bir talebini bu Parlamento artık dikkate almak ve tartışmak zorundadır. Dolayısıyla, iflah ve ıslah olmaz sapıklar, tecavüzcüler, çocuk istismarcıları, gençlerimizi aşama aşama zehirleyerek ölüme terk eden uyuşturucu tacirleri de dâhil olmak üzere, bu Parlamento artık toplumsal beklentiyi karşılamalı ve bu iflah olmaz toplum düşmanlarına, iflah olmaz insanlık düşmanlarına idam cezasıyla gerekli cevabı vermeli, bu Parlamento artık idamı mutlaka ama mutlaka gündemine almalı ve tartışmalıdır.

Değerli milletvekilleri, bugün Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İcra ve İflas Yasası ile bazı kanunlardaki değişiklikler üzerine söz almış bulunmaktayım. Tabii, yasanın metni incelendiğinde hemen hemen kimsenin esaslı bir itiraz sunmayacağı kanaatindeyim çünkü İcra ve İflas Kanunu'nun teknolojiyle uyumlu bir modernizasyonunu gerekli ve zorunlu kılan bir düzenlemeyle karşı karşıyayız. Ancak bir hususu hep birlikte de dikkate almak durumundayız. Nedir? İcra ve İflas Kanunu'nun modern ve medeni bir çerçeveye oturması mutlaka ama mutlaka önemli olmakla beraber, çağın gereklerine uygun revizyonunun yapılması önemli olmakla beraber, toplumdaki huzur ve refah seviyesi İcra ve İflas Kanunu'na ne kadar başvurulduğuyla doğrudan orantılı bir durumdur. Dolayısıyla medeni ve refah düzeyi düzgün toplumlarda İcra ve İflas Kanunu en az başvuru düzenlemelerden bir tanesidir.

Yine, ekonomik altyapısı sağlam toplumlarda alacaklı alacağını almak için, borçlu borcunu ödemek için İcra ve İflas Kanunu'na ya da adliyelere başvurmak durumunda kalmaz. Ancak bugün Türkiye'de içinde bulunduğumuz durum; çok ağır pandemi koşullarını hep birlikte atlattık, bu ağır süreci Hükümetimiz gerçekten insanüstü bir özveriyle ve çabayla ve muazzam bir başarıyla yönetmeyi sürdürdü ve sürdürmeye devam ediyor. Ancak ister istemez, öngörülmez bu durumun sosyolojik anlamda yarattığı ekonomik bir tahribatı da hep birlikte dikkate almak durumundayız. Dolayısıyla İcra ve İflas Kanunu'nu sürekli başvuru bir mevzuat hâline getiren sosyal şartlar ortadan kaldırılmadığı sürece İcra ve İflas Kanunu'nda yapılacak modernizasyon insan huzuru, insan yaşantısı için de çok kayda değer bir anlamı olmayacaktır.

Toplumun birçok kesimi, kademesi ve bunlardan en önemlisi çiftçilerimiz, bu son iki iki buçuk yıllık ağır ekonomik koşullarda hırpalandılar ve ayakta durmaya çalışıyorlar. Çiftçilerimiz bir yönüyle önemli, köylülerimiz bir yönüyle önemli ve ilk başta Başak Cengiz kızımızın katledilmesiyle bu sosyolojik sorunun arasında da bir rabita bulunuyor. Nedir bu rabita? Bugün çiftçilerimizin Tarım Kredi Kooperatiflerine, Ziraat Bankalarına olan borçları 2016 yılına göre, 2017 yılına göre 3,5 kat artmış durumda ve yoğun bir icra baskısıyla karşı karşıya kaldılar. Traktörlerin İç Anadolu'da neredeyse tamamı hacizli bir durumda. Birçok milletvekili arkadaşımız da bu konuları gündeme getirdiler ve çiftçilerimizin acil, faizsiz ve vadeli bir şekilde mutlaka ama mutlaka bir yapılandırma beklentisi içerisinde olduğunu ifade ettiler.

Şimdi, bu yapılandırmayı bu Parlamento bir an önce hayata geçirmek zorundadır. Geçirmezse ne olur? Yüzde 45'i köylerde yaşayan toplam nüfusumuzun bugün sadece ama sadece yüzde 6'sı köylerde yaşıyor. Yani bin yıllık bir medeniyetin ve birikimin bugüne, 21'inci yüzyıla taşınması konusundaki temel kolon olan köylerimiz tamamen boşalmış durumda ve toplam nüfustaki ağırlıkları yüzde 6'nın da altına düşmüş durumda. Bu insanlar eğer borçlarını ödeyemez hâle gelirlirse -ki geldiler şu anda- bir şey kazanamayacaklarını düşündükleri bu topraklarını terk etmeye, büyük şehirlere doğru akın akın göç etmeye devam edecekler; yüzde 6'nın da altına düşmüş olan bu dilim büyük şehirlere maalesef ki gelip ekmeğini ve rızkını aramak durumunda kalacak.

Değerli milletvekilleri, işte büyük şehirlerde rızkını ve nafakasını arayan Anadolu insanlarının evlatları, gençlerimiz maalesef yeterli ekonomik altyapı olmadığı için yeterli eğitim imkânlarından da yoksun kalacağı için yine en ucuz bilgiye doğrudan ulaşımın karşı karşıya kalacaklar; Sosyal medyayla çarpık, çapraşık ve kirliliği medya yayınlarıyla büyük şehirlerde karakterlerini şekillendirmeye çalışacaklar. Bugün, işte bu yayınlarla şekillenmiş sosyal yapının içerisinde sürekli şiddeti normalleştirmiş, kanıksamış, bayağılaştırmış ve benimsemiş insan profilleri çıkıyor. Dolayısıyla yapmamız gereken acil ve ivedi bir şekilde bu karanlık dehlizleri ve bu bataklıkları ya kurutmak ya gençleri bu bataklığın içerisinde çekip almak, çıkarıp almak ve bunu yaparken de elbette topluma, köy hayatını temsil eden çiftçilerimize ve değişik sosyal sınıflara, gençlere, çocuklarına sağlıklı bir eğitim altyapısı kurabilecekleri bir ekonomik yapıyı da vadetmek durumundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YÜCEL BULUT (Devamla) – Dolayısıyla, oldukça uzun bir konu ancak Gazi Meclisin değerli milletvekillerine bir kez daha şunu ifade etmek istiyorum: Bazen bu çatı altında altı saat, yedi saat süren kısır ve anlamsız çatışma ortamının, tartışma ortamının lütfen ama lütfen Türk milleti adına kullanıldığını, bu sürelerin Türk milleti adına kullanıldığını bilerek toplumun esas kanayan yaraları üzerinde de aynı şevkle, aynı heyecanla, aynı inançla bir an önce tartışmaya başlayalım çünkü toplumun önceliği olmayan meselelere harcadığımız gayretler yüzünden her gün yeni bir gencimizi kaybediyoruz, her gün yeni bir kadını kaybediyoruz, her gün yeni bir çocuğumuzu kaybediyoruz.

Dolayısıyla, vebali üstlenmesi gereken Gazi Meclisin değerli milletvekillerini, en kısa süre içerisinde bu soruna bir çözüm bulacakları inancıyla, sevgiyle saygıyla ve muhabbetle selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Züleyha Gülüm.

Buyurunuz Sayın Gülüm. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Evet, konumuz çocuklar, çocukların üstün yararı yasadaki, gerekçe kısmında yazıldığı gibi ama gerçek böyle mi? Ancak biz çocuk istismarlarının her türlüşünün gerçekleştiği bir ülkede yaşıyoruz. Mersin'de narenciye paketlemede çalışan 13 yaşındaki bir çocuk, Ula Kerem boynundaki eşarbin iş makinesine sıkışması sonucu yaşamını yitirdi; 13 yaşındaki bir çocuk, bir kez daha söylemek istiyorum yaşını.

Urfa'da 10 yaşındaki çocuk ağabeyi tarafından cinsel istismara uğradı, tedavi görmek zorunda ama çocuğun beyanları ve sağlık raporu olmasına rağmen savcı takipsizlik kararı verdi. Takipsizlik kararının gerekçesi neydi biliyor musunuz? Çocuğun bağırp yardım istememesi, olayı kimseye anlatmaması, rahat davranışlar sergilemesi Adli Tıp Kurumunun "bekâret bozulmamış" raporunu gerekçe yaptı. Ya bu savcılık cinsel suçlarda çocukların nasıl tepkiler verdiğini bilmiyor –bilmiyorsa bu konuda eğitim alsaydı iyi olur- ya da erkek egemen akıl devreye girmiş, yine aileyi korumak adına bir çocuğun hayatını karartıyor.

Her gün çocuklar öldürülürken, işçiliğe zorlanırken, tacize, istismara maruz bırakılırken, kadınlar katledilirken, erkek şiddetinin her türlüyle yaşamak zorunda bırakılırken hiçbir adım atmıyorsunuz, güzel laflarla “Önleyeceğiz.” laflarıyla geçiştiriyorsunuz ama ne hikmetse erkeklerin ihtiyacı olduğunda hemen bir yasal düzenleme getiriyorsunuz. Şimdi neden “erkeklerin ihtiyacı” diyorum? Çünkü aslında velayet, boşanma aşamasında veya boşandıktan sonra da yüzde 80’e yakın oranda kadınlara veriliyor yani “Çocuklarla görüşemiyorum.” diyen asıl olarak erkekler ve biz şunu da biliyoruz ki: Kadınların genelde görüşmeye izin vermemelerinin nedeni erkeğin şiddet uyguluyor olması, çocukla ilgili sıkıntı ve problemlerinin olmasından kaynaklanıyor ama siz, yine, her zamanki gibi erkeklerin ihtiyacı düşünmüşsünüz ve bundan dolayı alelacele bir teklif getirmişsiniz. Üstelik bu yasaları da öyle, komisyonlarda görüşülmüş olsa da burada görüşülüyor olsa da aslında saray tarafından gönderilen bu düzenlemelere noter görevi olmanın ötesine geçmeyen süreçlerle yapıyorsunuz. Erkeklerle dolu olan komisyonlarda kadınlara, çocuklara ilişkin ahkâm kesip yasalar çıkarıyorsunuz. “Reform” diye halka dayattığınız yargı paketleriyle, var olan yasalardan da daha kötü, daha ayrımcı düzenlemeler getiriyorsunuz.

Mesela bu yasal düzenlemede ne diyorsunuz? Adalet Bakanlığı bünyesinde kurumsallaşmamış, nasıl çalışacağı net olmadığı, çalışanların kim olacağı, yeterli sayıda uzman ve çalışanın olup olmayacağı, yetkilerinin, sınırlarının ne olduğunun belirsiz olduğu birtakım görevlendirmeler yapmışsınız. Nasıl sonuç üretecek? E, şimdiden belli.

“Çocuğun üstün yararı ilkesi” diyorsunuz ama göstermelik olarak üst başlığa yazmışsınız. Hâlen “kişisel ilişki kurulması” değil “çocuk teslimi” diyorsunuz. Bir kere şunu öğrenmek lazım: Çocuk bir eşya değil ki teslim ediyorsunuz. Çocuğu kişisel ilişki kurma hakkının öznesi olarak görmüyorsunuz, annelik ve babalık duygusunun tatmin aracı olarak görüyorsunuz, bunu da gerekçeye yazıyorsunuz; bari oralara yazıp da kendinizi açık etmeyin. Çocukların istekleri ne, duyguları ne, içinde buldukları ruh hâli ne, bütün bunları göz ardı ediyorsunuz; tek derdiniz, aman, erkekler bu çocuklarla görüşme hakkını alsınlar. Çocuğun sağlığı, çocuğun psikolojisi nedir, bunlar sizin için önemli değil, zira asıl olarak erkekleri korumak önemli.

Sürecin adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerince yürütülmesi de boşanmış ailelerin çocuklarının mağdur olduğu ve boşanmanın da kötü olduğu algısına yol açmak üzere düzenlenmiş. Evet, çocuklar mağdur oluyor ama boşanmadan değil, sizin çocuklara dair politikalarınızdan kaynaklanıyor. Zira, yaşanabilir bir ülke yaratacak, çocukların açlığa, yoksulluğa, çocuk işçiliğine, şiddete mahkûm olmasını engelleyecek bir siyasi anlayışınız yok; tam tersine “Aile içerisinde başlarına ne geliyorsa gelsin.” diyorsunuz. Kadınlar açısından da aynı şeyi söylüyorsunuz; kadınların şiddete uğraması umurunuzda değil, yeter ki aileniz korunsun, yeter ki kadınlar boşanmak istemesin. Bu yüzden kurmamış mıydınız boşanmayı engelleme komisyonlarını ve kararlarını da bu şekilde açıklamamış mıydınız?

Çocukla kişisel ilişki kurulacak yerleri de okullar, kreşler olarak belirliyorsunuz yani çocukların akranlarıyla bir arada olduğu, çocukla kişisel ilişki kurulması sırasında herkesin göreceği noktalarda belirliyorsunuz. Peki, bunların çocuklar üzerinde yaratacağı etki konusunda bir fikriniz var mı?

“Çocuk teslim merkezleri” diye adlandırdığınız yerlerde çalışan uzmanların mahkemelerden bağımsız görev yapacağından bahsediyorsunuz. Yani her seferinde değişme riski olan, çocuğu tanımayan, ilişkide şiddet geçmişini bilmeyen, mahkeme süreçlerine vâkıf olmayan uzmanlar çocuk hakkında rapor hazırlayacak, öyle mi? Bu sürecin boşanma davası açılmasıyla birlikte başlaması, teslim süreçlerinde de -yani sizin söyleminizle “teslim” bizim söylemimizle “kişisel ilişki kurma” süreçlerinde- aynı uzman tarafından takip edilebilmesi gerekiyor. Zira, çocuğu anlayabilmesi, bu yönde sağlıklı bir rapor verebilmesi ancak böyle bir süreçle mümkün.

Boşanma sürecinde veya sonrasında erkekler çocukları araçsallaştırıyor, kadınların hayatlarını çocuklar üzerinden kontrol altına almaya çalışıyor. Her gün kadınlar öldürülüyorken erkek şiddetini önlemek yerine siz şiddete yeni zeminler sunuyorsunuz. Zira, bu “teslim merkezi” dediğiniz noktalarda kadınların, çocukların, çalışanların nasıl korunacağına dair hiçbir düzenleme yok, buna dair şiddeti önleyecek hiçbir mekanizmanız yok.

Şimdi birkaç örnek vereyim, nasıl gerçekleşiyor bu kişisel ilişki kurulması meseleleri: Trabzon’da evlilik boyunca Sibel Göktaş’a şiddet uygulayan Emre Göktaş, boşanma aşamasında görüşmek için eve götürdüğü 5 yaşında, 8 yaşında ve 11 yaşındaki 3 kızını silahla vurarak öldürdü. Osmaniye’de Kemal E. hakkında uzaklaştırma kararı olmasına rağmen boşanma aşamasında olduğu Hürrü E.’yi ve oğlunu öldürdü. Yine, Bayburt’ta Erdoğan Acar, çocukların velayeti boşandığı eşine verildiği için pompalı tüfekte 7 ve 8 yaşındaki çocuklarını öldürdü. Diyarbakır’da Avukat Müzeyyen Boylu, boşanma aşamasında olduğu erkek Mesut İssı tarafından 14 kurşunla öldürüldü; katil erkek, çocukların okul etkinliğini bahane ederek Müzeyyen Boylu’yla görüşmek istemişti.

Şimdi, “Cinnet geçirdi.” diyerek erkek şiddeti bu ülkede meşrulaştırılıyor. Kadınların fail olduğu, çocuklara zarar verdiği bir habere rastlamanız çok zor. Hâl böyleyken kadınlara bu yasayla çocuğu kaçıran taraf muamelesi yapmak istiyorsunuz. Kadınlara veya çocuklara yönelik şiddet tehdidi olup olmadığı, bunun çocuk üzerindeki etkisinin ne olduğu, neden çocuğun babasıyla görüşmek istemediği ya da kadının neden görüştürülmek istemediğine ilişkin gerçek anlamda bir araştırma yapmaksızın “Çocuk teslim edilmezse kadınları disiplin hapsiyle cezalandıracağız.” tehdidinde bulunuyorsunuz. Şu gerçeği biliyoruz: Kadına şiddet uygulayanlar çocuğa da şiddet uygular ve kadınlar bunu çok iyi bildiği için de tedirginler. Sanki eşitler arası bir ilişki varmış gibi, sanki kadınlar ile erkeklerin koşulları eşitmiş gibi bir düzenleme yapıyorsunuz, kadınları da hapis cezalarıyla tehdit ediyorsunuz.

Kadınların, çocuğu hırsları için kullandığını söylüyorsunuz; peki, boşanma öncesinde erkeklerin çocukları kullanarak kadınları kendi koşullarına zorlamasına, çocukla tehdit ederek nafaka hakkından, tazminattan vazgeçirmeye çalışmasına niçin bir çözüm üretmiyorsunuz? Boşanan erkekler ne çocuğun ne de kadının nafakasını ödemiyor; kadınlar nafakayı alabilmek için icra dairelerinde hacizlerle uğraşmak zorunda kalıyor ama tabii, buna da sizin bir çözümünüz var; diyorsunuz ki: “Nafakayı kaldıralım, sınırlandıralım, sorunu zaten kökten çözeriz.” Bir de bu yetmiyor, çocuğun teslim edilmemiş olmasında kişisel ilişki kurmaya annenin haklı gerekçelerle izin vermemiş olmasını velayetin değiştirilmesi için gerekçe yapmaya, çocuğun hayatını altüst etmeye kalkıyorsunuz.

Çocuğun kişisel ilişki kurmasını sağlamak icra müdürlüklerinden çıkarılıyormuş gibi görünse de değişen bir durum yok. Aslında, çocukların üstün yararını koruyan bir düzenleme de yok, çocukla kişisel ilişki kurulmasının engellendiği hâllerde çocuğun menfaati düşünülmeden çocuk yine kolluk zoruyla karşı karşıya bırakılıyor. Kolluk olmalıdır, evet ancak bu, kişisel ilişki kurulması sürecinin tamamında olmalıdır çünkü hem kadına yönelik hem çocuklara yönelik hem de aslında o sırada bulunan görevlilere yönelik şiddetin en sık yaşandığı noktalardan bahsediyoruz. Ancak bu kolluk, çocuğun rızası dışında, çocuğun isteği dışında bir teslimat zorlayacak kişi asla olamaz. Çocuğun iradesini hiçe sayıyorsunuz, onun iradesini, onun beyanını dikkate almadan “Çocuğu zorla babaya vereceğiz.” diyorsunuz; bu, kabul edilemez. Bu kolluk, çocuğun psikolojisi açısından, kadınların psikolojisi açısından pedagoji eğitimi almış, sivil giyimli, çocuğu rahatsız etmeyecek olan, çocukların ve tarafların hikâyesini bilen bir kolluk gücü olmak zorunda.

Bu yasa teklifi gerçekten hiçbir çözüm üretmiyor, bu göstermelik düzenlenmelerin yerine kadınları ve çocukları şiddetten koruyan, çocuğun ana babayla sağlıklı bir biçimde ilişkilmesini sağlayan çözümler üretilmesi gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – Kadınların gasbedilen hakları derhâl iade edilmeli, İstanbul Sözleşmesi etkin bir şekilde uygulanmalıdır. Evet, ısrarcıyız, söylemeye de devam edeceğiz; İstanbul Sözleşmesi yaşatır, yeniden etkin bir şekilde uygulanmalıdır.

Kadınların ve çocukların korunması sorunu, kadın dernekleriyle, feministlerle, çocuk hakları dernekleriyle, konuyla alakalı sivil toplum örgütlerinin katılımıyla ve özellikle de çocukların görüşleri alınarak bütüncül bir yaklaşımla çalışan bir çocuk bakanlığı kurulmasıyla çözülebilir. Çocukları ve kadınları doğrudan etkileyen, ilgilendiren bu konuda -aslolan çocuk bakanlığı- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığıyla birlikte çalışacak bir sistemin kurulması gerekir.

Göstermelik uygulamalarla, erkekleri koruyan yasal düzenlemelerle “Çocukların üstün yararını koruyoruz.” demeyin, hikâyeler yazmayın. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Turan Aydoğan.

Buyurunuz Sayın Aydoğan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sevgili Başkanım.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bu konuşmamı, bugün burada Adalet ve Kalkınma Partisi sıralarında oturan 9 milletvekiline ithaf ediyorum. Bu gruptan 9 kişi var, iyi dinlesinler beni; ne kadar ciddiyetle yasalarını takip ettiklerinin göstergesi de budur yani “saldım çayıra, Mevla’ m kayıra” misali işlerle beraber Meclisi yormaktan başka bir iş de yapmıyorlar.

Başlarken, aslında, Sezai Karakoç’u, rahmetliyi anma sözüyle başlayacaktım ama ithaf edeceğim yeri belirlemem daha doğru oldu galiba. “Seni yok sayacaklar/ Sen daha çok var olacaksın.” demişti Sezai Karakoç; bu sözü unutmayın. Buraya çıkıp Sezai Karakoç’u sadece “İslam dünyasının şairi” diye tarifliyorsunuz ya, şiir tek bir ceketle sığmaz, ceketler, ceketler, ceketler şiire sığmaz, şiir ceketle sığmaz. Sezai Karakoç bu ülkenin millî değeridir, bu sözü de biraz size söylemiş olabilir.

Şimdi, arkadaşlarımız bu pakete “reform” diyor. Reform, siyasi kararlılık işidir Sayın Başkanım, cesur liderlerin ve cesur kadroların işidir Sayın Genel Başkanımızın yaptığı gibi; öyle kitabın tam ortasından konuşarak Türkiye’nin gündemindeki sorunları, yaraları iyileştirme için adım atma işidir. Böyle İcra ve İflas Kanunu’nda 2 tane değişikliklerle beraber kamuoyunu yanıltarak adına “reform” dediğiniz sıradan değişiklik kanunlarıyla Meclisi de yok sayarak bu yolu yürüme meselesi değildir. Reform sizin işiniz değildir kardeşim, sizin işiniz bitti. Siz, artık arkasında olağanüstü bir meşru çoğunluk olmayan, durumu tartışılır, Mecliste oturdukları koltukların arkasında bir iradenin varlığı ve yokluğu çok fazlasıyla tartışılır bir parti grubusunuz. Siz, artık gelmiş olan seçim çağrısının farkına varın. Bulduğunuz yerler size ait değil, kullandığınız güç artık size ait değil. Bu kanunları, bu Meclisin diğer partilerini yok sayarak, onlarla odayışmaksızın yapabilecek hukuksal olarak arkanızda bir güç de yok; bu kanunu da böyle yaptınız. Aslında üzerinde çok fazla konuşacağımız bir kanun değil. Adalet Komisyonunda ben söyledim, bazen iyi niyetle kanunlar da getiriyorsunuz ama iyi niyetinizi gölgeleyecek o kadar çok iş var ki; tartışmıyorsunuz, konuşmuyorsunuz, muhataplarına sormuyorsunuz, sonra komisyonlarda size yaptığınız kanunların Anayasa’ya aykırılıklarını, güncel hayatın dışındaki durumlarını anlatıyoruz. Mesela, bu yaptığınız kanunda “icra başmüdürü” diye tanımlamalarınızın Anayasa’nın 128’inci maddesine aykırı olduğunu anlatmaya çalıştık size. Onun dışında, çifte cezalandırma ile ilgili hüküm koydunuz. Disiplin cezası ve çifte cezalandırmanın Anayasa’nın 2’nci maddesindeki hukuk devletine aykırı olduğunu, Anayasa’nın 90’ıncı maddesindeki uluslararası anlaşmalara uyma zorunluluğuna aykırı olduğunu, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne Ek

7 No.lu Protokol'ün 4'üncü maddesine aykırı olduğunu anlattık, anlattık, anlattık. Mesela, ben yarım saat konuştum, sonra üstüne bir yarım saat daha konuştum Komisyonunda, hançeremi yırttım ama siz tam bir totalist parti görüntüsü veriyorsunuz artık. Arkanızda irade yok, güç yok, dediğim dedik, çaldığım düdüğü yapmaya çalışıyorsunuz, yok artık öyle düdüğü, yok!

Sizinle burada hukuku konuşacağız, yapmadıklarınızı konuşacağız. Mesela, Başak Cengiz'i konuştu, rahmetli kızımızı konuştu kardeşim burada. Size soracağım bu ikiyüzlülüğü. Öyle timsah gözyaşlarıyla beraber, Türkiye toplumunun önünde nasıl geçiştiriyorsunuz? On ay içerisinde, bu ülkede 290 kadın erkekler tarafından öldürüldü, yüzünüz kızarmıyor mu? İstanbul Sözleşmesi'nden imza çektiniz, yüzünüz kızarmıyor mu? Hangi yüzle beraber gidip ağlaşıyorsunuz etrafta?

Bakın, size İngiliz şairin madencilerle ilgili bir şiirini okuyayım da durumunuzu anlayın:

“Ve birkaç gün sonra bütün bu cesetler hep birlikte gömülecekler büyük bir çukura.

Sevgilerini ve üzüntülerini gönderecek başefendi hazretleri.

O milletvekilleri de orada olacak,

Hani şu bilinen kişiler, görünecek çok kederliymişler gibi,

Bu akşam kadınlar maden ocağının başında bekleşe dursun

Tanrı bile görmüyor, Tanrı bile,

İkiyüzlülüğünü ve utancını bu oyunun.”

Budur durumunuz. İkiyüzlüsünüz kadın konusunda. Sakın çıkıp konuşmayın burada! Kadınları evlerine mahkûm ettiniz. Bu ülkede kadınların dörtte 3'ü evine mahkûm edilmiş durumda. Kadın istihdam oranı yüzde 26, yüzde 27'lerde. O da sizin o palavracı TÜİK'inizin rakamları; doğru mu yanlış mı bilmiyorum ama verdiği rakam bu.

İstanbul Sözleşmesi'nden çekiliyorsunuz, anladım da, dinimizin de birtakım verileri var bu konuyla ilgili. Mesela Veda Hutbesi var, mesela Medine Vesikası var. Orada, Medine Vesikası'nda bir hukuku tarif ediyor: “Güçlünün değil, haklının ve hukukun yanında olun.” diyor Medine Vesikası'nda. Veda Hutbesi'nde “Tüm insanlar eşittir, erkeklerin kadınlara, kadınların erkeklere hakları vardır.” diyor. Burada erkek parmaklarınızla beraber bu ülkeyi idare etmeye çalışıyorsunuz.

Başka bir yerden bakalım. Bir dünya hukuksuzluk var dedim. Bir dünya hukuksuzluğu beraber yaşıyoruz. Berfo anayı hatırladınız mı? Berfo ananın oğlunun dosyasını kapattınız. Sayın Cumhurbaşkanı söz vermişti; ölüsünü ya da dirisini, sorumlusunu bulacağına söz vermişti. Berfo ananın şu sözlerini ben size hatırlatayım, belki vicdanınıza biraz dönme fırsatı bulursunuz. “Benim evladım gelir diye kapıyı bacayı açık bıraktım. Ay geçti, gün geçti, sene geçti benim çocuğum gelmedi.” Otuz üç yıl boyunca çocuğunun kemiklerini bekleyen Berfo anaya bunu çok gördünüz ve o dosyayı kapattınız.

Siz hukuktan konuşuyorsunuz karşımızda, öyle mi? Roboski katliamını hatırladınız mı?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Roboski neresi?

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – On yıl, on yıldır devam eden bir süreçte henüz doğru düzgün yargılanan kimse yok, ortada bir sonuç yok. İnsanlar ölmüş, devletin biraz kendisine çekidüzen vermesi gerekirken bu olaydan dolayı, sorumluyu bulup çıkarmaksızın geçiştiriyor.

Askerî okul öğrencilerini içeride tutuyorsunuz. Garibanları buldunuz, “Vurun abalya!” diye bütün sorumluluğu masum çocukların üzerine yıktınız. O melun örgütün finansörünü uçakta gezdiriyorsunuz, kurduğunuz bir kurumun yönetim kuruluna oturttunuz; askerî okuldaki masum çocuklar otuz yıl hüküm giymiş, dosyalarına bakacak kadar yüreği olan milletvekili hukukçular varsa gelsinler, beraber bakalım, desinler ki: “Bu hükümler haklıdır.”

KHK'lilere sivil ölüm yaşıyorsunuz. Hiç yargılanmamış, idari bir kararla beraber görevinden edilmiş insanlar var. Hukukçu kardeşlerim, soruyorum size: Siz hukukçuysanız buna nasıl "kabul" diyebiliyorsunuz? Nasıl diyebiliyorsunuz? Bu Anayasa'nın 125'inci maddesinde yazmıyor mu "İdarenin bütün işlem ve eylemleri yargı denetimine tabidir." diye? Araya bir komisyon koyuyorsunuz, insanların hak aramasını güçlendirdiniz, hatta beraat kararıyla beraber gelen insanları da işine başlatmıyorsunuz, takipsizlik kararı olanları işine başlatmıyorsunuz.

Bu koltuklarda ne güzel böyle rahat oturuyorsunuz ya! Ne güzel, vicdanınız rahat! Bu kadar insan mağdur, bu kadar insan hukuksuzlukla karşı karşıya; İcra ve İflas Kanunu'nda iki değişikliği "reform" diye yutturacaksınız bu millete. Üstelik, kendi getirdiğiniz İnsan Hakları Eylem Planı'nı bu işlerin üzerine koyarsanız, daha bir tanesini bile yapmadınız, sadece ihlal yapıyorsunuz. Siz burada bize hukuk anlatacaksınız, öyle mi?

Gazetecilere binlerce yıllık cezalar vereceksiniz neredeyse ve medya kuruluşlarını parayla cezalandırarak susturuyorsunuz; yandaşınız, yöredaşınız medya kuruluşları da bu millete nefret tohumlarını ekerken onların dosyalarını sümen altı ediyorsunuz "RTÜK" diye bir tetikçi kurumunuz kanalıyla. Birileri döner, sorar "Bu işler niye doğru yapılmadı?" diye. Bir yürekli adam çıkar, o bürokratlara çağrı yapar "Adam olun! Yaptığımız ve yapmadığımız her şey hukuk karşısında bir sorumluluk oluşturur." der. İyi dinleyin buraları, iyi dinleyin.

Korgan Kaymakamını görevden aldınız, sorulan soruları takip ettiniz mi? Bu ülkede idari olarak bir valinin yarattığı utancı takip ettiniz mi? Milletvekillerini nasıl çağıldınız? "Cumhuriyet Halk Partisi İlçe Başkanlığından Türk Bayrağı aldınız mı?" diye soruyor vali. Helal olsun aldıysa, helal olsun, anasının ak sütü gibi helal olsun! Türk Bayrağı alınan... Bunu nasıl soruyorsunuz, nasıl soruyorsunuz? O kardeşimizin hakkını ya kısa sürede teslim edeceksiniz ya da bu haksızlıkların gün gelecek hesabı sorulacak; unutmayın, unutmayın! (CHP sıralarından alkışlar)

Adalet kuru bir laf değildir, adalet aslında ekonomik bir meseledir. Çıktı birisi, her şeyi biliyor! Daha dolar geçen hafta 9,5 lirayken, bugün 10,5 lira oldu. Daha ne kadar bedel ödettireceksiniz bu ülkeye ya?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın efendim.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Hiç mi içinde ekonomiyi bilen bir adam yok? Nasıl bir grupsunuz? Niye uyarılmıyorsunuz? Bu memleket nereye götürülüyor? Bu bedeli kim ödüyor, zamların bedelini kim ödüyor? Yoksulluk kime ait yazılıyor? Yolsuzlukların bedelini kim ödüyor? 128 milyar doların eritildiği tarihte dolar kuru 6 liraydı, şimdi 11 lira oldu; 650 milyar lira bu ülkenin hazinesine fatura ettiniz. Duymadınız, görmediniz, öyle mi? Kim yapıyorsa bunu, çıkın biraz sesinizi yükseltin. Bu Mecliste son dakikalarımızı yaşıyorsunuz. Bir daha gelirsiniz, gelmezsiniz; kaçınız gelir, kaçınız gelmez, bilmiyorum. Biraz yürekli olun, biraz milletten yana olun; bu vurguna, bu soyguna, bu fütursuzluğa bizimle beraber "Dur!" deyin, yazık oluyor bu ülkeye, frensiz bir kamyon gidiyor. Şunu da bilin biz buna rastgele...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Sayın Başkanım, bir dakika daha verebilir misiniz?

BAŞKAN – Verdim efendim.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Görmedim, tekrar edebilir misiniz rica etsem? Çok özür diliyorum, farkına varmadım; lütfederseniz...

BAŞKAN – Estağfurullah, buyurun.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Buradan halkımıza sesleniyorum: Asla bir beisle yaşamasınlar. Bu reklam arası sizdiniz işte, biraz uzun sürdünüz; yirmi yıl. Yirmi yıllık reklam arasısınız, yirmi yıllık bir garip filmsiniz ama bizim umudumuz bitmez çünkü geliyor gelmekte olan, haberiniz olsun, geliyor gelmekte olan ve unutmayın...

Bakın, Edip Cansever’in güzel bir şiiri var, onu okuyayım size: “Nedensiz bir çocuk ağlaması bile/ Çok sonraki bir gülüşün başlangıcıdır.”

Bugün üzerinde tepindiğiniz Türkiye’nin varlıkları, yarın bizim kuracağımız müreffeh, hukuka dayalı, herkesin birbirine saygılı olduğu, barıştığı, yüzleştiği, helalleştiği Türkiye olacaktır.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bana itiraz etmeyeceksiniz değil mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sana itiraz edeceğiz.

BAŞKAN – Buyurunuz.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan’ın 285 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, hatibimizin genel olarak konuşmasıyla ilgili bir sorun yok ama Cumhuriyet Halk Partisi olarak eril bir dil kullanmayı her zaman reddediyoruz. Benim de başıma geliyor, her birimizin başına geliyor, cümle içinde ağızdan kaçıyor. Konuşmadaki “Adam olun.” ifadesini “İnsan olun.” olarak değiştiriyoruz. “Dürüst olun, çalışkan olun ama adam olun.” ifadesini eril bir kelime olarak, başta kadın arkadaşlarımız, Cumhuriyet Halk Partisi toptan reddeder. Tutanakta düzeltilmesini rica ederiz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Grup Başkan Vekilimiz çok haklı, biz bu dili kullanıyoruz aslında.

BAŞKAN – İnsanoğlu insanız efendim.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.33

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.42****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 20’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ve İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile 37 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3911) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 285) (Devam)

BAŞKAN – 285 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Birinci bölüm üzerinde gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlandı.

Şimdi, şahsı adına Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül.

Buyurunuz Sayın Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle, hafta sonu Kandıra Hapishanesinde, rehin tutuldukları yerde ziyaret ettiğim önceki dönem Eş Genel Başkanımız Sevgili Figen Yüksekdağ, Gültan Kışanak, Aysel Tuğluk, Nurhayat Altun, Edibe Şahin arkadaşlarımızın sevgi ve saygılarını Türkiye halklarına, demokrasi mücadelecilerine ve kadınlara iletmeyi bir borç biliyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

İkinci olarak, bugün toprağa verilen ve demokrasi, eşitlik, özgürlük, adalet mücadelesinde, halkların kardeşliği, eşitliği mücadelesinde sanatıyla bir efsane olan Ahmet Kaya’yı sevgi ve saygıyla anmayı da bir borç biliyorum.

Evet, önceki gün 15 Kasım idi ve 15 Kasım 1937 Evladikerbelâ’nın darda sır oluşunun yıl dönümüydü. Seyit Rıza’yı ve birlikte idam edilen 7 insanımızı sevgi saygı ve aşkla anıyorum. Pir Seyit Rıza, halkın “Rızosu”; mirasın ve uğruna mücadele ettiğin değerler -eşitlik, özgürlük, adalet- bizim için hâlâ ulaşılması, mücadele edilmesi gereken özlemlerdir ve bu uğurda mücadele ettiğimizi belirtmek isterim. Pir Seyit Rıza’nın ve 7 arkadaşının mezar yeri hâlâ belli değildir. Bu bir mahkeme değildir, bu bir suç örgütüdür. Seyit Rıza ve arkadaşları idam edilirken hukuk işletilmemiş, katliam yapılmıştır.

Bir başka şey değerli arkadaşlar: “Akşam” diye bir gazete var ve bu gazetede yazan bir... Yani nasıl tarif etsek, nasıl ifade etsek bilmiyorum. Ne demiş bu “Hüseyin Besli” diye yazı yazan kişi? Alevi ve Kürtlere yönelik açık bir nefret suçu işlemiş ve nefret suçunda diyor ki: “Alevi ve Kürt olanlar çifte kavrulmuş yalancıdır. Kürt Aleviler makbul değildir.” diyor ve yazısına devam ediyor.

Şimdi, be hey çifte yezit! Be hey çifte iblis! Be hey çifte inkârcı! Be hey çifte faşist! Be hey çifte ırkçı! Türkiye’de var olduğu günden bu yana, Baba İshak’tan bu yana eşitliğe, özgürlüğe, adalete, varlığa, birliğe, dirliğe hizmet etmiş Hünkâr Hacı Bektaş’tan Seyit Rıza’ya, Baba Tahir’den Şeyh Bedrettin’e, Torlak Kemal’den Alişer’e kadar, Bese Ana’dan Adile Ana’ya kadar, hakka, hakikate,

adalete, eşitliğe, özgürlüğe hizmet eden, bu inanca ve bu inanç mensuplarına bu kadar ucuz dil uzatanlara aslında hakkın ve hakikatin âşıklarının birinin diliyle cevap vermek gerekiyor. Bunlar var ya aha bunlar, bunlar Zülfikar'dan anlar; Kerbelâ'dan beri bu böyledir. Bunlar var ya aha bunlar, bu iblisiekberler Zülfikar'dan anlar. Böyle ikide bir inancımıza, kültürümüze, tarihimize, dilimize, kutsal değerlerimize hakaret edenler, bu gücü bir zamanlar “Cemevi cümbüş evi.” diyenlerden alıyorlar; bu gücü bir zamanlar her türlü pervasızlığı yapıp da Madımak katilini affedenlerden ve bu zihniyeti sürdürenlerden alıyorlar.

Biz daha önce de bu kürsüden defalarca söyledik. Biz Aleviler olarak bütün Türkiye halklarıyla -Kürtler, Türkler, Ermeniler, Araplar, Süryaniler, Çerkezler- et ve tırnak gibi değil, kan ve can gibiyiz; Türkiye halklarının kanı ve canıyız; Türkiye halkları bizim kanımız ve canımızdır; Türkmen'den Kürt'e, Arap'tan Ermeni'ye adını saymadığım kadar halklarla. Biz Türkiye'nin çimentosu değiliz; biz Türkiye'nin hakikati, adaleti, merhameti ve eşitliğin, özgürlüğün mücadelesini yürüten, varlığı, birliği ihdas eden ortak aklıyız. Bu ortak akla hakaret eden herkes insanlığa, eşitliğe, hakka, hakikate karşı suç işlemiştir ve bu suç, bu adı geçen kişi, bu gazetede işlemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bülbül.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Ve bir kere daha bu suça karşı Daimi Baba'nın nefesiyle cevap vermek istiyorum:

“Kainatın aynasıyım,

Mademki ben bir insanım.

Hakk'ın varlık deryasıyım,

Mademki ben bir insanım

İnsan hakta hak insanda,

Aarıyorsan bak insanda.

Çok marifet var insanda,

Mademki ben bir insanım.

Bunca temenni dilekler,

Vız gelir çarkıfelekler.

Bana eğilsin melekler,

Mademki ben bir insanım.

Tevrat'ı yazabilirim,

İncil'i dizebilirim,

Kur'an'ı sezebilirim,

Mademki ben bir insanım.

İlim bende, kelim bende,

On sekiz bin âlem bende,

Yazar levhi kalem bende,

Mademki ben bir insanım.

Daimi'yim, harap benim,

Ayıklarda tûrap benim.

Aşk ehline şarap benim,

Mademki ben bir insanım.”

Biz insanız, muhatabımız insandır, iblislerle muhatap olmayız.

Aşk ile... (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına Balıkesir Milletvekili Sayın Belgin Uygur.

Buyurunuz Sayın Uygur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BELGİN UYGUR (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım.

Sözlerimin başında, diriliş şairi, büyük mütefekkir, mücadele insanı Sezai Karakoç'u rahmetle anıyorum, Allah'tan rahmet diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği gibi, temel hak ve özgürlüklerin daha etkin korunması, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının geliştirilmesi, adalete erişimin kolaylaştırılması, makul sürede yargılama, yargıya güvenin artması ve insan odaklı adalet anlayışı gibi ana ilkeler doğrultusunda Yargı Reformu Strateji Belgesi; özgür birey, güçlü toplum ve daha demokratik Türkiye vizyonuyla da İnsan Hakları Eylem Planı Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklanmıştır.

Yol haritası, Yargı Reformu Strateji Belgesi ve İnsan Hakları Eylem Planı olan 4 yargı paketini hayata geçirdik. Bugün görüşmekte olduğumuz beşinci yargı paketinde de Yargı Reformu Strateji Belgesi ve İnsan Hakları Eylem Planı'ndaki alacaklı ve borçlu arasındaki dengenin gözetilmesi, mülkiyet hakkının daha etkin korunması, aile hukukundan kaynaklanan uyuşmazlıkların yargısal çözümü sürecinde uyuşmazlıkları derinleştiren uygulamaların kaldırılması ve çocukların fiziksel ve ruhsal gelişiminin desteklenmesi amaçlarımızı doğrultusunda İcra İflas Kanunu'yla birlikte 8 kanunda değişiklik yapılmaktadır. Bunlardan kısaca bahsedecek olursak; 1932 yılından beri uygulanan fiziki satış usulü kaldırılmıştır. Bilişim sisteminin ve teknolojinin geliştiği günümüzde icra satışları tamamıyla elektronik ortamda başlayacak ve bitecektir. Böylece açık artırmaya her yerden daha fazla kişi katılabilecek, isteyen herkes teklif verebilecek, hacizli malın rayiç değerinde satılması sağlanacak ve alacaklı ile borçlunun menfaati en üst düzeyde korunmuş olacaktır. Yine, alacaklı ile borçlunun menfaat dengesini sağlayabilmek adına borçluya hacizli malını satabilme imkânı da getirilmektedir. Hacizli malın satış işlemi sürecinde yeknesaklık sağlanabilmesi amacıyla da menkul ve gayrimenkul malların satış isteme süresi bir yıl olarak belirlenmektedir. Borçlunun külfetini azaltmak amacıyla borcunu taksitle ödemeyi taahhüt etmesi veya alacaklı ile borçlunun borcun taksitlendirilmesi için sözleşme yapması hâlinde bu işlemler damga vergisinden muaf tutulmaktadır. Yine, satış işleminin daha hızlı ve etkin bir şekilde yapılmasının sağlanması amacıyla, satış talebiyle birlikte kıymet takdiri, muhafaza ve satış giderlerinin tamamı peşin olarak dosyaya yatırılacaktır. Takibin tarafları ile ihale alıcısını zarara uğratan birtakım sorunlara çözüm bulmak amacıyla da ihalenin feshini talep etmeye ilişkin usul ve esaslarda değişiklik yapılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1932 yılından beri uygulanan ve taraflar arasında yeni ihtilaflara yol açan çocuk teslimine ve çocukla kişisel ilişki kurulmasına ilişkin ilamların icra dairelerince infazının uygulanmasına da son verilmektedir. Çocuk teslimine veya çocukla kişisel ilişki kurulmasına ilişkin işlemler, çocuğun üstün yararı gözetilerek, bünyesinde psikolog, pedagoğ, sosyal çalışmacı, çocuk gelişimci ve rehber öğretmen gibi uzmanlar bulunan Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlüğüne gerçekleştirilecektir. Yine, bu işlemler ücretsiz olacak ve tüm masraflar

devlet bütçesinden karşılanacaktır. Çocuk teslimine veya çocukla kişisel ilişki kurulmasına dair kararların infazı, çocuğun örselenmesine neden olmayacak şekilde, kreş, okul gibi mekânlarda gerçekleştirilecek, hem kamuoyu vicdanını hem de çocuğun ruhsal yapısını etkileyen zor kullanma usulleri ortadan kaldırılacaktır. Çocuk teslimi veya çocukla kişisel ilişki kurulmasına ilişkin ilam veya kararların yerine getirilmesini engelleyenler disiplin hapsiyle cezalandırılacak, yine bu tür kararlara aykırı davranılmasının önlenmesi amacıyla da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BELGİN UYGUR (Devamla) – ...çocuğun menfaatine aykırı olmamak kaydıyla velayet hakkı değiştirilebilecektir.

Kanun teklifimizin hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Sisteme giren sayın milletvekillerine 60'a göre yerlerinden söz vereceğim.

Sayın Özkan...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Bursalı tarım üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Bursa, tarımsal üretim çeşitliliğinde Akdeniz Bölgesi'nden sonra 2'nci sırada yer almaktadır. Bursalı üretici, tarımsal sulamada yaklaşık 1.800 adet elektrik trafosundan yararlanmaktadır. Tarımsal sulamadaki elektrik ücretlerine Bursalı üretici hiçbir destek alamıyor. Tarım ve Orman Bakanlığına 23 Haziran 2020 tarihinde "Bu konuda Bursalı üretici için bir destekleme programı var mı?" diye sorduk, bir buçuk yıl geçti hâlâ cevap yok, Bursalı tarım üreticisi unutuldu.

Bursa Karacabey Yeşildere Barajı'nın yapımına 2014 yılında başlanmış ve 2018'de bitireceği söylenmişti. Barajın tamamlanmaması nedeniyle geçen sene bölgede büyük bir sel felaketi yaşandı. Buradan tekrar soruyorum: Bursalı tarımsal üreticiyi destekleyecek misiniz? Baraj inşaatı ne zaman bitecek?

Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın İlhan...

53.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, şeker zammına ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Tarımsal üretimin hiçbir planlanması yapılmadan şuarsuzca özelleştirilen şeker fabrikalarının geleceği, ihaleleri alanların şeker üretimiyle ilgili birikimlerinin olmaması nedeniyle önemli riskler taşımaktadır. IMF'den miras kalan kota uygulaması ve yüzde 90'lık üretim kotası sebebiyle, fabrikasyon randımanlarında oluşan şaibeler ve çiftçimize verilen kota cezaları sonrası büyük bir tehlike olan arzın doğru okunamamasının şekerde arz darlığına yol açabileceği konusunda uzmanlarca defalarca uyarılar yapılmasına rağmen, üretim rekoru kırdığını iddia eden Tarım Bakanı ve Hükümet, TÜRKŞEKER'i kamu içinde konumlandırma telaşıyla uğraşmaktadır.

Bu sorunlar sebebiyle, doğal olarak yüzde 25'lik zam öncesi stokçuluk iddiaları da yoğun bir şekilde kamuoyunda tartışıldı. Kırşehir'de şeker fabrikası özelleştirilirken CHP milletvekillerini tartaklatanlar bugün gelinen noktada üç maymunu oynamaktadırlar. Şeker gibi stratejik bir ürünü rant uğruna peşkeş çekenler ülkemizin geleceği ve kaderiyle oynamışlardır.

BAŞKAN - Sayın Kemalbay Pekgözgeçü...

54.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine ilişkin açıklaması

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cezaevlerinde ağır hak ihlalleri artarak devam ediyor. 83 yaşındaki hasta tutuklu Mehmet Emin Özkan'ın cezaevinde çok kötü şartlarda olduğunu biliyoruz, ağırlaştığını biliyoruz. Cezaevinden cenazesinin çıkması mı bekleniyor? Mehmet Emin Özkan için adalet çağrısı yapıyorum.

Ayrıca, İzmir Buca 2 No.lu F Tipi Cezaevinden aldığımız bir mektupta son iki yılda en ağır tecrit hâlinin yaşandığı söyleniyor. Keyfi hücre cezaları ve disiplin cezalarının verildiği, son iki ayda şartların daha da ağırlaştığı, yeni atanan 1'inci Müdür Ali Haydar Ak tarafından odalardaki özel alanların kameralarla gözetlendiği, günde 2 kez arama yapıldığı, Kurum Müdürü tarafından Robocop'larla odalarda baskın düzenlendiği söyleniyor. Siyasi mahpusların farklı blok ve koridorlarda Fetullahçıların ve adli çete gruplarının...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bulut...

55.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Vartolu vatandaşların taleplerine ilişkin açıklaması

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Memleketin doğusu ayrı dertli, batısı ayrı. Grup Başkan Vekilimiz Sayın Özgür Özel'le Batman, Diyarbakır, Kulp ve Muş'ta, heyetimizin vatandaşlarımızla görüşmelerinde onların dertlerini dinledik. Özellikle Vartolu vatandaşlarımızın talepleri var, üzerimizde kalmasin. Alparslan-2 Barajı bölgesinde yer alan Bağıcı köyünde evlerin tamamı su altında kalmış, vatandaşlar yeni bir köy inşa edip oraya taşınmışlar. Köylülerin tek geçimi tarım ve hayvancılık; köyleri su altında kalınca 10 bin büyükbaş, 2 bin küçükbaş hayvanlarını satmak zorunda kalmışlar. Ev yapabilmeleri için vad edilen 150 bin lira verilmemiş. Eski yol da sular altında kalınca 17 köyün Varto'yla kara yolu bağlantısı kesilmiş; yaklaşık altı aydır bu yol yapılmıyor. Devlet Su İşlerine dilekçeyle başvurmuş olmalarına rağmen hiçbir geriye dönüş yapılmamış. Özellikle kış aylarında, hastalar ve hamileler için bu yolun bir an önce yapılması gerekiyor.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

56.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, TMO'nun açıkladığı arpa ithalatı kararına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanlığı kararıyla 31 Aralık 2021 tarihine kadar arpa, buğday, nohut, mercimek ve mısır ithalatından alınan gümrük vergileri sıfırlandı. Ardından Toprak Mahsulleri Ofisinin 335 dolara ithal ettiği buğdayı özel sektör 315 dolara yani daha uygun fiyata ithal etmeye başladı, yurt dışından ucuz arpa getirme projesi tutmadı. İktidar bu yaz yerli üreticiden 1.750 liraya aldığı arpayı 2.400 liraya ithal etmeye başladı; ithal etti, yerli üretim durdu. Toprak Mahsulleri Ofisinin son açıkladığı kararlar 23 Kasım'da 320 bin ton arpa ithalatı için yeni ihale açılacak. Bu, 24 Hazirandan bu yana arpa ithalatı için yapılacak 9'uncu ihale olacak. Bu topraklarda arpa, buğday yetişmiyor mu? Kendi çiftçimiz üretmeyi beklerken ithal tarım ürünleri kime fayda sağlıyor? İktidar sadece ihale rantçılarına fayda sağlamaktan vazgeçmeli, kendi çiftçisinin haklı feryadını duymalıdır.

BAŞKAN – Sayın Fikret Şahin...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O yok efendim.

BAŞKAN – Sayın Suzan Şahin...

57.- *Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Hatay'da tarımsal sulamaya yeterli ödenek ayrılmadığına ilişkin açıklaması*

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Teşekkürler Sayın Başkan.

2014'te dönemin Başbakanı Erdoğan tarafından “Türkiye’yi Allah’ın izniyle uçuracağız.” denilerek açıklanan projelerden birisi olarak Arsuz Gönençay Barajı 2014 Yılı Kamu Yatırım Programı’na alınmış ve bitiş tarihi olarak 2018 yılı öngörülmüştü. Tarımsal sulama alanında önemli yatırımlardan biri olan Arsuz Gönençay Barajı, Reyhanlı, Büyük Karaçay ve Orta Ceyhan Menzelet Projesi tamamlandığında devlet yatırımlı sulanan alanın 103.816 hektara, sulama oranının yüzde 74’e ulaşacağı öngörülmektedir. AKP Hükûmeti Amanos Tüneli ve Karaçay Projesi’ne olduğu gibi Gönençay Barajı’na da 2021 Yatırım Programı’nda sadece bin lira ödenek ayırmıştır. O kadar lüks ve şatafat altında yaşayan saray rejimi Hatay halkı için sadece bin lira lütfetmiştir. En çok vergi veren 7’nci il olan Hatay ve Hataylılara...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özyavuz...

58.- *Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Özyavuz’un, ücretli öğretmenlerin sorunlarına ilişkin açıklaması*

İBRAHİM ÖZYAVUZ (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Millî eğitim sisteminde ağırlıklı olarak öğretmenler kadrolu, sözleşmeli ve ücretli olarak çalışmaktadırlar. Ücretli öğretmenler birçok haktan faydalanmamaktadır, oysa yaptıkları iş kadrolu bir öğretmenle aynı. Ücretli öğretmenler, yarım gün sigorta ve düşük maaşla çalışan eğitim emektarlarıdır. Üç yıl önce düzenlenen bir yasa teklifiyle beş yıl ve üzeri öğretmenlik yapan ücretli öğretmenler için bir defaya mahsus olmak üzere 5 bin kadro verildi ancak tamamı kullanılmadı. Beş yıl ve üzeri çalışan ücretli öğretmenler en azından atamaları için mülakata davet edilebilir, özlük hakları ve ücretleri yeniden düzenlenebilir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

Sayın Etyemez...

59.- *Konya Milletvekili Halil Etyemez’in, Şair Sezai Karakoç’a Allah’tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması*

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Diriliş neslinin öncüsü üstat Sezai Karakoç büyüğümüz dünya sürgününü tamamlayarak Hakk’a yürüdü. Ülküsüne ulaşmak için hayatının her alanında mücadele eden, başkalarının adamı olmak yerine kendi düşüncelerinin eri olan Sezai Karakoç, bizim medeniyetimizdir. “Beni değiştiremeyeceksiniz.” diyen bir neslin hikâyesi, bizim hikâyemizdir. İnancının ve mukaddes bildiği değerlerin onurunu yiğitçe taşıyan, kalem, kelam ve gönül ustası olan üstat, sadece bu coğrafyaya değil, tüm dünyaya geniş bir vizyonla medeniyet perspektifi sunmuştur. Ülkemiz kuşkusuz çok büyük bir değerini, medeniyetimiz önemli bir şair ve fikir adamını kaybetmiştir. Medeniyetimizin vicdanı olan üstat Sezai Karakoç, fikir ve eserleriyle gönlümüzde yaşamaya ve yol göstermeye devam edecektir. Ruhu şad, mekânı cennet olsun.

BAŞKAN – Sayın Gülüm...

60.- *İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Mersin'de öldürülen Doktor Ahmet Dikmen'in katilinin kim tarafından korunduğunu öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması*

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Mersin'de Doktor Hasan Çayır tarafından öldürülen Doktor Ahmet Dikmen, ölümünden tam on beş gün önce faille yaşadığı tartışmayı, tehdit edildiğini, küfür ve hakaretlerle karşı karşıya kaldığını ve kişinin psikolojik rahatsızlıkları olduğunu, bütün sağlık çalışanları açısından can güvenliği sorunu yaşadığını tutanak altına almasına rağmen, 6 personelin de imzası bulunmasına rağmen bu konuyla ilgili İl Sağlık Müdürlüğü de, İlçe Sağlık Müdürlüğü de hiçbir işlem yapmamış. Doktor öldürüldükten sonra işleme konuldu. Peki, buradan sormak gerekiyor: Bu doktor, katil doktor kim tarafından korunuyordu? Neden tutanak işleme konulmadı? Bu konuda İl Sağlık Müdürlüğünün ve İlçe Sağlık Müdürlüğünün sorumluluğuna ilişkin bir işlem yapılacak mı?

BAŞKAN – Sayın Aycan...

61.- *Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Kahramanmaraş'taki adalet saraylarında çalışan personelin sorunlarına ilişkin açıklaması*

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, adalet hizmetlerine ulaşımı kolaylaştırmak gerekir. Bina ve personel eksikleri giderilmelidir. Her ilçede adalet sarayı olmalıdır.

Şehrim Kahramanmaraş'ta Çağlayancerit, Ekinözü ve Nurhak ilçelerimizde adalet sarayımız yoktur. Bu durum bu ilçelerde yaşayan vatandaşlar için büyük sorundur. Her türlü iş ve işlemlerde başka ilçelere gitmek zorunda kalmaktadırlar. Özellikle kış aylarında ulaşım şartları nedeniyle vatandaşımızın sorunları daha da artmaktadır. Var olan adalet sarayları da yetmemektedir; Kahramanmaraş Adliyesine ek bina ihtiyacı vardır, ek bina yapılmasını bekliyoruz.

Ayrıca, adalet sarayındaki personelin kadroları artırılmalı ve sınavı kazanan personelin atamaları yapılmalıdır. Adalet personelinin, kâtiplerin, yazı işleri personelinin özlük hakları iyileştirilmelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

62.- *Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'daki uzman doktor eksikliğine ilişkin açıklaması*

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Seçim bölgem Adıyaman'da acilen endokrin, onkoloji, çocuk nörolojisi, çocuk hematolojisi, çocuk nefrolojisi, yetişkin nefrolojisi, radyasyon onkolojisi branşlarında uzman doktorlara ihtiyaç vardır. Ben buradan Sağlık Bakanlığına çağrıda bulunuyorum. Bahsini ettiğim branşlarda acilen Adıyaman'a uzman doktor görevlendirilmesi gerekiyor.

Ayrıca, Adıyaman 150 yataklı devlet hastanesi ne oldu? Adıyamanlılar sizlerden çözüm bekliyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Peköz...

63.- *Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Adana Yüreğir'e bağlı Misis beldesindeki mezarlık sorununa ilişkin açıklaması*

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Adana Yüreğir'e bağlı Misis beldesi uzun süredir bir mezarlık sorunu yaşıyor. Köy büyük bir köy ve mezarlık tamamen dolmuş durumda. Daha önce birkaç sefer söz verilmiş olmasına rağmen şu ana kadar bu ihtiyaç giderilemedi. Köylüler zor durumda, 20 kilometre mesafedeki mezarlığa insanların götürüp defnetmek zorunda kalıyorlar. Canlılara yapılan eziyeti bir tarafa koyduk ama hiç olmazsa ölümlere eziyet etmemeye devam edelim.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ve İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile 37 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3911) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 285) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o maddeler üzerinde önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, ilk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir. Bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 285 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Züleyha Gülüm

Ali Kenanoğlu

Mahmut Celadet Gaydalı

İstanbul

İstanbul

Bitlis

Murat Çepni

Ömer Faruk Gergerlioğlu

İzmir

Kocaeli

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Hasan Subaşı

İzmir

Antalya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurunuz Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, icra ve iflas meselesi ekonomik açıdan oldukça sıkıntılı bir konu. Bu kanun düzenlemesiyle çeşitli yenilikler, düzenlemeler getirilmiş olsa da esas olan insanların icralık olmasını engelleyecek çözümleri üretmek, insanların ekonomik olarak yaşadıkları sıkıntıları ve sorunları ortadan kaldıracak ekonomik tedbirler almak ve bu konudaki yasaları çıkarmak. Esas olan bu. Kanunun tümü ve bölümü üzerinde grubumuz adına konuşan arkadaşlarımız detaylı olarak dile getirdiler, ben başka iki konuda biraz görüşlerimizi ifade edeceğim.

Tabii, 15 Kasım 1937 Seyit Rıza ve arkadaşlarının hileli bir şekilde idam edilmelerinin yıl dönümüydü. Bu, aslında bir imha sürecinin hileli bir şekilde planlanmış hâlinin 15 Kasım 1937'de Elâzığ Buğday Meydanı'nda sonuçlandırılması sürecidir. Baktığımız zaman oraya, ortada “Evladikerbelâyız.” diyen Seyit Rıza'nın “Sizin hilelerinizle baş edemedim.” dediği bir söz vardır. Bu “...baş edemedim.” dediği söz bütün bu süreci de özetleyen, o kaypak ve hileli bir sürecin sonucudur. Öyle bir kaypakça bir süreçtir ki oğlunun idamını kendisine izlettirme kaypaklığı ve vicdansızlığı ortaya konulmuştur ama işte Seyit Rıza kendisine bu vicdansızlığı ve kaypaklığı yapanların bile hayran kaldığı, daha sonra hatıratlarında dile getirdikleri o mertlik içerisinde idam sehпасına gitmiş ve “Evladikerbelâyız.” diyerek kendi idamını gerçekleştirmiştir. Şimdi, bu zalimlerin, namertlerin, kaypakların hayran olduğu mertlik ve bunun karşısındaki bütün bu süreç, hileli süreç devam ediyor.

Evete, şimdi Hüseyin Besli'den konuşuyoruz. Hüseyin Besli AKP'nin önceki dönem milletvekillerinden biri. Söylediği sözün kendisi ilginç bir şey. Esasında başka bir mağduriyeti ortaya koyan bir şey. Diyor ki: "Alevi ve Kürt çocukları doğuştan aileleri tarafından bir inkârla yetiştirilirler. Nedir bu? Kürtlüğünü ve Aleviliğini saklamak zorunda oldukları bunlara öğretilir. Oradan kaynaklı olarak da bunlar çifte kavrulmuş yalancıdır." Şimdi, esasında bir mağduriyet üzerinden, bir asimilasyon üzerinden, bir Alevi ve Kürt çocukları üzerinden yürütülen bir baskı politikası üzerinden başka bir hakaret çıkartıyor yani ilginç bir şeydir yani. Şimdi, Alevi ve Kürt çocukları niye söyleyemezler? Kimileri için burada "Ben Aleviyim." demek, "..."(x) demek bir bölücülük, bir ayrıştırıcılık olabilir ama bizim açımızdan esasen bölücülüğün de ayrıştırıcılığın da ta kendisi Alevi ve Kürt çocuklarının işte, aileleri tarafından o telkinlerle büyütülmeleridir çünkü yaşadıkları coğrafyada, yaşadıkları ülkede yani bu ülkenin yasaları, kanunları ve uygulamalarında Alevi olduğunu söyleyen çocuk daha okuldan itibaren bulunduğu bütün yaşam alanlarında; askerlikte, işte, bütün toplumsal yaşam alanlarının tamamında ayrımcılığa uğrar. O nedenle aileler çocuklarının Kürt olduğunun bilinmesini istemezler, çocuklarının Alevi olduğunun bilinmesini istemezler. Biz bunları bizzat yaşadık yaşamız gereğince. Ben Alevi bir mahallede oturuyordum çocukluğumda ama ablam daha karma bir mahallede oturuyordu; bir gün gittiğimde oraya -zaman zaman gidip kalırdık ablamızın yanında- ramazan ayına denk geliştik. Ben ablamın neler yaşadığını biliyorum. Yani ramazanda oruç tutmadığı için, Alevi inancının gereğince muharrem ve Hızır orucu tuttuğumuz için, oruç tutuyor numarası yapmak için, o mahallede rahat edebilmek için açıkçası, dışlanmamak için sabah sahur vaktinde ışığını açarak, akşam iftar vaktinde de sofrasını kurarak bir takiye yapmak zorunda kalıyorlardı yani böyle kendini inkâr eden bir durum karşısında yaşamak durumunda kalıyordu. Biz de çocukluğumuzun çeşitli aşamalarında bu sıkıntıları yaşadık, bir Alevi çocuğu olarak bunları yaşadım. Kürt arkadaşların bunu yapma şansı yoktu çünkü özellikle bizim yaşlılarımızın daha ilkokula gittiklerinde Türkçeyi bilmedikleri için, Türkçeyi daha okulda öğrenmek zorunda kaldıkları için pek bunu saklama imkânları yoktu ama biz çok fazlasıyla saklama dürtüsüne girdik yani o gayrete girdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Şimdi esas olan bu ülkede Alevi ve Kürt çocuklarının yaşadıkları bu durumdan utanması gerekenler, bundan sıkılması gerekenler bunu Alevi çocuklarına bir hakaret olarak ortaya koyuyorlar ve bunun üzerinden "çifte kavrulmuş yalancı" tabirini dile getiriyorlar. Bu esasında yönettiğiniz ülkeden... Bir dönem burada milletvekilliği yapmış bir insanın ortaya koyduğu bu durum kendisinin utanması gereken bir durumdur. Burada bu hakaret edilecek bir husus değil tam tersine sizin utanmanız, sıkılmanız gereken bir durumdur çünkü Alevi ve Kürt çocuklarına yaşattığınız o travmayı, o acıyı, o asimilasyonu itiraf ediyorsunuz. Yaptığınızı bir hakaret olarak zannetseniz de aslında çok daha büyük bir itirafın sonucunu ortaya koydunuz. Bu anlamıyla Hüseyin Belni başta olmak üzere bu zihniyete sahip herkesi kınadığımızı, Alevi ve Kürt çocuklarının bu ızdırabına son verilmesinin artık zamanı geldiğini ifade ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bülbül, buyurun.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

64.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'un, İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun 285 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Evet, Sayın Başkan, şimdi, hatibin kürsüde yapmış olduğu konuşmada ucu, sonu belli olmayan, kime muhatap olunduğu belli olmayan... Fakat çok geniş bir şekilde de değerlendirilebilir, çok dar kapsamda değerlendirilebilir, bilemiyoruz bunu. Yani işte Dersim İsyanı, eğer Seyit Rıza'ysa mesele olan ona, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e de sirayet edebilecek şekilde çok ağır hakaretleri Meclis kürsüsünden biz dinlemiş olduk. Bunu, bu hakaretleri kabul etmediğimizi ifade etmek istiyorum. Türkiye'nin geçmişinde, Türkiye Cumhuriyeti devletinin geçmişinde bir devlet olarak, sistematik, siyasi olarak ne Alevi kardeşlerimize ne Kürt kardeşlerimize yönelik olarak bir ayrımcılık, bir asimilasyon politikası asla ve asla güdülmemiştir. Bunun altını özellikle çizmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Bir tane Alevi vali yok ya. Bir tane, bir...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Türkiye Cumhuriyeti devletinin karşısında mücadele edilen şey eşkıyalıksa, hukuk tanımazlıksa, terörizmse ve başkalarının haklarına, özellikle yaşam haklarına tasallut etmekse bu noktada devlet kendisinin yapması gereken şeyi yapar, bu duruma müdahale eder. Özellikle cumhuriyetin ilk yıllarında, efendime söyleyeyim, iş sanki bir kimlik, sanki bir mezhep kılıfı içerisinde ifade edilmeye çalışılsa da genç cumhuriyetimizin ayağa kalkmaya çalıştığı ve dört bir taraftan baskı altında olduğu bir süreçte iç isyanlar noktasında bunları bastırmakla alakalı olarak almış olduğu tedbirleri tamamen sistematik olarak Kürt düşmanlığı ve Alevi düşmanlığı olarak ifade etmek büyük bir bühtandır. Bunu asla ve asla kabul etmiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yine aynı şekilde hatip kız kardeşinden örnek vererek “Alevilerin olmadığı bir mahallede kendisi takiye yapmak zorunda kalıyordu, oruç tutuyor numarası yapmak zorunda kalıyordu.” diye ifadelerle kendilerinin çok büyük bir baskı altında olduğunu ifade ettiler ve asimilasyon politikalarıyla muhatap olduğunu ifade ettiler. Milletimizin içerisinde böyle bir durum yoktur efendim.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Oruç tutmadığı için üniversitelerde kaç genç katledildi ya!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Burada Türkiye'de öyle bir hoşgörü iklimi söz konusudur ki gayrimüslim olanlar da Türkiye'de ramazan ayında aleni olarak, açıkta, başka yerlerde sigara içmez, su içmez, oruçsuz gözükmemek ve oruçlu olanlara saygı göstermek için bunu karşılıklı anlayış çerçevesinde yaparlar. Kimsenin birbirinden takiye beklentisi veyahut da bunu saklamak zorunda kalması gibi bir durum değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hasta olanlar, rahatsız olanlar, oruç tutamayanlar, bunlar toplumumuzda vardır. Sadece mezhepsel olarak değil, dinimizin gereği olarak, İslam dininin müsaade ettiği ve sağlıktan dolayı, seferîlikten dolayı oruç tutmayan insanlar da bu kapsamda. Kalkıp da nasıl bir tablo ortaya koyuyorsunuz ki Türkiye’de sanki böyle bir asimilasyon ve baskı varmış gibi bir algı yaratılmaya çalışılıyor? Bunu kabul etmemiz mümkün değildir. Bu noktada açık bir saptırma, açık bir çarpıtma vardır. Türkiye’nin mücadele ettiği şey terörizmdir, anarşidir, eşkıyalıktır, hukuk tanımazlıktır. Bunu bir defa daha dile getiriyorum.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ü de içine alabilecek nitelikteki bu beyanları şiddetle reddettiğimizi tekraren beyan ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

65.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu’nun 285 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki ve Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, görevimiz icabı şey olmaz ama gelen bir telefona cevap verirken bir noktayı... Çok emin değilim, tutanağa bakacağız ama Sayın mevkidaşımız “Gazi Mustafa Kemal Atatürk’e varabilecek beyanlar” dediği için o konuya bir kez daha bakacağım ancak böyle bir ilişkilendirmeyi kabul etmemizin mümkün olmadığını ifade etmemiz lazım. Cumhuriyet Halk Partisi olarak tutumumuz şudur bizim: Biz tarihten husumet çıkarmak değil, ders çıkarmanın; yaşanmış, karşılıklı acıları kaşımının değil ama ona merhem olmanın yolunun bu Parlamento olduğunu hep söyledik. Zaman zaman araştırma komisyonları kurulması konusunda son derece öz güvenli tavırlarımız o dönemde iktidar partisinin ret oylarına takılmıştı. Cumhuriyet Halk Partisi, cumhuriyetin tarihini, cumhuriyetin kurucu kadrolarını, Cumhuriyet Halk Partisinin kurucu kadrolarını bir bütünüyle sahiplenir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Cumhuriyetin ilk dönemlerinde yaşanmış ve bugün karşılıklı yürekleri acı düşürmüş olan tarihsel olaylarla ilgili bir husumetin değil ama bunu araştırmanın, anlamının ve bu konuda makul ve cesur olmanın tarafı olmuşuzdur her zaman.

Ayrıca, konuşmanın bir diğer kısmında Alevilerle, Kürtlerle ilgili söylenen ve böyle bir hissiyatın olduğunun ifadesine karşılık “Hiçbir zaman böyle bir eşitsizlik yoktur.” diye bir şey söylemenin mümkünatı yok. Bugün, yirmi yıllık AK PARTİ iktidarı çıksın, bize hangi Alevi’yi kaymakam atamış, hangi Alevi’yi vali atamış, bugün Emniyet Müdürlüğünde kaç Alevi varmış ve bu konuda takındıkları tutum Aleviler açısından nedir, bunu birisi çıksın bir söylesin, ondan sonra cumhuriyetin ilk yirmi yılında ne yapılmış, o konuya da hep birlikte bir bakalım bakalım.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

66.- *Sirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Doğrusu, bu konu Genel Kurulda çokça tartışıldı, tartışmaya devam etmekten kaçınıyoruz ama Sayın Grup Başkan Vekilinin sözlerinden sonra söz almak zorunda kaldık yani öyle söyleyeyim, o yüzden satışmadan söz istemedim.

Bir kere, bizim hatibimizin, vekilimizin söylediği sözler çok açık, idam sehpasında Seyit Rıza'nın söylediği sözleri de ifade etti. İdamı sırasında bizzat bulunan İhsan Sabri Çağlayangil'in anılarını, kitabını Sayın Grup Başkan Vekiline okumasını önemle öneririm; o dönem ne yaşandı, ne oldu ve tarih ne diyor, bunu bir okusun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Biz okuduk efendim.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani bir kere, dün de buradan söyledim, Seyit Rıza'nın idamdan önce tek bir talebi var: “Oğlumdan önce beni asın.” diyor. O kadar insanlık dışı bir uygulama ki önce oğlunu onun gözünün önünde asıyorlar. Bu kadar vahim bir tablodan söz ediyorum ve hâlâ mezar yeri yok; bütün taleplere rağmen, bütün tekliflerimize rağmen her yıl anmalarda hâlâ mezar yeri bilinmiyor ve saklanıyor.

Ayrıca Türkiye tarihine ilişkin söyleyeceğimiz bir milyon şey var. Biz her zaman Halkların Demokratik Partisi olarak bunlarla yüzleşmeyi, hakikatlerin ortaya çıkarılmasını ve gerçekten demokrasiye geçişi savunan bir partiyiz. Acaba Sayın Grup Başkan Vekili Şark İslahat Planı'nı duydu mu, Umumi Müfettişliği duydu mu? Ya da 1923-1938'de Dersim'de yapılan katliamları duymamış olamaz herhâlde? O konuda yüzlerce kitap yazıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – O kayahlıklardan kadınlar atladı ele geçmemek için, katliamlar yaşandı. Yani okuduklarımızı burada anlatsak ne de Genel Kurul saatleri yetmez. Açıkçası, devlet arşivinde olan meselelerden söz ediyorum.

Alevilere yönelik ayrımcılık yokmuş; ya gidin onu başka yerde anlatın ya. Hâlâ Alevi çocukları zorunlu din dersi görüyor, var mı ötesi? Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları var, alışkanlık hâline getirdiler, kararı da uygulamıyorlar. Hangi üst düzey makamda Aleviler var? Kim var, gelip söylesinler. Hâlâ cemevlerine bomba atılıyor, sis bombası atılıyor, işte, Uğur Kurt İstanbul'da katledildi hâlâ hesabı verilmedi. Yani “Alevilere yönelik ayrımcılık yok.” diyerek bu ayrımcılık ortadan kalkmıyor.

Kürtlere ilişkinse yüz yıllık bir tarih...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Toparlıyorum Başkan.

Daha dün söyledim, AKP'nin Keçiören Belediyesi, Kürtçe müzik yapacak diye Mem Ararat'a izin vermedi ya, konser yasakladı. Dario Fo'nun tiyatro oyununu yasakladı, Kürtçe sergileneceği için. Kürtlere de Kürtçeye de düşmanlık vardır ve devam ettiriliyor. Bu kürsüde biz her Kürtçe konuştuğumuzda bir zıplama hâli var, bir itiraz, isyan hâli var; ya ana dilimizden söz ediyoruz, yine bir itiraz ediyorlar.

Son olarak, lütfen devlet arşivlerine baksınlar. Devlet arşivlerinde, Meclis Kütüphanesinde bu dediklerimin hepsi fazlasıyla yer alıyor. Bunu kesinlikle kabul edemeyiz, açıkça gerçeklerin inkârını biz de kabul etmiyoruz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Beştaş, “Sayın Grup Başkan Vekili” derken beni mi Özgür Bey’i mi kastettiniz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sizi kastettim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yok, 1923-1938 arasından bahsedince sahip çıkanlar orada, sahipleri orada.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben sizin konuşmanızı... Ona da geleceğim.

67.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Şimdi, bu işi basitleştirmenin bir anlamı yok. Bakın, şimdi 1923-1938 vurgusu çok önemli. Eğer Cumhuriyet Halk Partisi bize devrederse bunun savunmasını, biz bunun savunmasını yaparız.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yok Hocam, biz Atatürk’ün savunmasını kimseye bırakmayız.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – İhsan Sabri Çağlayangil’in ifadelerini de Türkiye’de Meclisin ve devletimizin arşivlerinde neyin yer aldığını da bizler de sizden çok iyi biliyoruz. Biz bu noktada Seyit Rıza’nın yaptıklarını ve Seyit Rıza gibi o dönem itibarıyla, demin ifade ettim, burada tarihî bir tartışmanın içerisine çok girmenin bir anlamı yok fakat genç cumhuriyetimizi, daha yeni emeklemeye başlayan cumhuriyetimizi başka ülkelerin teşvikiyle, başka odakların teşvikiyle diz çöktürmeye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - ...çalışanlara karşı, devleti tanımayan, cumhuriyeti tanımayanlara karşı o dönemin şartları itibarıyla girilen mücadeleler meşru mücadelelerdir fakat sizin idam esnasında işi duygusallaştırarak ifade ettiğiniz hususlar başka meselelerdir. Onların ikisini birbirine karıştırmayın. İdam sırasında oradaki heyetin takdir hakkı çerçevesinde olacak şeyler ile o dönem itibarıyla yaşanan tarihî olarak cumhuriyetimizin başına gelenleri, Şeyh Sait İsyanı’nı, Dersim İsyanı’nı, Koçgiri İsyanı’nı, demin, daha önce de ifade ettiğimiz hususları şimdi kalkıp da sanki hiçbir şey yokmuş da devlet sadece ve sadece Alevileri ve Kürtleri yok etme kastıyla buralara yönelmiş ve bunlar gerçekleşmiş gibi bir algıyla burada konuşma yapmanız kabul edilemezdir; ben bunun altını çizdim. Sizin, Türkiye’de bunun asimilasyon olduğuna dair zaten bu noktada ifade ettiğiniz bir dünya husus var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sizler, Türkiye’de bir insanın Kürt olarak dünyaya gelmesini ikinci sınıf bir vatandaşlık için yeterli olarak ifade ediyorsunuz ve böyle olduğunu söylüyorsunuz ama bu iddianızı doğrulayacak bir gerekçe ortada yok. Türkiye’de böyle bir ayrım milletimizin içerisinde de söz konusu olmadığı gibi, devletimizin de böyle bir sistematik mücadele içerisinde olduğunu asla ve asla söyleyemeyiz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kürtlere ve Alevilere sorun bakalım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu, şu an iktidar açısından değil, burada iktidar ayrımı yapmaksızın söylüyorum ben arkadaşlar. Birilerinin keyfi uygulamalarıyla, devletin içerisinde bulunan birtakım yapıların yapmış olduğu hukuka aykırı birtakım fiillerle devletin sistematik olarak siyaseten böyle bir şey yaptığını söylemek başka şeylerdir; sizin iddianız bu açıdan yanlıştır diyorum. Buna kesinlikle ve kesinlikle karşı çıkıyor, eski beyanlarımı da bu noktada tekrar ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

68.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, Kürtlerin yaşadığını Sayın Bülbül'den öğrenecek değiliz. Asimilasyon var mı, yok mu? “Asimilasyon yok.” diyor, bunu ezbere konuşuyor; asimilasyon var.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Yok.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Vardı, var ve devam ediyor.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Yok.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bunlar çok uzun tartışmalar.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hâlâ okullarda Kürt diliyle eğitim yapılmıyor, seçmeli derste bile öğretmen atanmıyor, Kürtçe tabelalar kaldırılıyor. Kürtlere yapılabiliyor de yapılmayan hiçbir şey kalmadı bu ülkede, bunu tartışmayalım bile yani bu, ortada bir olgu olarak duruyor.

Diğeri de 1923-1938 arasında bir ulus devlet inşa süresi vardı. Bu, tarih kayıtlarında var, bu bütün belge ve bilgilerde kayıtlı; bunu başka bir gün uzun uzun tartışırız. “Yok şunu yaptılar, o yüzden ezdik, bitirdik.” diyenler zaten bugün Sayın Bülbül gibi işte o tarihi de sahipleniyor. Dersimde yaşananların...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Atatürk yaptı onu ya, tabii ki sahipleneceğiz biz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Dersim’de bir katliam yaşanmıştır.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – O zaman CHP vardı, Atatürk vardı. Atatürk’ü mü itham ediyorsunuz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – En çok siz ediyorsunuz.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Atatürk’ü itham ediyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu katliamla ilgili hâlâ kemikler toprak altından çıkmaktadır. Ve bu konuda bu asimilasyon sürecini şu anda iktidarda AKP, MHP koyu bir şekilde devam ettiriyor; Kürtlerin inkârı, asimilasyon politikası hâlâ yürürlüktedir. “Kürt sorunu yok.” diyenler, “Kürt yok.” diyenler “Kürt dili de yok.” demeye getiriyorlar. Bu asimilasyonun olduğunu bizler de biliyoruz, onlar da biliyorlar. Resmî politika gereği bunu inkâr ediyorlar...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Resmî politika yok, biz reddediyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...ama milyonlarca Kürt ne yaşadığını biliyor, onlardan öğrenecek hiçbir şeyimiz yok bu konuda.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ve İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile 37 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3911) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 285) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Antalya Milletvekili Sayın Hasan Subaşı.

Buyurunuz Sayın Subaşı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

OYA ERONAT (Diyarbakır) – “Ben Kürt’üm.” diyorum, ne diyeceksin?

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Oya Hanım, geç kaldınız!

OYA ERONAT (Diyarbakır) – “Ben Kürt’üm.” diyorum, ne diyeceksin?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Geç kaldın, geç kaldın, tartışma bitti; geç kaldın!

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Oya Hanım, geç kaldın, performansın düşmüş!

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Hani inkâr ediyordun?

Ya, sen bir sus!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Seni muhatap almıyoruz.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ya, bir şey demiyor, “Ben Kürt’üm.” diyor, ne diyeceksiniz?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – İtiraz ederler bak, dikkat etsin!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Benim de hanımım Kürt. Benim aşiret reisi kayınpederim de PKK tarafından katledildi.

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Allah, Allah! Bak sen!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Otur! Otur!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Haysiyetsizler tarafından katledildi.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Otur! Otur be!

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Şekerin yükseldi yine!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sen otur lan! Otur yerine!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Otur! Otur yerine! “Otur be!”

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Otur yerine! “Otur!” diyemezsin! Haddini bil!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – O oturuyor zaten.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ben oturuyorum, sen otur, sen!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sen otur! Sen kes! Haddini bil!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hadsiz!

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Git köyünde muhtar seçil öyle gel Zülfü.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ne anlatıyorsun? Maske var anlaşılıyor.

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Neyzen Tevfik’in bir dörtlüğünü okuyayım sana bak.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Müstehcen, absürt dörtlükleri okuyorum ben.

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Sen git köyünde muhtar seçil.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Neyzen Tevfik’i ancak sen okursun, devam et okumaya. Neyzen Tevfik kimdir ya, sarhoşu ben dinleyeceğim, okuyacağım ha(!)

BAŞKAN - Sayın Subaşı, buyurunuz efendim.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ben 285 sıra sayılı Teklif'in 1'inci maddesi hakkında söz almış bulunuyorum. Ancak bu tartışmalardan sonra doğrusu, ben, mevcut konuşmayı yapmak yerine, şimdi yapılmakta olan konuşmaya bir nebze dâhil olmak istiyorum.

Türkiye'de bizim geçmiş dönemlerde yaşadığımız birçok doğru ya da yanlışlar olabilir ama şu Meclis çatısı altında konularımızı rahatlıkla tartışabildiğimiz takdirde Türkiye'nin çözülemeyecek sorunu da yoktur.

“Alevilerle ilgili ayrımcılık yapıldı mı, yapılmadı mı?” derken en azından şunu belirtmek isterim: Ben, yirmi beş yıl önce belediye başkanlığım dönemimde, ilkişim, kamu yöneticisi olarak, Alevilere destek olan ve onlara cemevi yapılmasını sağlayan, planlayan, temel atan belediye başkanymışım. Ben de bunu sonradan öğrendiğim için Alevilerin bu konudaki takdirlerini görmüşümdür. Ben bir hukukçu olarak bunu Alevilerin hakkı olarak gördüğüm için asla onlara bir ayırım yapmak ya da bir konu hakkında artı değer kazanmak için değil, insani değerlere göre bunu düşünmüştüm ama geldiğimiz noktada, o günlerde de tartışılan konu, Alevilerin ibadetgâhı saydıkları cemevlerine Türk siyasetinde ve siyasetçiler tarafından “onların ibadetgâhıdır” sözünü hâlâ Türk siyaseti söyleyemez. Oysa bu çatı altında biz bunların hepsini çok rahatlıkla konuşur hâle gelirse, tartışır hâle gelirse Türkiye'nin çözülemeyecek hiçbir sorunu yoktur. Türkiye'de siyasetçi... Aleviler “Cemevi bizim ibadetgâhımız.” derken egemenlerin “Hayır.” deme yetkisi yoktur. O insanların o tercihidir. Benim ibadetgâhım camidir ama Alevi yurttaşlar “cemevi” diyorsa ya da bir kısmı “cemevi” diyorsa ibadetgâhı olarak varsaymak devletin görevidir, siyasetçinin görevidir. Bunları çözmek, tartışmak siyasetçilerin birinci vazifesidir.

Biz elimizi taşın altına sokmazsak Türkiye'nin sorunları bütün dünya devletlerinin sorunları hâline gelir. Türkiye, sorunlarını bu çatı altında tartışıp, çözmek zorundadır. Birbirimize tahammül etmek zorundayız. Ne oldu? En sonunda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi “Alevilerin cemevi ibadetgâhıdır.” dedi ve Türkiye devletini de tazminat ödemeye mahkûm etti, cezalandırdı. Bu bizim ayıbımız değil mi? Türk siyasetinin, Türk yargısının ayıbı değil mi? Bizim veremediğimiz kararı nihayet Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi vermek durumunda kalmıştır. Biz, Kürtlerle olan ilişkimizi, Alevilerle olan ilişkimizi dünya devletlerine ya da dünya mahkemelerine terk edemeyiz. Biz kendi sorunlarımızı burada sorma kabiliyetine, sorma cesaretine sahip olmalıyız ve bunda da risk alması gereken, elini taşın altına sokması gereken siyasetçidir. Bu konuda müdahil olmak siyasetçiden başka kurumların ya da güçlerin görevi değil; en başta siyasetçinin görevi bu konuları tartışmak, sonuna kadar tahammülle tartışabilmek olmalıdır.

“Filanlar bölücüdür.” Bölücü mü, değil mi ben bu çatı altında bunu duymak istiyorum ama bunu tartışmıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Subaşı.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Bunları bu çatı altında tartışmazsak başkaları başka yerlerde tartışır; diğer ülkeler müdahil olur, diğer devletlerin olayı manipülasyonlarıyla karşılaşırız. Onun için ben bu konuya ucundan, kenarından girmek zorunda kaldım, 1'inci maddeyle ilgili konuşmamı da terk etmiş oldum ama kanunun geneli hakkında dün konuştuğum için belki de bu konuya girmek, tartışmak faydalı olmuştur.

Benim dileğim her şeyin burada konuşulabilmesi ve birbirimize tahammül göstermemiz hâlinde Türkiye'nin çözülemeyecek hiçbir sorunu olmadığını buradan ben yeniden ifade etmek istiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İsbet ettiniz efendim.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İhtiyacımız olan akliselim budur Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 285 sıra sayılı İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesiyle 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 1'inci maddesine eklenen fıkradaki "Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir." ibaresinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zeynel Emre	Aydın Özer	Süleyman Bülbül
İstanbul	Antalya	Aydın
Rafet Zeybek	Alpay Antmen	Ömer Fethi Gürer
Antalya	Mersin	Niğde

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Aydın Milletvekili Sayın Süleyman Bülbül.

Buyurunuz Sayın Bülbül. (CHP sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şu anda "Yargı Reformu Strateji Belgesi" denilen 2019 yılı Mayıs ayında Sayın Cumhurbaşkanı tarafından açıklanan, daha sonra da mart ayında açıklanan "İnsan Hakları Eylem Planı" denilen iki belge var. Yargı Reformu Strateji Belgesi'nin 9 amaç, 63 hedef, 256 tane de faaliyet alanı var; İnsan Hakları Eylem Planı'nın ise 9 amaç, 50 hedef, 393 tane faaliyet alanı var.

Arkadaşlar, beşinci yargı paketi geldi, şu anda görüşmekte olduğumuz. Buradan vatandaşlara sormak istiyorum: Beşinci yargı paketinden sonra, bu kadar yargı reformu paketinden sonra, üç yıldan sonra nefes alabiliyor musunuz? Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hakkını kullanabiliyor musunuz sokakta? Düşünce özgürlüğünü kullanabiliyor musunuz? Basın özgürlüğünü kullanabiliyor musunuz? Reform adı altında paketlerle gelen bu hakları uygulamada kullanabiliyor musunuz? Kullanamıyorlar, neden kullanamıyorlar? Çünkü cezaevleri... Şu anda, 2021'de 16 milyar lira ceza ve tevkifevleri bütçesi bir kenara konulmuş durumda. Cezaevleri yapıyor, ne işe yarayacak bu cezaevleri? İşte "yargı reformu" denilen bu paketlerin işe yaramadığını göstermek için cezaevleri yapıyorlar; bir de millet bahçeleri yapıyorlar. Ya, arkadaş, 402 millet bahçesi yapacaklar, millet de orada çayını içip yuvarlanacakmış. Ya, millet aç, millet işsiz, millet şu anda sıkıntıda, tencere kaynamıyor; millet bahçesinde kim yuvarlanacak? Millet bahçesinde size oy verenler bile yuvarlanacak durumda değil.

Arkadaşlar, Sayın Cumhurbaşkanı "Ekonominin kitabını yazdık." diye iki gün önce açıkladı. "Ekonominin kitabını yazdık." diyen Sayın Cumhurbaşkanının partisine, AKP'ye oy veren seçmenlerin yüzde 61,4'ü yapılan araştırmaya göre ekonominin iyi yönetilmediğini söylüyor, düşünebiliyor musunuz? Cumhuriyet İttifakı'nın diğer ortağı olan MHP seçmeninin ise yüzde 81,2'si ekonominin iyi yönetilmediğini söylüyor. Ekonomi iyi yönetilmiyor, neden yönetilmiyor?

Bakınız arkadaşlar, bugün size dolardan bahsedecektim, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi geldiği zaman dolar kaç para, şu anda dolar kaç para? Dün, metni hazırlarken dolar 1 Ocak 2018’de 3,78 TL’ydi; şu an 10,23 lira yazmışım. Gelirken değiştirdim, 10,56 TL oldu. Ya, arkadaşlar, Cumhurbaşkanı konuşuyor, dolar yükseliyor; Merkez Bankası konuşuyor, dolar yükseliyor. Düşünebiliyor musunuz, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi geldiği zaman bir işçinin asgari ücret olarak aldığı para 337,4 dolardı. Bugün kaç para biliyor musunuz? Günlüğü 8,85 dolardan 265 dolar. Nereye gitti 72,4 dolar? Siz bu işçinin, asgari ücretle çalışan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşının -yüzde 56- cebinden 72,4 doları iki buçuk yıl içinde aldınız. Kime verdiniz? 5’li çeteye verdiniz. Kime verdiniz? Yandaş şirketlere verdiniz. “Vergi adaleti” adı altında gidip de asgari ücretlinin cebinden 492 lira gelir vergisi ve damga vergisi alıyorsunuz ama 5’li çetenin vergi borçlarını siliyorsunuz.

Şimdi, 2022 bütçesinin şöyle bir içine baktım, bu yandaş şirketlere muafiyet olarak tanınan, ayrılan para 300 milyar lira arkadaşlar. Ondan sonra vatandaş ne oluyor? Yoksul duruma geliyor. Ya, arkadaşlar, milleti artık...

Kuyruklardan bahsedeceğim, kuyruklardan. Sayın Cumhurbaşkanı 2019’da bereket kuyruklarından bahsediyor, varlık kuyruklarından bahsediyor. Sayın Cumhurbaşkanım, biliyor musunuz, iki saat önce Gıda Perakendecileri Derneği Başkanı yağ için artık kota koyduklarını belirtti, artık vatandaş yağ alamayacak. Kuyruklar mı? Kuyruk çok. Benzin kuyruğu...

Bu, ekmek kuyruğu arkadaşlar, ekmek kuyruğu; Tarsus’ta ekmek kuyruğu.

Bu ne arkadaşlar? Bu, yağ kuyruğu.

Bu da benzin kuyruğu.

Bunlar bereket kuyrukları değil, bunlar varlık kuyrukları değil, bunlar vatandaşın ekmek kuyrukları arkadaşlar. Bu işin çözümü çok basit; demokrasi, özgürlükler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Bu işin çözümü çok basit arkadaşlar. “Yargı reformu” adı altında, 5 tane paketin içinde 3 defa icra iflas değişikliklerini getiriyorsunuz; 23 milyon icra takibi olan vatandaş var, 6 milyon yeni dosya geldi 2021’de; vatandaş icrada. Yahu, KYK borçluları çocuklarımızın, gençlerimizin şu anda 400 bini icrada, kredi borcunu ödeyemeyen 3 milyon 450 bin vatandaşımız icrada. Bu işin çözümü açık ve net: “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” denilen ucube sistem bir kenara itilecek, demokrasi ve özgürlüklerin yaşandığı demokratik parlamenter sistem gelecek, denge denetleme yoluyla burada hesap sorulacak. Kimlerden hesap sorulacak? Bugüne getirenlerden hesap sorulacak arkadaşlar.

Hepinize teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.43

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.24

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ**KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 20’nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

285 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

2’nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 285 sıra sayılı İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesiyle 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununa eklenen madde 3/a’daki “yürürlüğe konulan” ibaresinin “yayınlanan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ünal Demirtaş

Süleyman Bülbül

Zeynel Emre

Zonguldak

Aydın

İstanbul

Rafet Zeybek

Ömer Fethi Gürer

Aydın Özer

Antalya

Niğde

Antalya

Alpay Antmen

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Zonguldak Milletvekili Sayın Ünal Demirtaş.

Buyurunuz Sayın Demirtaş. (CHP sıralarından alkışlar)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, özellikle, ülkemizin tek adam rejiminin yürürlüğe girdiği 2018 yılından bu yana son derece kötü yönetilmesi nedeniyle demokrasi ve adalet rafa kalkmış, demokrasi ve adalet rafa kalktığı için de ekonomik buhran yaşanmaya başlanmış, ekonomik buhran sonucu da icra dosya sayısı patlamış ve vatandaşlarımız haciz kısılcasına düşmüştür.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde bugün yaşanan ekonomik buhranın birçok sebebi vardır. Ama en başta gelen iki temel sebep şunlardır: Bunlardan birincisi, tek adam rejimiyle kuvvetler ayrılığının yani demokrasinin ortadan kaldırılarak her şeye bir kişi tarafından karar verilmesi yani bir kişiye özel şahsım yönetiminin olmasıdır.

İkincisi ise tek adamın hukuku kontrol ederek saraydan kumandalı bir hukuk sistemiyle adaletin ortadan kaldırılmasıdır yani hukuka olan güvenin kalmamasıdır. Bugün ülkemizde maalesef hukuk devletinden, hukukun üstünlüğünden, bağımsız ve tarafsız bir yargıdan, güvenilen bir hukuk sisteminden bahsetmek mümkün değildir. Hukuka güven duyulmayan bir ülkede ekonominin iyi olması, herkesin iş ve aş bulması da mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, 14 Ekim 2021 tarihinde yayınlanan Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nin 2021 verilerine göre, Türkiye'de hukukun üstünlüğü 139 ülke içerisinde maalesef 117'nci sıradadır. Türkiye bu sırayla Mali, Sudan, Angola gibi Afrika ülkelerinin bile gerisinde kalmıştır. İşte hukuka güven olmadığı için de ülkemiz hızla uçuruma doğru sürüklenmekte ve vatandaşlarımız da her geçen gün daha da yoksullaşmaktadır. Bugün ülkemizde büyük bir ekonomik buhran yaşanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bugün itibarıyla kötü yönetimin ve hukuka olan güvenin kalmamasının ekonomik faturasıysa son derece ağır olmuştur. TÜİK'e göre manşet enflasyonun yüzde 19'larda olduğu ancak gerçek enflasyonun yani hissedilen enflasyonun ise en az yüzde 50'lerde olduğu, Türk lirasının döviz karşısında her geçen gün değer kaybettiği -bakın, bugün itibarıyla 1 dolar 10,60 lirayı geçmiştir- ve iğneden ipliğe her şeye zam geldiği, ülkemizdeki vatandaşlarımızın yüzde 26'sının temel ihtiyaçlarını bile karşılayamadığı, bütün bunların sonucunda da esnafın, çiftçinin, işçinin, emeklinin ve memurların yani dar gelirlinin haciz kısılcacında olduğu ağır bir ekonomik buhran dönemi yaşıyoruz. Maalesef son üç yılda iyiye giden bir şey yoktur.

Değerli milletvekilleri, işte bugün, vatandaşlarımızın, esnafın ve çiftçinin bankalara borcu katlanmış ve icra dosyaları patlamıştır. Bugün, vatandaşlarımızın bankalara ve finansman şirketlerine olan konut, taşıt, ihtiyaç ve kredi kartı borcu, takiptekiler de dâhil olmak üzere 968 milyar liraya ulaşmıştır. Vatandaşlarımızın bankalarca icraya verilen takipteki borçlarının 16 milyar lirası tüketici kredisi, 5,3 milyar lirasıysa kredi kartı borçlarıdır.

KOBİ'lerin bankacılık sektörüne olan borçlarıysa eylül ayı itibarıyla 994 milyar liraya ulaşmıştır. KOBİ'lerin bankalara olan borçlarından 55 milyarlık kısmıysa icraya verilen kredilerden oluşmaktadır.

Tarım sektörünün kredi borçlarıysa eylül ayı itibarıyla 153 milyar liraya ulaşmıştır. Bu rakam geçen yıla göre 23 milyar lira daha fazladır. İcraya verilen tarım kredisi miktarıysa şimdilik 4,5 milyar liradır.

Evet, değerli milletvekilleri, UYAP verilerine göre bu yıl on bir ayda icra ve iflas dairelerine toplamda 6 milyon 328 bin yeni dosya gelmiştir. Geçen yıla göre bu rakam, 1 milyon 163 bin daha fazladır. İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısıysa 23 milyon 103 bine ulaşmıştır. Maalesef önümüzdeki günlerde döviz kurlarının artışına bağlı olarak ekonomik verilerin çok daha fazla bozulacağı, çok daha fazla vatandaşımızın borç batağına saplanacağı ve haciz kısılcacına düşeceği çok açıktır.

Değerli milletvekilleri, işte siz böyle bir ortamda icra dairelerindeki yoğunluğun azalması, icra ve iflas işlemlerinin elektronik ortamda yapılarak hızlanması amacıyla bu yargı paketini getirdiğinizi ifade ediyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Devamla) – Ek süre rica ediyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Devamla) – Oysa icra dairelerindeki yoğunluk, icra işlerinin dijital ortama aktarılmasıyla veya yeni icra daireleri açılarak azalmaz. Bu şekilde, belki dijital ortamda icra satışlarına isteyen herkesin katılmasıyla rekabetin olduğu bir ortam sağlanabilir ama icra dairelerindeki yoğunluk bu şekilde azalmaz değerli milletvekilleri. Siz eğer icra dairelerindeki yoğunluğu azaltmak istiyorsanız önce ülkeye demokrasiyi getirmeniz ve hukuka olan güveni tesis etmeniz gerekmektedir, sonra da ekonomiyi buhrandan çıkarıp düzeltmeniz, yatırım ortamını iyileştirerek üretime dayalı bir ekonomik modelle herkese iş ve aş sağlamanız gerekmektedir, daha sonra da gelir dağılımındaki adaleti sağlayarak tüm vatandaşlarımıza insanca bir yaşam olanağı sunmanız gerekmektedir. İcra dairelerindeki yoğunluk ancak bu şekilde azaltılabilir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, önergeleri okutup birlikte işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 285 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinde geçen "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tulay Hatimoğulları Oruç

Ali Kenanoğlu

Züleyha Gülüm

Adana

İstanbul

İstanbul

Mahmut Celadet Gaydalı

Murat Çepni

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Bitlis

İzmir

Kocaeli

Diğer önergenin imza sahipleri:

Ayhan Erel

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Aksaray

İzmir

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde birinci konuşmacı Adana Milletvekili Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç.

Buyurunuz Sayın Hatimoğulları Oruç. (HDP sıralarından alkışlar)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben doğrudan AKP'nin paylaşmış olduğu bilgilerle başlamak istiyorum. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, 1 Mart 2020 ve 30 Eylül 2020 tarihleri arasında 152.048 esnafın kepenk kapattığını bizzat kendisi söylemiş.

Yine, elimde TÜRK-İŞ'in verileri var, onları da paylaşmak istiyorum. TÜRK-İŞ "Açlık ve Yoksulluk Sınırı Ekim 2021" araştırmasında 4 kişilik bir ailenin sağlıklı ve dengeli beslenebilmesi için, sadece "açlık sınırı" diye tarif ettiğimiz tanımlamada 3.093 TL'ye ihtiyaç olduğunu söylüyor. Gıda harcamalarıyla birlikte konut ihtiyaçları -kira, elektrik, su, yakıt- buna eğitimi, sağlığı ve benzeri ihtiyaçları eklediğimizde yoksulluk sınırı 10.075 TL.

Şimdi, burada yine TÜRK-İŞ'in verilerinden devam etmek istiyorum. 35 milyon kişi borçlu, 28 milyon kişi icralık olmuş durumda yani ülke nüfusunun yüzde 75'i şu an borçlu durumdadır. Bakın, bugün her 2 gençten 1'i işsiz, her 2 kadından 1'i işsiz durumdadır. Çiftçinin borcu 2003'te 2,5 milyar

TL'ye on dokuz sene sonra yani AKP'nin iktidarı döneminde bu tastamam 72 kat artarak 180 milyar TL'ye ulaşmış durumdadır. Tabii ki pandemi koşullarını buna eklediğimizde çok ciddi bir açlık ve yoksullukla karşı karşıya olduğumuzu bu kürsüye çıkan neredeyse her milletvekili ifade ediyor ama iktidar sıralarındakiler, inanmadıkları hâlde, refah içinde yaşadığımızı, aslında AKP'nin ekonomiyi nasıl uçurduğunu anlatmaya çalışıyorlar.

Bakın, biz şimdi 2022 bütçesini görüşüyoruz. Bu bütçede ne var? Biz başından beri ifade ediyoruz; bütçe bir siyasi tercihtir, bütçe bu ülkeyi nasıl yöneteceğinizin tercihlerinin metnidir, yansımasıdır ama iktidar, bu bütçe görüşmeleri sırasında ne işsizlere ne yoksullara ne bu ülkenin açlarına asla ve asla bir gelecek vadetmiyor, asla ve asla bu sorunları, şu an açlıkla yüz yüze olan toplumun sorunlarını çözecek bir bütçe hazırlamış değildir. Önceki gün bu ülkenin işçileri, emekçileri Ankara meydanlarında taleplerini haykırdılar ve “Adaletsiz vergi sistemi ortadan kalkmalı, işçiler patronlardan daha fazla vergi veriyor.” dediler, “Asgari ücret üzerinden vergi kaldırılmalı.” dediler, “Elektrik, su, doğal gaz, internet faturalarının üzerindeki vergi kaldırılmalı.” dediler, “Dolaylı vergiler düşürülsün, gıda ürünlerindeki KDV sıfırlansın.” dediler, “Eğitim, sağlık, kamu hizmetlerinin piyasalaştırılmasına son verilsin.” dediler, “Kamu hizmetlerine ve yaptırımlarına bütçeden ayrılan pay artırılsın.” dediler; emeklinin aldığı ücrete, EYT'nin sorunlarına değindiler ve “Herkes temel gelir güvencesi sağlansın.” dediler ama bütçe görüşmeleri sırasında işçilerin, emekçilerin, meslek odaları mensuplarının taleplerine asla kulak verilmiyor, bu somut talepler değerlendirilmeyebilir.

Bakın, yağa kota getirilmiş, şekere zaten zam geldi ve marketlerde, şimdi giderseniz, görürsünüz kotaları. Şimdi, bir süre önce, tarihini tam hatırlamamakla beraber, iki üç ay önce Beyrut'a bir kadın konferansına katılmak üzere gitmiştim. Beyrut'a daha önce de defaatle gitmiş birisi olarak büyük bir moral bozukluğu ve üzgün bir şekilde Türkiye'ye döndüm çünkü orada, şu an, şimdi Türkiye'nin yaşadığının aslında tam bir fotoğrafını gördük. İnsanlar açlıktan, yoksulluktan kırılıyor ama bir ülkenin, bir devletin çöküşünü kitaplarda okuyorduk, şimdi, ben bir ülkede direkt gözümle görmüş oldum. Bugün kırmızı et piyasada yok; insanlar, o da maddi durumu en iyi olanlar, sadece beyaz et tüketebiliyorlar. İşte, Türkiye'yi mevcut olan bu iktidar böyle bir ülke olmaya doğru hızla sürüklemektedir, ülkeyi çöküşe sürüklemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Sizler “Ekonomiyi uçuyoruz.” deseniz de bu ülkenin kaderi sizin bu yönetiminizle Lübnan'ın kaderine gittikçe benzemektedir.

Ey bu ülkenin işsizi, işçisi, yoksulu, geçinemeyeni, barınamayanı, bu ülkenin açları; sizin taleplerinizi bu iktidar asla yerine getiremez. Tek yükükle gelenlerin on dokuz sene içinde kurdukları saraylar ortadadır. Asla bu saray düzeninden bir halkçı düzen çıkamaz, bu dönem bitmiştir. Bugün yurttaşları sefaletle mahkûm eden bu iktidar için diyoruz ki: Değişim şart. Halktan, haktan, adaletten, vicdandan yana değişim şart; değişim şart ve değiştireceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurunuz Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Maddeyle, 2004 sayılı Kanun'a 3/a maddesi eklenerek iş yoğunluğunun veya daire sayısının fazla olduğu illerde Adalet Bakanlığı tarafından, yetki çevresi belirlenmek yoluyla, bir veya birden fazla icra daireleri başkanlığının kurulabileceği hüküm altına alınmıştır. Kurulacak icra daireleri başkanlığına atanacak başkan yardımcısı sayısının 1'den fazla olması hâlinde bunlardan 1'inin hukuk veya dört yıllık belirli bölüm mezunları ve en az meslekte on yıl kıdemi olmuş olanların atanması, icrada çalışan başmüdür, icra müdürü, icra müdür yardımcılarının motivasyonunu, çalışma şevkini ve azmini çoğaltacaktır. Böylece, görevde yükselmek için daha azimle, daha heyecanla, daha şevkle çalışacaklardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 24/11/2019 tarihinde yapılan Adalet Bakanlığı Arabuluculuk Sınavı sonucunda 91 puan barajıyla ara bulucu alımı yapılmıştı. İlgili sınavda hatalı olduğu tespit edilen 3 soru açılan davayla iptal edilmişti. Bu iptal sonucu 89 puan alan bir ara bulucu adayının puanı 91,75 puana yükselmiş; bunun sonucunda aday, Arabuluculuk Daire Başkanlığı tarafından aranarak kendisine aday numarası verilmiş ve bu şekilde aidaat ücreti yatırılmıştır. Fakat bu sefer de aynı sınav için ikinci bir baraj belirlenerek baraj puanı 92,78'e yükseldi ve aday başarısız sayılmış oldu. Yapılan bu baraj puanı değişikliği sonucu 91 puanı geçmesine rağmen başarısız sayılan çok sayıda ara bulucu adayı mağdur olmuştur. Mağduriyetlerinin giderilmesi hususunda Adalet Bakanlığı yetkililerini göreve davet ediyoruz.

Yine, çok zor şartlar altında görev yapan infaz ve koruma memurlarının feryatlarına siyasi irade yıllardır duyarsız kalmaktadır. Onlar, yaptıkları iş nedeniyle emniyet sınıfına alınmalarını talep etmektedirler. Yine, emekli olduklarında da daha önce yaşadıkları, görev yaptıkları yerin sosyokültürel, siyasi yapısı dikkate alınarak silah taşıma ruhsatlarının devam etmesini talep etmektedirler ve tüm memurlar gibi onlar da 3600 ek gösterge talep etmektedirler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşma yapacağımı duyan, Aksaray'dan hayvancılıkla uğraşan bir vatandaşımızın feryadını sizlerle paylaşmak istiyorum: “İmdat! Kimse yok mu? Türkiye'de hayvancılık yapılamaz hâle geldi. Geçen yıl torbası 85 lira olan yem 180 lira oldu, kilosu 30 kuruş olan saman 1 lira, kilosu 90 kuruş olan yonca 1,70 kuruş oldu ve yükselmeye devam ediyor. Girdiler yüzde 100 artış gösterirken 58 lira olan karkas kuzu fiyatı 53 liraya, 48 lira olan dana kesim fiyatı da 45 liraya düştü; 1 litre süt 1 litre sudan daha ucuz hâle geldi. Damızlık hayvanlar satılıyor; daha kötüsü, kesiliyor. Girdiler yükselirken hayvan fiyatları düşüyor; zarar ediyoruz, bitiyoruz, tükeniyoruz. Üreticiler hayvanlarını satmaya ve bu işi bırakmaya başladı. Biz zarar ederken tüketici fahiş fiyatla alıyor, araçlar köşeyi dönüyor. ‘Hayvancılık destekleri artar, yem desteği çıkar.’ hayallerimiz suya düştü. Gübre, mazot, ilaç fiyatları her gün rekor üstüne rekor kırıyor; yöneticiler de bizi idare edenler de Tarım Bakanı da bizimle birlikte izliyor. Biz ağlamaklıyız derken siz gülerek mi izliyorsunuz bilemiyorum. Geleceğimizden endişe ediyoruz. Ankara'dan her şey güzel görünüyor galiba, televizyon ekranlarından ahkâm kesenler köylere gelsinler de hâlimizi görsünler. Sizin anlattıklarınız ile bizim yaşadıklarımız çok farklı. Yoksa sizler ile bizler farklı dünyaların insanları mıyız?” diyorlar.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 285 sıra sayılı İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Alpay Antmen	Süleyman Bülbül	Zeynel Emre
Mersin	Aydın	İstanbul
Rafet Zeybek	Ömer Fethi Gürer	Aydın Özer
Antalya	Niğde	Antalya
Turan Aydoğan	Veli Ağbaba	
İstanbul	Malatya	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Malatya Milletvekili Sayın Veli Ağbaba.

Buyurunuz Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye’de her gün yeni bir yerde ya da yeni bir kurumda bu kadar da olmaz dediğimiz olaylar yaşanıyor. Maalesef bugün anlatacağım olay büyük bir skandal, büyük bir ayıp, büyük bir rezilliktir. Olay, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünde yaşanıyor. 31 Ekimde Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürünün şoförüyle ilgili polis bir operasyon yapıyor. Evinde 4.300 adet, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünde 5 bin adet uyuşturucu hap ele geçiriliyor. Yanlış duymadınız değerli milletvekilleri, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünün binasında tam tamına 5 bin adet uyuşturucu hap ele geçiriliyor. Hatta, daha büyük bir skandalı söyleyeyim: Polis kontrolünde yakalanmasını diye sevkiyat da devletin resmî plakalı aracıyla yapılıyor. Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, âdetâ, uyuşturucunun lojistik merkezi olmuş durumda. Uyuşturucu haplar devletin kurumunda saklanıyor ve sevk ediliyor.

Değerli milletvekilleri, başka iddialar da var. Lütfen elinizi vicdanınıza koyarak bu iddiaları bir dinleyin. 30 Ekimde operasyon yapılıyor. Bu işin önceden yapıldığı iddiası var. 30 Ekimde yakalanıyor ama bunun yıllara göre daha önce de yapıldığı söyleniyor. Tekrar söylüyorum: Uyuşturucu haplar devletin kurumunda zulalanıyor ve satılıyor. 30 Ekim tarihinden önce poşetler içerisinde devletin kurumundan mallar çıkarılıyor. Bu kadar da değil; eylül ayında bu araç bir hafta boyunca Malatya’da kayboluyor, Sağlık İl Müdürlüğüne görevlendirildiği söyleniyor, bunun da naylon olduğu, Sağlık İl Müdürlüğünde görevlendirilmediği gözüküyor. Burada sorulması gereken bazı sorular var: Bu uyuşturucu işi ne zamandan beri devam ediyor, bu uyuşturucu kime satılıyor, kimler tarafından satılıyor ve bu uyuşturucu işinin içerisinde hangi bürokratlar, kimler var? Bunların cevaplandırılması gerekiyor. 30 Ekimde ortaya çıkıyor bu olay. Bu olay ortaya çıktıktan sonra personel çalışmaya devam ediyor, bir hafta sonra açığa alınıyor. Bugün biz gündeme getirmesek kamuoyunun bilgisi olmayacak.

Değerli arkadaşlar, bu Bakanlığın görevi ne? Bakın, yönergeden okuyorum, yönergede madde 7’de deniliyor ki: “İldeki çocuk ve gençlerin uçucu ve uyuşturucu madde gibi zararlı alışkanlıklara maruz kalmalarının önüne geçmek...” Yani burada tuz kokmuş, tuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, yavrularımızı korumakla, onlara sahip çıkmakla görevli İl Müdürlüğünde uyuşturucu ticareti yapılıyor. Yanlış duymadınız; çocuklarımızı korumakla görevli, yetim, öksüz çocuklarımıza sahip çıkması gereken kurumda maalesef uyuşturucu ticareti yapılıyor. Normal bir ülkede olsa yerin yerinden oynaması lazım.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Teröristlerle...

VELİ AĞBABA (Devamla) – Sen daha utanmadan “Terörist...” Allah teröristlerin de belasını versin, terörle suçlayanın da Allah belasını versin!

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Versin mi?

VELİ AĞBABA (Devamla) – Utanmaz adam! Utanmaz adam! Uyuşturucudan utanmıyorsun da laf atıyorsun utanmadan!(CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Teröristler...

VELİ AĞBABA (Devamla) – Yüzün de kızarmıyor senin! Utanmaz adam!

Aile Bakanlığında çocukların bulunduğu yerde uyuşturucu satılıyor, diyorum, “Terörist.” diyor. Allah teröristin de belasını versin, suçlayanların da belasını versin! Sana söylüyorum.

Değerli arkadaşlar, normal bir ülke olsa yer yerinden oynar, bakanı istifa eder, insan utanır. Maalesef, bırakın istifa etmeyi, bu ülkede arı ve utanma duygusunu yok ettiniz. Aile Bakanlığında uyuşturucu satılıyor diyorum, laf atıyorsun bana utanmadan. Ne oluyor? Tıs çıkmıyor. Bakın, suçüstü yapılıyor, tıs çıkmıyor arkadaşlar. Ne yapılması lazım? Bakanın hesap vermesi lazım, kurumun hesap vermesi lazım. Ne zaman ortaya çıkıyor? Veli Ağbaba, Cumhuriyet Halk Partisi konuşunca ortaya çıkıyor değerli arkadaşlar. Bakan ne yapıyor? Bakın, Bakan ne yapıyor? Bir “tweet” atıyor, diyor ki: “Skandal kapatılmasın diyen CHP’li vekiller ise bizi de kendileri gibi bilmesinler. Skandal kapatmak bizim değil, onların uzmanlık alanıdır.” Ya, utanmaz... Size söylüyorum değerli AK PARTİ milletvekilleri, siz bir trolü Bakan yapmışsınız trolü, trolü; bir trolü Bakan yapmışsınız! (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bakın, Genel Merkez de pudracıyı unuttu, onu ben mi kapattım? Benim Genel Merkezimde mi pudracı çıktı ortaya? Değerli arkadaşlar, bunun mutlaka ortaya çıkması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Ağbaba.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Çocuklarımızı korumakla yükümlü bir Bakanlıkta böyle bir skandal varsa derhâl Bakanın istifa etmesi lazım. İl Müdürüyle ilgili işlem yapılması lazım ama tıs çıkmıyor. Bu olayın peşini bırakmayacağız değerli arkadaşlar. AKP’li milletvekillerine sesleniyorum: Vicdan varsa, birazcık çocuk sevgisi varsa bu olayı lütfen araştırın. Ayrıca, bu Malatya’daki olayın Kastamonu’yla da ilgisi, bağı olduğu iddia ediliyor, yarın onu da Hasan Baltacı konuşacak.

Şimdi, değerli arkadaşlar, skandal çok, bir şeyi daha anlatarak sözlerime son vermek istiyorum. Malatya’da yeni bir Şire Pazarı kurulmasıyla ilgili ulusal medyaya reklam verildi ancak bu kurulacak, villalarda kurulacak dükkânların anormal bir şekilde pahalı olduğu ortaya çıktı. Şire Pazarı ve Buğday Pazarı’ndaki dükkânların fiyatları âdeta pes dedirtti. Şimdi, bütün herkes o projeden çekiliyor. Bizim burada söyleyeceğimiz şey şu: Bu bir rant projesi olmamalı, hem Buğday Pazarı hem de Şire Pazarı’ndaki esnafın barınabileceği, işlerini görebileceği bir projeye dönüştürülmesi lazım.

Ben tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum ama Aile Bakanlığındaki bu kepezeliğin, bu rezilliğin, bu iğrençliğin ortaya çıkarılmasını; ucu kime donuyorsa dokunsun, hesap verilmesini yüce Meclisin takdirlerine arz ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkan, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

69.- *Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın 285 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Kayıtlara geçmesi için ifade ediyorum. Sayın Başkan, tabii, sizlerin, Parlatentonun İç Tüzük'üne uygun bir şekilde, hatibi, kürsüden Meclisin mehabetine uygun bir dil kullanmaya davet etmek göreviniz var. Elbette her türlü eleştiri yapılabilir, her türlü tartışma Meclis kürsüsünden dile getirilebilir ancak zaten yargı makamlarının harekete geçtiği, zaten devletin kendi mekanizması içerisinde suç ve suçluyla mücadele bağlamında...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Kimi kime şikâyet edelim?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - ...devletin suçla karışanları tespit ettiği ve yargı makamlarının karşısına çıkardığı bir ortamda, zaten bunu yargımız tespit etmişken...

ORHAN SÜMER (Adana) – “Yargımız” diyor!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - ...idari makamlar üzerlerine düşeni yapmış...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ne yapmış? Ne yapmış? Hiçbir şey yapmamış.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - ...ve suçluyla mücadelede üzerine düşeni yapmışken burada Meclisin mehabetine uygun olmayan bir dille grubumuza dönük bu üslubu kabul etmediğimizi ifade ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Aynı zamanda, evet, uyuşturucuyla mücadele bağlamında bugün birilerinin rahatsızlığının sebebini biliyoruz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Baronları savunuyorsun, baronları! Bakırköy Adliyesine bak.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, yapma şunu Cahit! Yapma şunu ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Hamdolsun, geçmişle kıyas kabul edilemeyecek şekilde, Türkiye’de uyuşturucu madde girişleri ve geçişleri artık sonlandırılmış ve özellikle doğu kapılarından giren, İran çevresinden giren uyuşturucu maddeler kaynağında tespit edilmiştir.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Timur Soykan’ın “Baronlar Savaşı” kitabını tavsiye ederim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Bu anlamda, AK PARTİ'nin terörle mücadelede, uyuşturucuyla mücadelede, hamdolsun, elde ettiği başarılar nedeniyledir ki birileri rahatsızlık duyuyor.

Bakınız, Sayın Başkan, son söz olarak ifade etmek istiyorum. Bakınız, barıkayihakikat müsademeyiefkârdan tezahür eder.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Fikirlerin çatışmasından...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Çok ayıp ya!

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Bence zorlama daha!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - ...hakikat güneşi ortaya çıkar. Bu anlamda eleştirilerden rahatsız olmuyoruz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Uyuşturucuyla ilgili bir iki kelime et, uyuşturucuyla ilgili bir iki kelime konuş!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yahu, yirmi yıldan beri bu ülkede ortaya koyduğumuz başarılar, milletimizin teveccühüne maruz kalmamız ve milletimizin desteğiyle hizmet kervanının yürüyor olması kolay bir iş değil.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yahu, somut bir şeyden bahsediliyor; onunla ilgili ne diyorsun?

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Olay yargıya intikal etmiş, tarafsız olup bir şey yapın, bir şey!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu, başarıyla olur; terörle mücadeleyle olur; uyuşturucuyla mücadeleyle olur; milletimizin eğitimde, sağlıkta, ulaşımda ortaya koyduğu başarılarla olur. Evet, biz bu anlamda Cumhur İttifakı olarak 2023’te yüzde 75’e koşacağız. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, bunun da altını çizelim: Düşünsenize, yüzde 23 oy alanın yüzde 51’le seçimleri kazanacağına inanmamızı bekliyorsunuz da yüzde 53 oy alan Cumhur İttifakı’nın yüzde 75’e ulaşamayacağını mi düşünüyorsunuz? Bunu başaracağız, göreceksiniz. [AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar; CHP, HDP ve İYİ Parti sıralarından gürültüler, alkışlar(!)]

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Siz de o sıralarda tekrar bu koltuklara dahi gelemeyeceksiniz. Evet, şimdiden 2023 seçimlerimiz kutlu olsun, milletimize hayırlı uğurlu olsun. [AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar; CHP, HDP ve İYİ Parti sıralarından gürültüler, alkışlar(!)]

Sağ olun, var olun; kalın sağlıcakla. [AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar; CHP, HDP ve İYİ Parti sıralarından gürültüler, alkışlar(!)]

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ve İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile 37 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3911) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 285) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Özel...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sataşmadım Başkanım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Grup Başkan Vekilinin beş dakikayı aşan süre israfına karşın, usul ekonomisi açısından –“Uyuşturucuyla mücadele birilerini rahatsız ediyor, bunu da görüyoruz.” diyerek grubumuza açık sataşmıştır- kürsüden iki dakika cevap hakkı talebimiz var efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Açık sataşma yok ya.

BAŞKAN – Ortada bir sataşma yok Sayın Özel. Alkışla cevap verdi bütün Meclis, Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Daha ne olacak Sayın Başkanım?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Başkanım, CHP üzerine almış olabilir demek ki.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sataşma yok orada ya.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, daha ne olacak? “Uyuşturucuyla mücadeledeki başarımızın birilerini rahatsız ettiğini görüyoruz.” cümlesi sataşma dışında ne olacak?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – CHP’yi hedef almadı Sayın Başkan, öyle bir şey yok ki.

BAŞKAN – Kürsü sizin efendim, buyurunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Veli Ağbaba konuşacak.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Ağbaba.

VIII.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şimdi size bir olay anlatacağım değerli arkadaşlar, Zindaşti olayını anlatacağım. Mahkeme kayıtlarından okuyorum, mahkeme kayıtlarında Zindaşti ifade veriyor, diyor ki: “Ben bir telefon açtım, misafirlerim vardı, bir hanımefendiden...” Çok özür dileyerek söylüyorum, nasıl ifade edilir bilmiyorum ama...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, düzgün et, düzgün et.

VELİ AĞBABA (Devamla) – İşte, kadın istiyor, 5 kadın geliyor; 500 liraya anlaşıyorlar, sonra kadın servisi yapan kişi...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, olmaz ama...

BAŞKAN – Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Devamla) – Özür diliyorum, peki, bunu geçtik.

Bu olayda Zindaşti var, olayda Beşiktaş Başkan Yardımcısı olduğu iddia edilen birisi var, sonra bu Zindaşti... Burayı geçtik, burası onları ilgilendiren bir mesele, bu servis mervis meselesi ama memleketi ilgilendiren, sizi ilgilendiren bir mesele var ki eski bir milletvekili, Cumhurbaşkanlığı Hukuk Politikaları Kurulu üyesiyle birlikte bu adama vatandaşlık almak için aylarca uğraşıyorlar; hâlâ devlette namuslu bürokratlar olduğu için bu vatandaşlığı vermiyorlar. Olayın daha vahimi, dünyada tanınan uyuşturucu baronu -olayda cinayet var, kadın var, uyuşturucu var- ne oluyor? Cezaevine giriyor. Bu adamı cezaevinden çıkarmak için sizin Hukuk Politikaları Kurulu üyeniz, 2016’da referanduma gidilen o Anayasa’nın mimarı milletvekili, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi’nden arayarak hâkime baskı yapıyor ve Zindaşti serbest bırakılıyor; iki saat sonra itiraz ediliyor, tekrar Zindaşti’ye tutuklama kararı veriliyor ama Zindaşti uçuyor gidiyor. Bu uyuşturucuyla mücadele varsa... Zindaşti gibi dünyanın tanıdığı uyuşturucu baronuna kol kanat germek, ona vatandaşlık vermek için uğraşmak sizin işiniz Sayın Özkan, siz yaptınız bunu. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bakın, başka bir şey söyleyeyim: Dünyada ne kadar uyuşturucu kaçakçısı varsa -daha da ağırını söyleyeyim- Rıza Sarraf gibi ne kadar namussuz varsa onlara da vatandaşlık veren sizsiniz. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, kayıtlara geçmesi için...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

70.- *Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hatibin kürsüden bahsettiği meselelerde -zaten yargımızın işleyişinden bahisle, kolluğun görevlerini yapmasından bahisle- ilgili suça bulaşanlar yargının önüne çıkarılmış, tutuklanmış, mahkemesi devam edenlerdir.

Bakınız, çetelerle, mafyalarla mücadelede, hamdolsun, öyle bir noktaya geldik ki geçmişle kıyas edildiği zaman âdeta bütün kanalların, kamuoyunun, çetelerin, mafyaların diline baktığı bir ortamda, baronlara baktığı bir ortamda bugün bağımsız yargıya bakmak suretiyle... Bağımsız yargı ne diyor, Parlamento ne diyor, Hükûmet ne diyor? İşte buralara bakıyor. (CHP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, mafyadan 10 bin dolar para alan siyasetçi kim ya?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Uyuşturucuya nasıl kol kanat gerdiğinizi halkımız duysun, kürsüden konuşun Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu, Türkiye’de çetelerle, mafyalarla mücadelede başarıya ulaşılmış bir Türkiye’nin ortaya çıkmasının neticesidir; hukukun üstünlüğüne, demokrasiye ve Anayasa’ya bağlı bir ülkenin idari teşkilatlarının çalışmasının eseridir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu anlamda iddiaları reddediyoruz. Hukuk mücadelemizi, demokrasi mücadelemizi, çeteler, mafyalar, derin ve paralel yapılarla mücadelemizi sürdüreceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Siz inanıyor musunuz kendi söylediklerinize?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

71.- *Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Burada kadınlara yönelik söylem maalesef değişmiyor; toplumun her yerinde kadına yönelik ayrımcılık, eril dil ve şiddet devam ettiği gibi, burada Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri de bu sözlere devam ediyorlar. Biraz önce Sayın Özel kendi hatibini “‘Adam’ deme.” diye uyardı fakat maalesef aynı gruptan başka bir milletvekili çıkıp benim tekrar etmeyeceğim kavramlarla kadınları aslında âdeta meta olarak niteledi. Bu kavramını kesinlikle reddediyorum, protesto ediyorum ve kadınlardan özür dilemesini bekliyorum gerçekten ve bütün milletvekillerinden şunu rica ediyorum: Lütfen kadınlara yönelik kullanılan dile özen göstereyinler, biz de onlar gibi özgür bireyleriz.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Destekliyoruz, destekliyoruz sizi.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – Hatibi kınıyoruz, hatip yanlış konuştu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kınıyoruz, protesto ediyoruz, kınıyoruz; daha ne diyeyim?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

72.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Cumhuriyet Halk Partisinin -biraz önce de ifade etmiştim- eril bir dil kullanmama konusunda çok ciddi bir hassasiyeti var ve zaman zaman kadın milletvekillerimiz bu konularda bizi uyarıyorlar. Tabii, biraz önce “Aynen tutanaktan aktarıyorum.” diyerek olumsuz bir olayı aktardı ama bazen bunlar tutanaklar önünde ve zaman karşısında sıkıntı yaratabilir. Sayın hatibimiz de biz de grup olarak buradan, kadınları incitici bir söylemde bulunma niyetimiz olmadığını bir kez daha teyit ederiz ve düzeltiriz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba zaten...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Centilmen.

BAŞKAN – ...konuşurken o düzeltmeyi yaptı efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ve İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile 37 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3911) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 285) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Bedri Yaşar

İzmir

Samsun

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mahmut Toğrul

Ali Kenanoğlu

Züleyha Gülüm

Gaziantep

İstanbul

İstanbul

Mahmut Celadet Gaydalı

Murat Çepni

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Bitlis

İzmir

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurunuz Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Teklifin bu maddesinde icra mahkemeleri hâkimlerine, icra ve iflas dairelerinin muamelelerine yönelik şikâyetlerin yanı sıra itirazları inceleme yetkisi verilmektedir. İcra ve İflas Kanunu’nda bugüne kadar 4 kez değişiklik yapılmıştır, aynı şekilde beşinci yargı paketiyle beraber yine değişiklikler gelmektedir. Maalesef, Hükûmetiniz döneminde her değişen Bakan yepyeni bir paketle geliyor, diyor ki: “Bismillah, eğitimde 8’inci, 9’uncu paket.” E, bundan önce “yeni plan, eski plan, ekonomik plan” derken yargıda da paket üstüne paketler gelmeye devam ediyor. Yani bundan önceki, biraz önceki tartışmalara da şöyle bir baktığımız zaman... Bakın, sizler “Yoksullukla mücadele edeceğiz.” dediniz “Yolsuzluklarla mücadele edeceğiz.” dediniz “Yasaklarla mücadele edeceğiz.” dediniz. Şimdi, icra ve iflastan bahsediyoruz, ben söyleyeyim, icra ve iflas dairelerindeki dosya sayılarına şöyle bir bakalım: 2008’de 8 milyon olan dosya sayısı 2021’in ilk yedi aylık döneminde 25 milyon. Aynı şekilde kredi kartlarına şöyle bir baktığımız zaman, 2016’da 1 milyon 321 bin 53’ken 2019’da 1 milyon 403 bin 546. Şimdi, icra dairelerindeki dosya sayısına baktığımız zaman, kredi kartından dolayı takibe uğrayanlara baktığımız zaman üç aşağı beş yukarı Türkiye’nin hâlini hep beraber görmüş oluyoruz. Yani dolayısıyla, bizler gerçekten yolsuzluklarla mücadele etmediğimiz sürece başarılı olma şansımız yok.

İktidara geldiğiniz zaman 2 milyon aile sosyal kurumlardan elde ettiği yardımlarla geçiniyordu, bugün 8 milyona çıkmış. Belki de ilk defa, yoksul sayısının artmasıyla övünen bir iktidarla karşı karşıyayız. Peki, bunların sebepleri üzerinde konuşalım dediğimiz zaman, ne zaman bunlarla ilgili önerge versek, bunların üzerinde konuşalım desek maalesef verdiğimiz önergeleri reddediyorsunuz; hakikaten bu ülkede hiçbir sorun yokmuş gibi, hiçbir problem yokmuş gibi hareket ediyorsunuz. Daha şu anda bile hepinizin elinde telefon... İşte, dolar kuru sabahleyin 10,31’le başlamış, şu an bilemiyorum, en son gördüğümde 10,67’ydi; neyin ne olduğunu bilmiyoruz. Yani toto oynar gibi, ülkenin ekonomisi sağlam zemin üzerinde değil, tam tersine kaygan bir zemin üzerinde aldı başını gidiyor. Dolar artar da ne olur? Dolar artarsa her şey oluyor yani bugün ithalatımız ona bağlı, kullandığımız enerjimiz ona bağlı yani ona bağlı olmayan herhangi bir şey yok. Onu da zaten meta hâline getirdiniz, herkes doları alıyor, satıyor; bu, yatırım malı gibi maalesef işlem görüyor, bunu da hepimiz izliyoruz.

Dolayısıyla, sizler bu ülkenin önüne doğru düzgün hedefler koymadığımız sürece; işsizlikle ilgili rakamlarınız, enflasyonla ilgili rakamlarınız, dolar kurlarıyla ilgili rakamlarınız tutmadığı takdirde vatandaş ne yapsın, özel sektör ne yapsın veyahut da yabancı yatırımcı bu ülkeye nasıl güvensin, gelip bu ülkede nasıl yatırım yapsın? Bırakın yabancı yatırımcıların gelmesini, bugün maalesef ülkemizde yabancı ülkelerde ciddi oranda yatırım yapan, gelecek arayan iş adamlarımız var. Bırakın beyin göçünü, bugün sermaye göçüyle de karşı karşıyayız yani iktidarın oturup bunları düşünmesi yerine, hamasi nutuklarla bu işin önüne geçmesi mümkün değil. Hâlâ çalışanların yüzde 40’ının yani 40’tan daha fazlasının asgari ücretle çalıştığı bir ülkede bizim bazı şeylerden bahsetmemiz mümkün değil, özellikle iç piyasanın bu kadar daraldığı bir dönemde; bakın, zam gelmeyen hiçbir emtia kalmadı. Tamam, ihracatta belli rakamlar var, o da fiyat artışlardan kaynaklandı yani birim miktarda artan ihracat rakamımız yok, sadece malların fiyatındaki artıştan kaynaklanan rakamlardan dolayı ihracat rakamları belli yere doğru gidiyor. Zaten onun karşılığında ithalat rakamlarına da baktığımız zaman neyin ne olduğunu daha iyi görürsünüz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) - Burada sadece ve özellikle bu İcra ve İflas Kanunu'nda -bizim de onayladığımız- bu malların satılmasıyla ilgili... Bütün icra dairelerine mafyalar çökmüştü. Belki bu kanun sayesinde dijital ortamda da bu alışverişler, bu ihaleler yapılır, hiç olmazsa vatandaşın malı haraç mezat -zaten adı da üstünde- salonlarında satılmamış olur. Bu yönüyle bizim de desteklediğimiz bir kanun teklifi.

Ama çıkaracağımız kanunlarda emrivakiyle değil, hiç olmazsa muhalefetin görüşünü de alırsanız burada daha rahat ederiz. Bir şeyi kabul etmekle hiçbir şeyi kaybetmezsiniz yani bu olumsuzlukları, söylenen buradaki yanlışlıkları, muhalefetin uyarılarını kabul etmekle bir şeyi kaybetmezsiniz; tam tersine bunlardan bir sonuç çıkarıp daha iyi neticelere doğru gidirsiniz. Yoksa işte "Allah'ın izniyle yüzde 75 alıyoruz." Başkanım yani bunların hayal olduğunu hepimiz biliyoruz, paçayı kurtarın yeter.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut Toğrul.

Buyurunuz Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerine söz aldım. Bu vesileyle Genel Kurulu, Genel Kurulun sevgili emekçilerini ve ekranları başında bizleri izleyen sevgili yurttaşları saygıyla selamlıyorum.

Genel Kurulun gündemine getirilen mevcut düzenlemeler, Türkiye'nin içinde bulunduğu genel siyasi süreçten bağımsız değerlendirilemez. Şu anda üzerinde görüşmelerini sürdürdüğümüz torba kanunla icra iflas daireleri, çocuğun velayeti, boşanmış ebeveynler için disiplin hapsi ve yaptırım gibi konuları içeren 50 küsur madde üzerinde değişiklik yapılıyor fakat düzenlemeyle ilgili alanda çalışma yürüten uzmanlardan, sivil toplum örgütlerinden, pedagoğlardan ve kadın örgütlerinden tek görüş alınmadan bu teklif hazırlanıp Genel Kurulun gündemine getiriliyor. Aynı zamanda, bu teklif iktidar yetkilileri tarafından da "beşinci yargı paketi" olarak da adlandırılıyor. "Yargı paketi" olarak isimlendirilen hukuk reformları serisinin hukuk deformasyonu anlamına geldiğini artık bilmeyen kimse kalmadı. Her alanda toplumsal ihtiyaçlar, evrensel hukuk normları ve demokratik kriterlerin yok sayıldığı yasa yaptırım süreçleri kanıksanmış hâlde. Sorunların kaynağını çözmekten ziyade göstermelik düzenlemelerle "ben çözdüm, oldu" anlayışı hâkim. "Beşinci yargı paketi" olarak ifade edilen bu düzenleme, bundan önce çıkarılan yargı paketlerinde olduğu gibi, sınırlı değişikliklerle reform yapılmış algısı yaratmaktan başka hiçbir şeye yaramıyor. Yargı paketleriyle hukukta reform yapılıyorsa hukukun neden şu anda pespaye olduğunu kimse anlatamaz.

Bakın, bu ülkede şu anda demokrasi ve hukuk yerle bir edilmiş hâldedir. Bundan önceki yargı paketleri de reform olarak sunulmuştu. Peki ne oldu? Cezaevleri başta olmak üzere birçok alanda sorunlar daha da derinleşti. Bakın, uzun zamandır, siyasi mahpusların şartlı salıverilme hakları keyfi bir şekilde engelleniyor. Ölüme yaklaşmış, engelli raporları olmasına rağmen yaşlı ve hasta tutuklular tahliye edilmiyor. Dolayısıyla AİHM kararlarının uygulanmadığı, AYM'nin kapatılması gerektiğinin ifade edildiği, hukuk devleti ilkelerinin yerle bir edildiği bir ortamda yargı reformundan bahsetmek gerçekten çok komik kaçıyor.

Sayın vekiller, bize göre yargının bugün içinde bulunduğu durumun en önemli nedeni nedir? Yargının bağımsızlığının ve tarafsızlığının yitirilmiş olmasından kaynaklı adil yargılanma hakkının yok edilmiş olmasıdır. Bakın, Anayasa Mahkemesi istatistiklerine göre 23 Eylül 2012 -30 Eylül 2021 tarihleri arasında AİHM'e yapılan bireysel başvuru sayısı 335.324, bu başvurular içinde 1'inci sırada yüzde 62,5 oranla adil yargılanma hakkının ihlaliyle ilgili olanlar geliyor. Buradan çıkan sonuç şudur: İnsanlar, hakkaniyete uygun yargılanma ve mahkemelere erişim hakkından mahrumlar. Uluslararası hukuk normlarına göre yargının bağımsızlığının ve tarafsızlığının iki yüzü var: İlki, yargının bir bütün olarak bağımsız olmasıdır; ikincisiyse hâkimlerin karar alma sürecinde münferit olarak bağımsız olmalarıdır. Yargının bağımsızlığı ve yürütme erkinden ayrılığı, hukukun üstünlüğünün temel taşlarından biridir ve bunun için hiçbir istisna kabul edilemez. Bizim yargımız, şu anda baktığımızda, tam bağımlı bir yargıdır. Anayasa'nın 90'ıncı maddesi diyor ki: "Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir." Temel hak ve özgürlüklere ilişkin anlaşmalar, Anayasa ve kanunların üstündedir. Hakkında hüküm kurulup kesinleşinceye kadar herkes masumdur. Peki, Sayın Osman Kavala ve Sayın Eş Genel Başkanımız Demirtaş hakkındaki Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına uyuluyor mu? Uyulmuyor. Her gün hakaret ediliyor mu? Ediliyor. Peki, AYM kararları biraz önce okuduğum 90'ıncı maddeye göre hemen uygulanmalı mıdır? Uygulanmalıdır. Hakkaniyete uygun yargılanmak haklarıdır, mahkemeye erişim hakları vardır, yargılanma sürmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

Yargılananlar düşman değildir, hele hele uygulanması gereken hukuk, düşman hukuku hiç değildir.

Son olarak, yargı bağımsız ve tarafsız olursa ancak ve ancak adil yargılanma hakkı sağlanabilir. Aynı şekilde tersten düşünecek olursak adil yargılanma hakkının sağlanabilmesi için yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı esastır. Yargı bağımsızlığı da kuvvetler ayrılığı sisteminde sağlanabilir. Bugün tam bir kuvvetler birliği esas kılınmış durumda. O açıdan bu yargı paketleri, yargı reformları, sözleri havada kalıyor, anlam ifade etmiyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önermeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 285 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde geçen "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Necdet İpekyüz	Ali Kenanoğlu	Züleyha Gülüm
Batman	İstanbul	İstanbul
Mahmut Celadet Gaydalı	Murat Çepni	Ömer Faruk Gergerlioğlu
Bitlis	İzmir	Kocaeli

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Dursun Ataş	Dursun Müsavat Dervişoğlu
Kayseri	İzmir

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Bir kere de katılsanız ne olur? Bir kere katılın, bir kere!

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurunuz Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yargı paketleri hep merakla bekleniyor ama nedense merak edenler yargıda kendilerini bulamıyorlar. Ne yapılıyor? Daha çok tercih edilen, daha çok kendi çıkarları doğrultusundaki konular gündeme getiriliyor. Peki, gerçekten ihtiyacı olanlarla ilgili, ülkenin barışıyla ilgili, demokrasisiyle ilgili, insan haklarıyla ilgili bir adım atılıyor mu? Hayır. Nasıl ki borçlar öteleniyorsa, nasıl ki yoksulluk görülmek istenmiyorsa, nasıl ki esnaf görülmek istenmiyorsa barış meselesi, insan hakları meselesi de öteleniyor.

Bugün yargıyla ilgili konuşacaktım fakat cuma günü Diyarbakır’da bir mahkeme olacak, yargılanan bir hekim arkadaşımız ve aslında hekimliği ve hâkimliği ne hâle getirdiğinizden söz etmiş olacağım. Hâkimlik, yerli ve millîye dönüştü ve partiliye dönüştü; hekimliği de ona dönüştürmek istiyorsunuz, sağlık çalışanlarını da ona dönüştürmek istiyorsunuz.

Sağlık neydi? Sağlık; hastalığın, sakatlığın olmayış hâli; sosyal, beden ve ruhen iyilik hâli. Peki, son dönemde nedir? Siyasal açıdan tam iyilik hâli. Siyasal açıdan iyilik hâli yoksa sosyal açıdan da iyilik hâli yok, ruhsal açıdan da iyilik hâli yok ve giderek sağlık bozulmakta.

Peki, sağlığın olmazsa olmazları ne? Nasıl ki barınmadan söz ediyorsak, nasıl ki beslenmeden söz ediyorsak, nasıl ki içme suyundan söz ediyorsak olmazsa olmazlarından biri de insan haklarına saygılı barış ortamıdır. Barış ortamının olmadığı yerde sağlıktan söz etmek zordur. Niçin? Ben yıllar önce Diyarbakır’da sağlıkla ilgili sivil toplum örgütlerinde çalıştım, Tabip Odasında çalıştım, SES’te çalıştım, İnsan Hakları Vakfında çalıştım ve arkadaşlarımız çalışıyor. Bizim en çok şikâyetimiz, özellikle, her gün bulduğumuz insanlarla ilgili problemlerin çözümü konusunda ne yapabiliriz? İlaç alabiliyor mu, tedavi olabiliyor mu, bu kişilere sahte rapor düzenlenebiliyor mu, işkence saklanıyor mu, cezaevi koşulları nasıl? Her seferinde en kolay şey “teröristsiniz” cezaevine “teröristsiniz” yargılanacaksınız. Peki, şimdi ne oldu? Şeyhmus Gökalg şu anda Türk Tabipleri Birliği Yüksek Onur Kurulu üyesi. Yüksek Onur Kurulu üyesi olmak basit bir şey değil; bir, bütün delegasyon seçiyor; artı, meslekte belli bir şekilde deneyiminizin olması lazım. Bu arkadaşımız yargılanıyor. Ne zaman? Geçen yıl 20 Kasım’da gözaltına alındı ve şimdi 19’unda yargılanacak; bir yıl sonra. Üç aya yakın cezaevinde kaldı, bırakıldı. Mahkemede -bizde gitmiştik arkadaşlarla beraber- bir itirafçı çıktı –gizli tanık sözde- “Beraber çalışmışız, şöyle yapmış, böyle yapmış.” Söylediği hastanede Şeyhmus Gökalg çalışmamış, hiçbir zaman bulunmamış; veriler de var, bilgiler de var. Şimdi, tanık ne yaptı? İfadesini geri çekti ama savcı, altı yıldan on beş yıla kadar ceza istiyor Türk Tabipler Birliği Yüksek Onur Kurulu üyesine. Bu mu sizin yargı paketiniz, bunu mu düzeltereksiniz diğerlerini görmezlikten gelerek?

Bir diğeri, bir kısım arkadaşlar tanıyor, Doktor Mehmet Selim Ölçer. 12 Eylül’den sonra meslek odaları konuşamıyor, sağlık örgütleri konuşamıyor; Selim Ölçer Ankara Tabip Odası Başkanı oldu. Nusret Fişek, onlar o zaman idama karşı çıktıkları için yargılanmışlardı. Selim Ölçer, onlar da o dönem “Sağlığın olmazsa olmazı.” denilen, yoksuldan yana, gerçekten insanların haklarından yana ve sağlık çalışanlarının emeklerinden yana bir mücadele yürüttüler. Ne oldu? Beyaz yürüyüşleri başlattılar o

dönem. Nitekim, bu hafta da Tabipleri Birliği ve SES tekrar bir “beyaz yürüyüş” başlatacaklar. Kimdi Selim Ölçer? Yıllarca çalıştığı Türk Tabipleri Birliğinde Merkez Konseyi Başkanlığı yaptı, her seferinde şunu diyordu: “Barış olacak, iyi beslenecek, sağlıktan yana olacak.” ve sonra gelip Diyarbakır’a yerleşti. Diyarbakır’a yerleştikten sonra...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Doktorların menfaatine hiçbir hareket yapmadı Selim Ölçer.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Benden sonra gelip konuşun.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Tamam.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Selim Ölçer sizin Başkanlığınızı da yapmıştır. Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Hiç benim başkanım olmadı, ben onu kabul etmiyorum.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Ben de seni kabul etmiyorum; bitti, gitti.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ne demek o?

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Ben Kayseri Tabip Odası Başkanıydım zamanında, hiç onu kabul etmiyorum.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Bir dakika...

Sayın Başkan, böyle bir usul var mı?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Başkanım, müdahale edin, böyle bir şey olabilir mi ya?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, bir doktor olarak itiraz etmeniz gerçekten çok talihsiz ya!

BAŞKAN – Siz Genel Kurula hitap edin Sayın İpekyüz.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Böyle bir usul yok ve ben sizin -mesleğinizden, hekimliğinizden-beni dinlemeyip böyle itiraz etmenizi de yadırgıyorum, kınıyorum.

Şimdi, arkadaşlar...

Ben ek süre istiyorum Sayın Başkan.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Ama Selim Ölçer’i göklere çıkarıyorsunuz, farklı bir şekilde anlatıyorsunuz.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Buyurun, konuşun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ayıp bir şey gerçekten! Ya, bir doktor olarak bu utancı gerçekten nasıl izah edelim ya?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, sizden istirhamım, beyefendiye bir söz verin, bir dinleyelim bakalım. Başkanım, gerçekten bir söz verin, dinleyelim ya.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayret bir şey ya! Ne diyorsunuz dinleyelim ya!

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Verin, tamam çıkıp konuşacağım. Selim Ölçer hakkında konuşacağım.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Müsaade ederlerse hatibi bir dinleyelim, ondan sonra belki kanaatler değişir, bir bakalım.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir doktor Yüksek Onur Kurulu üyesini söylüyor, oradan itiraz ediyor.

BAŞKAN – İki meslektaş arasına girmeyelim efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Niye girmeyelim?

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın İpekyüz.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Şimdi, Selim Ölçer, Türk Tabipleri Birliğinde Merkez Konseyi Başkanlığı, Yüksek Onur Kurulu üyeliği yaptı ve gerçekten hekimlik camiasında onur duyduğumuz bir insan, alnı açık, başı dik. Diyarbakır'a geldi ve Diyarbakır'daki en büyük problem neydi? Açlık, sefalet, yoksulluk ve Diyarbakır'da bir dernek kuruldu "Sarmaşık" diye bir dernek. Sarmaşık Derneğinin kurucuları arasında Bakanlık yapmış olanlar da var, Adalet ve Kalkınma Partisinin koltuğunda oturan milletvekilleri de var, ben de kurucularından birisiyim. Selim Ölçer de oranın kurucusu ve yöneticisi ve birçok insan orada şöyleydi: Diyarbakır'da yoksulluk var, kalkınma lazım, bunları incitmeyecek şekilde dayanışma göstermek lazım. Sarmaşık para vermedi, kuyruğa dizmedi. Sarmaşık şunu yaptı: Bulgur verdi, mercimek verdi, pirinç verdi, yağ verdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Kime verdi? Çalışamayacak düzeydeki insanlara verdi. Öyle ki vilayetin müfettişleri gitti, dedi ki: "Bunlar gerçekten çalışamayacak düzeyde." Ne dendi? "Gittiğiniz evdeki filan kişinin baldızı teröristmiş." Ya, siz yardımda sabıka kaydı istenmesini mi istiyorsunuz? Siz künyeye mi bakmak istiyorsunuz? Siz künyeyle mi açıklıkla, yoksullukla baş edeceksiniz? Böyle yaptığınız zaman en büyük bölücü sizsiniz, en fazla onurla oynayan sizsiniz. Normalde yapılması gereken dayanışma, paylaşma. Dayanışma ve paylaşmayı, kendinize biat edenlerle, sadık olanlarla isterseniz bu itaattir; başaramazsınız. Biz onurlu bir şekilde duran Şeyhmus Gökalp'ı da, Selim Ölçer'i de burada saygıyla anıyoruz ve bu uğurda bütün sağlık çalışanlarına da saygılarımızı sunuyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz isteyen ikinci konuşmacı...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, İsmail Tamer Milletvekili ne dedi, gerçekten merak ediyoruz, söz verirseniz gerçekten mutlu olacağız.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Söz verin, ben ifade edeyim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, İç Tüzük'e göre bir grup başkan vekili, kendi grubuna üye herhangi bir milletvekili veya başkaca bir milletvekiliyle ilgili böyle bir...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İç Tüzük'e göre böyle bir usul yok.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Ben ifade edeyim Selim Ölçer'in nasıl biri olduğunu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet, söylesin. Bilgi almak istiyorum ben.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, bilgi edinme hakkımız var, İsmail Bey konuşsun. Öğrenme hakkımız var Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bilgi almak istiyorum ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakın, şu anda, malum, İç Tüzük'e göre, buradaki stenograf arkadaşlar bir kişi değil. Neden bir kişi değil? Çünkü diğer siyasi parti gruplarından söz almak isteyen olmasa da yerinden yapılan ifadeleri de kayda alıyorlar.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tamam, bir de ben konuşayım. Ben söz aldım, siz kalktınız, anlamadım ben.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, öğrenme hakkımız var. İsmail Bey bir konuşsun, bakalım ne diyecek.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Herhangi bir siyasi parti grubundakiler, bugüne kadar, bu şekilde beyanlarımı tutanağa geçirirlerken İsmail Bey’in de aynı şekilde yerinden ifadelerinin tutanağa geçirilmesinden niçin rahatsız olunuyor? Bunun kabulü mümkün değil.

BAŞKAN – Tutanaklara geçti Sayın Özkan, anlaşıldı Sayın Başkan.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, öğrenmek bir insan hakkıdır. Başkanım, İsmail Bey konuşsun, bizim öğrenme hakkımızı...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Vekilimiz söyleyeceğini söyledi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, 2 hatibimiz 2 saygın doktorun hikâyesini anlattı; biri Yüksek Onur Kurulu üyesi, diğeri Türk Tabipleri Birliği Başkanlığı yapmış. Orada, kendisi de doktor; ne söylüyor, bir Türkiye’ye söylesin, merak ediyoruz.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Türk Tabipleri Birliğinin Başkanlığını yaptığı dönemde İstiklal Marşı’nı okutmak için oylayan bir adam, “Devlet terörüne son.” diyen bir adam, Türk Tabipleri için hiçbir şey yapmamış bir adam.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ne dedi, ne dedi?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Kayda geçti, kayda; tutanakları alıp okuruz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen karşılıklı konuşmayalım. Sayın Grup Başkan Vekilleri zaten gerekli açıklamayı yapıyorlar efendim.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, duymuyoruz, ne demek istiyor, çıksın konuşsun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İsmail Bey’in ne söylediğini gerçekten öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Tutanaklarda var Sayın Beştaş.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı, Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben, tutanakları o zaman...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ya, kayıtlarda var, tutanaklarda var. İstiklal Marşı’na karşı alınan bir tavır ifade etti. Kayıtlara geçti, tutanakları gönderin.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Tekrar söylüyorum... Başkanım, söz veriyorsanız söyleyeyim tekrar.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ya, sen ne söyleyeceksin, ne söyleyeceksin ya, bir meslektaşının hakkında ne söyleyeceksin ya! Ayıptır ya!

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Söyleyeceğim Türk Tabipleri için hiçbir şey yapmadığıdır.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ne demek yapmadı? Senin oyunla mı seçildi oraya? Oraya kaç doktorun oyunu seçildi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sen mi yaptın ya?

İSMAİL TAMER (Kayseri) – “Devlet terörüne son.” dedi. Aynı şekilde, İstiklal Marşı’nı okutmak için kalkıp da oyladığı için...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben söz istiyorum.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Şimdi sana uymadı diye sen Başkanlığımı kabul etmeyecek misin?

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Etmiyorum.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – O zaman biz de seni kabul etmiyoruz, biz de seni kabul etmiyoruz! Terbiyesizlik yapma!

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Helal olsun İsmail Bey! İsmail ağabey katılıyoruz sana.

BAŞKAN – Sayın Ataş, bu harareti siz söndürsünüz.

Buyurunuz Sayın Ataş. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

DURŞUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşölmekte olan İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerine partim adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, kanun teklifinin görüşölen maddesiyle, iş yoğunluğunun veya daire sayısının fazla olduğu illerde bir veya birden fazla icra daireleri başkanlığı kurulabileceği düzenlenmiştir. Söz konusu bu madde bir gerçeği gözler önüne sermektedir; mevcut icra daireleri iş yükü altında ezilmektedir çünkü vatandaş derin bir ekonomik kriz içerisinde, borcunu ödeyemez hâldedir, iktidar ise her zaman olduğu gibi sorunu çözmek yerine üstünü kapatma yoluna gitmektedir. Vatandaş yoksulluk içinde ezilirken yapılması gereken şey, vatandaşın geçim derdine çare bulmaktır. Yeni icra daireleri açarak reform yapılamaz, reform, milletin sorununu çözerek olur. İçinde adalet olmayan yeni adalet sarayları yaparak, yeni birimler kurarak reform yapılamaz, yapılsa da bunun adı reform olmaz.

Değerli milletvekilleri, 2002 yılında icra dairelerindeki dosya sayısı 8,6 milyonken bugün icra dairelerindeki dosya sayısı 23 milyon 103 bine yükselmiştir. UYAP verilerine göre bu yıl 1 Ocak-5 Kasım arasında icra ve iflas dairelerinde toplam 6 milyon 328 bin yeni icra dosyası açılmıştır. Geçen yılın aynı dönemine göre yeni icra dosya sayısı 1 milyon 160 bin artış göstermiştir. AKP'nin Türkiye'yi getirdiği noktada her gün ortalama 22 bin yeni icra dosyası açılmaktadır. Vatandaşın bankalara ve finans şirketlerine olan konut, taşıt, ihtiyaç kredisi ve kredi kartı borcu 967,8 milyar liraya ulaşmıştır. Kredi kartı borcu takipte olan kişi sayısı 2021'in ilk yedi ayında 1 milyon 287 bin 898'e çıkmıştır. Takipteki kredi kartı borcu da 178 milyon 531 bin lira artarak 7 milyar 277 milyon 75 bin liraya ulaşmıştır. 2002 yılında karşılıksız senet tutarı 8 milyon lirayken 2020 yılında 27 kat artarak 21,4 milyar liraya çıkmıştır. SGK raporuna göre, SGK'ye borçlu olan ve icra listesine giren işveren sayısı geçen yıla göre 188.845 artarak 488.526'ya yükselmiştir. Bu yılın ilk altı ayında meslekten ve sicilden terkini yaparak iflas eden işletme sayısı 71.314 olmuştur. Böyle bir tabloyla karşı karşıyayken icra işlemlerinin hızlandırılmasını, icra satışlarının elektronik ortamda gerçekleştirilmesini reform olarak sunmak milletin aklıyla dalga geçmektir. Bu düzenlemeler sorunları çözecek midir?

İktidar suçun önüne geçmek yerine hapisaneler yapmayı reform saymaktadır. İktidar, bataklığı kurutmak yerine sivrisineklemlerle mücadele etmeyi reform diye pazarlamaktadır.

Değerli milletvekilleri, resmî veya gayiresmî tüm veriler yandaş bir kesim dışında, gittikçe yoksullaştığımızı ve bu borçlarla yaşar hâle geldiğimizi gösteriyor. Bunu bilmek için ne ekonomist ne bilim insanı ne de başka bir şey olmaya gerek yok; çarşı pazarda iki tur atan her vatandaş bunu biliyor, görüyor, yaşıyor. Bunu görmeyen, saraylarda ülke yönettiğini sanan bir azınlıktan ibarettir. Bunu bilmeyen, iktidarın üç beş maaş verdiği danışmanlarıdır. Bunu yaşamayan, dünyada eşi benzeri olmayacak bir şekilde “yap-ışlet-devret” modeliyle görmediğimiz, geçmediğimiz tesislerin borçlarını irademiz dışında bizden alan yandaş müteahhitlerdir. Bunu anlamayan, saray üstüne saray inşa edenlerdir.

Değerli milletvekilleri, alay eder gibi saraydan “Porsiyonları küçöltün.” tavsiyesi veriyorlar. Vatandaşın porsiyonları kimsenin demesine gerek kalmadan, sizin yüzünüzden zaten küçölmüyor. “Market alışverişlerine liste yapıp çıkın, israf etmeyin.” diyenler, israf ve şatafat içinde yaşıyorlar. Karnı tok sırtı pek olanlar, aç olanlara şükretmek gerektiğini söylüyor. Enerji Bakanı, üst üste zam gelen doğal gaz için “Evinizi daha az ısıtın.” önerisinde bulunuyor. Kombileri kısacaksa, porsiyonları küçöltecekse, bayat ekmeklerden yemek yapacaksa, kuru ekmek bulduğumuzda şükredecekse size niye 2 trilyon vergi veriyoruz, size niye yetki veriyoruz, siz niye bu koltukları işgal ediyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Ataş.

DURŞUN ATAŞ (Devamla) - Saltanatı siz sürün, cefasını fakir vatandaş çeksin; bu ne biçim devlet iletişimidir. Vatandaşın insan olarak en temel hakkıdır evini ısıtmak, yemeğini yemek, alışverişini yapmak, insanca yaşam sürmek ama siz ülkeyi yönetemiyorsunuz. Artık yeter, getirin sandığı, düşün bu milletin yakasından diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 285 sıra sayılı İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Hakkında Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesindeki "cümlesine" ibaresinin "cümlesindeki" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Alpay Antmen	Süleyman Bülbül	Zeynel Emre
Mersin	Aydın	İstanbul
Rafet Zeybek	Ömer Fethi Gürer	Aydın Özer
Antalya	Niğde	Antalya
Abdurrahman Tutdere	Turan Aydoğan	
Adıyaman	İstanbul	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adıyaman Milletvekili Sayın Abdurrahman Tutdere.

Buyurunuz Sayın Tutdere. (CHP sıralarından alkışlar)

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bu kanun teklifine baktığımızda, bu kanun teklifinin -getirilme gerekçeleri- özellikle icra dairelerindeki iş yoğunluğunu düşürmek, avukatların ve icra dairelerindeki çalışanların yükünü hafifletmek için, bu amaçla getirildiğini görmekteyiz. Ancak teklife baktığımızda, bu teklif, gerçekten, bu amacı tek başına gerçekleştirmeye yetecek mi? Maddelerine baktığımızda, şu anda bu teklifin Türkiye'de icra dairelerinde biriken 23 milyon 125 bin dosyayı ve bu iş yükünü ortadan kaldırmayı tek başına çözemeyeceği gerçeği ortaya çıkıyor. Dolayısıyla Türkiye'de şu anda icra dairelerinin yükünü İcra İflas Kanunu'nda yapacağımız değişikliklerle değil, aslında iktidar olarak, Hükümet olarak sizin yapacağınız ekonomik adımlarla, gerçekten fakiri fukarayı, yoksulu, herkesi koruyacak ve kurtaracak yeni ekonomik paketlerle bu işi çözebilirsiniz. Aksi takdirde bu ekonomik kriz devam ettiği sürece, bu koşullar devam ettiği sürece her gün milyonlarca dosya gelecek ve avukatlarımız, icra çalışanlarımız da bu yükün altında ezilmeye devam edecekler.

Kanun teklifinin bazı maddelerine ilişkin birkaç önerimi ve görüşümü ifade etmek istiyorum. Özellikle 8'inci maddede menkul hazine ilişkin yeni bir düzenleme getiriyorsunuz ve haciz mahallinde, borçlunun yanında üçüncü bir kişinin bulunması hâlinde, bu üçüncü kişiye istihkak iddiasında bulunma hakkı geliyor ve bu üçüncü kişi istihkak iddiasında bulunduğu anda, icra müdürü veya icra memuru

haciz yapmaktan vazgeçecek. Şimdi, bu düzenleme beraberinde aslında Türkiye'deki menkul haczini tarihe karıştıracak. Artık hiçbir yerde, hiçbir avukat, hiç kimse, hiçbir alacaklı menkul haczi aracılığıyla alacağına kavuşamayacak çünkü burada, bu düzenlemede bunu kötü niyetle kullanacak olan üçüncü şahısların önüne geçecek bir hukuk mekanizması düşünülmemiş. Gayet açık ve net bir şekilde alacaklının hakkını ortadan kaldıracak bir düzenleme.

Bunun yanında, yine aynı kanun teklifinde alelacele hazırlanan... Biz aslında Komisyon görüşmelerinde de ifade etmiştik; Türkiye'de, her gün ulusal medyada özellikle avukatların şiddete maruz kaldığını hatta bazı avukat meslektaşlarımızın hayatını kaybettiğini de çok zaman görüyoruz. Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak Komisyonda da söyledik -madem buraya bir düzenleme getiriyorsunuz- haciz mahalline giden kolluk görevlilerine de harcırah verilecek şekilde bir ekleme yapalım dedik ancak bunu da maalesef yerine getirmedi.

Araç veya menkul taşınırın kıymet takdirine ilişkin de burada sorunlar var. Haciz için, menkul haczi için diyor ki: "Masraflar peşin ödenir." Ramazan Bey, biz Komisyonda da konuştuk, "Genel Kurulda düzenleriz." dediniz, bakıyorum Genel Kurulda yine bir şey yok. Şimdi, icra müdürü, icra memuru bunu neye göre hesaplayacak, neye göre düzenleyecek? Dolayısıyla şunu ifade etmek istiyorum. Bu kanun teklifi icra dairelerindeki sorunları çözmeyecektir. Burada aslında, hukuk reformlarıyla Türkiye'deki ekonomik sorunu, bu krizi çözmek de imkânsız. Burada yapılması gereken birtakım işler var. Siz Hükümet olarak, AK PARTİ iktidarları zaten siz buradan hangi kanunu geçirirseniz geçirin sizin talimatınızla hareket eden uygulayıcılar maalesef kanunlara uymuyorlar. Aslında, çoğu kanunumuzda çoğu düzenleme var. Sorun nerede? Uygulayıcılarda. Sorun nerede? Bu kararları uygulayan hâkimlerde, savcılarda, icra dairelerinde. Şimdi, siz AK PARTİ iktidarı olarak hukuk konusunda kafanız çok karışık. Bakınız, daha geçenlerde Adalet Bakanı çıkıyor, diyor ki: "Bizim rehberimiz hukuktur, bizim rotamız hukuktur." İçişleri Bakanınız çıkıyor, kamu görevini yerine getiren muhtarlara hitaben "Siz yıkın, geçin; hukuk peşinizden gelir." diyor yani şu 2 Bakanın söylemleri bile sizin hukuka bakışınızı, sizin hukuk devletine bakışınızı açıkça ortaya koyuyor. Dolayısıyla artık sizin bu Parlamentaoya getireceğiniz hukuk reformları milletimizin sorunlarını çözmeyecektir ve sorunlar giderek artacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Tutdere.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Değerli milletvekilleri, şu anda Türkiye, ülkemiz ciddi bir ekonomik krizle karşı karşıya. Bakınız, burası Adıyaman ve Adıyaman'ın merkezi bir yerinde bayat ekmek kuyruğuna giren yurttaşlarımız. Siz buraya artık "hukuk reformu" adı altında paket getireceğinize, bayat ekmek kuyruğuna giren bu insanlarımızın, bu yurttaşlarımızın karınlarını nasıl doyururuz, bu sorunları nasıl çözeriz; buna ilişkin düzenlemeler getirin. Milletimiz sizden bunu bekliyor.

Bunun dışında seçim bölgemle ilgili de bir şey söylemek istiyorum. Adalet Komisyonu burada. Bizim Çelikhan ilçemiz Adıyaman'a en uzak ilçe; yol sorununu defalarca dile getirdik, hiç duymadınız. Bu ilçemizin adliyesini kapattınız, vatandaşlarımız adalet hizmetine erişemiyorlar. Bir adliyeye gitmek için kilometrelerce yol gitmek zorunda kalıyorlar. Sizlere çağrım, bu sorunu giderin.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

5'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin çerçeve 5'inci maddesiyle değiştirilen 2004 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesinin üçüncü fıkrası içerisinde yer alan "Ücreti ilgililer tarafından verilirse" ibaresinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Şenol Sunat

İzmir

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Şenol Sunat.

Buyurunuz Sayın Sunat. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Sayın milletvekilleri, maddeyle İcra ve İflas Kanunu'nun 36'ncı maddesinde değişiklik yapılmakta ve değişiklikle "Ücreti ilgililer tarafından verilirse icra mahkemesince icranın geri bırakılması hakkındaki karar, hükmü veren mahkemeye ve icra dairesine en uygun vasıtalarla bildirilir." ibaresi eklenmektedir. İcra mahkemesine, gerek hükmü veren mahkemeye gerekse de icra dairesine gönderilecek bildirimler UYAP sistemi üzerinden ücretsiz olarak gerçekleştirilmektedir. Bu nedenle "Ücreti ilgililer tarafından verilirse" ibaresinin bu maddeden çıkartılmasını daha uygun olarak görmektediriz.

Sayın milletvekilleri, evet, AK PARTİ'nin devriktidarında, 2008 yılında 8 milyon olan icra iflas dosya sayısı 2020 yılında 30 milyona kadar çıkmıştır. Hani diyorsunuz ya "Yaparsa AK PARTİ yapar." Maşallah, yaptınız. Yani sayıları yükseltmekte üzerinize yok. Evet, dolar bugün 10,60 lira oldu. Milletin gündün güne fakirleştiği Türkiye'de günümüzün büyük vecizesi var sayın milletvekilleri, hani, Sayın Erdoğan'ın büyük vecizesi: "Faiz sebep, enflasyon sonuç." Bu güldürmeceyle, maşallah, dolar 10,50 liraya çıktı hatta belki önümüzdeki günlerde 11 liraya kadar çıkarmış olacağız.

AK PARTİ iktidarının ve tek adam rejiminin ülke ekonomisini ne hâle getirdiği ortada sayın milletvekilleri. Çiftçinin 2003 yılında 2,5 milyar olan toplam borcu, 2021 yılında bankalara 149 milyar, Tarım Kredi Kooperatifine 10 milyar olmuş ve serbest piyasa ile birlikte olan borçlara bakıldığında 200 milyarı aşmıştır. Tarım Kredi Kooperatiflerinden kredi kullanan çiftçilerimizin traktörlerine haciz geldiği dönemde, Adalet ve Kalkınma Partisinin devriktidarına çok yakışmıştır bu durum. İlgileniyor musunuz bilmiyorum sayın milletvekilleri. "Yaparsak biz yaparız." diyorsunuz; evet, yaparsanız siz yaptınız ve acımasızca yaptınız. Aferin sizlere, hepinize büyük aferin(!)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; BDDK verilerine göre, hane halkı borcunun, vatandaşın bankalara olan tüketici kredisi ve kredi kartı borçları da dâhil siz iktidara geldiğinizde 6,3 milyar TL iken 2021 yılında -6'ncı ayında sadece- 874 milyar liraya çıktığını görüyoruz. Ee, maşallah! Siz büyük rakamları seviyorsunuz zaten.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Biz milletimizden maşallah, aferin alıyoruz zaten.

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Bu anca sizin iktidarınızda gerçekleşebilirdi; aferin, gerçekleştirdiniz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Milletimiz de aferin veriyor.

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Övünün! Övünün!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Milletimiz de övünüyor bizimle.

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Yani eserinizle övünün.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Milletimizin eseri o.

ŞENOL SUNAT (Devamla) – AKP Genel Başkanı Sayın Erdoğan, zaman zaman millete bir müjde veriyormuş gibi kredileri ortaya sürüyor ve milleti borçlandırmaktan başka bir işe yaramadığı görülen bu krediler her geçen gün bataklığa doğru milletin sürüklenmesine sebebiyet veriyor. Evet, asgari ücretle geçinmeye çalışan milletimiz bir taraftan hayat pahalılığıyla mücadele ediyor sayın milletvekilleri. Hani ekonominin kitabını yazdı ya Sayın Erdoğan; ya keşke konuşmasa, keşke kitap falan yazmasa. Her konuştuğunda dolar fırlıyor, her “Faiz sebep, enflasyon sonuç.” dediğinde yine dolar fırlıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Sunat.

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Yani ülkenin en az yarısı açlık sınırının altında yaşarken, dolar 10,60 olmuşken yüzünüz kızarmadan hâlen ekonominin kitabını yazmaktan ve yazmaya devam etmekten söz etmek de bir vicdan meselesidir.

Evet, sayın milletvekilleri, AKP Genel Başkanı bu şeyden vazgeçse emin olun dolar da düşecek. Yani, siz ekonominin kitabını yazmaya devam ederken markette 18 litrelik bir teneke yağın 370 lira olduğu, bebek mamalarına alarm takıldığı günümüzde vatandaşlarımızın derdini, geçim sıkıntısını çözmek yerine suni gündemlerle kendinize gündem oluşturma yoluna gitmeyiniz, farklı mağduriyetler çıkarmayınız.

Artık yolun sonu gözüktüyor, düşün milletin yakasından diyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 285 sıra sayılı İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesindeki “cümlesine” ibaresinin “cümlesindeki” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zeynel Emre

Aydın Özer

Rafet Zeybek

İstanbul

Antalya

Antalya

Alpay Antmen

Süleyman Bülbül

Ömer Fethi Gürer

Mersin

Aydın

Niğde

Mustafa Sezgin Tanrıkulu

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin Tanrıkulu.

Buyurunuz Sayın Tanrıkulu. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Hangi konuşmayı hazırlasak maalesef eskiyor. Tartışmaları izlerken yapacağım konuşmayı bir tarafa bıraktım ama bir kez daha burada kayıtlara geçmesi açısından bir iki konuya değinmek istiyorum.

Şimdi, burada sosyolojimizin bir parçası olan yurttaşlarımızla ilgili olarak “Ayrımcılık yoktur, eşitsizlik yoktur.” dediğiniz zaman gerçekten insanları üzüyorsunuz. Türkiye’de Alevi yurttaşlarımız kamu hizmetlerini almada, kamu hizmetlerine girmede ve yükselmeye, kendi inançlarını yaşamada çok ciddi bir biçimde ayrımcılığa tabi tutuluyorlar ve eşitlikle ilgili sorunları var. Dolayısıyla bu Parlamento kürsüsünde “Bu sorunlar yok.” dediği zaman, nüfusumuzun, sosyolojimizin önemli bir parçası olan Alevi yurttaşlarımızı üzüyorsunuz ve ayrımcılığa itiyorsunuz; doğru değil. Mesele, bunları burada çözmektir.

İkinci mesele: “Kürt meselesini biz çözdük.” diyorsunuz. Sayın Adalet Bakanı geçtiğimiz hafta Diyarbakır’daydı, ben de Diyarbakır’daydım; kendisini takip ettim, ne konuştuğunu izlemeye çalıştım. İzlediğim saatlerde de gerçekten bir insan olarak, bir yurttaş olarak, bir milletvekili olarak, bir avukat olarak beni son derece üzen başka bir olay yaşandı Diyarbakır’da. 1988 yılında ben, 25 yaşında Diyarbakır Barosunun Genel Sekreteriydim. 16 Mart 1988’de Halepçe’de insanlık tarihinin en büyük katliamlarından biri yaşandı; 5 bine yakın Kürt El-Enfal Harekâtı sonucunda sarın gazlarıyla yaşamını yitirdi ki o dönemde 200 bin Kürt yaşamını yitirmişti. En büyük katliamlardan bir tanesi. 16 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır’da anma için bir toplantı yapılıyor, gözaltına alınan siyasetçiler var. Geçtiğimiz hafta itibarıyla sorulan soru var, bakın, sorulan soru var. Nasıl bu zihniyeti değiştirmediniz ve bu zihniyeti kalıcı hâle getirdiniz, onu anlatmaya çalışıyorum. Sorulan soru şu: “Sözde Halepçe katliamı...” “Sözde Halepçe katliamı...”

Değerli arkadaşlar, bakın, bunun ne anlama geldiğini Kürt yurttaşlar bakımından anlayamazsınız. Bakın, Kürtlerin en büyük acısına, insanlığın en büyük acısına eğer bu cumhuriyetin kamu görevlileri “sözde” diyorsa siz Kürt meselesini değil çözmek, ancak daha da derinleştirirsiniz. Bunu yaptınız, bakın, bunun farkında değilsiniz maalesef. Mesele, sizin farkında olmamanız ve bu gerçeklikten kopmanız.

Şimdi, yapmanız gereken ne? Orada Bakana da söyledim, yapmanız gereken şu: Bu “sözde katliam” lafını kullanan kamu görevlisini getireceksiniz, özür dileyecek; Kürtlerin acısını bu şekilde aşağılayan, “Kürtlerin” demiyorum, insanlığın acısını bu şekilde aşağılayan ve “sözde” diyen bu zihniyeti, bu personeli teşhir edeceksiniz “Olmaz böyle.” diyeceksiniz.

Bakın, aynı zamanda, Keçiören... Şimdi, bir kira sözleşmesi yapılmış, efendim, bir tek açıklama gelmedi sizlerden. Cahit Bey, bir telefon aç Keçiören Belediyesine, de ki: “Gerçekten, bu sözleşmeyi Kürtçe şarkı söyleneceği için mi iptal ettiniz?” Arıyorsunuz, AFAD’dan bilgi alıyorsunuz, burada paylaşıyorsunuz, bunu da paylaşın. Keçiören Belediyesi sizin belediye; neden kiraya verdiniz, neden sözleşmeyi iptal ettiniz, bunu sorun.

Bakın, değerli arkadaşlar, yargı reformunu konuşuyoruz, adliyeler gerçekten berbat. Diyarbakır Adliyesiyle ilgili olarak Bakan da oradayken söyledim: “Bakın, sizin adliyeyi ziyaret ettiğiniz saatlerde ne oluyor biliyor musunuz, o adliyenin içerisinde neler oluyor?” Ya, cumhuriyet savcıları ve diğer kamu görevlileri itirafçı yaratıyorlar, sonra aracılara iş adamlarına gönderiyorlar: “Bak, adınız bak burada geçiyor, hadi gelin şu kadar para verin, isminizi çıkartalım.” İş adamı para vermiyorsa gözaltına alınıyor, sonra yine görevliyi gönderiyor ya da aracıyı gönderiyor. Ya, bunlar Diyarbakır Adliyesinde oluyor, oldu. İki gün önce burada konuştum, Bakan tek bir laf etti mi bugüne kadar, tek bir şey söyledi mi bugüne kadar? Bu sadece Diyarbakır Adliyesinde olmuyor, Türkiye’nin bütün adliyelerinde,

bakın, pazarlamaya dönüşmüş bir adliye zihniyeti var ve bunlar sizin iktidarınız döneminde oluyor. Yurttaşlarımız adalete uzaklar; adalete uzaklar, adaleti yerle bir ettiniz gerçekten. Bunu içi yanan bir insan olarak söylüyorum. Sizlere kimse ulaşamıyor maalesef bakın ama bizler bunları duyuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Tanrıkulu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Eğer bir parçası değilseniz -ki önemli bir kesiminizin bir parçası olmadığını düşünüyoruz- o zaman bunlara karşı çıkın gerçekten; içinde vicdan sahibi insanlar var, bunlara karşı çıkın.

Bakın, düşman ceza hukuku uyguluyorsunuz insanlara, muhaliflere düşman ceza hukuku uyguluyorsunuz. Selahattin Demirtaş, attınız hapse, tamam, beş yıldır yatıyor. Ya, asgari kural, kan davasında bile yakınlarına, eşine, çocuğuna karışmazsınız; bu, en asgari, kan davasında böyledir; düşman ceza hukukunda bile yoktur ya, düşman ceza hukukunda... Çıktı FOX TV'ye, FOX TV'ye ceza; sonra ardından Diyarbakır Adliyesinde altı yıl ceza. Ya, olmaz böyle bir şey gerçekten, biraz okuyun. Bakın, bunlar meseleyi derinleştiriyor, bunlar meseleyi derinleştiriyor. O hâkimlerden siz hesap sorun, biz değil; biz gelince soracağız ama şimdi siz sorun bu yurttaşlarımıza karşı düşman ceza hukuku uygulayanlara.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Başkanım, son olarak da şunu söyleyeceğim: 90 bin yurttaşımız şu anda şartlı salıverilmiş ve dışarıdalar, bu Parlamentodan bir talepleri var. Gerçekten, Covid devam ediyor, salgın döneminin 4'üncü, 5'inci aşamasına gelindi, her gün yurttaşlarımız ölüyor. Yani o yasanın çıktığı dönemdeki şartlar ile şimdiki şartlar aynı, dolayısıyla bu yasanın yenilenmesi lazım. Bu yasa burada görüşülürken madde ihdası yönünde bir düzenlemeyi 5 siyasi parti birlikte yapabilir başka maddelerde olduğu gibi. Dolayısıyla yarın, bu Parlamento, bu 90 bin yurttaşımızın talebine uygun bir düzenlemeyi de yapmalıdır. Bu yurttaşlarımızın gözünün her gün Parlamentoda olduğu bir dönemde, Parlamento madem çalışıyorsa ve yargı reformuyla ilgili bir çalışmayı yapıyorsa bununla ilgili bir yasayı da çıkarmalıdır diyorum.

Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

73.- *Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun 285 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, hatibin kürsüden grubumuza dönük satışma niteliğinde bir beyanı olsa da sadece kayıtlara geçmesi için ifade etmek istiyorum ki zaten hatip de bu meydana bizden bir açıklama bekliyordu.

Şunun altını çizelim: Biz, bu coğrafyada Türklerin, Türkmenlerin, Kürtlerin, Arapların barış içerisinde yaşayacağı bir iklimi, bir coğrafyayı inşa etmek zorundayız. Vaktiyle bu coğrafyada fitne tohumlarını ekenler, açıkçası, petrol, silah ve faiz üzerinden emperyalist hedeflerini hayata geçirmeye çalıştılar ve onun için maalesef, vaktiyle Halepçe'de Kürtlere karşı yapılan cinayet, katliam aslında sadece Kürtlere yapılmadı; Türklere, Türkmenlere, Araplara ve külliyen toplumsal barışımıza karşı yapıldı.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Siz gelince yaptınız, siz yaptınız.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu anlamda, Halepçe katliamının herhangi bir şekilde itibarsızlaştırılmaya veya gözden düşürülmeye çalışılmasını...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “İtibar” diyor. Düzelt, düzelt, bunu düzelt.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...bu tür ifadelerle zayıflatılmaya çalışılmasını asla kabul edemeyiz.
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Katliamın itibarı olmaz ya.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Halepçe bir katliamdır ve orada Kürtlere, Araplara, Türklere, Türkmenlere karşı, toplumsal barışımıza karşı yapılan bir katliamdır, cinayettir; onu yapanların da tarih boyunca affı söz konusu olmayacaktır.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Cizre’de de siz katliam yaptınız, Roboski’de de siz katliam yaptınız.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu fitne tohumlarını tarihin tozlu raflarına göndermek zorundayız.

Diğer taraftan, biraz önce aldığım bilgi çerçevesinde ifade ediyorum -ki daha önce bunu sosyal medyada ve konvansiyonel medya organlarında da duymuş idik- bu çerçevede, yargısal makamlar nezdinde Halepçe katliamıyla ilgili “sözde” adı altında bir beyanın tutanaklarda, zabıtlarda olmadığını istihbar etmiş bulunmaktayız. Aynı şekilde, Emniyet ifadelerinde de tutanaklara yansıyan böyle bir ifade yoktur. Bu şekilde bir ifadeyi kabul edemeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Son cümle olarak.

Yapan yanlış yapmıştır. Eğer böyle bir delil, bilgi, belge söz konusu olsa bunun elbette başta AK PARTİ olarak bizlerin de hukuken hesabını, takibini yapmak zorunda olduğumuzu Genel Kurulun bilgisine sunarım.

Teşekkürler.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Saddam’ın zulmünden kaçanlar Türkiye’ye geldi.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Dediği konuyla ilgili olarak elimde belge var, bana da sataşma var.

BAŞKAN – Sataşma yok efendim, yerinizden bir açıklama yapınız siz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sataşma olsa ben çıkacağım, yok yani.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Ayrıca, Saddam’ın zulmünden kaçanlar Türkiye’ye geldi.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Türkiye kapılarını açtı ya, kucağını açtı, ekmeğini paylaştı; ekmeğimizi paylaştık.

BAŞKAN – Buyurun.

74.- *İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, bu konu bana ileildiğinde ben de inanmadım. Gerçekten “sözde” lafı var mıdır yok mudur diye, arkadaşlardan tutanağı istedim; tutanak elimde, Grup Başkan Vekiliyle paylaşabilirim. Aynen şöyle diyor: “Sözde Halepçe katliamı konulu basın açıklaması yapılmış...” Tutanak burada, sorgu tutanağı burada.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bizim de elimizde var.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Katılan avukat arkadaşlardan istedim ve bana gönderdiler. O nedenle bunu söyledim ben. Dolayısıyla, yani “Yoktur, yanlıştır, falandır...” demek değil. Mesele, bu acıyı gerçekten aşağılayan zihniyettir; o zihniyetle, o zihniyetin temsilcileriyle mücadele etmektir. Biz Adalet ve Kalkınma Partisinden, İçişleri Bakanlığından, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığından bu tutumu bekliyoruz; o nedenle bunu söyledim. Yani bizim yurttaşlarımızın tarihindeki en büyük acısının bu şekilde aşağılanmış olmasını kabul edemeyiz; bunu söylemeye çalıştım. Belgesi burada.

Teşekkür ediyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Biz de kabul etmiyoruz, kabul etmeyiz; yanlıştır, bunun hesabı sorulmalıdır.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – İnsanlık suçu, kabul etmek mümkün mü?

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) *KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ve İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile 37 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3911) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 285) (Devam)*

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, yerimden pek kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

75.- *Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, tutanak paylaşıldı. Benim elimde de var, Sayın Grup Başkan Vekiline verebilirim; sonuçta basına da yansıdı. Yalnız bu akşam şunu da gördük: Yani -her şeyi çalma hastalığı- şimdi de Kürtlere yönelik, Saddam Hüseyin diktatörü tarafından yapılan bir katliamı, oradaki Türk, Türkmen herkese yapılmış gibi ifade etti. Öyle bir şey yok.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Barışımıza yapılmıştır; toplumsal barışımıza, kardeşliğimize, bölgesel barışımıza yapılmıştır.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bırakın şu ırkçılığı ya; bu ırkçılıktan daha büyük bir bela yok, vazgeçin bu ırkçılıktan; Saddam hepimize yaptı bu zulmü.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Keşke hiç kimseye karşı katliam yapılmasa, biz bunu söylemek zorunda olmasak ama tarihte Halepçe, Kürt halkına yapılmış bir katliamdır.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Evet, doğru ama aynı zamanda toplumsal barışımıza karşı yapılmıştır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Kimyasal silahlarla yapılmıştır, insanlığa karşı suçtur ve oradan bana cevap yetiştirmeye çalışıyor, bunu kınasın, sözde olmadığını söylesin, biz de bu konuyu kapatalım.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Söyledi ya, dinlemediniz herhâlde.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu konuda yaklaşımımız net. Halepçe bir katliamdır, yapan diktatördür, canidir, katildir; tarih nezdinde, zaman nezdinde hesabını verecektir, vermiştir, vermeye de devam edecektir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kime karşı yapıldı?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Kürtlere karşı yapılmış bir cinayettir ve -Türkler, Türkmenler, Kürtler, Araplar- toplumsal barışımızı tehdit eden bir cinayettir.

BAŞKAN – Acımız ortak efendim.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Onlara kucak açan da Türkiye Cumhuriyeti'dir, onu da ekleyin.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ve İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile 37 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3911) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 285) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 285 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde geçen "yer alan" ibaresinin "bulunan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erdal Aydemir	Ali Kenanoğlu	Züleyha Gülüm
Bingöl	İstanbul	İstanbul
Mahmut Celadet Gaydalı	Murat Çepni	Ömer Faruk Gergerlioğlu
Bitlis	İzmir	Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Bingöl Milletvekili Sayın Erdal Aydemir.

Buyurunuz Sayın Aydemir. (HDP sıralarından alkışlar)

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu meczup, bu fakir kardeşiniz siyasete başladığı zaman tüm serveti nikâh yüzüğüydü, bu nikâh yüzüğüyle siyasete başladı. Bu meczup siyasete başladıktan sonra, gelin görün ki, on sekiz yıl sonra, bu nikah yüzüğü kendisinin de takip edemediği bir şekilde yani kendimin de takip edemeyeceğim bir şekilde 730 kat arttı.

Gelin görün ki benden de habersiz, dünyaca kabul edilen "Forbes" diye bir ekonomi dergisi bir araştırma yapmış. Bu araştırma sonucunda da ülkemizi alnımızın akiyla temsil ettiğim, tüm dünya liderleri arasında zenginlik anlamında 8'inci sırayı aldığım tescil edildi bu Forbes dergisi tarafından. Baktım ki muazzam bir zenginleşme var, o zaman şöyle bir karar verdim, kendi kendime dedim ki: "Bir nikâh yüzüğünden dünyanın 8'inci zengin lideri hâline nasıl gelinir?"in kitabını yazayım. O kitabı yazacağım çünkü bu kitaptan da muhakkak ki gelir elde edeceğim, böylece servetime servet katmış olacağım. (HDP sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, hırsızlık ahlaken çok büyük bir kötülüktür. Hırsızlık 4 kutsal kitapta “en büyük günah” olarak tanımlanmıştır. Hırsızlık yine kutsal kitabımız Kur’an-ı Kerim’in Nisa suresinin 105-115’inci ayetleri arasında “hırsızlık” olarak da tanımlanamamaktadır, “yolsuzluk” olarak tanımlanmaktadır. İslam tarihine geçen sahabe Tu’me Bin Übeyrik vakası vardır; yapmış olduğu hırsızlıktan dolayı İslam tarihine geçmiştir ve Kur’an-ı Kerim nasıl niteliyor biliyor musunuz? Diyor ki: “Bu, hırsızlık, yolsuzluğun en büyüğüdür; yapan kişi de haindir, hain!” Kutsal kitaplar elbette ki tanımlamış.

Arkadaşlar, değerli milletvekilleri; bakın, bu, ceza hukuku kitabı; bu, yolsuzluk kitabı değil; bu, soygun kitabı değil; bu, hırsızlık kitabı değil. Eğer döneminizde yolsuzluk yapmışsanız, hırsızlık yapmışsanız, rüşvet yemişseniz, irtikâba bulaşmışsanız biliniz ki bu dönemde yargılanmasanız bile önümüzdeki süreçte bu kanuna göre yargının karşısına çıkacaksınız.

Hırsızlığın en büyüğü nedir biliyor musunuz arkadaşlar? Siyaseten yapılan hırsızlıktır; bir halkın, bir siyasetin iradesini hırsızlamaktır.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ya, iradenizi PKK’ya teslim etmişsiniz, ondan sonra...

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Maalesef, siz bunu da yaptınız, kazanmış olduğumuz 48 tane belediyeye kayyum atamak suretiyle Kürt halkının iradesini hırsızladınız, Kürt halkının iradesini çaldınız. Bakın, en çarpıcı örneği: Mardin Büyükşehir Belediyesine atamış olduğunuz Mustafa Yaman, çok yaman işler yapmış. Mustafa Yaman, kaçırır mı -İçişleri Bakanlığı müfettişlerinin yapmış olduğu araştırmalar- 539 milyonu yani eski parayla 539 trilyonu, diğer bir deyişle yarım katrilyon lirayı ne yapmış biliyor musunuz arkadaşlar? Hayalî ihaleler... 1980’lerde Anavatan döneminde hayalî ihracatlar vardı ya, bu da sizin hanenize yazıldı AKP iktidarı, hayalî ihaleler yaptınız; Mardin halkının parasını çaldınız, hırsızladınız.

Şimdi, geçen sene, bu kürsüde bizim belediyelere giden paralarla ilgili bir Bakan ne diyordu? “İyi ki atama yaptık. Ohh! Ohh!” diyordu. Şimdi biz de dönüp yaptığınız hırsızlıklara, yaptığınız yolsuzluklara karşı “Ohh! Ohh!” mu diyelim, “Vah vah!” mı diyelim?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM YURDUNSEVEN (Afyonkarahisar) – Sana iade ediyorum.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Bu da sizin karneniz. Bununla da yetinmiyorsunuz...

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Bakın, bir bakanınız “temizlik malzemesi” adı altında, 75 liraya mal ettiği temizlik malzemesini 175 liraya kendi şirketinden -ihale açıp- aldırttı. Bunun ismi nedir? “Hırsızlık” değilse nedir? “Yolsuzluk” değilse nedir?

SALİH CORA (Trabzon) – Git savcılığa, şikâyetçi ol.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Emekli bir bakanınız ne yaptı biliyor musunuz? Kendisine makam aracı, eşine makam aracı, danışmanına makam aracı... Bütün giderlerini de bakanlığa yükledi.

SALİH CORA (Trabzon) – Varsa bir yolsuzluk, usulsüzlük; şikâyetçi ol.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Bunun ismi nedir? Bunun ismi “hırsızlık” değilse, “yolsuzluk” değilse bunun ismi nedir? Varın siz tanımlayın.

SALİH CORA (Trabzon) – Niye şikâyetçi olmuyorsun?

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Bakın, halk iradesini hırsızladınız, halkımızın iradesini hırsızladınız. Yüksekova -Gever- Belediyesinin yüzde 70 oyuyla... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Erdal Bey, önergeniz neydi? Oylayacağız.

BAŞKAN – Erdal Bey, selamlayalım lütfen.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bakın, bu kadın belediye reisimiz hırsızlık yapmadı, yolsuzluk yapmadı, soygun yapmadı. Ne yaptı?

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Teröristlik...

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Hakkı, hakikati, eşitliği, adaleti savundu; siz Kürt halkının siyasal iradesini hırsızlayıp on yedi buçuk sene cezayla cezaevlerine attınız. Sizin uzmanlık alanınız hırsızlık, yolsuzluk, soygun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Aydemir.

SALİH CORA (Trabzon) – Aynaya bak, aynaya.

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Cora, bu yüzük 1 milyar dolar oldu.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, lütfen...

SALİH CORA (Trabzon) – Senin belediye başkanlarının yaptığı hırsızlığın raporları var bizde, o raporları sana veririz. Senin belediye başkanlarının içinde hırsızlık vardır, yolsuzluk vardır, usulsüzlük vardır, rüşvet vardır, irtikâp vardır, hepsi vardır. Hepsinin raporu bizde var.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Aynen iade ediyoruz, kem söz sahibine aittir. Ülke hizmetle buluştu; yollar, köprüler, havalimanları, üretim... Çalarak olmuyor, yolsuzlukla olmuyor; mücadeleyle oluyor.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Erdal Bey, önergeyi hırsızladınız ya! Önergeyle ilgili bir kelime etmediniz. Önerge ne, önerge?

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

6'nıncı madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 285 sıra sayılı İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 6'nıncı maddesiyle 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 87'nci maddesinde yapılan değişikliğin ilk fıkrasındaki "olmak üzere" ibaresinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Alpay Antmen

Rafet Zeybek

Süleyman Bülbül

Mersin

Antalya

Aydın

Zeynel Emre

Aydın Özer

Turan Aydoğan

İstanbul

Antalya

İstanbul

Ömer Fethi Gürer

Suzan Şahin

Niğde

Hatay

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Hatay Milletvekili Sayın Suzan Şahin.

Buyurunuz Sayın Şahin. (CHP sıralarından alkışlar)

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yargının kurucu unsuru olan avukat, bağımsız savunmayı temsil eder. AKP'nin hukuksuzluklarına karşı “hak, hukuk, adalet” şiarıyla, yasaların onlara emrettiği normlar gereği Hükümetin kanunsuzluklarına karşı direnç gösteren bağımsız avukatlar ve barolar ise sistematik şekilde itibarsızlaştırılmak, yok edilmek istenmektedir. Avukatlık mesleğinde çoklu baro bölücülüğüyle başlayan kaos sürmektedir.

AKP, ara buluculuk sistemini dayatmıştır. Oysa Avukatlık Kanunu 35/A maddesi gereği, avukatlar, ara buluculuk yetkisini kanundan almaktaydı. Şimdi ise sınavla ara bulucu olması sağlanan avukatlardan sınav eğitim ücreti olarak -zorunlu olarak- 1.500 lira talep edilmektedir. 30 bin kişi bu ücreti ödeyerek sınava girdi, AKP bu işi de gelir kapısı hâline getirdi.

Hak arama özgürlüğü ile hukuk sistemimize vurulan bir darbe niteliğinde olan ara buluculuk sistemine hukukçular olarak karşı olmamıza rağmen sistem yürürlüğe girmiş, sorunları da beraberinde getirmiştir. Mesleği sıradanlaştıran uygulamalar yetmemiş gibi, sistem içerisinde yapılan sınavlarda da adaletsizlikler ortaya çıkmıştır. Usandık artık; çalınan sorular, sınav şaibeleri, soruların hatalı ve yanlış olması, mülakat ve atamalardaki adam kayırmalar ve daha niceleri.

Adaletin sadece bir kadın adı olarak kaldığı ülkemde, vatandaşın elinde kalan tek sığınağı olan savunma hakkını temsil eden avukatlara yapılan bir adaletsizlikten bahsedeceğim şimdi sizlere.

Sayın milletvekilleri, Adalet Bakanlığı Kasım 2019'da Arabuluculuk Sınavı açmış ve yaklaşık 30 bin kişi bu sınava girmişti. Sınava giren 6.271 kişi başarılı olup ara buluculuk hakkı kazanmıştı. Bu gelişmelerden sonra, Ankara Barosu ve avukatlar sınavda yer alan bazı soruların cevaplarının hatalı olduğu sebebiyle dava açtı. İdare mahkemesi 3 sorunun iptaline, ayrıca, yönetmelik hükmü gereğince adayların puanlarının yeniden hesaplanması gereğine vurgu yaparak sınav sonucunun iptaline karar verdi. 91 olan baraj puanı da 88'e çekilmiş oldu. 3 sorunun iptali üzerine, önce, 88 puan ve üzeri alan adaylara sicil kaydı için UYAP üzerinden kayıt başvurusunda bulunması ve aidatları ödemesi için kısa mesaj gönderilerek bilgilendirme yapıldı; sonra, sicil aidatını ödeyerek başvuruda bulunan 3 bine yakın adaydan 431'i hariç geri kalanlar başarısız ilan edildi. Yine bir sınav, yine bir kaos.

Değerli üyeler, iptal edilen soru sayısı dikkate alınarak baraj puanının 91'in altına indirilmesi gerekirken aynı sınava 2 farklı baraj puanı uygulayarak barajın yükseltilmesi, bu kez ilk değerlendirmeden daha büyük bir hukuki garabete ve mağduriyete sebebiyet verdi. Hâlbuki Anayasa'nın 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesi ve Arabuluculuk Yönetmeliği'nin 45'inci maddesindeki “Başarılı sayılan en düşük puanlı adayla aynı puanı alan adaylar da başarılı sayılır.” hükmü gereğince, daha önce başarılı sayılan ve hakları saklı tutularak başarılı sayılmaya devam edilen kişilerin yeni sıralamadaki puanı en düşük puan kabul edilmeliydi. Soru iptali sebebiyle, net doğru sayısı 100 soruda 91 doğruken 97 soruda 88, 89, 90'a inen kişi sınavda başarılı sayılarak hâlen ara buluculuk yapmakta, devam etmektedir. Hukuk karşısında tek bir kişinin dahi mağduriyeti söz konusu olamayacakken ikinci sıralamada 97 soru üzerinden 88, 89, 90 soru yapanlar yani 2.400 kişi başarılı sayılmayarak ara bulucu olma hakkı tanınmamış, mağdur olmuştur. Aynı sınava katılan kişiler arasında başarılı sayılma kriteri açısından yaratılan bu eşitsizlik açıkça hukuka aykırıdır. Size basit anlatayım: Arabuluculuk Daire Başkanlığı, hatalı olduğu mahkeme kararıyla tespit edilen soruları doğru yapan ile yanlış yapan yani aynı hukuki durumda bulunan kişilere farklı muamelede bulunarak eşitlik ilkesini gözetmemiştir. Kısacası, daha fazla net doğru cevabı bulunan kişi ara bulucu olamazken daha az net doğru cevabı olan kişinin hakkı korunmaktadır. Bu sınav, ülkenin adalet dağıtması beklenen kurumunun düpedüz adaletsiz olduğunun göstergesi olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Bugün bunu gündeme getirip adaleti savunmak da yine bize düşmüştür. İdarenin idari işlem tesis edilirken yapılan hataların düzeltilmesi için yeni bir işlem tesis etmesi her zaman mümkündür, bunu derhâl yapmalıdır da. Arabuluculuk Daire Başkanlığının hatalı işlemi düzeltmesi, sınava katılan adayların idareye güveninin temin edilmesi, yüzlerce hukukçuyu olumsuz etkileyen bu uyuşmazlığı yargıya havale etme yolunu seçmeden “birey, toplum, idare” üçgenindeki çıkar dengesinin korunmasına hizmet edecektir. Bu yanlış karar, idarenin en temel ilkelerinden eşitlik ilkesi gereği derhâl düzeltilerek mağduriyetin önüne geçilmeli, avukatlık mesleği ve avukatlara bir darbe daha vurulmamalıdır. Nitekim bu durum, idarenin kendi hatasından kaynaklanmıştır ve bilinmelidir ki avukatlar, baskıcı tek adam rejimine, her fırsatta masanın altından çıkarıp gösterdiği sopaya ve itibarsızlaştırma planlarına hiçbir zaman boyun eğmedi, hiçbir zaman da eğmeyecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Öyle bir...

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Daha önce verdiniz.

BAŞKAN – Buyurunuz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, kadınlara pozitif...

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Avukatlar olarak bu eşitsizliklere, adaletsizliklere itirazımız var, acil düzenleme talep ediyoruz.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Efendim, kadınlar konusunu açmayın, Sayın Meral Beştaş yeni bir gündem açacak, onun için lütfen, insicam iyi gidiyor.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

İzmir

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurunuz Sayın Çulhaoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 9 Haziran 1932 tarih ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu üzerinde İYİ Parti Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlarım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6'ncı madde kıymet takdiriyle alakalıdır. 2004 sayılı Kanun'un 87'nci maddesinde değişiklik yapılarak “Haczi yapan memur, sicile kayıtlı mallar hariç olmak üzere haczettiği malın kıymetini takdir eder. İcabında bilirkişiye müracaat edebilir.” denmektedir. Özetlemek gerekirse, kanunda teknik bir düzenleme yapılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vatandaşlarımız kredi kartı borçlarını ödeyemiyorlar, icralık olmamak için kredi kartı borçlarını yine bankadan aldıkları bir başka kredi kartıyla ödüyorlar. Çiftçimiz girdi maliyetlerinden dolayı ekin ekemiyor, borçlu, süt ineğini satıyor yine de borçlarını ödeyemiyor. Bugün ülkemizde her 4 vatandaşımızdan 1'isi icralık. Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi'ne göre 2008 yılında 8 milyon olan icra ve iflas dosyası 2021 yılının ilk yedi ayında 25 milyonu bulmuş durumda. Son on iki yılda icra ve iflas dosya sayısı 3,75 kat artmıştır. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun verilerine göre ise hane halkı borcu 2002 yılında 6,3 milyar Türk lirası iken 2020 yılında 820,7 milyar Türk lirası olmuştur. Son on sekiz yılda hane halkının borcu 130 kat artmış arkadaşlar. İşte AK PARTİ'nin ekonomideki karnesi, işte vatandaşlarımızın durumu. AK PARTİ Hükümetinin atadığı yöneticilerin kurumlarının resmî "web" sayfalarından açıklanan bu veriler sözün bittiği yerdir. Sonra çıkıp yandaş televizyonlarda "Ekonomiyi uçurduk." diyorsunuz arkadaşlar. Bu hak mıdır, milletimize reva mıdır bu?

Geçtiğimiz her köyde, her ilçede, her ilde vatandaş isyan ediyor "Geçinemiyoruz, okula giden çocuklarımızın ihtiyaçlarını karşılayamıyoruz, bir ayakkabı bile alamıyoruz." diyor. İnanın, ilkokul çağındaki okuyan çocuğuna kalem alamayan vatandaşlarımız var. Çiftçilerimiz kan ağlıyor, artık gübre vermeden ekim yapıyorlar.

İşte böyle bir memlekette yaşıyoruz. İşte biz bunun için güçlendirilmiş ve iyileştirilmiş parlamenter sistemin tekrar geri getirilmesini istiyoruz. Vatandaşlarımız da bunu istiyor, artık tek bir insanın iki dudağının arasına sıkışıp kalmaktan kurtulmak istiyor. Aslında biliyorum ki sizler de bunun farkındasınız ama söyleyemiyorsunuz. Ama artık bıçak kemiğe dayanmış durumda.

Arkadaşlar, pembe hayaller kurmayı bırakıp gerçek hayata dönmenizin vaktidir artık. Bakın, TÜRK-İŞ'in 2021 yılı Ekim ayı araştırma sonucuna göre bu yıl yoksulluk sınırı 10 bin Türk lirası olmuş, iktidara bunu duyuruyoruz. Yine, 4 kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması 3.093 lira 20 kuruş; bunun içinde giyim, doğal gaz, elektrik, su, eğitim, sağlık, kira gibi harcamalar bulunmuyor. Peki, sizin verdiğiniz asgari ücret 2.825 lira 90 kuruş. Vatandaşımız ne diyor biliyor musunuz? "Buyurun, bu şartlarda, fazla değil, siz de üç ay yaşayın, görün hâlimizi." diyorlar. Mağduriyetlerini her zaman gündeme getirdiğimiz, söz verdiğiniz EYT'lilere ve 3600 ek gösterge bekleyen vatandaşlarımıza da İYİ Parti olarak buradan söz veriyoruz: Bu iktidarın size verdiği ve yerine getirmediği her sözü yerine getirene kadar hakkınızı savunmaya devam edeceğiz, vermezlerse de iktidarınızda biz vereceğiz.

Evet, devriktidarınızda AK PARTİ sebep; enflasyon, fakirlik, açlık, yoksulluk ve yoksunluk sonuç olmuştur. Ekonomi kitabınızı milletimiz acı bir şekilde okumakta, yaşayarak görmekte, iliklerine kadar hissetmektedir. Milletimizin daha fazla eziyet çekmek istemeyerek buna bir son vereceği günler yakındır. Seçim sandığının necip milletimizin önüne konulacağı günü vatandaşımız sabırsızlıkla bekliyor.

İYİ Parti Grubu olarak 6'ncı maddeyi olumlu değerlendiriyoruz ve Genel Kurulumuzu bu duygularla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 285 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinde geçen "şekilde" ibaresinin "biçimde" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Ali Kenanoğlu

Züleyha Gülüm

İzmir

İstanbul

İstanbul

Mahmut Celadet Gaydalı

Murat Çepni

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Bitlis

İzmir

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay.

Buyurunuz Sayın Kemalbay. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerime bir soruyla başlamak istiyorum: Patronların, maliyetli diye insan öldürme özgürlüğü olabilir mi? Türkiye’de var. Dün, eşarbi iş makinasına takılan 13 yaşındaki bir çocuk işçi Ula Kerem, Mersin’in Akdeniz ilçesinde hayatını kaybetti, narenciye paketlemede çalışıyordu. Son sekiz yılda 500’ü aşkın çocuk iş cinayetinde yaşamını yitirdi. Son yirmi yılda 30 bini aşkın kişi iş cinayetinde yaşamını yitirdi. Bilime göre, bu iş cinayetlerinin yüzde 98’i önlenebilir kazalardan oluşuyor. O yüzden “kaza değil, iş cinayeti” diyoruz. Düzeniniz, parayı, kârı insan yaşamından daha değerli görüyor.

Sizin düzeninizin adı “nekr Kapitalist düzen”dir. Ölümden beslenen bir kapitalizm, ölüm ekonomisi, ne ahlak tanıyor ne ahlak ilkesi biliyor ne de hukuk ilkesi tanıyor. Hükümetiniz “Sermaye biriksin, patronlar daha fazla kazansın, Türkiye obez de olsa büyüsün.” diye iş cinayetlerine de doğanın tahrip edilmesine de paranın değer kaybetmesine de işsizliğe de güvencesizliğe de yoksulluğa da net şekilde göz yumuyor. Ne Allah korkusu biliyorsunuz, ne kuldand utanıyorsunuz; yazıklar olsun!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Tümünden reddediyoruz, aynen iade ediyorum.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) - Burada çocuk işçi Ula Kerem’i saygıyla anıyorum. İş cinayetlerine, sömürüye, talana, çocuk işçiliğine hayır diyorum.

Gelelim bu torba yasaya. Şimdi, İcra ve İflas Kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik torba yasa teklifini getirdiniz. Neresinden totalim bu torba yasanın? Kısaca söylersek, icra ve iflas dairesine ilişkin düzenlemelerin yapıldığı bu teklifte yine yapısal sorunlara çözüm oluşturulamamıştır. Türkiye tarihinin en büyük ekonomik krizinden geçiyoruz; bu torba yasa buna çare olamaz. Halktan kaçırılarak bütçe görüşmeleri yapıyorsunuz şu yan tarafta ve...

(Uğultular)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Dinleyin sayın vekiller.

Halktan kaçırılıyorsunuz çünkü yurttaşlarımızın size soracağı şu soruya cevap veremezsiniz. Bakın, bir ülkenin bütçe teklifinde faiz giderlerine ayrılan pay eğitime ayrılan paydan daha fazla olabilir mi? Siz bu soruya cevap verebilir misiniz? Evet, Türkiye’nin 2022 bütçesinde faize ayrılan pay eğitime ayrılan paydan daha fazla; gördünüz mü neymiş faiz lobisi, kimmiş faiz lobisi?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yüzde 140’lardan faizi indirdik tek haneye.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Soruyorum size: Kaynaklar servete, yandaşa, ranta, savaş baronlarına, faize, garantili proje ödemelerine giderken çiftçiye, asgari ücretliye, işsive, kadına, emekliye, EYT’liye, yurtsuza, öğrenciye, engelliye, emeği görünmeyen kadına, atanamayan öğretmenlere, SMA hastası çocuklara niye bütçe yok? Toplumla kurtuluş olarak gösterdiğiniz bir tek şey var, o da borç bataklığı. Yüksek enflasyon, yüksek döviz kurları ve yüksek işsizlik çözüm bekliyorken bu torba yasa bunlara çözüm olamaz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Enflasyon yüzde 80’ler, yüzde 100’lerdeydi; biz tek hanelere indirdik. Faizle, enflasyonla mücadeleye devam.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Sayın Özkan, konuşuyorsunuz şu anda.

Uyguladığımız ekonomik sistemin sonucu Türkiye’de 35 milyon insan borçlu, insanlar aldığı borçları ödeyemiyor; 28 milyon kişi ıcralık oldu. Sizin hiç ıcralık olma durumunuz oldu mu? Siz hiç ıcralık oldunuz mu?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – AK PARTİ’den önce oluyorduk.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Pandemi... Yine, Fuat Oktay bahsetti, bütçe sunumunda dedi ki: “Covid-19 krizini fırsata çevirdik. Krizde bile ekonomiyi büyüttük.” Sayın milletvekilleri, Türkiye büyüdüyse bu paralar nereye gitti?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Milletimiz nereden nereye geldi.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Sayın Özkan, siz de buna cevap verin, konuşuyorsunuz yine şu anda.

Bu torba yasada bunların cevabı var mı? Yok maalesef. Bakın, çalışanların çifte vergilendirildiği bir sistemde besleme çevrenize çifter çifter maaş dağıttığınızı bu halkın bilmediğini mi sanıyorsunuz? Yanılıyorsunuz. Borç batağında yaşayan milyonlar için yapılması gerekenler aslında çok basit, yeter ki bu konuda bir niyetimiz olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Teşekkürler.

Örneğin, biz istiyoruz ki asgari ücretten vergi kaldırılınsın; EYT’lilerin, emeklilerin haklarını tanıyalım; asgari ücreti 5 bin lira, en düşük emekli maaşını da 4 bin lira yapalım; ev emekçisi kadınlara sigorta ve emeklilik hakkı tanıyalım; konutların asgari ihtiyacı kadar elektrik, doğal gaz, internet ücretsiz olsun; iş isteyeneye iş, iş bulamayana temel gelir verelim; köylünün, taşımacının kullandığı mazot, motorin vergiden muaf sayılınsın; dolaylı vergiler yerine doğrudan vergilere yönelelim; vergi cennetlerinin yolunu kapatalım; her harcamasını giderine yazan o devasa holdinglerden vergileri alalım; savaşa, saraya, şatafata bütçe yerine halka bütçe verelim. Tabii, siz bunları yapmazsınız, bunu zaten siz değil biz yapacağız, yeter ki gölge etmeyin fazla ihsan istemez. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Baronlardan aldık paraları, halka dağıtıyoruz zaten. Silah baronları, petrol şirketleri, faiz lobileri artık hortumlarını kesti...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Ya, sürekli konuşunuz Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...halkın bütçesi var.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6’ncı madde kabul edilmiştir.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.27

ALTINCI OTURUM**Açılma Saati: 22.28****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 20’nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

285 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 18 Kasım 2021 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.29

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, TBMM Yerleşkesi içinde yaşayan hayvanlara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/53758)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Mustafa ŞENTOP tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. TBMM sınırları içinde yaşayan toplam kaç tür evcil hayvan ve yabani hayvan bulunmaktadır? Cinsleri nedir?
2. TBMM sınırları içinde yaşayan hayvanların beslenme ve su ihtiyaçları nasıl karşılanmaktadır?
3. Hayvanların temel ihtiyaçlarını karşılamak adına hayata geçirilmiş bir proje var mıdır? Var ise, kapsamı nedir?
4. TBMM sınırları içinde yaşayan hayvanların içinde bulunduğu koşulların uygunluğu nasıldır?
5. TBMM sınırları içinde yaşayan hayvanların barınması için özel bir yer var mıdır?
6. TBMM sınırları içinde yaşayan hayvanlar için bir ödenek bulunmakta mıdır?
7. TBMM sınırları içinde yaşayan hayvanların bakımı ve ihtiyaçlarını karşılamak için özel bir görevli ya da görevliler bulunmakta mıdır?
8. Hayvanların olası tıbbi ihtiyaçlarını karşılayacak veterinerlik merkezi bulunmakta mıdır? Şayet yok ise, bununla ilgili bir çalışma yürütülmekte midir? Hayvanlara karşı duyarlılığı artırmak için bir çalışma var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07- 914093
Konu : Soru Önergesi

17 . 11 . 2021

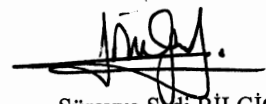
Sayın Mustafa Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

İlgi : 22.10.2021 tarihli ve 7/53758 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM Yerleşkesi içinde yaşayan hayvanlara ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Ek: Soru Cevabı

Süreyya Sadı BİLGİÇ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8.- Türkiye Büyük Millet Meclisi sınırları içerisinde evcil ve yabani hayvan olarak kedi, sincap, kaplumbağa, papağan ve diğer kuş çeşitleri ile sazan türünde balıklar bulunmaktadır.

TBMM Yerleşkesi gerek tasarımı gerek bitki çeşitliliği ile sınırları içinde yaşayan hayvanlara yaşama imkânı sağlayacak düzeyde, kendi içinde bir flora ve fauna oluşturmuş büyük, yeşil bir alana sahiptir.

TBMM sınırları içerisindeki bitki çeşitliliği birçok yabani hayvanın barınmasının yanında beslenme ihtiyacını da karşılamaktadır. Bu kapsamda yabani hayatı desteklemek adına palamut, ceviz, alıç, badem, ateş diken meyvesi, elma türleri, karayemiş, üvez ve mürver gibi bitki türlerinin sayısı artırılmış, bununla birlikte TBMM sınırları içerisindeki çeşitli noktalara kedi ve kuş evleri yerleştirilmiştir.

Ayrıca, Destek Hizmetleri Başkanlığı Bütçesinden karşılanmak suretiyle Yerleşkedeki papağanlar için çekirdek, diğer kuş türleri ve balıkların beslenmesi içinse yem temin edilmektedir.

TBMM sınırları içerisinde yaşayan kedilerin beslenme ve bakım ihtiyaçları gönüllü personel tarafından, papağanlar ve diğer kuşlar ile sazan balıklarının ihtiyaçları ise Kurumumuzun bahçıvanları tarafından karşılanmaktadır.

Bununla birlikte, TBMM lokantalarından çıkan artık yemekler de hayvan barınaklarında yaşayan hayvanların beslenmesi için düzenli olarak barınaklara gönderilmektedir.

TBMM sınırları içerisinde yaşayan hayvanların olası bir tıbbi ihtiyacı halinde belediyelerden ve üniversitelerin veteriner fakültelerinden destek alınmaktadır.

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Kamu Denetçiliği Kurumuna ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/53838)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 22.10.2021

Ömer Fethi Gürer
Niğde Milletvekili

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'a sorduğum aşağıdaki sorularıma "yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının görev ve yetki alanına girmektedir." cevabı verilmiştir. Tarafınızdan sorularımın yanıtlanmasını arz ederim.

- 1- Kamu Denetçiliği Kurumu'na kuruluşundan bugüne kadar kaç başvuru yapılmıştır? Kaç başvuruya, başvuranın lehine görüş oluşturulmuştur? Başvuru sonucu oluşan kararlar kaç kamu kuruluşunda dikkate alınarak uygulamaya konmuştur?
- 2- Taşeron düzenlemesinde, mağdur olan kamudaki kiralık araç şoförlerinin kadro hakkı ile ilgili tavsiye karan neden uygulanmamıştır?
- 3- Kamu Denetçiliği Kurumu'nda kaç kişi görev yapmaktadır?
- 4- Kaç yurt içi ve yurt dışı konferans gerçekleştirilmiştir?
- 5- Kurul üyeleri ne kadar ücret almaktadır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

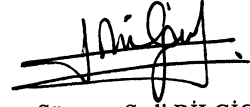
Sayı : Z-43452547-120.07- 914105
Konu : Soru Önergesi

17 . 11 . 2021

Sayın Ömer Fethi GÜNER
Niğde Milletvekili

İlgi : 26.10.2021 tarihli ve 7/53838 esas numaralı yazılı soru önermeniz.

İlgi önermeniz ile Kamu Denetçiliği Kurumu soru konusu yapılmış olup önermenize cevap olarak söz konusu Kurum tarafından gönderilen yazı ekte yer almaktadır.
Bilgilerinizi rica ederim.

Süreyya Sadi BİLGİÇ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Kamu Denetçiliği Kurumunun Cevabî Yazısı ve Ekleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

Sayı : E-81460570-610-2647

02.11.2021

Konu : TBMM Başkanı'ndan Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 26.10.2021 tarihli ve 24301011-0902345 sayılı yazınız.

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi Gürer'in, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına ilettiği yazılı soru önergesinde yer alan ve Kurumumuza yapılan başvurular ile Kurumumuz faaliyetlerine ilişkin hususları içeren soruların yanıtları ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi

Ek: Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi Gürer'in Soru Önergesi Yanıtları

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi Gürer'in Soru Önergesinde Yer Alan Sorulara İlişkin Kurumumuzun Cevapları:

Kurumumuz, idarenin, hukuka, hakkaniyete, insan haklarına ve iyi yönetim ilkelerine aykırı işlemlerine karşı bireylerin haklarını korumak, idarenin iyi işleyişini ve hizmet sunumunun kalitesini artırmak ve haklarının bilincinde olan bireylerin yetişmesini sağlamak amacıyla yaklaşık dokuz yıldır faaliyetlerini yürütmektedir.

Kurumumuzun kamuoyu ve idareler nezdinde farkındalığının artırılması ile sorun çözme yeteneğinin gelişmesinde önemli mesafeler kaydedilmiştir. KDK verdiği kararlar ile milyonlarca vatandaşımızın derdine derman olmuş, idarede iyi yönetim ilkelerinin yerleşmesi için katkıda bulunmuş, insan haklarının güçlü bir koruyucusu olmuştur. Ayrıca toplumun önemli sorunları hakkında hazırladığı özel raporlar ve yaptığı çalıştaylar sonucu milyonlarca insanı ilgilendiren sorunlara çözüm aramıştır.

Amacımız ve hedefimiz tavsiye kararları ve uzlaştırıcı yönüyle bireylerin adalete hızlı erişimini sağlayan, önleyici ve eğitici rolüyle uyumsuzlukların doğmasının engellenmesine katkıda bulunan, iyi bilinen, tercih edilen, daha etkin bir hak arama kurumu olmaktır.

SORU – 1

Kamu Denetçiliği Kurumuna kuruluşundan bugüne kadar kaç başvuru yapılmıştır? Kaç başvuruya, başvuranın lehine görüş oluşturulmuştur? Başvuru sonucu oluşan kararlar kaç kamu kuruluşundan dikkate alınarak uygulamaya konmuştur?

CEVAP – 1

Kurum tarafından kamu hizmetlerinin işleyişinde bağımsız ve etkin bir şikâyet mekanizması oluşturularak, 29.03.2013 tarihi itibarıyla elden, posta, e-posta, faks ve e-Başvuru sistemi aracılığı ile şikâyet başvuruları alınmaya başlanmıştır. 29.03.2014 tarihinden itibaren ise mahalli idare başvuruları kabul edilmektedir.

Bu kapsamda, Kurumumuza 1 Ocak - 24 Ekim 2021 tarihi itibarıyla **15.155** olmak üzere **2013 yılından bugüne kadar toplam 185.899** adet şikâyet başvurusu yapılmıştır.

Tablo 1: Yıllar İtibarıyla Şikâyet Başvuru Sayıları

Sikâyet Başvuru Sayıları	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 (24.10)	Toplam
	7.638	5.639	6.055	5.519	17.131	17.585	20.968	90.209	15.155	185.899

Kurumumuza yapılan bu başvurular; inceleme ve araştırma sonucunda şikâyetin yerinde olduğu kanaatine varılması hâlinde Kurumumuz tarafından Tavsiye Kararı verilmektedir. **2013-2017 yıllarının toplamında 792 adet tavsiye yönünde karar verilmişken; 2018 yılında 5 yılın toplamından fazla tavsiye kararı verilerek bu sayı 946'ya ulaşmış, 2019 yılında ise 1.270 olarak gerçekleşen bu sayı pandemi etkisiyle 2020 yılında 68.832 olmuş, 2021 yılında ise 1.410 olmuştur.**

Diğer yandan Şikâyet başvurusunun daha etkin ve hızlı bir şekilde çözüme kavuşturulmasını sağlayan **uzlaştırma** yoluyla uyuşmazlıkların çözümü usulü Kurumumuzca en sık başvuru yöntemlerdendir. **Bu yöntem doğrultusunda, 2013 yılında 184, 2014 yılında 123, 2015 yılında 161, 2016 yılında 80 adet dosya uzlaşma yöntemiyle çözüme kavuşturulmuştur.**

Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte” 02.03.2017 tarihli ve 29995 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişikliği ile Kurumumuzun kuruluş amacı doğrultusunda ve yapılan katkı ve hizmetlerini düzgün ifade edilebilmesini teminen “Dostane Çözüm Kararı” eklenmiş olup uzlaşma kültürünün çerçevesi daha anlamlı hale getirilmiştir.

Kurumun başarısı ikna gücüne dayalı arabuluculuk ve uzlaştırıcı rolünde saklıdır. Bu nedenle şikâyetlerin daha hızlı ve etkin çözümü için Kurumumuzca vatandaş ve idare arasında köprü görevi yürütülerek dostane çözüme ulaşılmaya çalışılmaktadır.

Bunun yanı sıra, Kurumumuza idari başvuru yolları tüketilmeden yapılan başvurular hakkında Gönderme Kararı verilmektedir. Gönderme Kararları ise, idareye yapmış olduğu işlemi tekrar gözden geçirerek yeniden değerlendirme fırsatını sunmaktadır. Gönderme Kararlarının etkinliğini artırmak amacıyla şikâyetçilere ve iyi yönetim ilkeleri gereğince de Kurumumuza bilgi vermesi hususu idarelere kararlarda hatırlatılmaktadır. Aynı zamanda idarelere neler yapması gerektiği konusunda da yol gösterilmektedir. Bu kapsamda;

- 2017 yılında toplam “Çözüme Kavuşturulan Dosya Sayısı” 1.887 olup bunların 1575 adedi Dostane Çözüm Kararı ile 312 adedi ise Gönderme Kararı ile,
- 2018 yılına toplam “Çözüme Kavuşturulan Dosya Sayısı” 2.498 olmuş, bunların 1.916 adedi Dostane Çözüm Kararı ile 582 adedi ise Gönderme Kararı ile,
- 2019 yılında toplam “Çözüme Kavuşturulan Dosya Sayısı” 2.707 olmuş, bunların 1.607 adedi Dostane Çözüm Kararı ile 1.100 adedi ise Gönderme Kararı ile,
- 2020 yılına bakıldığında ise toplam “Çözüme Kavuşturulan Dosya Sayısı” 2.867 olup bunların 1.808 adedi Dostane Çözüm Kararı ile 1.059 adedi ise Gönderme Kararı ile gerçekleştirilmiştir.

Tüm bu hususlar değerlendirildiğinde 2013 yılından bu yana yapılan 185.899 başvurunun 71.266’sı tavsiye kararıyla, 1.984’ü kısmen tavsiye kısmen ret kararıyla, 12.982’si ise dostane çözüm yollarıyla olmak üzere toplam 86.232 başvuru başvurusunun lehine çözüme kavuşturulmuştur.

Tablo 2: Yıllar İtibariyle Çözüme Kavuşturulan Dosya Sayıları

Karar Türü	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 (24.10)	Toplam
Tavsiye Kararı	64	93	56	62	245	677	860	68.128	1081	71.266
Kısmen Tavsiye Kısmen Ret Kararı	11	26	26	32	177	269	410	704	329	1.984
Dostane Çözüm ile Sonuçlandırılan	184	123	161	80	1887	2498	2707	2867	2475	12.982
TOPLAM	259	242	243	174	2.309	3.444	3.977	71.699	3.885	86.232

Dolayısıyla Kurumumuza yapılan nitelikli başvuru sayısı arttıkça kabul edilebilir başvurularda da artış yaşanmış, bu durum ise Kurumumuzun sorun çözme yeteneğini olumlu yönde etkilemiştir. Kurumumuz, tüm dünya ombudsmanlıklarında olduğu gibi, başarısını kabul edilebilir başvurular üzerinden değerlendirmektedir.

Kurumumuzca Ekim 2021 tarihinde sonuçlandırılan 16.432 başvurunun 5.033 adedi kabul edilebilir nitelikte olarak değerlendirilmiştir. **Bu oran %30,62'ye tekabül etmektedir.** Avrupa ülkeleri Ombudsmanlık Kurumlarının başvuruları inceleme oranları Kurumumuzla karşılaştırıldığında, kabul edilebilir başvuru oranlarının Avrupa ülkelerindeki ombudsmanlık kurumlarından çok daha yüksek; incelenemezlik karar oranlarının ise çok daha düşük olduğu görülmektedir. Aşağıda köklü ombudsmanlık kurumlarının kabul edilebilirlik oranlarına yer verilmiştir.

- İspanya'nın 2020 yıllık rapor verilerine göre, Kuruma yapılan 28.020 adet başvuru arasından kabul edilebilir başvuru oranı %27,5'tir.

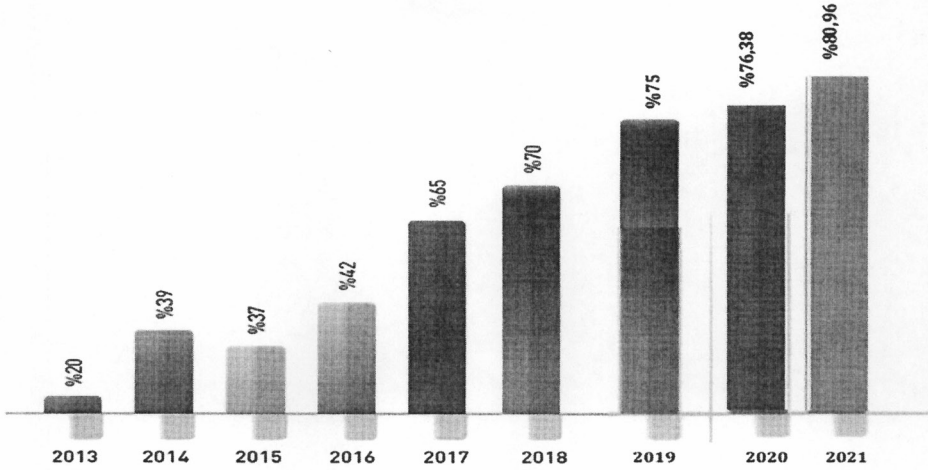
- Finlandiya'nın 2020 yıllık rapor verilerine göre, Kuruma yapılan 7,241 adet başvurunun %14'ü kabul edilmiştir.

- Norveç'in 2020 yıllık rapor verilerine göre, Kuruma yapılan 13.517 adet başvurunun kabul edilebilirlik oranı % 8'dir.

Diğer taraftan ombudsmanlıkların etkinliğinin bir diğer ölçütü de tavsiye kararlarına uyum oranıdır. Tavsiye kararlarımızın uyum oranlarına bakıldığında; 2013 yılında %20, 2014 yılında %39, 2015 yılında %37, 2016 yılında %42 iken; 2017 yılında 23 puanlık bir artış göstererek %65'e yükselmiş, 2018 yılında ise yine artış göstererek %70'e ulaşmış, 2019 yılında %75 olarak gerçekleşmiş, 2020 yılında ise %76,31 olmuştur. **24 Ekim 2021 tarihi itibarıyla bu oran %80,96'dır.**

Tablo 3: Yıllar İtibarıyla Tavsiye Kararlarına Uyum Oranları

Tavsiye Kararları Uyum Oranı	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 (24.10)
	%20	%39	%37	%42	%65	%70	%75	%76,31	%80,96

SORU – 2

Taşeron düzenleminde, mağdur olan kamudaki kiralık araç şoförlerinin kadro hakkı ile ilgili tavsiye kararı neden uygulanmamıştır?

CEVAP – 2

Malumlarınız üzere; taşeron işçilerin kadro talebi uzun yıllardır kamuoyunda tartışılan bir konu olup; 24.12.2017 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 08.03.2018 tarihli ve 30354 sayılı (Mükerrer) Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7079 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun ile bu talep yasal zemine kavuşmuştur.

Kamu personel rejimine yeni bir statü kazandıran (4/D) anılan uygulama ile bu statüdeki personele uygulanan iş ve işlemlerde yeknesaklık sağlanmasını teminen 01.01.2018 tarihli ve 30288 sayılı Resmi Gazetede; Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı Sözleşmeleri Kapsamında Çalıştırılmakta Olan İşçilerin Sürekli İşçi Kadrolarına veya Mahalli İdare Şirketlerinde İşçi Statüsüne Geçirilmesine İlişkin 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 23 ve Geçici 24 üncü Maddelerinin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar yayımlanmıştır.

Bu kapsamda kamuda sürücülü araç kiralama hizmet alımları kapsamında taşeron işçi olarak çalışan şoförlere mevzuat kapsamında kadroya geçiş hakkı tanınmamıştır. Diğer taraftan aşağıdaki örneklerden görüleceği üzere Kurumumuzca taşeron işçilerin kadroya geçişlerinde yaşanan sıkıntılara ilişkin tavsiye kararları verilmekte birlikte şoförlerin kadroya geçiş taleplerine ilişkin verilmiş bir tavsiye kararımız bulunmamaktadır.

Tavsiye kararlarından örnekler:

Örnek 1. 2014-2018 yılları arasında Adıyaman AFAD Bölgesel Lojistik Deposunda alt işverene bağlı özel güvenlik görevlisi olarak çalıştığını, ancak sürekli işçi kadrosuna geçiş başvurusunun kabul edilmediğini belirterek başvuru konusunun incelenmesi talebine ilişkin yapılan başvuruda, başvuran hakkında sulh sözleşmesinin bulunmaması nedeniyle sürekli işçi kadrosuna geçiş talebinin reddine ilişkin idari işlemin sebep unsuru yönüyle hukuka aykırı olduğu kanaatiyle, başvuran hakkında mevzuatın öngördüğü şartlar yönünden objektif ve hukuken muteber bir değerlendirme yapılması yönünde tavsiyede bulunulmasına karar verilmiştir.

Örnek 2. Sürekli işçi kadrosuna geçiş talebinin askerlikle ilişkisinin bulunması nedeniyle reddedildiği iddiasına ilişkin başvuruda; Kurumumuzca yapılan inceleme neticesinde; gerek 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 23 üncü maddesinde, gerekse de 375 sayılı KHK'nın Geçici 23 ve Geçici 24 üncü Maddelerinin Uygulamasına Dair Usul ve Esaslara İlişkin Tebliğde; 04.12.2017 tarihi itibarıyla askerde bulunanlarında sürekli işçi kadrolara geçiş hakkından yararlanacağını belirtildiği, anılan maddenin devamında sürekli işçi kadrolarına geçirilme süreci, birinci fıkrada kapsamında olmakla birlikte bu sürecin tamamında veya herhangi bir aşamasında askerde bulunanlar için askerlik süresinin sona erdiği tarihten itibaren başlayacağı hükmü kapsamında başvuranın talebinin reddi yönündeki idari işleminin hukuka ve hakkaniyete uygun olmadığı sonucuna varılarak başvuranın işçi kadrosuna geçiş işlemlerinin ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda tamamlanması yönünde tavsiye kararı verilmiştir.

Örnek 3. Başvuranın, idarenin kendisini 04.12.2017 tarihinde aktif çalışmadığı gerekçesiyle taşeron yasasından faydalandırılmadığını, hâlbuki 02.11.2017 ile 05.05.2018 tarihlerinde Diyarbakır'da askerlik görevini yerine getirdiğini, aşırı derecede mağdur olmaması için belediye'nin kendisini mevsimlik geçici işçi olarak işe başlattığını, şimdiye kadar elektrikçi olarak çalıştığı iş yerinde vasıfsız işçi olduğunu belirterek, taşeron yasasından faydalanma talebiyle yapılan başvurusuna ilişkin; Kurumumuzca yapılan değerlendirme sonucunda, başvuranın 31.10.2017 tarihinde işten çıkışının verildiği, zira başvuranın askerde olduğunu kimsenin bilmediği ve 04.12.2017 tarihine kadar verdiği herhangi bir dilekçesinin de bulunmadığı gerekçe gösterilerek işlem tesis etmekten kaçınıldığı; ancak anılan Kanunun vermiş olduğu hak ve belirlenen şartların açıkça zikredildiği, bu kapsamda askerlik durumunun haktan faydalanmayı engellememesinin amaçlandığı, askerlik durumunun bildirimine ilişkin usulü prosedürlere hakkın özüne etki edecek derecede önem verilmesinin, düzenlemenin ruhuna da uygun düşmediği, başvuranın işten ayrıldığı tarihten 2 gün sonra askerlik işlemlerini başlattığı ve askerlik görevini yerine getirmiş olduğu ve askerlik görevi sona ermeden de gerekli başvuruyu yaptığı hususunun tartışmasız olduğu gerekçesiyle hayatın olağan akışına uygun olay örgüsünü öğrenen idarenin, salt işverenin çıkış kodunu "askerlik nedeniyle çıkış" olarak göstermemesini mazeret olarak sunmasının hukuka ve hakkaniyete uygun düşmediği, kaldı ki başvuran hakkında "22- Diğer nedenler" işten ayrılış kodunun verildiği dikkate alındığında, başvuranın Kanunda yer alan diğer koşulları da haiz olması halinde, kendisine uygun kadro/pozisyona geçiş işlemlerinin ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda tamamlanması yönünde tavsiyede bulunulmasına karar verilmiştir.

SORU – 3

Kamu Denetçiliği Kurumunda kaç kişi görev yapmaktadır?

CEVAP – 3

Kurumumuz, 152 kadrolu personel, 77 sürekli işçi, 9 sözleşmeli personel, 30 geçici görevli personel ve 7 geçici görevli sürekli işçi olmak üzere toplam **275** personelden oluşmaktadır.

Kurumumuzda 1 Kamu Başdenetçisi, 5 Kamu Denetçisi, 1 Genel Sekreter, 88 Kamu Denetçiliği Uzmanı, 13 Kamu Denetçiliği Uzman Yardımcısı, 2 Mali Hizmetler Uzmanı, 42 İdari Personel, 30 Geçici Görevli Personel (13 Hâkim, 10 Uzman, 1 Öğretim Görevlisi, 6 İdari Personel), 77 sürekli işçi, 9 sözleşmeli personel ve 7 geçici görevli sürekli işçi istihdam edilmekte olup, 24 Ekim 2021 tarihi itibarıyla personel dağılımını gösterir tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 4: Kurumumuz Personel Sayıları

Kamu Denetçiliği Kurumu	Kadrolu Personel	Sürekli İşçi	Sözleşmeli Personel	Geçici Görevli Personel	Geçici Görevli Sürekli İşçi	Toplam
	152	77	9	30	7	275
	55,27%	28,00%	3,27%	10,91%	2,55%	

SORU – 4

Kaç yurt içi ve yurt dışı konferans gerçekleştirilmiştir?

CEVAP – 4

Kişî hak ve özgürlüklerinin korunması ve geliştirilmesi hususunda alternatif çözüm yolu olarak ulusal insan hakları kurumlarının gündeme gelmesi sonucunda dünyadaki bu genel yönelime paralel olarak Türkiye’de de insan haklarına saygılı hukuk ve hakkaniyete uygun olarak çalışan hesap verebilir bir yönetim için çalışacak bağımsız ve etkin bir kuruma olan ihtiyaç doğrultusunda Kamu Denetçiliği Kurumu kurulmuştur.

Bununla birlikte, İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, Kişisel Verileri Koruma Kurumu, Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu, bireylerin kamu hizmetlerine ilişkin bilgi, görüş, istek, şikâyet ve taleplerini iletebildiği Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi-CİMER ve Açık Kapı uygulamaları da kişilerin haklarını aramaları bağlamında başvurabileceği yollardan bazıları olmuştur.

Fakat hukuk devleti ilkesinin geçerli olabilmesi için gerekli olan ve denetimi etkin kulan en önemli unsurlardan birisi bu mekanizmaların varlığı iken; bir diğeri ise, hakkını kullanan bilinçli bireylerin varlığıdır. Zira re’sen inceleme soruşturma imkânı kimi durumlarda bulunmakla birlikte bireylerin hak arama yollarını kullanarak denetim mercilerini harekete geçirmesiyle çok daha geniş bir saha hukuk ve mevzuat açısından değerlendirilebilmektedir. Bu bakımdan, hak arama yollarının aktif kullanımı, devlet organizasyonunun düzenli işlemlerine katkı sunmaktadır.

Ancak hak arama yollarının bilinmesi ve bunların kullanılması tek başına yeterli değildir. Özellikle hak arama imkânlarına dair temel bilgilerdeki eksiklik ve bazen de her yolun denenmesi anlayışı, hem bireylerin tatmin olmamasına hem de ilgili kuruluşların gereksiz yere meşgul edilmesine sebep olmaktadır. Dolayısıyla hak arama yolları hakkında temel bilgileri edinen ve bu suretle en etkin çözümün nerede bulunabileceğini gören bireylerin varlığı, anılan

olumsuzlukları ortadan kaldıracaktır. Bunun gerçekleşebilmesi için yapılması gereken ise, hak arama kültürünün tüm toplum kesimlerine yaygınlaştırılmasıdır.

Bir taraftan kamu denetçisine başvurma hakkı çerçevesinde KDK'nın tanıtılması gerekliliği, diğer taraftan başka hak arama yollarının söz konusu olması halinde bunlara yönelik bilgilendirme ve yönlendirmelerin yapılması, hak arama kültürünün toplumsal düzeyde istenen seviyelere ulaşması için önem taşımaktadır.

Bu bağlamda Kurumumuzun tanınırlık düzeyinin düşük olduğundan hareketle 2017 yılından itibaren sürdürülen tanıtım faaliyetlerine 2020 ve 2021 yıllarında da özellikle pandemi sebebiyle farklı yöntemlerde eklenerek bazı çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede Kamu Denetçiliği Kurumu olarak gerek ülkemizde gerekse yurtdışında hak arama kültürümüzün yaygınlaştırılması adına tüm kesimlere yönelik kapsamlı ve etkin faaliyetlerimiz her yıl artarak ve içerikleri çeşitlendirilerek gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda son yıllarda;

- İl toplantıları: 19 büyükşehirde 500 kişilik salon toplantıları yapılmıştır. Bu toplantılarda muhtarlar ve STK temsilcileri söz alarak sorunları; vali, belediye başkanı ve il yöneticilerine doğrudan kürsüden aktarılmıştır.

-İl ziyaretleri: 65'den fazla il ziyaret edilmiştir. İllerde vali, belediye başkanı, adliye, baro, sanayi ve ticaret odaları ziyaret edilerek STK'larla bir araya gelinmiştir. Diyarbakır gibi bazı önemli iller 3 kere veya daha fazla ziyaret edilmiştir.

-Basınla ilişkiler: İl toplantıları ve ziyaretleri sırasında yaklaşık 450 yerel basın mensubu ile bir araya gelinmiş; "81 İilde 81 Radyo Programı Projesi" kapsamında 82 adet radyo programına katılım sağlanmıştır. Bunun yanında dönemsel basın toplantıları ile ulusal basın mensuplarına Kurumumuzun faaliyetleri hakkında bilgi verilmiştir. Tüm bunların sonucunda, Kurumumuz yazılı basında 2.848, televizyonda 1.603, internet haber sitelerinde 19.903 olmak üzere toplamda 24.354 kez yer almıştır.

-Üniversite konferansları: 71 üniversitede "Hak Arama ve Ombudsman" temalı konferanslar verilmiştir.

-Üniversite Ombudsmanlık Kulüpleri: Üniversitelerde ilk defa Ombudsmanlık Öğrenci Kulüpleri oluşturulmuştur. Bugün itibarıyla 110 üniversitede Ombudsmanlık Öğrenci Kulübü vardır.

-Lise çalışmaları: Ankara ve İstanbul'da liseliler arası hak arama konulu resim, afiş ve film yarışmaları yapılmıştır.

-Çocuklar: Türkiye'de, ebeveynlerin rızasına gerek duyulmaksızın çocuklardan doğrudan başvuru alabilen tek Kurum olmamız sebebiyle çocuklarla ilişkilere özel önem vermekteyiz. Çocuklara özel web sitesinden çocuklarımız doğrudan başvuru yapabilmektedir. İlköğretim ders kitaplarına KDK'yı tanıtan bölümler eklenmiştir. Ayrıca UNICEF ile beraber çocuklara yönelik bir eylem planı geliştirilmiştir. Çocuklara özgü animasyon tanıtım filmi yayınlanmıştır. Bunun yanı sıra Çocuk haklarını korumakla ilgili farkındalık yaratılması, gençlerimize KDK'yı hakkaniyeti, adaleti, insan hakları konusunu hatırlatmak ve hak arama kültürünü yaygınlaştırmak amacıyla Kamu Denetçiliği Kurumu ile Türkiye Satranç Federasyonu 17-20 Nisan tarihleri arasında düzenlenmek üzere "23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Çevrim İçi Satranç Turnuvası" iş birliği protokolü imzalamıştır. Bu protokol kapsamında 17 ve 20 Nisan'da gerçekleştirilen çevrim içi turnuvanın ödül töreni ise, 23 Nisan 2021 tarihinde TBMM'de gerçekleştirilmiştir.

-Engelliler: KDK kararları ve çalışmaları ile engellilerimizin ve özel ilgiye muhtaç vatandaşlarımızın yanında olmaya devam etmektedir. İlerde yapılan toplantılara özellikle engelli STK'ları davet edilerek sorunlarına çözüm bulunmaya çalışılmaktadır.

-Yurtdışında yaşayan Türkler: Özellikle Avrupa'da yaşayan Türklere ve Müslümanlara karşı son yıllarda gittikçe şiddeti artan ırkçılık, ayrımcılık ve İslam düşmanlığına karşı nasıl mücadele edilebileceği konusunda bir proje uygulanmıştır. Bu kapsamda, Almanya, Fransa, Hollanda, Belçika, İsveç, Danimarka ve Avusturya'ya gidilerek orada bulunan Türk STK temsilcileri ve önde gelenleri ile bir araya gelinmiştir. Vatandaşlarımızın maruz kaldığı saldırılar yerinde gözlemlenmiştir. Haklarını ombudsmanlara başvurarak arayabilecekleri belirtilmiştir. Ayrıca adı geçen ülkelerin ombudsmanları ve insan hakları ve eşitlik kurumları başkanları ile bir araya gelinerek o ülkede bulunan Türklerin ve Müslümanların yaşadıkları zorluklar kendilerine aktarılmıştır.

-Çalıştaylar: Kurumumuzca iletilen şikâyet başvurularından da hareketle geniş kesimlerin sorunlarına çözüm üretmek, idarenin işleyişine katkı sağlamak ve hak arama kültürünün yaygınlaştırılması amacıyla konunun tüm tarafları, STK'LAR, akademisyenler, barolar, idare temsilcileri, Milletvekilleri bir araya getirilerek geniş katılımlı çalıştaylar düzenlenmiştir. Bu kapsamda;

-Kadın Hakları ve Ombudsmanlık,

-Cumhurbaşkanlığı Sisteminde İdarenin Denetimi,

-Kadın ve Çocuğa Yönelik Aile İçi Şiddetin Önlenmesine İlişkin Mekanizmaların Etkinliğinin Arttırılması Çalıştayı,

-28 Şubat Sürecinde Yaşanan Mağduriyetler ve Çözüm Arayışları Çalıştayı,

-Çocuk Tesliminde Hak İhlallerinin Önlenmesi Çalıştayı,

-Sporda Hak İhlalleri ve Denetim Çalıştayı,

-Üniversite Ombudsmanlık Toplulukları Çalıştayı,

-Hayvan Hakları Çözüm Çalıştayı,

-Din Eğitimi ve İlahiyat Tamamlama Programı (İLİTAM) Çalıştayı,

-Ombudsmanlığın Dünü, Bugünü ve Yarını Çalıştayı,

- Pandemi Döneminde Çocuk Hakları Çalıştayı

gerçekleştirilmiştir.

-Uluslararası toplantılar: Yurtdışından 60'dan fazla ülkeden yüzden fazla katılımıcının katıldığı üç uluslararası toplantı yapılmıştır.

1) 2-3 Mart 2017 tarihlerinde Göç ve Mülteciler temalı Uluslararası Konferans (Ankara)

2) 25-26 Eylül 2017 tarihlerinde 1. Uluslararası İstanbul Konferansı

3) 18-19 Kasım 2019 tarihlerinde 2. Uluslararası İstanbul Konferansı

SORU – 5

Kurul üyeleri ne kadar ücret almaktadır?

CEVAP – 5

Kurumumuz, 6328 sayılı Kanun kapsamında; Kamu Başdenetçiliği ve Genel Sekreterlikten oluşmaktadır.

Kurumumuz; kurul olarak çalışmamakta Kamu Başdenetçisi tarafından yönetilmekte ve temsil edilmektedir. Başdenetçilik, Kamu Başdenetçisi ve 5 Kamu Denetçisinin oluşmakta olup, Genel Sekreterlik ise Kurumun idari ve mali işleriyle sekretarya hizmetlerini yerine getirmektedir.

Kurumumuz Başdenetçi ve Kamu Denetçilerinin özlük hakları; 6328 sayılı Kanunun **“Başdenetçi ve denetçilerin mali ve sosyal hakları”** başlıklı 16’ncı maddesi kapsamında; *“Başdenetçiye en yüksek Devlet memuru; denetçilere bakanlık genel müdürleri için belirlenen her türlü ödemeler dâhil mali haklar tutarında aylık ücret ödenir. En yüksek Devlet memuru ve bakanlık genel müdürlerine ödenenlerden, vergi ve diğer kesintilere tabi olmayanlar bu Kanuna göre de vergi ve diğer kesintilere tabi olmaz. 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve diğer mevzuat uyarınca en yüksek Devlet memurunun yararlanmış olduğu sosyal hak ve yardımlardan Başdenetçi, bakanlık genel müdürlerinin yararlanmış olduğu sosyal hak ve yardımlardan da denetçiler aynı esas ve usuller çerçevesinde yararlanır.”* hükümleri çerçevesinde belirlenmiştir. Bu hükümden anlaşılacağı üzere Başdenetçiye Cumhurbaşkanlığı İdari Başkanı, Kamu Denetçileri ve Genel Sekretere de Bakanlık Genel Müdürlerine ödenen ücretler ödenmektedir. Bunun dışında Kamu Başdenetçisi ve Kamu Denetçilerine herhangi bir ödeme yapılmamaktadır.

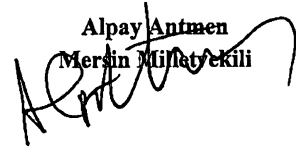
3.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 27. Yasama Dönemi'nde Başkanlığa sunulan kanun teklifleri ile yazılı soru ve Meclis araştırması önergelerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/53839)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM Başkanı Sayın Mustafa Şentop tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince arz ederim.

21.10.2021

Alpay Antmen
Mersin Milletvekili

1 – 27. Dönemin başlangıç tarihi olan 7 Temmuz 2018 tarihinden, önergenin yanıtlandığı tarihe kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına; kaç kanun teklifi, kaç soru önergesi ve kaç meclis araştırma önergesi getirilmiştir?

2 – 27. Dönemin başlangıç tarihi olan 7 Temmuz 2018 tarihinden, önergenin yanıtlandığı tarihe kadar tarafınıza gelen kanun tekliflerinin kaç komisyonlara gönderilmiştir? Bu tekliflerin kaç genel kurula getirilmiştir? Bunların kaç kabul edilmiş kaç reddedilmiştir? Bu tekliflerin sahibi, siyasi parti gurupları hangileridir?

3 – 27. Dönemin başlangıç tarihi olan 7 Temmuz 2018 tarihinden, önergenin yanıtlandığı tarihe kadar Meclis araştırması için tarafınıza iletilen kaç teklif bulunmaktadır? Bunların kaç genel kurulda görüşülmüştür? Kaç kabul edilmiş ve kaç reddedilmiştir? Kabul edilen ve reddedilen araştırma önergelerinin konu başlıkları nedir?

4 - 27. Dönemin başlangıç tarihi olan 7 Temmuz 2018 tarihinden, önergenin yanıtlandığı tarihe kadar tarafınıza iletilen soru önergesi sayısı kaçtır? Hangi siyasi parti gurubu kaç soru önergesi vermiştir? Bu önergelerin kaç yanıtlanmış kaç yanıtlanmamıştır? Bahsi geçen soru önergelerinden kaç Meclis Başkanlığınca uygun görülerek iade edilmiştir? Bunların konuları nelerdir?

5 - 27. Dönemin başlangıç tarihi olan 7 Temmuz 2018 tarihinden, önergenin yanıtlandığı tarihe kadar sırasıyla belirtmek üzere; hangi Bakanlığa kaç soru önergesi gönderilmiştir? Bakanlıklar ayrı ayrı belirtmek üzere; ilgili bakanlık bunların kaçını yanıtlamış kaçını yanıtsız bırakmıştır? Yasal süresi içerisinde yanıtlanan soru önergesi sayısı kaçtır ve bu Bakanlıklar hangileridir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

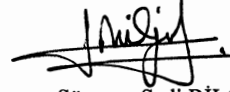
Sayı : Z-43452547-120.07- 914119
Konu : Soru Önergesi

17. 11. 2021

Sayın Alpay ANTMEN
Mersin Milletvekili

İlgi : 26.10.2021 tarihli ve 7/53839 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

27. Yasama Dönemi'nde Başkanlığa sunulan kanun teklifleri ile yazılı soru ve Meclis araştırması önergelerine ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır. Bilgilerinizi rica ederim.

Süreyya Sadi BİLGİÇ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1.- 27. Yasama Döneminde önerge tarihi itibarıyla TBMM Başkanlığına 3.930 kanun teklifi, 55.294 yazılı soru önergesi ve 5.088 Meclis araştırması önergesi sunulmuştur.

Cevap 2.- 27. Yasama Döneminde önerge tarihi itibarıyla TBMM Başkanlığına sunulan kanun tekliflerinin son durumları ve kanun tekliflerinin sahibi milletvekillerinin mensubu buldukları siyasi partilere göre dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Kanun Teklifi Sahibi Milletvekillerinin Mensubu Buldukları Siyasi Parti	Toplam	İade Edilen	Geri Alınan	Komisyonunda Bulunan	Gündemde Bulunan	Kanunlaşan	Karar Olan
Adalet ve Kalkınma Partisi Cumhuriyet Halk Partisi Halkların Demokratik Partisi Milliyetçi Hareket Partisi İYİ Parti*	1					1	
Adalet ve Kalkınma Partisi Cumhuriyet Halk Partisi*	1			1			
Adalet ve Kalkınma Partisi Milliyetçi Hareket Partisi*	6			1		5	
Adalet ve Kalkınma Partisi	310		3	57	65	184	1
Cumhuriyet Halk Partisi	2.679	3	6	2.670			
Halkların Demokratik Partisi	345	25	1	319			
Milliyetçi Hareket Partisi	289		2	287			
İYİ Parti	267	1		266			
Türkiye İşçi Partisi	4			4			
Büyük Birlik Partisi	8			8			
Saadet Partisi	6			6			
Memleket Partisi	1			1			
Zafer Partisi	3			3			
Bağımsız	10			10			
Toplam	3.930	29	12	3.633	65	190	1

* İlgili satırlardaki sayılar, farklı siyasi partilere mensup milletvekilleri tarafından verilen ortak imzalı kanun tekliflerini göstermektedir.

Cevap 3.- 27. Yasama Döneminde önerge tarihi itibarıyla TBMM Başkanlığına sunulan Meclis araştırması önergelerinin son durumları ve önerge sahibi milletvekillerinin/grup başkanvekillerinin mensubu buldukları siyasi partilere göre dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Meclis Araştırması Önergesi Sahibi Milletvekillerinin/Grup Başkanvekillerinin Mensubu Buldukları Siyasi Parti	Toplam	İade Edilen	Mükerrer Olduğundan İşleme Alınmayan	Gelen Kağıda Girmeden İşlemden Kaldırılan	Gelen Kağıda Girdikten Sonra İşlemden Kaldırılan	Geri Alınan	Meclis Araştırması Açılması Kabul Edilen	Meclis Araştırması Açılması Kabul Edilmeyen	Gündemde Bulunan
Adalet ve Kalkınma Partisi	25						16		9
Cumhuriyet Halk Partisi	2.759	11	3				59		2.686
Halkların Demokratik Partisi	1.429	117	11	1			32		1.268
Milliyetçi Hareket Partisi	240					1	18		221
İYİ Parti	635	1		1	1		21	1	610
Toplam	5.088	129	14	2	1	1	146	1	4.794

Önerge tarihi itibarıyla Meclis araştırması açılması kabul edilen toplam 146 önergeden:

- 6'sının birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde; Down Sendromu, Otizm ve Diğer Gelişim Bozukluklarının Yaygınlığının Tespiti ile İlgili Bireylerin ve Ailelerinin Sorunlarının Çözümü İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu,
- 5'inin birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde; Tıbbi ve Aromatik Bitki Çeşitliliğinin Korunmasında, Bunların Üretiminde ve Pazarlanmasında Karşılaşılan Sorunlar ile Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu,
- 12'sinin birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde; ALS, SMA, DMD, MS Hastalıklarında ve Kesin Tedavisi Bilinmeyen Diğer Hastalıklarda Uygulanan Tedavi ve Bakım Yöntemleri ile Bu Hastalıklara Sahip Kişiler ve Yakınlarının Yaşadıkları Sorunların ve Çözümlerinin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu,
- 6'sının birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde; Hayvanların Haklarının Korunması ile Hayvanlara Eziyet ve Kötü Muamelelerin Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu,
- 7'sinin birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde; Bilişim Teknolojileri Bağımlılığının Etkilerinin İncelenerek Olası

Zararlarının Bertaraf Edilmesi ve Bu Teknolojilerin Kontrollü Kullanımının Sağlanması İçin Yapılması Gerekenlerin Saptanması Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu,

- 9'unun birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde; Rabia Naz Vatan Başta Olmak Üzere Şüpheli Çocuk Ölümlerinin Araştırılması ve Bu Konuda Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu,
- 5'inin birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde; Depreme Karşı Alınabilecek Önlemlerin ve Depremlerin Zararlarının En Aza İndirilmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu,
- 43'ünün birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde; Küresel İklim Değişikliğinin Etkilerinin En Aza İndirilmesi, Kuraklıkla Mücadele ve Su Kaynaklarının Verimli Kullanılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu,
- 43'ünün birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde; Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu,
- 10'unun birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde; Başta Marmara Denizi Olmak Üzere Denizlerimizdeki Müsilaj Sorununun Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu,

kurulmuştur. İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağralıoğlu'nun, emeklilikte yaş şartını sağlayamayan vatandaşların yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilen 10/340 esas numaralı Meclis araştırması önergesi Genel Kurul tarafından kabul edilmemiştir.

Cevap 4.-27. Yasama Döneminde önerge tarihi itibarıyla TBMM Başkanlığına sunulan soru önergelerinin son durumları ve önerge sahibi milletvekillerinin mensubu buldukları siyasi partilere göre dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Soru Önergisi Sahibi Milletvekillerinin Mensubu Buldukları Siyasi Parti	Toplam	İade Edilen	Mükerrer Olduğundan İşleme Alınmayan	Gelen Kağıda Girmeden Geri Alınan	Gelen Kağıda Girdikten Sonra Geri Alınan	Süresi İçinde Cevaplanan*	Süresi Geçtikten Sonra Cevaplanan	Cevaplanmayan	15 Günlük Cevaplanma Süresi Devam Eden
Adalet ve Kalkınma Partisi	13					4	5	4	
Cumhuriyet Halk Partisi	35.851	161	361	38	4	4.910	20.120	9.354	903
Halkların Demokratik Partisi	12.669	836	132	43		1.052	3.387	6.912	307
Milliyetçi Hareket Partisi	1.372		1			194	778	312	87
İYİ Parti	4.638	19	10	38	3	555	2.687	1.205	121
Türkiye İşçi Partisi	41	1				7	10	22	1
Memleket Partisi	43					6	5	22	10
Demokrat Parti	9					1	4	4	
Zafer Partisi	17					2		4	11
Demokrasi ve Atılım Partisi	64	1				6	24	30	3
Demokratik Bölgeler Partisi	2							2	
Saadet Partisi	350	1				48	189	105	7
Bağımsız	225	2	2	2	1	24	114	77	3
Toplam	55.294	1.021	506	121	8	6.809	27.323	18.053	1.453

* Bilindiği üzere, 21.1.2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Anayasa'nın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları" başlıklı 98'inci maddesi değiştirilmiş ve yazılı soru önergelerinin cevaplandırılması için on beş günlük süre öngörülmüştür. 9.10.2018 tarihli ve 1200 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair Karar'ın 25'inci maddesinin birinci fıkrasının (n) bendi ile de İçtüzük'ün 99'uncu maddesinin ikinci fıkrası yeniden düzenlenerek yazılı soruların, Cumhurbaşkanı yardımcıları veya bakan tarafından gönderildiği tarihten itibaren en geç on beş gün içinde cevaplandırılması hükme bağlanmıştır. 1200 sayılı Karar'ın 25'inci maddesinin birinci fıkrasının (n) bendi ile İçtüzük'ün 99'uncu maddesinin üçüncü ve beşinci fıkralarının Anayasa'daki on beş günlük süreye uyum sağlaması amacıyla yürürlükten kaldırılmasıyla bakanlıklara daha önceki dönemlerde dikkat çekme yazısı sonrası verilen 10 günlük süre ile muhatap tarafından istenen bir aylık ek süre verilmemektedir.

TBMM Başkanlığına sunulan yazılı soru önergeleri, Anayasa'nın 138'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 67, 96 ve 97'nci maddeleri ile Anayasa ve İçtüzük'te öngörülen emredici diğer hükümlere uygunluk bakımından incelenmekte ve yapılan değerlendirme sonucunda işleme alınmakta veya sahibine iade edilmektedir. İfade edilen soru önergelerinin konularına ilişkin bir veri tutulmamaktadır.

Cevap 5.- 27. Yasama Döneminde önerge tarihi itibarıyla TBMM Başkanlığına muhataplarına gönderilen soru önergelerinin son durumları ve Cumhurbaşkanı Yardımcılığı ile bakanlıklara göre dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Muhatap	Toplam	Geri Alınan	Süresi İçinde Cevaplanan	Süresi Geçtikten Sonra Cevaplanan	Cevaplanmayan	15 Günlük Cevaplanma Süresi Devam Eden
Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)	7.928	2	1.944	4.003	1.886	93
Adalet Bakanlığı	6.208		108	1.195	4.787	118
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	273		94	95	47	37
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	339				282	57
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	3.708	1	700	2.210	682	115
Dışişleri Bakanlığı	1.323		213	1.045	45	20
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	1.839	1	242	1.352	154	90
Gençlik ve Spor Bakanlığı	1.210		130	780	183	117
Hazine ve Maliye Bakanlığı	2.224		274	1.590	249	111
İçişleri Bakanlığı	5.021		166	2.087	2.593	175
Kültür ve Turizm Bakanlığı	1.564	1	56	1.044	431	32
Milli Eğitim Bakanlığı	3.243		497	2.353	282	111
Milli Savunma Bakanlığı	807		40	672	81	14
Sağlık Bakanlığı	4.479	2	65	1.246	3.071	95
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	809		82	548	160	19
Tarım ve Orman Bakanlığı	4.893	1	695	3.446	612	139
Ticaret Bakanlığı	1.446		462	781	175	28
Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	2.677		739	1.682	177	79
Mülga Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	3.373		34	1.194	2.145	

24-27. Yasama Dönemleri yazılı soru önergelerinin cevaplandırılma istatistiklerine ilişkin veriler ise aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

	24. Yasama Dönemi	25. Yasama Dönemi	26. Yasama Dönemi	27. Yasama Dönemi*
Toplam Gelen	70.848	3.168	32.181	55.294
İşleme Alınan	65.057	2.723	29.070	53.646
Süresi İçinde Cevaplanan	14.251	165	3.187	6.809
Süresi Geçtikten Sonra Cevaplanan	24.996	0	9.999	27.323
Toplam Cevaplanan	39.247	165	13.186	34.132
Toplam Cevaplandırılma Oranı	60,3%	6,1%	45,4%	63,6%

* Önerge tarihi itibarıyla

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 5

20'NCİ BİRLEŞİM
17 KASIM 2021 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun,

17, 18, 23, 24, 25 ve 30 Kasım 2021 ile 1 ve 2 Aralık 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının grşlmeyerek Gündemin ‘‘Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler’’ kısmında yer alan işlerin görüşülmesi önerilmiştir.
(Genel Kurulun 02.11.2021 tarihli 13’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun,

17 Kasım 2021 Çarşamba günkü Birleşiminde 285 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

18 Kasım 2021 Perşembe günkü Birleşiminde 259 Sıra Sayılı Kanun Teklifine kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

alışmalarını sürdürmesi,

285 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İtzgn 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 29 uncu maddelerden, ikinci bölümünün 30 ila 54 üncü maddelerden oluşması, önerilmiştir.

(Genel Kurulun 10.11.2021 tarihli 17’nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*Plan ve Bütçe Komisyonu

17.11.2021 Çarşamba - Saat: 10.00

18.11.2021 Perşembe - Saat: 10.00

19.11.2021 Cuma - Saat: 10.00

*Milli Savunma Komisyonu

17.11.2021 Çarşamba - Saat: 10.30

*Anayasa ve Adalet Komisyonları yelerinden Kurulu Karma Komisyon

17.11.2021 Çarşamba - Saat: 15.00

*Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

18.11.2021 Perşembe - Saat: 10.30

*Dijital Mecralar Komisyonu

18.11.2021 Perşembe- Saat: 11.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

20'NCİ BİRLEŞİM

17 KASIM 2021 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

---

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

---

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

---

3 – SEÇİM

* * *

---

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

---

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

---

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 285) Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ve İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile 37 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3911) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.11.2021) (*) (**) (X)

2.- (S. Sayısı: 141) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanana Mevcut Protokol I'nın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

3.- (S. Sayısı: 259) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Cıvaya İlişkin Minamata Sözleşmesinin Beyan ile Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2226) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

4.- (S. Sayısı: 256) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti Arasında Teknik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3264) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

5.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

6.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

7.- (S. Sayısı: 203) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

8.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

9.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

10.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

11.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İhtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

12.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

13.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

14.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

15.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

16.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

17.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

18.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

41.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

42.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

43.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

44.- (S. Sayısı: 182) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

45.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

46.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

47.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarçı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

48.- (S. Sayısı:187) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

49.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

50.- (S. Sayısı: 190) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

51.- (S. Sayısı: 194) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

52.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

53.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

54.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

55.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

56.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

57.- (S. Sayısı: 241) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

58.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

59.- (S. Sayısı: 243) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

60.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

61.- (S. Sayısı: 258) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3056) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

62.- (S. Sayısı: 261) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3323) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2021) (X)

63.- (S. Sayısı: 270) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü (EİTEE) Arasında EİTEE'nin Hak, Ayrıcalık ve Bağımsızlıklarına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3168) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.06.2021) (X)

64.- (S. Sayısı: 273) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Karayolları İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesi, Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşması ve Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşmasına Ek Karayolu Yatay İşaretleme Protokolüne Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3178) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.06.2021) (X)

TBMM Basımevi/2021